

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Кафедра анатомії людини

Бібліотека

Серія «Біобібліографія вчених ВНУ ім. Лесі Українки»

ВАСИЛЬ СТЕПАНОВИЧ ПИКАЛЮК

Біобібліографічний покажчик

Луцьк – 2024

УДК 611(477.82)(092)(01)

П 32

Василь Степанович Пикалюк [Електронний ресурс] : біобібліогр. покажч. [до 70-річчя від дня народж.] / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Каф. анатомії людини, Бібліотека ; уклад. Л. П. Дейнека ; авт.-упоряд. В. С. Пикалюк. – Електрон. текст. дані. – Луцьк, 2024. – 255 с. (Біобібліографія вчених ВНУ ім. Лесі Українки).

У покажчику подано бібліографію наукового та методичного доробку В. С. Пикалюка, а також представлено вибрані статті професора, окремі поезії. Репрезентовано спогади про вченого та статті його колег та студентів.

Видання адресовано науковцям, науково-педагогічним працівникам, здобувачам освіти.

Василь Степанович Пикалюк

доктор медичних наук, професор, дійсний член Академії наук вищої освіти України, Заслужений працівник освіти республіки Крим,
професор кафедри анатомії людини
Волинського національного університету імені Лесі Українки

Зміст

ВІД УКЛАДАЧА	5
ВІТАЛЬНІ СЛОВА.....	6
СТОРІНКИ БІОГРАФІЇ	37
ПРОФЕСІЙНИЙ ЖИТТЄПИС	42
ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ ПРОФЕСОРА В. С. ПИКАЛЮКА	43
Автореферати дисертацій на здобуття наукового ступеня	43
Монографії. Довідкові та інші окремі видання	43
Навчальні та навчально-методичні видання.....	47
Публікації у наукових збірниках та нперіодичних виданнях	70
Доповіді та повідомлення, виголошені на наукових конференціях, конгресах, симпозиумах, семінарах	119
Депоновані наукові праці	161
Патентні документи	162
Патенти.....	162
Свідоцтва про реєстрацію авторського права	165
НАУКОВЕ КЕРІВНИЦТВО ДИСЕРТАЦІЙНИМИ ДОСЛІДЖЕННЯМИ ТА ОФІЦІЙНЕ ОПОНУВАННЯ.....	168
ГРАНТОВА ДІЯЛЬНІСТЬ	174
ВІДЕОДОКУМЕНТИ.....	175
ЛІТЕРАТУРНА ТВОРЧІСТЬ: СПОГАДИ, НАРИСИ, ПОЕЗІЯ	176
ПУБЛІКАЦІЇ ПРО ПРОФЕСОРА В. С. ПИКАЛЮКА. ІНТЕРВ'Ю. РЕЦЕНЗІЇ НА ПРАЦІ НАУКОВЦЯ.....	210
ПРОФЕСІЙНІ ВІДЗНАКИ. НАГОРОДИ. ПОДЯКИ.....	213
ДОПОМІЖНИЙ АПАРАТ	214
Показчик назв наукових праць	214
Іменний показчик співавторів та спів укладачів.....	234
ФОТОМИТТЄВОСТІ ЖИТТЄВОГО ШЛЯХУ В. С. ПИКАЛЮКА.....	248

ВІД УКЛАДАЧА

Черговий випуск серії бібліографічних покажчиків «Біобібліографія вчених ВНУ ім. Лесі Українки» присвячено українському діячу медицини, доктору медичних наук, академіку Національної академії наук вищої освіти України, професору кафедри анатомії людини Волинського національного університету ім. Лесі Українки, професору Василю Степановичу Пикалюку з нагоди 70-річчя від дня народження.

Видання відображає науковий доробок вченого в науково-дослідній і науково-педагогічній діяльності.

Бібліографічні матеріали у покажчику розміщено за хронологічним принципом, в межах окремого року праці подано в алфавітному порядку. Співавтори зазначені в області приміток, після бібліографічного опису документа. Матеріали бібліографуються мовою оригіналу. Хронологічні рамки відбору документів: 1975–2024 рр.

Науково-пошуковий апарат видання містить покажчик назв праць В. С. Пикалюка та іменний покажчик авторів та співавторів.

При відборі бібліографічних відомостей до покажчика були використані фонди та довідковий апарат бібліотеки Волинського національного університету ім. Лесі Українки, електронні фонди Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського, інтернет-сайти та особистий архів ювіляра.

Бібліографічний опис і скорочення слів здійснено за чинними в Україні стандартами.

ВІТАЛЬНІ СЛОВА

Слово ректора

Доктор медичних наук, професор кафедри анатомії людини Волинського національного університету імені Лесі Українки Пикалюк Василь Степанович, який понад 40 років професійного життя присвятив лікарській справі та навчанню молодих фахівців, нині відзначає своє 70-ліття.

Василь Степанович – один із найкращих морфологів в Україні й не тільки, учений, який приділяє велику увагу медичній науці, впровадженню сучасних високоефективних технологій і новим формам лікування. Беззаперечним є й управлінський досвід науковця. Під його керівництвом розвивалася медична освіта й наука в Луганському медичному інституті, Волинському національному університеті імені Лесі Українки та Кримському державному медичному університеті імені С. І. Гергієвського.

Зі сторінок цього видання ми відкриємо для себе цікаві відомості про особистість Василя Степановича, його унікальну вимогливість, працьовитість і відданість справі свого життя – медицині. Серед великої кількості авторських наукових публікацій, поважних посад і регалій науковця, вагомих наукових міжнародних проєктів, над якими працював ювіляр, є місце родинному затишку та підтримці, а ще – патріотизму й шані до українського слова.

Життєвий досвід, науковий доробок, викладацька праця, активна пошуково-дослідницька діяльність Василя Пикалюка варті наслідування й того, щоб про нього знала та читала студентська молодь.

Ми щиро вдячні Василеві Степановичу, що він допоміг втілити мрію не одного покоління науковців університету імені Лесі Українки – відкрити медичну школу на Волині й розпочати підготовку лікарів. Тож нехай збуваються Ваші мрії, а плани і задуми легко втілюються в життя! Здоров'я Вам міцного, наснаги і сил на щодень! До Вас дослухаються, на Вас рівняються!

Ректор, доктор наук із фізичного виховання і спорту, професор
Анатолій ЦЬОСЬ

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Анатолій Цьось'.

ДИТИНСТВО ВАСИЛЯ ПИКАЛЮКА – СПОГАДИ РОВЕСНИКІВ ТА БЛИЗЬКИХ ЛЮДЕЙ (ІЗ ЇХ СЛІВ ЗАПИСАВ І ОФОРМИВ ВАСИЛЬ СОКОЛЮК)

Глибокою осінню або взимку забивали свиню, «робили свіжину», на яку запрошували родичів, сусідів. Це було дуже чудове, гарне «родинне свято», яке об'єднувало людей, усіх – малих і дорослих, родичів і друзів. Велися розмови про домашнє господарство, ціни на худобу, реманент, збіжжя, картоплю тощо. Зазвичай, ті хто проживали далеко або в іншому селі залишалися на ночівлю. Але, перед вечерею, обов'язково подавали традиційний червоний борщ із складовими крові і м'яса. Тоді Василь своїм запрошеним одноліткам промовляв: «Хто не буде їсти борщ, той не куштуватиме свіжину». Діти дружно бралися за роботу і просили добавки, всі дуже хотіли і з нетерпінням чекали свіжину. Ранок розпочинався із сніданку, продовження розмов, домовленостей та різних життєвих питань.

Зазвичай в неділю сімейство Пикалюків запрошували в гості родичів, сусідів. Мати Василя, Уляна Наумівна, готувала вареники з пшоняною кашею і смажила сало «шкварки». Які вони нам були смачні, навіть зараз у мене «слина тече в роті», як їх зараз хочеться. Після цього дорослі спілкувалися між собою про різні справи, а діти забиралися на теплу піч. Тоді починалося саме головне. Василь довго розповідав без зупину казки, оповідання, різні байки, сам на ходу дещо придумував, додавав, але все було до ладу та до діла. Ми думали, що він вже «старий», мудрий і все на світі знає! Моя така думка тепер, що він багато читав різних книжок і був самим активним читачем серед нас, талановитим і здібним оповідачем.

Сільське життя вирувало також і в місцевому колгоспі, це торкалося усіх мешканців села Масловець від малого до великого, хто яку міг роботу виконувати. Зазвичай на кожную садибу (обійстя) наділяли (номер) ділянки буряків, льону, городини. Під час польових робіт Василь завжди був в передовиках. Коли дівчатам хотілося відпочити, заховатися від сонця в затінку,

невдовзі він починав гукати: «Дівчата, скільки можна сидіти, нумо до роботи», старався бути за бригадира.

Свою працьовитість Василь показував і під час збору чорниць, все починалося із підйому о четвертій, п'ятій годині ранку. Збиралися однодумці, малі і дорослі, і вирушали пішки або на підводі в ліс за Скрипиці, так село називалося. Це була дуже важка праця цілий день на сонці, в задусі, годуючи комарів і боячись наступити на плазунів, збирали по одній ягідці у банку, набирали повну і пересипали в плетену із дерева коробку, яку зверху прикривали дубовим листям. В кінці дня дорослі фіксували «рекорди», по 10–15 літрів. Василь завжди збирав більше за дівчат, він їх підохочував, підбадьорював і легенько глузував. І пізно вечері, по приїзді додому, нам вже не хотілося нічого, не здужали навіть ніг помити, завальювалися спати. Чорниці потім сушили, готували з них повидло, компоти. Але найсмачнішими нам в дитинстві були вареники із чорницями, справжнісінький делікатес. У цій справі важливим було як правильно їсти вареники, як їх скуштувати, щоб не забруднитися, (одяг важко було відіпрати), бо потім можна було отримати наганя від мами. Наступного дня у школі тих, хто ходив по ягоди, впізнавали по синіх руках, ротах і темних зубах, які важко було відмити. Але діти цим пишалися, що своєю роботою по збиранню чорниць приносили користь сім'ї.

Відповідальність дітей за виконання своїх обов'язків перед батьками була завжди присутня. У Василя ця риса характеру вважалася дещо навіть завищеною, це проявлялося в повсякденному його житті по відношенню до праці. Його життєвим принципом, який він зазвичай любив озвучувати, був «зробив діло – гуляй сміло». Звичайно, дуже відповідальним заняттям для дітей був випас гусей. Наш куток в селі, і зокрема, вулиця Тиха випасала гусей вранці біля криниці (де вимочували льон, коноплю, прали), а потім дороги розходилися. Гуси попасом подавалися на гору, або за брід. Живність повинна бути нагодована, вигуляна і збережена від всяких хижаків (собак, лисиць, ворон, шуляків і навіть котів). Тому діти «несли службу» дуже пильно, але були і проколи – тоді начувайся... Але, під час випасу гусей, так як улітку день тривав довго, часу було достатньо для всяких спокус. Зокрема, була можливість

поласувати трускавками, смородиною, порічками, яблуками, грушами, огірками, все це було в полі зору дітей, вони цим користувалися незалежно від форми власності і прав господаря. Робили так звані «набіги», але не дебоширили, це могло бути як вдень, так і вечері. Тут у Василя проявлялися риси ватажка. Але великої шкоди від набігу цих ватаг не було, зривали скільки можна було з'їсти, поласувати і пригостити дівчат. Останні також були інколи активними учасниками цих подій – «стояли на сторожі».

Також багато приділялося уваги спортивним змаганням та іграм. Влітку гуляли у футбол, грали в скутого, камінчики, пігара, землі. Взимку, незважаючи на тодішні люті морози та вітер, до ночі протирали штани на ковзанці, грали в хокей, ковзались на санях, лижах і дерев'яних саморобних ковзанах. Особливу увагу заслуговувало покататися на джугайлові (саморобний пристрій з колесом, до якого кріпилася жердина з саньми). Дужі парубки за допомогою жердин розкручували так колесо, що той, що був на санях, не розрізняв, де небо і земля та тільки думав, аби не зірватися. Після всіляких пригод діти щасливі, втомлені і мокрі, від них парувало, поверталися додому, де батьки зустрічали і відразу запитували: «А ти уроки поробив – завтра в школу?». Оце було фіаско.

Під час змагань важливо було підібрати команду однодумців. Василь, як капітан, підбирав команду і звичайно, потрібно було відібрати більшу Таню, меншого Василя і меншу Таню. Тоді ми дещо хитрували подавали знаки, підморгували – головне попасти разом. Так ми йшли по життю разом, більший Василь і більша Таня, менший Василь і менша Таня (див. фото). Дозвілля проходило чемно, чесно, інколи в бурхливих суперечках, але без ексцесів, бо був капітан.

Більш відповідальною роботою було випасати корів, зазвичай, це припадало один-два рази на два-три тижні (залежало від кількості худоби в обійсті, за теля відпасали через раз). Нагулявшись до пізньої ночі, хоча батьки завжди попереджали, що взавтра потрібно пасти череду, вставши вранці біля п'ятої години. Це було не підйомним, тому йшли за тими коровами сонні та без всякого настрою, наче на каторгу, і дуже жалілися на свою не просту дитячу, босяцьку долю, наче увесь світ був проти нас. Так продовжувалося до сніданку,

з'ївши кусень сала з цибулею і хлібом, запивши молоком, життя ставало кращим. Сонечко піднімалося, починало припікати, ти ховаєшся за кущиком, потихеньку дримаєш і засипаєш. Головне, щоб корови не порозбігалися до обіду, їх зібрати, загнати додому та видоїти.

Василь старався, щоб у нього все було під контролем, і під час випасу корів зачитувався цікавими для нього книжками. В селі була гарна бібліотека – хата-читальня, яка була відкрита для старих, дорослих і дітей. В обід, годинку півтори відпочивши, справи у пастуха йшли на краще. Вигнавши череду на пашу, вже сонечко схиялося до заходу, скоро вечір, відпочинок, друзі і якісь нові пригоди і веселощі. Ось так ми разом підростали та жили. Серйозних образ не було, зла один на одного ніколи не держали, бійок майже не було.

Потяг до подорожей, ознайомлення з новими місцевостями у Василя почалося з такого випадку. Одного разу старша його сестра Анастасія взяла Василя, якому було чотири роки з собою в похід на гору Щетинь, щоб нарвати квітів конвалії. Вже під гіркою провела інструктаж, щоб малий сидів на місці, нікуди не рухався, поки вона не прийде за ним. Через деякий час, коли вона зійшла додолу – Василя не знайшла, пропав. Шукала, гукала, бігала, а його і слід простиг. Наостанку побігла в село, і десь через кілометрів три, на половину дороги, наздогнала пропажу. Він пояснював, що, втопившись чекати і від нудьги, пішов додому.

На схід від села Масловець знаходились так звані «Бицькі гори». У свій час, на одній із них військові побудували і встановили дерев'яний геодезичний знак (певно у військових цілях). Споруда була доволі високою, до сорока метрів. За походів Василь залюбки залазив на самий верх вежі. Хоча це вдавалося не всім хлопцям і дівчатам. Тут веселощі, легке відношення та ставлення до взяття висоти не проходило, потрібна була мобілізація всіх сил – психологічних і фізичних, побороти страх та досягти поставленої мети. Це все було приматанне великому Василю.

Звичайно, літо і безтурботне, босоноге життя швидко закінчувалося і потрібно йти до школи. А це вже дуже серйозно! День знань без квітів не проходив, у квітнику сім'ї Пикалюків цього добра було достатньо. Ці дари

природи любила вся родина. Цвіли жоржини, майори, мальви, настурції, чорнобривці, айстри, матіола, глідіолуси різних сортів та кольорів. Любов до квітів, яку прищепила йому мама Уляна Наумівна, він несе через все своє життя.

Звичайно, на перше вересня Василь ділився квітами зі своїми однолітками. А дівчат все запитував: «А де ваші квіти, коли вже свої посадите?», так він з любов'ю робив їм зауваження. У школі вчився на відмінно, був головою ради дружини піонерів Головнянської середньої школи. Любов і повага до людей, працьовитість і цілеспрямованість, які він набув у дитинстві, залишилися у Василя на все життя.

Слід зазначити, ставши студентом Тернопільського медичного інституту, під час канікул він підробляв на Головнянському овочесушильному заводі, працював робітником, збивав ящики, солив огірки у діжках, чистив цибулю.

Записано і складено мною достовірно і об'єктивно, малим Василем зі слів ровесників, родичів та односельчан села Масловець, вулиці Тихої при здоровому глузді, ясному розумі і тверезим. Висновок – що посієш, те й пожнеш! Дякую!

З повагою малий Василь (Соколюк Василь Мінович, доктор ветеринарних наук, професор)

* * *

Дорогий друже! Як лине час! Трохи більше, як півстоліття, ми вчилися у школі, сиділи за однією партою, гризли науку і раділи життю. Пройшов час. Ти багато досяг у житті, а це все – твої старання, праця та наполегливість. Але ти такий є, а ще добрий, людяний і щирий. Ти вмієш не тільки слухати, а й чути, порадити, допомогти. І тепер, в поважному віці, ми знаходимо час поспілкуватись, зустрітись з однокласниками, показувати і часто ти є ініціатором тих зустрічей. Тож від щирого серця вітаю тебе, всіма барвами осені, найкращими осінніми квітами і такими бажанами промінчиками сонця з 70-тиріччям! Здоров'я тобі міцного! Будь щасливим і досягай своїх мрій! А ще – перемоги Україні!

Софія Срібна, однокласниця

Цієї осені минає 50 років з дня нашого знайомства з Василем Степановичем Пикалюком. Саме напередодні дня вчителя (це свято і досі в Україні відзначають за радянськими лекалами) ми вже разом проводили наукові дослідження на кафедрі патологічної фізіології Тернопільського державного медичного інституту, нині Тернопільського медичного університету імені І. Горбачевського.

Колектив студентів-дослідників очолював Володимир Коптюх, який навчався на п'ятому курсі і вже тоді був добре відомий в інституті, як багаторазовий переможець конкурсів науково-дослідницьких робіт та автор низки вагомих публікацій. Наша керівниця – незабутня професорка Олена Олексіївна Маркова, долучила до досліджень Володимира спочатку мене і Анатолія Ваврищука, а надалі, поступово, Василя Пикалюка, Степана Вадзюка, Антоніну Лагойко (нині всі троє – доктори медичних наук, професори) та Віктора Гандзюка, який на сьогодні є заслуженим лікарем України, відомим хірургом в Херсоні, що виховав героїчну доньку – Катю, підло вбиту ворогами.

О. О. Маркова завжди вчила нас, що наука не може бути тільки студентською: наука – це НАУКА! Тому ставила перед нами щоразу високу мету! Працювали ми наполегливо – переважно у вихідні, бувало, що і ночами. Треба врахувати, що ми були на другому або на третьому курсі, коли навантаження в медичних вишах максимальні. Олена Олексіївна прагнула, щоб ми не зосереджувалися на одній вузькій тематиці наукових пошуків. Ось неповний перелік досліджень, які ми тоді проводили: холінергічна регуляція діяльності серця у щурів при експериментальній гіпокінезії; вплив бетаадреноблокатора пропранололу на тканині дихання серця щурів в залежності від дози препарату; вплив сиреперу на тканинне дихання та гліколіз печінки; брали участь в госпрозрахунковій тематиці кафедри з вивчення

токсичного впливу хлорорганічних сполук пестицидів на організм тощо. Всі напрямки досліджень були новітніми.

Навіть серед цих заповзятих і самовідданих пошуковців Василь Пикалюк відзначався високою працелюбністю, великим бажанням досягти поставленої мети, нестримною жагою пізнання.

У переліку наукового доробку професора В. С. Пикалюка в числі перших є наші спільні: Коптюх В. В., Карпук В. Г., Ваврищук А. С., Пикалюк В. С. «Влияние селенита натрия и сирепара на тканевое дыхание и гликолиз при острой дистрофии печени у белых крыс». Сборник «Патология пищеварительной системы», Донецк–Харьков, 1975. С. 176–177. Та ще одна цих авторів «Изменения тканевого дыхания и гликолиза в печени при экспериментальном токсическом гепатите и с 49-50.его лечения». Сб. «Вопросы экспериментальной и клинической гепатологии», Тернополь, 1976.

Перша публікація – це тези доповіді на всесоюзній конференції медичних інститутів, яка проходила в Донецьку восени 1975 року. Ми стали третіми, одразу за представниками московських вишів (інші результати не допускалися). Того ж року, за результатами всесоюзного конкурсу студентських наукових робіт серед всіх вищих навчальних закладів СРСР отримали дипломи Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти союзу. А ще Тернопільський медичний інститут став четвертим в радянській імперії серед 91 медичного вишу.

Це був великий успіх, якому в першу чергу зобов'язані професорці О. О. Марковій, адже вона керувала не лише нашими пошуками, але й очолювала всю науково-дослідницьку роботу студентів в інституті. Сьогодні ми, всі її учні, з глибокою подякою і молитвою згадуємо її ім'я та завдячуємо за вміння мислити, знаходити взаємозв'язки та системність в складних процесах. І не тільки медицини... Ми вчилися пізнавати прекрасне в науці і літературі, музиці та живописі. Вона познайомила нас з багатьма відомими вченими, зокрема, з академіками М. М. Сиротиніним, І. С. Чекманом, професором В. Я. Березовським (батьком Ольги Богомолець). В усіх містах, де бували на наукових форумах, відвідували музеї, картинні галереї, вистави. Наша дружба

наукова команда, попри велику зайнятість навчанням, дослідями, займалася громадською діяльністю та художньою самодіяльністю. То були незабутні часи, які мали великий позитивний вплив на все подальше життя кожного з нас.

Були ми учасниками «руху наукового туризму», знали студентів з багатьох медінститутів. Результати своїх наукових досліджень доповідали на студентських конференціях в Києві, Мінську, Кишеневі, Гродно, Сімферополі, Ярославлі, Донецьку та інших містах.

Разом з Василем Пикалюком активно працювали в раді студентського наукового товариства Тернопільського медичного інституту. Я очолював раду в 1973–1975 рр., а потім керівником став Василь. Тоді ми започаткували проведення наукових конференцій студентів з доповідями іноземними мовами. В 1975 році створили в інституті відділення Малої академії наук, а таке відділення на той час було лише в Сімферополі.

Тепер, через роки, розумію наскільки вагомою була наша дружба, співробітництво, спільні дослідження. Ми йшли по життю різними дорогами, однак мали в серці тотожні цінності – любов і повагу до людей, до науки, пошанування своїх вчителів, відповідальність за все, що робиш, постійна і болюча робота над собою. Знаходили час, хоча в певні моменти зрідка, щоб написати, подзвонити, порадитись, підтримати вагомо аргументованою статтею, як зробив це Василь під час моєї роботи в комітеті Верховної Ради з питань охорони здоров'я в «Медичній газеті».

Особисто я, як і волиняни, щиро дякую професору Василю Пикалюку за чин реанімації і втілення в життя давньої мрії – створення в Волинському національному університеті імені Лесі Українки медичного факультету. Це справа надзвичайної вагомості для нашого краю!

Знаю, що професор Василь Степанович Пикалюк ніколи не допустить фальшування даних, плагіату, безвідповідального ставлення до досліджень своїми учнями, тому його аспіранти і докторанти завжди з успіхом захищають дисертації, виконані на високому інноваційному рівні.

Він дуже добре володіє словом. Під час роботи в медичних університетах Луганська і Сімферополя брав участь в телепередачах, друкувався в ЗМІ лише українською мовою, сміливо відстоював українські позиції.

Професор Василь Степанович Пикалюк – інтелектуал, знавець літератури, зокрема поезії, мистецтва. Театрал. Філософ і мандрівник. В нього великий доробок наукових праць. Однак, я вважаю, що найбільшим його досягненням є його ОСОБИСТІТЬ! Яка не зрадила собі, своїй честі та гідності, красі рідного волинського села Масловець, героїчній країні – Україні. Людині, яка працює на українську науку, українську медицину, українську культуру.

Володимир Карпук, колега по фаху, співавтор студентських наукових робіт, депутат Верховної ради

* * *

«Талановита людина – талановита в усьому». Таким коротким висловом

можна охарактеризувати доктора медичних наук, професора Василя Степановича Пикалюка.

Мені, людині, яка знає нашого ювіляра 50 років (страшно подумати) залишається тільки розшифрувати ці слова.

Якщо Ви дасте мені десятки анонімних робіт, серед яких є і праця Василя Степановича, я безпомилково вкажу на автора. Його стиль, його вислови, його твердження – особливі. В них відчувається школа, майстерність, знання, ерудиція, виховання, мистецтво. На його роботах виростили мої численні учні.

Коли наш вчитель Володимир Георгієвич Ковешніков переїхав у Луганськ; він забрав з собою тільки одну людину – свого улюбленця і найталановитішого свого учня – Василя Степановича. А професор В. Г. Ковешніков, повірте, розбирався у людях. І тут він знову не помилився. Василь Степанович став його правою рукою у відбудові фактично нового вищого навчального закладу.

У Сімферополі, куди переїхав професор В. С. Пикалюк, дуже рідко, але звучала українська мова. І це був голос нашого ювіляра. А мова яка! Вона в нього особлива – співоча і красива. Особливо на фоні гортанної російської. Мимовільно заслуховуєшся і розумієш перевагу нашої рідної. А коли він читав лекції, де використовував чисельні вірші наших українських поетів, особливо Ліни Костенко та Василя Симоненка, то студенти завмирили, оваціями прощаючись з лектором. І я не перебільшую. Ви зараз його послухайте – отримаєте задоволення.

Мало хто знає, що Василь Степанович дуже добре розбирається у вині. Ні, він не пияка, а гурман. Не розкрию таємницю, що і вдома зараз в нього є надзвичайна колекція кримських вин. Приходьте до нього і Ви в цьому переконаєтеся (але тільки в якості дегустатора).

Студенти обожнюють свого викладача – Василя Степановича. Весь свій вільний час він присвячує позааудиторній роботі з ними, виховуючи в них почуття патріотизму, гідності, колективізму. І це все на прикладах нашої здається такої «сухої» анатомічної науки. А це вже велика майстерність!

Але є ще і ложка дьогтю. Розкрию таємницю: не знаю як, не знаю чому і не знаю коли, але Василь Степанович підробив своє свідоцтво про народження і став старшим на 20 років. Але зовнішність не обдуриш. Подивіться на нього і ви все зрозумієте.

Ще багато можна розповідати про мого молодого друга. Я закінчую на побажаннях йому здоров'я, плідних успіхів і щастя. А головне миру і перемоги Україні

*Віталій Сікора, професор, доктор медичних наук, учень Професора
Володимира Георгієвича Ковешнікова.*

Василь Степанович Пикалюк. Основні віхи його досягнень як науковця і організатора вищої медичної школи представлені у Вікіпедії. Я дружу з цією унікальною людиною із студентських років. Ми познайомилися у далекому 1974 році, коли працювали у студентському науковому гуртку кафедри патологічної фізіології під керівництвом професорки Олени Олексіївни Маркової. Завжди усміхнений, дуже швидкий і вправний у всіх справах, що стосувалися студентської наукової роботи й не тільки, Василь Пикалюк завоював серце Олени Олексіївни та прихильність студентської спільноти. Йому довірили керувати студентським науковим товариством нашої Альма Матер. Наші ще не зовсім зрілі, в ті юнацьки часи, дискусії і суперечки в галузі науки згодом переросли в дорослі завдання та вирішення проблем по моїй докторській дисертації. Василь Степанович став одним із трьох опонентів моєї наукової праці, за що я йому дуже вдячна. Зауваження і пропозиції були дуже доречні та цінні, що дали новий поштовх у моєму подальшому науковому житті.

А які цікаві і феєричні міжнародні і всеукраїнські морфологічні конференції організовував шановний професор Пикалюк Василь Степанович на базі Кримського медичного університету імені С. І. Георгієвського! В Україні на той час ще ніхто з анатомів не спромігся виготовити шикарні пластинати людського тіла! А ще вражає його неймовірна повага до вчителів, до історичного минулого кафедри, до самого приміщення, в якому працювали ще М. І. Пирогов, С. П. Боткін, Войно-Ясенецький...

По своїй природі емоційний, життєрадісний та цілеспрямований Василь Степанович все робив, як дихав й навколо себе збирав таких самих енергійних і завзятих людей – фанатів від анатомії.

А ще, в той далекий 1974 рік на зимових канікулах студентською групою їхали в Санкт-Петербург, щоб побачити знамениту кунсткамеру, в якій знаходилася анатомічна колекція Фрідеріка Рюйша вроджених вад з

надзвичайною наливкою судин. В поїзді вже всі спали, а нам з Василем очі не стулялися. Ми лежали на сусідніх верхніх полицях і читали вірші улюблених поетів, а також й свої перші літературні спроби: про пори року, філософські фантазії і, звичайно, про любов. Незабутній період юності!

Скільки б часу, яка б відстань не розділяли нашу дружбу, я знаю, якщо мені буде потрібно, Василь Пикалюк, як завжди, відгукнеться і зробить все, що зможе й навіть більше.

Хай щастить тобі, дорогий професоре, на подальшій життєвій ниві! Все, що зроблено тобою, завжди буде в пам'яті Всесвіту і обов'язково відродиться у наступних поколіннях.

*З повагою, вдячністю і любов'ю, Антоніна Пришляк,
доктор медичних наук, професор*

* * *

Спогади про зустрічі з професором В. С. Пикалюком .

Із приємністю згадую свої студентські роки у Тернопільському

медичному інституті. Окрім навчання, з третього курсу зацікавила наукова робота. Почав працювати у студентському науковому гуртку під керівництвом асистента, а в подальшому професора П'ятночка Івана Теодоровича. Отримавши результати досліджень, почав представляти їх на студентських наукових конференціях. В той час головою студентського наукового товариства інституту був Василь Степанович Пикалюк. Він

підтримував молодих науковців, ділився досвідом, сприяв розширенню знань в плані наукових досліджень. Василь Степанович співпрацював із СНТ інших вузів з інших республік. Він сприяв поїздкам молодих науковців на студентські наукові конференції у інші ВУЗи. Згадую таку поїздку у Єреван (1980 рік). Окрім можливості виступити на конференції, вислухати доповіді інших молодих науковців, було дуже цікаво ознайомитись із історичними місцями Вірменії. Хочу відмітити, що зі мною у Єревані були ще два студенти з нашого інституту. Це Анатолій Миколайович Романюк (на даний час завідувач кафедри

патологічної анатомії, Сумський державний університет) та Ігор Антонович Придаткевич (у даний час керівник медичного центру «Вертебролог» у Тернополі, кандидат медичних наук, член президії Світової федерації вертебрологів і хірургів хребта).

Після закінчення інституту, почав працювати практичним лікарем, але залишалася мрія займатися науковою роботою. У 1991 році захистив кандидатську дисертацію. З 1998 року почав працювати у Тернопільській медичній академії. У 2007 році захистив докторську дисертацію і у 2008 році було присвоєне вчене звання професора. Зараз працюю на посаді професора кафедри пропедевтики внутрішньої медицини та фтизіатрії Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського.

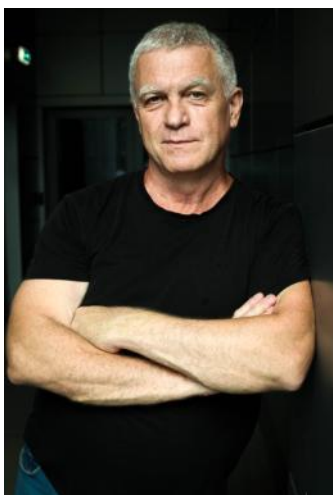
У серпні 2024 року я знову зустрівся із Василем Степановичем Пикалюком. Був офіційним опонентом на захисті кандидатської дисертації, яка виконана під його керівництвом. Захист пройшов на високому рівні.

З великою повагою відношуся до Василя Степановича Пикалюка. Думаю, що таких як ми студентів, які стали науковцями, з його легкої руки, є і ще буде дуже багато. Бажаю нашому ювіляру міцного здоров'я, творчої наснаги і мирного неба!

Леонід Грищук, доктор медичних наук, професор

* * *

Це, напевне, буде найнезвичніше з усіх чи то есе, чи то роздумів, чи то привітань, чи то спогадів. А, може, й не буде. Воно/вони є – і цього цілком достатньо. Не все і не всіх на світі можна якось описати, класифікувати – і навіть просто осягнути... Одним із таких людей і явищ (саме так – два в одному!) є адресат, винуватець, герой – називайте як хочете, суть від того не зміниться – оцього самого. Ну, мабуть що літературного твору.

Воно й не дивно, бо життя моє склалось так, що вже достатньо тривалий час я маю справу не зі скальпелем, а зі словом; якщо бути

зовсім точним, то з літературними творами (бо сценарій – такий самий літературний твір, як приміром, п'єса чи роман). Напевне тому я хочу почати з книги. Точніше, з 14 книг. Вони складають фантазійну епопею «Колесо Часу», створену американськими письменниками Робертом Джорданом і Бренденом Сандерсоном. Колесо Часу – це величне і могутнє уособлення Земного Всесвіту, яке обертається, змінюючи часи та епохи, і при цьому плете свій власний візерунок. Візерунок Долі.

Але я не про Час і не про Долю. Я про те, що в цій епопеї існують особливі персонажі – так звані «та'верени». Цим дивним словом називають непересічну особистість, навколо якої Колесо Часу звиває та сплітає у той самий Візерунок Долі нитки життів усіх, хто знаходиться поруч із ним, з та'вереном.

Фентезійна епопея фентезійною епопеєю, але я впевнений, що та'верени існують і в наш час, в нашому світі. Це люди, які впродовж того життя, яке ми вже прожили, живемо зараз і будемо жити в майбутньому, вплинули на нас найбільше. Звісно, що насамперед безумовними та'веренами є наші батьки – але не тільки. Сюди обов'язково варто додати рідних, близьких, вчителів, друзів, колег, багато кого. Але як розібратися, хто з них та'верен, а хто так, попутник?

Дуже просто.

За масштабом впливу і за подіями, на яких цей вплив відобразився і позначився. Особисто я, обертаючись назад, на своє вже чималеньке життя, нараховую в ньому усього шістьох умовних та'веренів (це якщо винести за дужки рідних). Багато, скажете ви? Можливо. Давайте тоді звузимо цей список і виокремимо з нього, скажімо так, умовних Головних Та'веренів. Чом би й ні?

Думаю. Розмірковую. Зважую. Аналізую. Виокремлюю.

Залишається двоє.

Але і це забагато! "There can be only one" – «Має залишитись тільки один», як співала колись група Queen у своєму безсмертному хіті «A Kind of Magic».

Окей, один так один, в чому проблема?

Ще більше думаю, розмірковую, зважую, аналізую і виокремлюю. І ось він – Найголовніший Та'верен мого життя – той самий «only one»!

Василь Степанович Пикалюк.

Хтось може вважати це звичайною даниною люб'язності, хтось – ввічливим подарунком до ювілею, хтось – ще чимось, але це – правда. Факт. Констатація очевидного. Розуміння та усвідомлення (дякувати Богові, що не запізниле) того, яку важливу роль ця людина відіграла в моєму житті. Та хіба тільки в моєму?!

Найвпливовіший і найкрутіший педагог – приклад, гідний максимального наслідування...

Старший товариш, ба навіть друг, на якого завжди можна покластися в будь-яку мить життя – як радісну, так і не дуже.

Мудрий наставник, що ніколи не давав поганих порад.

Вдячний учень, який завжди пам'ятає свого Вчителя – і я вчуся у нього такій пам'яті й такій шані.

Шанований і обожнюваний студентами декан – наш «Пікаль» (сподіваюсь, за давністю років я вже можу відкрити цю маленьку таємницю). Повірте, що заслужити (саме так – заслужити!) у студентів право на прізвисько неймовірно важко. Мені, наприклад, це й досі не вдалось.

Справжній Лікар – не в сенсі медичної спеціальності, а в сенсі етичної та моральної відповідності цьому високому званню.

Інтелігент, як сказали би анатоми, «до кісткового мозку».

Надзвичайно ерудована людина, з якою годинами можна розмовляти на будь-які теми – і це завжди надзвичайно цікаво і захоплююче.

Тонкий та неперевершений знавець і поціновувач мистецтва – живопису, музики, літератури, поезії. Так-так, це і про Василя Симоненка також!..

Інколи партнер, частіше – супротивник на баскетбольному майданчику, який певний брак певних ігрових навичок завжди компенсував жагучою пристрасстю і максимальною самовіддачею в грі. Якби ж він ще тільки не перебирав на себе функції судді. Причому, виключно для команди-супротивника))))).

Людина з блискучим, тонким, на межі сарказму, почуттям гумору, яка свого часу зробила для СТЕМу (студентського театру естрадних мініатюр) і команди КВН Луганського медичного інституту/університету більше, ніж усі дотичні до того попередники, разом узяті.

І, нарешті, людина, яка своїм прикладом завжди підтримувала і надихала мою українську самоідентифікацію. А в Луганську 80–90-х років минулого століття це було ой як важко...

Не впевнений, що розповів про все, за що я назавжди вдячний Василю Степановичу Пикалюку, але думаю, що цим привітанням з ювілеєм я повернув бодай невеличку частину боргу вдячності за створене добро. Хоча, мабуть, цей борг все ж таки неповоротний – бо те добро творилось щиро, від усієї душі.

З Днем народження, Вчителю, Декане, Друже, Наставнику! Цифри – усього лише цифри. Не вони керують нашим життям, а серце і душа, які у справжніх людей ніколи не старіють!

Многая справи!

Многая мрії!

Многая задуми та звершення!

Многая літа!

Андрій Бабік,

випускник Луганського медичного інституту (1992 рік), кандидат медичних наук, викладач кафедри кінорежисури та кінодраматургії Інституту екранних мистецтв Київського Національного університету театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого (саме так, бо життя бентежне і непередбачуване)

Василю Степановичу ПИКАЛЮКУ

Коли у людському житті зустрічаються Особистості, не схожі на інших, люди по-різному реагують на світло цих Зірок, бо для когось це диво, а для когось – докір. І це не дивно, бо особистість «чарівника по життю» по-особливому впливає на реальність та Світ, прикрашаючи їх... А проаналізувати, оцінити, удосконалити та розвинути – це складна місія... Дуже складна!!! І на початку шляху митця більшість людей не здатні зрозуміти його справжню велич ... Мабуть, це закони життя та людства... Але справжні Зірки не зупиняються! Не зважаючи ні на що, вони гордо злітають у небо та зуть за собою! Я не розумію, як можна не помічати Зірок і не цінувати їх! Я кажу про справжніх Зірок, яких не можна ні купити, ані продати! Я кажу про Зірок, які з повною віддачею готові подарувати свою Душу, аби вдосконалити твою! А якщо Зірка є Вчителем – це найвище диво, яке перетворює студентів на професійних зірок! І тоді вже вихованці прагнуть до вдосконалення та розвитку себе й інших!

Професор Пикалюк Василь Степанович саме й є таким Вчителем-Зіркою! Він, як яскрава особистість, з легкістю перетворює навчання на Творчість! Всебічно розвинений та цікавий, неповторний та енергійний, витончений та особливий, Василь Степанович завжди оповитий цікавістю та повагою з боку студентів! Він є і баскетболістом, він є і лінгвістом, він є і істориком, він є і ведучим на телебаченні, а головне – він є шляхетною Людиною! Спілкування з ним завжди заряджає особливою енергією та настроєм!

Шановний Василю Степановичу! Щиро Вам дякую від свого імені та імені всіх Ваших студентів за вкладену Душу та енергію! Я щасливий, що маю змогу привітати Вас та побажати Вам довгого та щасливого життя! Дякую Вам за те, що моя віра у найвищі людські якості, завдяки Вам, утвердилася ще у студентські роки! Я дякую Вам за Диво! А Диво – це коли робляться добрі та великі справи від щирого серця, навіть тоді, коли їх ніхто не очікує! Добрі

справи є добрими коли вони робляться не за щось, а просто від душі. Ви навчили багатьох студентів щирості та порядності! І я можу сказати, що Диво не вмирає! Воно передається з покоління у покоління!

Дякуємо Вам та вітаємо Вас з ювілеєм, наш шановний Вчитель-Зірка! Ви завжди були, є і будете найкращим серед найкращих! Многая літа!

*З глибокою повагою – кандидат медичних наук, доцент, ст. наук.
співробітник ДУ «Науково-практичний Центр ендovasкулярної
нейрорентгенохірургії НАМН України»,
лікар-нейрохірург **Олександр Петрович Коваленко***

* * *

Шановний Василю Степановичу!

Радію, що доля подарувала зустріч з Вами. Ми працюємо не один десяток

років у нашому університеті і протягом усього часу я знаю Вас як талановитого викладача і чудового лектора. Студенти завжди захоплювалися Вашими ґрунтовними знаннями анатомії людини, цікавим викладом матеріалу, який часто закінчувався поетичними рядками. Дозволю собі використати віршовані рядки, бо попри всі енциклопедичні знання, Ви вмiєте розгледіти красу літніх світанків,

осіннього лісу.....

Не вірю я, що ми – лише системи
Із органів, суглобів і судин,
Де все вирішують печінка й серце
Та імпульси нейронів над усім.

Якщо це так, то краса навіщо?
Навіщо море, зорі й небеса?
Навіщо на землі існує вічна
Джерел, річок і синіх гір краса?

Василю Степановичу, ви прекрасний організатор і генератор ідей, вимогливий до себе і до співробітників та студентів, який прагне багато встигнути. Так мені видається, що наступні кілька рядків написано про Вас.

У кожного є місія своя.

Хто зрозумів її, той мусить дбати,

Ні слави не чекаючи, ні плати,

Своє робити і на тім стояти.

Тому я так боюся втратить час,

Не встигнути зробити щось корисне,

Що надає життю наснаги й смислу,

Чого ніхто не зробить окрім нас.

Я бажаю Вам будувати нескромні плани ще на багато років наперед і нехай усі ці плани успішно втілюються у життя. Залишайтеся таким же енергійним, творчим, готовим прийти на допомогу, закоханим у поезію!

Хоч осінь літо здоганя, вже й землю позолота вкрила,

Та Ваша зболена душа нехай розправить свої крила!

Бо це лиш осінь, не зима.....

Зичу Вам пишатися минулим і з упевненістю дивитися у майбутнє! Нехай буде радісним і щасливим Ваше багатоліття у мирній Україні!

З повагою Марія Білецька, кандидат біологічних наук, доцент

НОРМАЛЬНИЙ АНАТОМ!

Василь Степанович Пикалюк — видатний український вчений, доктор медичних наук, професор, спеціаліст у галузі морфології. Його внесок у розвиток наукових досліджень та освіти в медичній сфері є значним, що підтверджується численними публікаціями, науковими роботами та підготовленими спеціалістами. Впродовж своєї кар'єри він створив школу Пикалюка та зробив великий вклад у розвиток сучасної анатомічної науки та освіти.

Василь Пикалюк народився та здобув освіту в Україні, де ще в студентські роки розпочав свою наукову діяльність. Його перші наукові роботи були опубліковані у 1975 році. У 1981–1985 роках він керував студентськими науковими товариствами та очолював обласну раду молодих вчених на Тернопільщині. Протягом 10 років роботи у Луганському медичному університеті він керував експериментальним морфологічним комплексом.

Однією з його найвідоміших робіт є дослідження циркумвентрикулярної системи, яка виконує функції «воріт» у головний мозок, що стало проривом у вивченні системи мозку.

Пикалюк також активно працював над створенням і розвитком нових підходів у викладанні анатомії. Він впровадив 3D-моделювання як сучасний метод глибокого вивчення анатомічних структур, що значно полегшило студентам оволодіння цими знаннями. Його роботи включають дослідження стовбурових клітин, регенерації тканин та морфологічних змін у організмі під впливом різних факторів.

Василь Степанович понад 15 років очолював Кримське республіканське товариство морфологів та був активним членом президій правління Всеукраїнського товариства анатомів, ембріологів та топографоанатомів. Його науковий напрямок – екологічна та функціональна морфологія – зосереджується на вивченні впливу зовнішніх факторів на ріст та розвиток

організму, а його участь у наукових дослідженнях зробила вагомий внесок у розвиток медицини.

Завдяки своїй науковій діяльності та педагогічним досягненням Василь Пикалюк є високоповажним професором Волинського національного університета імені Лесі Українки, який пишається своїми колегами, здобувачами вищої освіти та надихає молодих вчених на продуктивну діяльність з відзнакою!

Олена Скрябіна,

*кандидат медичних наук, доцент,
завідувач кафедри анатомії Луганського медичного університету*

* * *

Щиро вітаю свого вчителя та друга з ювілеєм. Трохи роздумів та спогадів

про наш спільний шлях в далекому українському Луганську. Безумовно, шановний Василь Степанович був та залишається зіркою на небосхилі університетів як освітянин, науковий діяч та керівник, лектор та викладач.

Мій чоловік спитав: «Ти що, справді не була на лекціях Пикалюка? Не чула його геніальні лекції про провідні шляхи? Ми й дихати забували. Пам'ятаю і сьогодні».

На жаль... не була. Але я теж ледве дихала, коли побачила та почула презентацію Вашої докторської дисертації в п'ятому гуртожитку. Я пам'ятаю ці фотографії краєвидів рідної землі в кінці презентації та нашу практично останню приватну розмову. Спогади. Плани на майбутнє. Гордість за те, що доторкнулася до вашої праці. Таксі. Обійми. Обіцянки не розривати зв'язок.

А зв'язок був міцний. Звідки Ви брали час на все? Викладання, наукова діяльність, громадська робота. Наші спільні музичні проекти. Пісні. Вірші. Вечори. Посиденьки. Спортивні змагання. Гра в бадмінтон. Театральна вітальня. Диспут-клуби. Та головне, живе людське спілкування. Розмови. Поради. Пошук справжнього в житті. В radoщах та розпачі, в перемогах та втратах, в реаліях та мріях моїх Ви були поруч, любий учителю та друже.

Ви людина-зірка в моїй пам'яті. У весільному альбомі 35 років лежала ваша телеграма-привітання з весіллям. Пряме влучання калібру 155 знищило її фізично, але я пам'ятаю дослівно зміст, що йшов від серця. Від серця і я пишу сьогодні. Мене не буде поруч, але я вдячна, що маю в душі таку людину. Я маю кому відправити вірша або улюблену пісню «Коли горять стожари».

З ювілеєм. З любов'ю та найкращими побажаннями.

Ваша студентка Лілія Шишина-Фоміна

* * *

Вітання ювілярові

Щиро вітаю вельмишановного Василя Степановича з ювілеєм і бажаю йому сили, завзяття і натхнення на довгі-довгі роки!

Високо ціную наші доброзичливі товариські стосунки, які склалися за час спільної праці у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

Мене завжди вражали його запальна енергія, виняткова працездатність, вміння знаходити спільну мову з колегами і студентською молоддю, постійна готовність підтримати кожного, хто потребує допомоги.

Василь Степанович – відомий учений, глибокий дослідник, чудовий організатор науки. Працюючи проректором з наукової роботи Волинського університету, відкрив дві спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій, заснував кілька наукових журналів і редакційно-видавничий відділ «Вежа».

Будучи проректором, Василь Степанович не задовольнявся формальними заходами – для паперів. Він, наприклад, особисто зустрічався з аспірантами й докторантами, заслуховував звіти кожного, тим самим сприяючи своєчасному захисту ними дисертацій.

Василь Степанович очолював проектну групу з підготовки документів для ліцензування спеціальності Медицина. Завдяки його зусиллям у

Волинському університеті було створено медичний факультет, що динамічно розвивається.

Хочу також вказати на високий загальний культурний рівень Василя Степановича, який, попри виняткову зайнятість науковою і викладацькою роботою, виявляє постійний інтерес до літературного і мистецького життя нашого краю та всієї України.

Зичу вельмишановному ювілярові міцного здоров'я, щастя, удачі й нових творчих здобутків!

З повагою
Володимир Баран, доктор історичних наук, професор.

* * *

Дорогий Василю Степановичу!

Прийміть мої найсердечніші вітання з Вашим ювілеєм! Вивчення та викладання анатомічної науки стало для Вас справою всього життя, покликанням та благородною місією.

Ви зробили неоціненний внесок у розвиток анатомії, виховали цілу плеяду учнів, до яких, на щастя, належу і я. Ваша пропозиція у квітні 2002 року попрацювати під Вашим керівництвом стала поворотним моментом у моєму житті.

Я Вас знаю не тільки як прекрасного професіонала, але і як людину, багато наділену талантами, що майстерно володіє пером. Це робить вас взірцем справжнього академічного вченого, прикладом для всіх, хто хоче присвятити себе науці. Вас відрізняє незвичайна ерудиція, принциповість у відстоюванні своєї позиції та постійне прагнення до вдосконалення.

Ваші лекції, наукові та публіцистичні праці – зразок глибокого, мудрого підходу до найскладніших питань сучасної освіти та, безпосередньо, анатомії, уміння знайти для них точні, вичерпні рішення.

Ви належите до тієї категорії людей, які, з кожним роком, реалізуючи завдання все більш високого рівня, невпинно піднімають планку, дивуючи оточуючих цілеспрямованістю та працездатністю.

Зараз Ви знаходитесь на плідному життєвому етапі – коли багатий досвід гармонійно поєднується з мудрістю та знанням життя, коли зроблено вже дуже багато, а попереду ще безліч цікавих проєктів та завдань. Безперечно, Вам під силу здійснити все задумане.

Нехай за Вашу працю, старання доля винагороджує великими успіхами. Міцного Вам здоров'я, творчих сил та енергії, успіхів і всього найкращого.

З повагою,

Ваш учень, професор Сергій Анатолійович Кутя.

Вельмишановний Василю Степановичу!

Прийміть найщиріші вітання з нагоди Вашого ювілею! У цей особливий

день хочеться висловити глибоку повагу та вдячність за Ваші поради та настанови в процесі моєї наукової роботи. Радію, що доля подарувала зустріч з Вами: 1996 рік, я закінчила природничо-географічний факультет, учитель біології та Ви – проректор з наукової роботи Волинського національного університету імені Лесі Українки. На захисті моєї дипломної роботи мені дали

рекомендацію для вступу в аспірантуру, науковий керівник – Пикалюк Василь Степанович. Ваші знання та мудрість були надзвичайною підтримкою для мене на цьому етапі, тому що я біолог, а тема дисертації для медичних наук. Це насамперед було викликом для мене. А сам захист дисертації (1999 рік): Тернопільська медична академія, спеціалізована Вчена рада з медичних і біологічних наук. І уже тоді – у 25 років (саме у такому віці стала кандидатом біологічних наук), я зрозуміла одне – знаходжусь на тому шляху, котрий

потребує постійного професійного росту і зупинятись не можна. Адже є на кого рівнятись і куди рости.

Протягом усього часу я знаю Вас як талановитого викладача і чудового лектора. Василю Степановичу, ви прекрасний організатор і генератор ідей, вимогливий до себе і до співробітників та студентів, який прагне багато встигнути. Ми працюємо з Вами не один десяток років пліч-о-пліч у нашому університеті і саме з Вашої подачі створено медичний факультет, який зараз успішно розвивається. Студенти і співробітники кафедри анатомії людини захоплюються Вашими ґрунтовними знаннями з анатомії людини, цікавим викладом матеріалу. Ви - найвпливовіший і найкрутіший педагог.

Від щирого серця вітаю Вас з Днем народження! Дякую Вам за натхнення, мудрі поради та невтомну підтримку на моєму шляху до професійного росту. Ви – не тільки чудовий науковий керівник, але й приклад справжнього професіоналізму та людяності. Дякую за підтримку, слухні поради, можливість переймати Ваш досвід.

Нашому ювіляру міцного здоров'я, творчої наснаги і мирного неба усім нам!

*З повагою, Ваша аспірантка, нині професор і завідувач кафедри анатомії людини ВНУ імені Лесі Українки, **Тетяна ШЕВЧУК.***

Вельмишановний Василю Степановичу!

Колектив кафедри анатомії людини імені М. Г. Туркевича Буковинського державного медичного університету щиросердно вітає Вас з 70-літнім ювілеєм!

Ваш внесок у науку та освіту є безцінним. Ваша відданість своїй справі, мудрість та професіоналізм надихають усіх нас. Ви є прикладом для багатьох, і ми вдячні Вам за всі ті знання, які Ви передаєте студентам та молодим науковцям!

Ви поважний науковець, талановитий педагог, професіонал своєї справи, людина невпинного життєвого оптимізму і ми пишаємося тим, що маємо можливість спільно з Вами розвивати науку, виховувати молоде покоління морфологів, реалізовувати креативні ідеї та втілювати актуальні напрацювання. Радіємо Вашим здобуткам та досягненням! Ваша відповідальність, працелюбність, відданість улюбленій справі, мудрість та оптимізм викликають велику повагу з боку колег, співробітників та студентів.

Бажаємо Вам міцного здоров'я, сімейного затишку, плідної праці, нових наукових звершень та добрих справ! Благополуччя, миру, щедрої долі, щастя у житті, творчої наснаги у відповідальній роботі, здійснення заповітних мрій та сподівань. Нехай Вас підтримують та надихають рідні люди, розуміють і допомагають колеги, оминають негаразди і непорозуміння.

Нехай у Вашому житті завжди буде місце для радості та щастя, а кожен день приносить Вам нові можливості та приємні сюрпризи!

*З глибокою повагою завідувач кафедри анатомії людини імені М. Г. Туркевича Буковинського державного медичного університету, доктор медичних наук, професор **Віктор Кривецький**.*

* * *

Недаремно кажуть, що години йдуть, дні біжать, а роки летять...

16 листопада 1954 року народився малюк, а через 70 років він, Василь Степанович Пикалюк, (читаєш в Вікіпедії) – є український діяч медицини, доктор медичних наук, професор, академік АН ВО України.

А я хочу додати, що він є людиною з чуйним серцем, вірним товаришем. Коли буває в Чернівцях, приходиться до Юрія Ахтемійчука (мого чоловіка), свого товариша – згадати.., біля нього помовчати.., віддаючи шану, хоча вже проймануло 10 років, як його немає з нами...

У пісні співають:

«Пів світу плаче, а пів світу скаче.

Таке життя...»

Вельмишановний Василю Степановичу!

Користуючись нагодою, сердечно вітаємо Вас зі славним ювілеєм всією чернівецькою родиною. Від усього серця бажаємо Вам добробуту, окриленого настрою, миру, злагоди та душевної величі. Нехай цей Великий День дарує Вам щастя, здоров'я, любов та непохитну віру в кращий завтрашній день!

Висловлюємо Вам свою шану і повагу.

*Дружина Вашого Юрія Ахтемійчука – Оксана з родиною.
16 листопада 2024 року.*

* * *

Вельмишановний Василю Степановичу, Ви надзвичайна людина! Ваша

сила, доброта, неординарний розум, щирий патріотизм залишили слід у серцях багатьох ваших друзів, колег, студентів. Я і моя сім'я зачаровані Вами, гордимся, що доля звела нас! У прекрасний день Вашого ювілею неможливо передати ті почуття, які переповнюють мене. Міцного здоров'я, щастя, радості від життя, нових творчих і наукових досягнень, мирного неба на благо рідної України! Многая літа!!! Хай береже Вас Бог!

*З повагою до Вас
доцент кафедри анатомії БДМУ Марчук Федір Дмитрович*

ВІТАЄМО ВЧЕНОГО, ПЕДАГОГА, ЛІКАРЯ ІЗ 70-РІЧЧЯМ!

Коли ви відзначаєте цю визначну віху, стає зрозуміло, що робота вашого життя розцвіла, як найпрекрасніша з квітів. Ваша відданість медицині, ваша пристрасть до викладання анатомії та численні студенти та послідовники в науці, на яких ви вплинули завдяки своїм дослідженням і публікаціям, є свідченням вашої неймовірної творчої праці. Ваші студенти і численні учні високо відгукуються про вас не лише за знання, які ви передаєте, а й за тепло й креативність, які ви привносите в кожную аудиторію – чи то через свої лекції, чи то в вашій глибокій поезії, яка відображає ваше глибоке ставлення до життя і сьогодення України.

Мені наснилась Перемога.

І хоч важка і молода

Прийшла уранці до порогу,

Але важка її хода,

В її волоссі золотому

Вплелися пасма сивини.

В очах блакитних – скільки втоми.

І біль, і гнів, і жах війни.

Чоло – глибокі зморшки горя,

В серці рана, що кровить.

Пульсує в ній безмежне море

Скорботи, суму, що болить.

Та усміхнулась, заясніла,

Моя тінь зігнала із чола,

Зайшла в мою хатину, сіла.

Сказала тихо: «Я прийшла ...

Доброго дня!!!»

(Пикалюк В. С., Луцьк, 2024 р.)

Дякуємо Вам, Василю Степановичу, за спільні зі мною та іншими авторами науково-методичні посібники: «Ембріологічний словник». Сімферополь–Чернівці, 2013; «Природжені вади розвитку людини. Загальні положення тератології». Чернівці. 2015; «Тлумачний тератологічний словник», Луцьк 2019; «Атлас з тератології», Луцьк. 2024, а також ряд спільних наукових статей.

Ваш життєвий шлях, подібно до квітів, які ви так дбайливо плекаєте, розцвів у щось надзвичайне. Як професора медицини, ваша відданість викладанню анатомії та ваші численні публікації залишають незабутній слід у багатьох учених. Ваша пристрасть до написання віршів і любов до вирощування квітів відображають творчу душу, яка продовжує надихати ваших студентів і колег та моїх рідних. Ви не тільки допомогли численній кількості науковців виростити, але ви також дбали про красу життя з такою самою турботою та увагою.

Нехай ваш особливий день буде таким же яскравим і повноцінним, як сад і квіти, який ви з такою любов'ю доглядаєте, і нехай наступні роки принесуть Вам ще більше цвітіння, щастя, здоров'я та задоволення.

Нехай цей день буде наповнений радістю в оточенні ваших улюблених квітів та вірних друзів, яких ви любите і поважаєте.

Дай Боже Вам ще багато років натхнення, мудрості та безперервного розквіту ваших талантів!

Многая літа!

*Ольга Антонюк,
доцент кафедри анатомії, клінічної анатомії та оперативної хірургії,
Буковинський державний медичний університет, Чернівці*

16 листопада відзначає ювілей видатний морфолог та чудовий педагог. З

цієї нагоди маю за честь особисто від себе додати кілька слів.

Пикалюк Василь Степанович є визнаним авторитетом і гордістю кафедри анатомії людини Волинського національного університету імені Лесі Українки. Замість того, щоб стати практикуючим лікарем, він присвятив себе науці і викладацькій діяльності, ставши наставником для багатьох майбутніх лікарів та аспірантів. При цьому він знаходить час для волонтерства, мандрівок, родини та своїх захоплень.

Його можна порівняти з митцем, бо ж і медицина водночас є і наукою, і мистецтвом. На його лекціях неможливо було на щось відволіктись, вони дивним чином минали непомітно. На них звучали і гумор, і поезія. Загалом, я вчилась виховувати у собі риси медика: жагу до знань, любов до роботи, співчуття і водночас холоднокровність. Для мене рішення пов'язати життя з медициною давалось важко, але, слухаючи його слова, що відгукнулись і залишились в пам'яті, я впевнювалась, що зробила правильний вибір. Переконана, що не лише я поділяю цю думку. Тому дозвольте висловити вдячність від імені всіх Ваших студентів.

Я бажаю Вам миру і здоров'я, тому що без цього нічого не варті ні наукові досягнення, ні матеріальні блага.

Пишаюся, що навчалась у Вас. І не лише анатомії людини, адже Ви свого часу закохали мене в медицину. Я з Вами пройшла чималий шлях, але дуже сподіваюсь на подальшу плідну наукову співпрацю!

*З повагою, Кабарчук Вероніка Сергіївна,
студентка 3 курсу медичного факультету*

СТОРІНКИ БІОГРАФІЇ

Народився Василь Пикалюк 16 листопада 1954 року в с. Масловець Любомльського району, що на Волині, у селянській родині. Із семи років відвідував Масловецьку початкову школу; з п'ятого до восьмого класу навчався в Головнянській середній школі; 9–10-й закінчував у Луцькій середній школі-інтернаті.

1972-го вступив до Тернопільського медичного інституту, який закінчив із відзнакою 1978 року за спеціальністю «Лікувальна справа». Інтернатуру проходив у хірургічному відділенні Луцької міської лікарні. У листопаді 1978 року вступив до аспірантури Тернопільського медичного інституту, після закінчення якої з 1981-го до 1985 року працював асистентом цієї ж кафедри.

Перші 2 наукові публікації здійснені у 1975 році у збірниках праць учасників всесоюзних наукових конференцій у Волгограді та Донецьку. У 1975-1978 роках очолював раду СНТ медінституту; у 1979–1983р.р. – куратор СНТ; 1983–1985 р.р. – голова обласної ради молодих вчених та спеціалістів Тернопілля. 1983 року після успішного захисту у вченій раді Київського національного університету ім. О. О. Богомольця дисертації «Ріст, будова та формоутворення скелету під впливом штучно мінералізованої води різного сольового складу» присвоєно науковий ступінь кандидата медичних наук із науковим шифром «нормальна анатомія». Неодноразово перемагав на наукових та предметних олімпіадах, конкурсах, конференціях республіканського, всесоюзного, міжнародного рівнів, нагороджений дипломами, грамотами, медалями, пам'ятними значками.

У листопаді 1985 року за конкурсом обраний доцентом кафедри нормальної анатомії Луганського медичного інституту. У вересні 1991 року за результатами захисту у Харківському національному медичному університеті дисертації «Особливості росту, будови, формоутворення та регенерації скелету під впливом хімічних агентів зовнішнього середовища різної етіології та інтенсивності» присвоєна науковий ступінь доктора медичних наук, а у лютому

1993-го – вчене звання професора. Науковим керівником та консультантом дисертаційних робіт був професор В. Г. Ковешніков. У 1986–1991 роках очолював Раду молодих вчених. Працював на посадах декана медичного факультету (1991–1994 рр.) та проректора з навчально-методичної роботи (1994–1996 рр.). Організував та очолив роботу наукового експериментального морфологічного комплексу з власним віварієм, лабораторіями гістологічних та гістохімічних досліджень, біо-остео-цитоморфометрії, електронної мікроскопії, радіоізотопного, ембріоантенатального макро-, мікро- та рентгенструктурного аналізу. За десять років на його базі було виконано три держбюджетні та дві госпдоговірні теми, які були оцінені Державною премією України, п'ять докторських та 15 кандидатських дисертацій, що дозволило закласти основи нового розділу функціональної анатомії – екоостеології, виокремленню в ній самостійного антропоекологічного напрямку досліджень з обґрунтуванням реабілітаційно-коригуючого аспекту експериментальної остеології. На східних теренах медичної освіти України відпрацював 10 років.

У 1995 році, після створення на базі педагогічного інституту Волинського державного університету імені Лесі Українки, на конкурсній основі обраний на посаду проректора з наукової роботи та професора кафедри фізіології людини і тварин. З 2001 року на посаді професора кафедри фізіології людини і тварин. У 1997–2001 роках завідував кафедрою рекреації та фізичної реабілітації інституту фізичної культури та здоров'я. Розробив авторські курси (з повним навчально-методичним забезпеченням): «Анатомія людини», «Нейроанатомія», «Пластична анатомія», «Функціональна анатомія», «Анатомічні основи вищої нервової діяльності» для студентів біологічних факультетів класичних університетів, інституту мистецтв, інституту здоров'я та фізичної культури, інституту соціальних наук. Відкрив і організував роботу відділу аспірантури та докторантури, двох спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій, потужного редакційно-видавничого відділу «Вежа», трьох фахових журналів та двох наукових альманахів.

У серпні 2001 року на конкурсних засадах обраний на посаду завідувача кафедри нормальної анатомії людини Кримського державного медичного

університету імені С. І. Георгієвського. У 2004–2005 роках завідування кафедрою поєднував з виконанням обов'язків проректора з наукової роботи. З 2004 по 2018 роки виконував обов'язки заступника голови морфологічної вченої ради із захисту дисертацій, голови Кримського осередку НТ АГЕТ, наукового куратора морфологічного науково-дослідного комплексу. У 2010–2014 рр. – експерт з морфології ВАКу України, голова морфологічної секції навчально-методичної комісії при МОЗ України. Читав курс лекцій та практичних занять для студентів усіх п'яти факультетів університету за кредитно-модульною системою навчання з повним навчально-методичним забезпеченням авторськими підручниками, посібниками, словниками трьох мовами – українською, англійською, російською. На базі кафедри, яка розташована у приміщенні колишньої земської лікарні, військового госпіталю, де оперував М. І. Пирогов і лікував С. П. Боткін, читав лекції митрополит професор Войно-Ясенецький і яка є пам'яткою архітектури та історії, після реставрації було створено унікальний навчально-науково-музейний комплекс з навчальними секційними залами, лекційними аудиторіями, морфологічними лабораторіями, віварієм, картинною галереєю анатомічних малюнків та картин, науково-методичною бібліотекою, центром комп'ютерного тестування та програмного моделювання, 3D друку анатомічних моделей, антропоморфологічним і музеєм історії анатомії та медицини Криму. У навчально-науково-музейних фондах кафедри зберігається більше 3,5 тисяч експонатів від часів В. В. Бобіна до сучасних корозійних та пластинованих препаратів. Музейний комплекс кафедри внесений в єдиний реєстр світової історичної науково-медичної спадщини під егідою ЮНЕСКО. За персональними запрошеннями читав відкриті лекції для студентів медичних університетів Сорбони, Праги, Кракова, Любліна, Москви, Санкт-Петербурга, Києва, Дніпра, Запоріжжя, Чернівців, Івана-Франківська, Тернополя.

Із вересня 2018 року – професор кафедри фізіології людини та тварин, а з серпня 2020 року – завідувач кафедри анатомії людини Волинського національного університету імені Лесі Українки. Протягом 2019 року очолював робочу та проєктну групи з підготовки пакету документів для ліцензування

спеціальності «Медицина», яка успішно зреалізована з правом підготовки вітчизняних та іноземних громадян. Розробив та читає авторський курс лекцій та лабораторних робіт «Анатомія людини» для студентів спеціальності «Медицина»; «Функціональна анатомія», «Анатомо-топографічні основи медичного масажу», «Організація охорони здоров'я в Україні та світі» для фізичних терапевтів-реабілітологів. Пройшов науково-педагогічне стажування в університеті Декарта (Париж) та Оксфорді.

Обізнаний із світовими досягненнями науки. Активно керує виконанням кандидатських і докторських дисертацій. Підготував шість докторів і 26 кандидатів наук. Із 2007 року – дійсний член Академії наук вищої освіти України. Науковий керівник і визнаний вітчизняний фахівець наукового напрямку «Екологічна та функціональна морфологія», який досліджує вплив екзогенних, антропогенних факторів різної етіології та інтенсивності на ріст, будову, формоутворення скелета, інших органів і систем, щорічно опонуючи на захисті 3–5 дисертаційних робіт. Більше 200 наукових публікацій та 12 патентів і авторських свідоцтв присвячені питанням клінічної і експериментальної лікворології, тератології, ембріології. Ще майже 100 публікацій присвячено питанням нейроанатомії.

Автор та співавтор 765 наукових праць (із них 25 монографій та словників, 134 підручники, посібники та практикуми) та 44 патентів та авторських свідоцтв.

Голова правління Волинського відділення НТ АГЕТ, член президії правління Всеукраїнського наукового товариства анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів, член правління Асоціації французько-української співпраці у сфері охорони здоров'я, член редакційних колегій трьох фахових наукових видань.

Наукову та освітню діяльність поєдную з активною суспільно-громадською роботою. Десять років (1994–2004 р.р.) був членом Наглядової та Координаційної рад Міжнародного фонду «Відродження», членом правління Української спілки освітян та науковців, очолював обласні відділення СФУЛТ у Луганську, Сімферополі та Луцьку, співзасновник громадського об'єднання

українців Криму «Наша рада», член правління Наукового товариства імені Тараса Григоровича Шевченка. Друкується в художньо-публіцистичній періодиці, співпрацює із засобами масової інформації.

Нагороджений почесним знаком «Відмінник освіти України», Почесними грамотами МОН і МОЗ України, МО та Академії наук України, Кабінету Міністрів та ВР Криму, золотою та срібною медалями АНВО України, двома золотими та срібною медалями Всеукраїнського конкурсу «Винахід року», почесними грамотами та подяками Волинської обласної ради та облдержадміністрації, ректорату та деканату ВНУ, ЛугМУ, КрМУ, Заслужений діяч науки та освіти АР Крим, протягом трьох років (2011–2014) Почесний стипендіат президента України. Багаторазовий переможець вузівських конкурсів в номінації «Професор року».

ПРОФЕСІЙНИЙ ЖИТТЄПИС

Завідувач кафедри анатомії людини навчально-наукового медичного інституту Волинського національного університету імені Лесі Українки (з 2018 року).

Доктор медичних наук (1991), професор (1992);

Заслужений діяч освіти Криму (2013);

Академік Академії наук вищої освіти України (2007);

Віце-президент наукового товариства АГЕТ України (1996–2012), член президії правління НТ АГЕТ(з 2012);

Член експертної проблемної комісії МОЗ та НАМН України «Морфологія людини» (2010–2014);

Член Наглядової та Координаційної рад Міжнародного фонду «Відродження»(1992–2002).

Освіта: Тернопільський медичний інститут (1978)

Досвід професійної діяльності:

- аспірант (1978), асистент (1981) кафедри нормальної анатомії Тернопільського медичного інституту;

- доцент кафедри анатомії (1986), декан медичного факультету (1991), професор (1992), проректор з начальної роботи(1994) Луганського державного медичного інституту;

- проректор з наукової роботи Волинського національного університету імені Лесі Українки (1995);

- завідувач кафедри анатомії людини Кримського державного медичного університету ім. С .І. Георгієвського (2001);

- професор кафедри здоров'я людини та фізичної терапії (2018), завідувач кафедри анатомії людини Волинського національного університету ім. Лесі Українки (2020).

ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ ПРОФЕСОРА В. С. ПИКАЛЮКА

Автореферати дисертацій на здобуття наукового ступеня

1983

1. Особливості росту і будови кісток скелету при вживанні штучномінералізованої води різного сольового складу : автореф. дис. ... канд. мед. наук : 14.00.02. – Київ, 1983.

1991

2. Будова, ріст, формоутворення і регенерація скелета під впливом окремих хімічних факторів (експериментально-морфологічне дослідження) : автореф. дис. ... д-ра мед. наук : 14.00.02. – Харків, 1991.

Монографії. Довідкові та інші окремі видання

1990

3. Гигиенические рекомендации по созданию физиологически полноценной (по минеральному составу) питьевой воды, получаемой искусственным путем. – Киев, 1981. – 81 с.

Соавт.: Н. И. Омелянец, Ю. А. Рахманин, В. Н. Кондратюк.

1990

4. Количественные характеристики в гистологии, цитологии и эмбриологии : справоч. пособие для студентов / М-во здравоохранения УССР, Республик. метод. каб. по высш. мед. образованию. – Луганск : [б. в.], 1990. – 92 с.

Соавт.: М. Х. Абакаров, Б. П. Романюк.

1991

5. Краткий толковый словарь основных биолого-медицинских терминов : метод. разраб. в помощь слушателям подготов. отд-ния. – Луганск, 1991. – 294 с.

Соавт.: Б. П. Романюк, Л. Л. Шевченко.

1992

6. Костные кисты у детей. Клинико-иммунологическая характеристика и лечение. – Луганск, 1992. – 202 с.

Соавт.: В. К. Ивченко, С. Д. Шевченко, В. М. Фролов, Г. И. Фадеев.

1995

7. Регенерация скелета и факторы определяющие ее : [монография]. – Луганск : Изд-во Луган. гос. мед. ин-та, 1995. – 152 с. : ил., табл. – Библиогр.: с. 131–147.

Соавт.: В. К. Ивченко, Б. М. Романюк.

1999

8. Матеріали до звіту про результати наукової діяльності Волинського державного університету імені Лесі Українки за 1998 рік / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки ; уклад.: В. С. Пикалюк [та ін]. – Луцьк : РВВ «Вежа», 1999. – 34 с.

2000

9. Матеріали до звіту про результати наукової діяльності Волинського державного університету ім. Лесі Українки за 1999 р. / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки ; уклад.: В. С. Пикалюк [та ін]. – Луцьк : Вежа, 2000. – 79 с.

2004

10. Російсько-український тлумачний словник основних біологічних і медичних термінів / за ред. В. С. Пикалюка. – Сімферополь : Видавн. від. КДМУ, 2004. – 328 с.

2005

11. Краткий справочник артерий человека. – Симферополь, 2005. – 96 с.

Соавт.: Н. И. Шкодивский, Г. Р. Аджисалиев, П. В. Кульбаба, С. Г. Гривенко.

12. Музей анатомии человека и истории морфологии : проспект. – Симферополь, 2005. – 16 с.

Соавт.: В. П. Шкуренко.

2006

13. Професори-морфологи України : довідник. – Сімферополь, 2006. – 148 с.

Співавт.: А. А. Бабанін, Г. О. Мороз.

14.Музей анатомии человека и истории морфологии. – Симферополь, 2006. – 12 с.

Соавт.: В. П. Шкуренко.

2008

15.Методичні аспекти дослідження скелету людини і тварини : [монографія]. – Симферополь : [СПД Барановська О. І.], 2008. – 280 с.

2009

16.Професори-морфологи України : довідник. – Симферополь : Крим. держ. мед. ун-т, 2009. – 116 с.

Співавт.: А. А. Бабанін, В. В. Кісельов.

2010

17.Ликвор как гуморальная среда организма [монография]. – Симферополь : ИТ «АРИАЛ», 2010. – 192 с.

Соавт.: Е. Ю. Бессалова, В. В. Ткач, М. А. Кривенцов, В. В. Киселев, Л. Р. Шаймарданова.

18.Професори-морфологи України : [довідник]. – [3-є вид., переробл. та допов.]. – Симферополь : Крим. держ. мед. ун-т, 2010. – 136 с. : іл.

Співавт.: А. А. Бабанін, В. В. Кісельов.

2011

19.До 120-річчя з дня народження першого завідувача кафедри анатомії КМІ, доктора медичних наук, проф. В. В. Бобіна : пам'ятний буклет. – Симферополь, 2011. – 6 с.

Співавт.: В. П. Шкуренко.

20.Регенерація скелету. Роль системи крові і окремих факторів в її перебігу : [монографія] / за ред. В. С. Пикалюка. – Симферополь : АРИАЛ, 2011. – 238 с.

Співавт.: С. А. Кутя, В. І. Лузін, С. О. Мостовий, Л. Р. Шаймарданова, Т. Я. Шевчук.

21.Страницы истории кафедры нормальной анатомии КГМУ в лицах и судьбах. – Симферополь, 2011. – 192 с.

Соавт.: В. П. Шкуренко, А. И. Зайченко, С. А. Кутя, Е. Ю. Бессалова, О. Я. Яровая, Э. А. Гафарова.

2012

22.Тератологічний тлумачний ілюстрований словник. – Сімферополь ; Чернівці, 2012. – 358 с

Співуклад.: О. П. Антонюк.

2013

23.Ембріологічний словник / [за заг. ред. В. С. Пикалюка]. – Сімферополь ; Чернівці : БДМУ, 2013. – 256 с. – *Бібліогр.:* с. 253–254.

Співуклад.: Т. М. Бойчук, О. П. Антонюк, Т. П. Макліш.

2014

24.Професори-морфологи України : довідник. – Сімферополь, 2014. – 141 с.

Співавт.: А. А. Бабанін, В. О.Овчаренко.

2015

25.Природжені вади розвитку людини. Загальні положення тератології. – Чернівці : Медуніверситет, 2015. – 361 с.

Співавт.: Т. М. Бойчук , І. Ю. Олійник, О. П. Антонюк.

26.Професори-морфологи України : довідник. – Запоріжжя, 2015. – 72 с.

Співавт.: М. А. Волошин, Ю. Б. Чайковський.

2016

27.Тлумачний тератологічний словник. – Чернівці: Медуніверситет, 2016. – 427 с.

Співуклад.: Т. М. Бойчук, В. В. Кривецький, О. П. Антонюк.

2017

28.Кафедра анатомии в лицах и судьбах. Страницы истории / под ред. В. С. Пикалюка. – 2-е изд. перераб. и доп. – Симферополь, 2017. – 114 с.: ил.

Соавт.: Е. Ю. Бессалова, В. П. Шкуренко, А. И. Зайченко, О. Я. Яровая, И. А. Верченко, Е. Е. Зверева, Т. П. Макалиш.

29.Крымская морфологическая научная школа. – Симферополь, 2017. – 31 с. – (Серия «Научные школы»).

Соавт.: А. Е. Малов, С. А. Кутя, М. А. Кривенцов.

2019

30. Тератологічний тлумачний словник / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Буковин. держ. мед. ун-т, Житомир. нац. агроєкол. ун-т. – Вид. 2-ге, допов. і переробл. – Луцьк : Вежа-Друк, 2019. – 560 с.

Співуклад.: О. П. Антонюк, З. В. Небесна, В. В. Кривецький, В. М. Сколюк, С. В. Гуральська, Т. Ф. Кот, Т. Я. Шевчук, Л. О. Шварц, О. М. Абрамчук, О. А. Журавльов, О. Р. Дмитроца, О. В. Усова, В. Є. Лавринюк, О. П. Мотузюк, А. І. Поручинський, О. В. Журавльова, В. Г. Синиця, Я. В. Степанюк, О. В. Титюк.

2024

31. Атлас тератологій [Електронний ресурс]. – Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2024. – 559 с. – Режим доступу:

<https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/24873>

Співавт.: О. П. Антонюк, А. П. Романюк.

Навчальні та навчально-методичні видання

1985

32. Методические материалы по организации работы СМУиС. – Тернополь, 1985. – 9 с.

Соавт.: Л. И. Витюк.

33. СНО предлагает вариант (из опыта работы СНО ТГМИ). – Тернополь, 1985. – 9 с.

1990

34. Методические рекомендации по русскому языку : для самостоятельной работы иностранных учащихся 1 курса, изучающих курс «Анатомии человека» по разделу «Функциональная остеология». – Луганск, 1990.

Соавт.: В. Г. Ковешников, С. Г. Талышкина, Н. Г. Туревич, В. В. Звягина.

35. Методические указания для самостоятельной подготовки студентов к практическим занятиям по нормальной анатомии человека. Ч. 1. Аппарат движения. – Луганск, 1990.

Соавт.: В. Г. Ковешников, Г. С. Виниченко, В. А. Евстигнеев, И. Я. Кожемяка, Л. Д. Савенко.

36. Методические указания для слушателей подготовительного отделения к практическим занятиям по анатомии и физиологии человека. – Луганск, 1990. – 88 с.

Соавт.: Л. Л. Шевченко, Б. П. Романюк.

37. Учебные вопросы по нормальной анатомии человека. – Луганск, 1990. – 16 с.

Соавт.: В. Г. Ковешников, Г. С. Виниченко, И. Я. Кожемяка.

1993

38. Методичні рекомендації для морфологів-експериментаторів по використанню універсальних програм для мікро-ЕОМ з метою розрахунку деяких морфофункціональних показників та статистичної обробки отриманих первинних абсолютних показників. – Луганськ, 1993. – 20 с.

Співавт.: Б. П. Романюк, К. Калікін, Д. П. Березовський.

1998

39. Методичні рекомендації щодо аналізу лекцій, семінарських і лабораторно-практичних занять та загальні вимоги до проведення консультацій, написання дипломних і курсових робіт. – Луцьк : РВВ «Вежа» ВДУ ім. Лесі Українки, 1998. – 44 с. – Бібліогр.: с. 41.

Співавт.: О. І. Петрик, О. А. Косинська.

1999

40. Законодавче і нормативне регулювання проблем захисту інтелектуальної власності в Україні. – Луцьк : Ред.-вид. відд. ВДУ «Вежа», 1999. – 20 с.

Співавт.: Р. Й. Лихотоп, Є. М. Горбань, Н. М. Жданова, А. Б. Жданов.

41. Законодавчі акти і нормативні документи України з питань інтелектуальної власності : метод. рек. / М-во освіти України, Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк : РВВ «Вежа» ВДУ ім. Лесі Українки, 1999. – 36 с.

Співавт.: Є. М. Горбань, Н. М. Жданова, Р. Й. Лихотоп.

42. Кількісні характеристики в морфології : навч. посіб. – Вид. 2-ге., допов. і переробл. – Луцьк : РВВ «Вежа» ВДУ ім. Лесі Українки, 1999. – 108 с. : табл.

Співавт.: М. Х. Абакаров, Я. А. Омельковець.

43. Проведення патентних досліджень у процесі планування та використання патентноспроможних науково-дослідницьких робіт у галузях біології й медицини : метод. реком. – Луцьк : Ред.-вид. відд. ВДУ «Вежа», 1999. – 50 с.

Співавт.: Н. М. Жданова, Г. О. Добриніна, Р. Й. Лихотоп.

2002

44. Навчально-методичні матеріали спецкурсу «Нейроанатомія». – Луцьк, 2002. – 113 с.

Співавт.: Т. Я. Довгалюк.

2003

45. Опорно-руховий апарат людини : навч. посіб. / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк : Надстир'я, 2003. – 360 с.

Співавт.: В. О. Гринчук, В. Х. Велемець, Л. О. Шварц.

46. Порівняльна анатомія хребетних тварин : навч. посіб. / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк : РВВ «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2003. – 208 с.

Співавт.: Я. А. Омельковець, К. А. Сологор, М. Г. Білецька, Р. Й. Лихотоп, Л. О. Шварц.

47. Спланхнология : метод. розраб. для студентів. – Симферополь, 2003. – 170 с.

Соавт.: Е. Д. Шелепа, Т. Л. Свербилова, Ю. Д. Розгонюк, Г. Н. Егоров.

48. Черепные нервы : учеб. практикум для студентів. – Симферополь, 2003. – 92 с.

Соавт.: Н. В. Кирсанова, Н. А. Новосельская, Ю. Д. Розгонюк.

49. Лимфатическая и иммунная системы : учеб. пособие для студентов. – Симферополь, 2004. – 68 с.

Соавт.: И. И. Тараканов, И. А. Верченко.

50. Методическое пособие по изготовлению анатомических препаратов. – Симферополь, 2004. – 79 с.

Соавт.: Г. А. Мороз, С. А. Кутя.

51. Нейроанатомія : навч. посіб. / за заг. ред. В. С. Пикалюка. – Луцьк : РВВ «Вежа» ВДУ ім. Лесі Українки, 2004. – 354 с. : іл., табл. – Бібліогр.: с. 347–348.

Співавт.: В. О. Гринчук, В. Х. Велемєць, Т. Я. Шевчук.

52. Опорно-двигательный аппарат : учеб. практикум. – Симферополь, 2004. – 255 с.

Соавт.: Е. Д. Шелепа, М. И. Дьяченко, В. П. Шкурєнко, В. И. Ивахненко, О. Я. Яровая, С. А. Кутя.

53. Организация самостоятельной работы студентов медицинского, педиатрического и стоматологического факультетов при изучении курса нормальной анатомии человека : учеб. практикум для студентов. – Симферополь, 2004. – 216 с.

Соавт.: Н. А. Новосельская, М. И. Дьяченко, Г. А. Мороз.

54. Организация самостоятельной работы студентов при изучении курса нормальной анатомии человека на фармацевтическом отделении : учеб. практикум. – Симферополь, 2004. – 236 с.

Соавт.: Н. В. Кирсанова, М. И. Дьяченко, Г. А. Мороз, Н. А. Новосельская, Ю. Д. Розгонюк, Т. Л. Свербилова, И. И. Тараканов, Е. Д. Шелепа, В. П. Шкурєнко, О. Я. Яровая.

55. Органы внутренней секреции. – Симферополь, 2004. – 96 с.

Соавт.: В. П. Шкурєнко, С. А. Кутя.

56. Периферический отдел нервной системы, вегетативная нервная система, органы чувств и эндокринные железы : учеб. практикум для студентов. – Симферополь, 2004. – 204 с.

Соавт.: Г. А. Мороз, Н. А. Новосельская, Н. В. Кирсанова, В. П. Шкуренко.

57. Сердечно-сосудистая система. – Симферополь, 2004. – 173 с.

Соавт.: Е. Д. Шелепа, Н. А. Новосельская, И. И. Тараканов, Е. Ю. Михеева, Г. Н. Егоров.

58. Учебно-исследовательская работа студентов и основы научного поиска при изучении курса нормальной анатомии человека : метод. разраб. для преподавателей и студентов мед. ВУЗов. – Симферополь, 2004. – 85 с.

Соавт.: Т. Л. Свербилова, В. П. Белоцерковский.

59. Черепные нервы и органы чувств : учеб. практикум для студентов. – Симферополь, 2004. – 132 с.

Соавт.: Н. В. Кирсанова, Н. А. Новосельская.

2005

60. Анатомио-физиологическая характеристика вегетативной нервной системы : учеб. пособие для студентов мед. вузов. – Симферополь, 2005. – 82 с.

Соавт.: Т. Л. Свербилова.

61. Внутрішні органи та серцево-судинна система людини : навч. посіб. для студентів ВНЗ / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк : Надстир'я, 2005. – 448 с.

Співавт.: В. О. Гринчук, В. Х. Велемєць, Т. Я. Шевчук.

62. Методичні вказівки для самопідготовки студентів. Модуль 2. Спланхнологія. – Сімферополь : Тернопіль, 2005.

Співавт.: І. Я. Федонюк, Г. О. Мороз, С. А. Кутя, В. Д. Волошин, І. І. Боймиструк.

63. Методичні вказівки для самостійної позааудиторної роботи студентів. Модуль 2. Спланхнологія. – Сімферополь ; Тернопіль, 2005.

Співавт.: І. Я. Федонюк, Г. О. Мороз, С. А. Кутя, В. Д. Волошин, І. І. Боймиструк.

64. Мышцы и фасции человека : Практическое руководство для студентов медицинских ВУЗов по препарированию и изучению миологии по курсу нормальной анатомии человека. – Симферополь, 2005. – 244 с.

Соавт.: В. Н. Ивахненко, В. П. Белоцерковский.

65. Органы внутренней секреции. – Симферополь : ТПП «Юг бумага», 2005.

Соавт.: В. П. Шкуренко, С. А. Кутя.

66. Сборник тестовых заданий для самостоятельной подготовки студентов 3- го курса медицинских факультетов к государственному медицинскому лицензионному экзамену. «Крок 1. Лечебное дело 2004 г.». – Симферополь, 2005. – 216 с.

Соавт.: Е. В. Евстафьева, К. А. Ефетов.

67. Сборник тестовых заданий для самостоятельной подготовки студентов 3- го курса медицинских факультетов к государственному медицинскому лицензионному экзамену. «Крок 1. Лечебное дело 2003 г.». – Симферополь, 2005. – 268 с.

Соавт.: Е. В. Евстафьева, К. А. Ефетов.

68. Центральная нервная система : учеб. практикум для студентов мед. вузов III–IV уровней аккредитации. – Симферополь, 2005. – 148 с.

Соавт.: Г. А. Мороз, С. А. Кутя, Н. В. Кирсанова.

69. Organisation of educational process on human department according to credit – modulars system. Module I. – Simferopol, 2005. – 180 p.

Coauthor: G. A. Moroz, N. A. Novoselskaya.

2006

70. Анатомо-физиологическая характеристика вегетативной нервной системы : учеб. пособие для студентов мед. вузов / Крым. гос. мед. ун-т им. С. И. Георгиевского, Каф. норм. анатомии человека. – Симферополь : КГМУ им. С. И. Георгиевского, 2006. – 54, [30] с. : ил. – (Для организации самостоятельной работы студентов).

Соавтор: Т. Л. Свербилова.

71. Артросиндесмология. – Симферополь, 2006. – 192 с.

Соавтор: В. П. Шкуренко, А. С. Шумский.

72. Общая анатомическая терминология : метод. пособие для студентов. – Симферополь, 2006. – 12 с.

Соавтор: А. А. Бабанин, В. П. Шкуренко, С. А. Кутя.

73. Организация учебного процесса на медицинских факультетах при изучении анатомии человека по кредитно-модульной системе. – Симферополь, 2006. – 116 с.

Соавтор: Г. А. Мороз, С. А. Кутя.

74. Организация учебной деятельности студентов медицинских факультетов при изучении анатомии человека по кредитно-модульной системе. Модуль 1. Анатомия опорно-двигательного аппарата. – Симферополь, 2006. – 408 с.

Соавтор: В. П. Шкуренко, В. П. Белоцерковский.

75. Периферический отдел нервной системы. Вегетативная нервная система. Органы чувств и эндокринные железы : учеб. практикум для студентов медицинских вузов III–IV уровней аккредитации. – Симферополь, 2006. – 204 с.

Соавтор: Г. А. Мороз, Н. А. Новосельская, Н. В. Кирсанова, В. П. Шкуренко.

76. Черепные нервы и органы чувств : учеб. практикум для студентов мед. ВУЗов III–IV уровней аккредитации. – Симферополь, 2006. – 132 с.

Соавтор: Н. В. Кирсанова, Н. А. Новосельская.

2007

77. Анатомія людини. В 3-х т. Т. 2. – Луганськ : ТОВ «Віртуальна реальність», 2007. – 260 с.

Співавт.: В. Г. Ковешніков, Ю. П. Костеленко, В. І. Лузін, О. Ю. Роменський, І. І. Бобрик, Я. І. Федонюк, В. З. Сікора.

78. Анатомия нервной системы и органов чувств. Модуль 3. – Симферополь, 2007. – 268 с.

Соавтор: Н. В. Кирсанова, Г. А. Мороз, И. А. Верченко, Г. Н. Егоров.

79. Артросиндесмология : учеб.-метод. пособие для студентов. – Симферополь, 2007. – 192 с.

Соавтор: В. П. Шкуренко.

80. Организация самостоятельной работы студентов при изучении курса нормальной анатомии человека на фармацевтическом факультете. – Симферополь, 2007. – 244 с.

Соавтор: Н. В. Кирсанова, Г. А. Мороз, Н. А. Новосельская, Т. Л. Свербилова, В. П. Шкуренко, О. Я. Яровая, В. П. Белоцерковский.

81. Организация самостоятельной работы студентов стоматологического факультета при изучении курса анатомии человека. – Симферополь, 2007. – 208 с.

Соавтор: Г. А. Мороз, Н. А. Новосельская.

82. Организация учебной деятельности студентов медицинских факультетов при изучении анатомии человека по кредитно-модульной системе. Модуль 1. Анатомия опорно-двигательного аппарата. – Изд. 2-е, перераб., доп. и испр. – Симферополь : Крым. гос. мед. ун-т, 2007. – 344 с.

Соавтор: В. П. Шкуренко, О. Я. Яровая, В. П. Белоцерковский.

83. Организация учебного процесса на медицинских факультетах при изучении анатомии человека по кредитно-модульной системе : учеб.-метод. пособие для студентов высш. учеб. заведений III–IV уровней аккредитации. – Изд. 2-е, перераб. и доп. – Симферополь, 2007. – 196 с.

Соавтор: Г. А. Мороз, С. А. Кутя.

84. Органы внутренней секреции. – Симферополь, 2007. – 96 с.

Соавт.: В. П. Шкуренко, С. А. Кутя.

85. Спланхнология. Анатомия сердечно-сосудистой системы. Модуль 2. – Симферополь, 2007. – 304 с.

Соавтор: С. А. Кутя, Г. А. Мороз, Н. А. Новосельская, А. И. Зайченко, А. Т. Чернов, Е. Ю. Бессалова, Т. Л. Свербилова.

86. Фило-, онтогенез органов и систем : [науч.-метод. изд.]. – Симферополь, 2007. – 240 с.

Соавт.: А. Ю. Османов.

87. Organization of educational proces of human anatomy departament according to credit-modddular ssssystem. Moddule 1. – Simpheropol, 2007. – 240 p.

Coauthor: S. A. Kutya, G. A. Moroz.

88. Анатомія людини. В 3-х т. Т. 3. – Луганськ : в-во «Шико» ТОВ «Віртуальна реальність», 2008. – 400 с.

Співавт.: В. Г. Ковешніков, І. І. Бобрик, А. С. Головацький, І. І. Ільїн, Г. С. Кір'якулов, В. О. Козлов, В. І. Лузін, О. Ю. Роменський, В. З. Сікора, Я. І. Федонюк, Б. В. Шутка.

89. Збірник ситуаційних задач з анатомії людини для самостійної підготовки студентів 1–3 курсів медичних факультетів до державного тестового ліценційного екзамену «Крок-1». – Сімферополь, 2008. – 266 с.

Співавт.: Н. О. Новосельська, Н. Г. Попович.

90. Збірник ситуаційних задач з анатомії людини : для самоств. підготовки студентів мед. ф-тів. – Вид. 2-ге. – Сімферополь, 2009. – 386 с.

Співавт.: В. Г. Ковешніков, Я. І. Федонюк, В. З. Сікора, Н. О. Новосельська.

91. Збірник ситуаційних задач з анатомії людини для самостійної підготовки студентів стоматологічного факультету до державного тестового екзамену «Крок-1». – Сімферополь, 2008. – 182 с.

Співавт.: Н. О. Новосельська, Н. Г. Попович.

92. Организация самостоятельной работы студентов стоматологического факультета при изучении курса анатомии человека. – Симферополь, 2008. – 252 с.

Соавт.: Н. А. Новосельская.

93. Организация учебной деятельности студентов медицинских факультетов при изучении анатомии человека по кредитно-модульной системе. Модуль 2. Спланхнология. Анатомия сердечно-сосудистой системы : учеб.-метод. практикум для студентов высш. мед. учеб. заведений III–IV уровней аккредитации. – Симферополь, 2008. – 336 с.

Соавт.: А. И. Зайченко, Н. А. Новосельская, С. А. Кутя, Т. Л. Свербилова.

94. Спланхнология : учебно.-метод. практикум. – Симферополь, 2008. – 228 с.

Соавт.: О. Я. Яровая, Д. В. Шадуро, В. В. Российский.

95. Фило-, -онтогенез органів і систем : [науч.-метод. изд.]. – Изд. 2-е, испр., доп. – Симферополь, 2008. – 240 с.

Соавт.: А. Османов.

96. Organization of educational Process on Human Anatomy Department according to credit-modular system. Module I. – 2-end edition. – Simpheropol, 2008. – 190 p.

Coauthor: S. A. Kutya, G. A. Moroz, V. P. Schkurenco.

97. Human Anatomy. In 3 vol. Vol. 2. – Lugansk : LTD «Virtualnaya realnost», 2008. – 248 p.

Coauthor: M. A. Voloschin, V. G. Koveschnikov, V. I. Luzin, I. I. Bobryk, Ya. I. Fedonyuk, V. Z. Sikora.

98. Organization of educational process of medical faculties at studyng of Human Anatomy on credit-module system. Module 2. Splanschnology anatomy of catliovasculat sustem. – Simferopol, 2008. – 336 p.

Coauthor: I. Zaychenko, N. A. Novoselskaya, S. A. Kutya, T. L. Sverbilova.

2009

99. Анатомія людини з клінічним аспектом : (стислий підручник) : посіб. для студентів та викладачів вищ. мед. закл. III–IV рівнів акредитації / ред.: Я. І. Федонюк, В. С. Пикалюк. – Тернопіль : Навч. кн. - Богдан, 2009. – 920 с.

Співавт.: Я. І. Федонюк, В. Г. Ковешніков, В. З. Сікора, Л. Я. Федонюк, Л. С. Білик, Т. В. Хмара, Б. Г. Макар, О. І. Крадінов, Г. Є. Герасимюк.

100. Залози внутрішньої секреції та обмін речовин : опорний конспект лекцій. – Луцьк : ПП Іванюк В.П., 2009. – 387 с.

Співавт.: С. Є. Швайко, О. Р. Дмитроца, Т. Я. Шевчук, Т. Ф. Поручинська, А. І. Поручинський, Т. С. Комшук.

101. Збірник ситуаційних задач з анатомії людини : для самост. підгот. студентів мед. ф-тів. – Вид. 2-ге. – Симферополь, 2009. – 386 с.

Співавт.: В. Г. Ковешніков, Я. І. Федонюк, В. З. Сікора, Н. О. Новосельська.

102. Организация учебной деятельности студентов медицинских факультетов при изучении анатомии человека по кредитно-модульной системе. Модуль 1. Анатомия опорнодвигательного аппарата : учеб.-метод. практикум для студентов мед. ВУЗов III–IV степени аккредитации. – Изд. 3-е, испр. и доп. – Симферополь, 2009. – 345 с.

Соавт.: В. П. Шкуренко, М. А. Кривенцов.

103. Human Anatomy. In 3 vol. Vol. 3. – Lugansk : LTD «Virtualna realnost», 2009. – 324 p.

Coauthor: M. A. Voloschin, V. G. Koveschnikov, V. I. Luzin, I. I. Bobryk, Ya. I. Fedonyuk, V. Z. Sikora.

2010

104. Анатомія живота : навч. посіб. / за заг. ред. В. З. Сікори. – Суми : вид-во СумДУ, 2010. – 186 с.

Співавт.: В. Г. Ковешніков, В. З. Сікора, О. О. Устянський, В. Ю. Ільїн, В. І. Бумейстер, М. В. Погорелов, Г. Ф. Ткач, Л. Г. Сулім, І. В. Болотна.

105. Анатомія людини : підруч. для студентів ВНЗ / М-во освіти і науки України, Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки / І. Я. Коцан [та ін.]. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2010. – 904 с.

Співавт.: І. Я. Коцан, В. О. Гринчук, В. Х. Велемець, Л. О. Шварц, Т. Я. Шевчук.

106. Введение в анатомию. Опорно-двигательный аппарат : учеб. пособие для студентов мед. вузов III–IV уровня аккредитации. – Изд. 3-е, перераб. и доп. – Симферополь, 2010. – 263 с.

Соавт.: С. А. Кутя, В. П. Шкуренко.

107. Вегетативна нервова система : навч.-метод. матеріали для орг. самостій. роботи студентів заоч. форми навчання / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки, Біол. ф-т, Каф. фізіології людини і тварини. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2010. – 88 с.

Співавт.: Т. Я. Шевчук.

108. Нервная система и органы чувств. – Симферополь, 2010. – 257 с.
Соавт.: Г. А. Мороз, Н. В. Кирсанова, Н. А. Новосельская, И. А. Верченко, С. А. Кутя, Т. Л. Свербилова.
109. Нервова система. Органи чуття : навч. посіб. / за ред. В. З. Сікори. – Суми : вид-во СумДУ, 2010. – 110 с.
Співавт.: В. Г. Ковешніков, В. З. Сікора, О. О. Устянський, В. Ю. Ільїн, В. І. Бумейстер, М. В. Погорелов, Г. Ф. Ткач, Л. Г. Сулім, І. В. Болотна.
110. Опорно-руховий апарат : навч. посіб. / за ред. В. З. Сікори. – Суми : Вид-во СумДУ, 2010. – 157 с.
Співавт.: В. Г. Ковешніков, В. З. Сікора, О. О. Устянський, В. Ю. Ільїн, В. І. Бумейстер, М. В. Погорелов, Г. Ф. Ткач, Л. Г. Сулім, І. В. Болотна.
111. Спланхнология. Анатомия сердечно-сосудистой системы : учеб. пособие для студентов мед. ВУЗов III–IV уровней аккредитации. – Симферополь, 2010. – 246 с.
Соавт.: Н. А. Новосельская, Т. Л. Свербилова, С. А. Кутя, И. А. Верченко, О. Я. Яровая.
112. Спланхнологія. Серцево-судинна система : навч. посіб. / за заг. ред. проф. В. З. Сікори. – Суми : СумДУ, 2010. – 134 с. – Бібліогр.: с.
Співавт.: В. Г. Ковешніков, В. З. Сікора, О. О. Устянський, В. Ю. Ільїн, В. І. Бумейстер, М. В. Погорелов, Г. Ф. Ткач, Л. Г. Сулім, І. В. Болотна.
113. Черепные нервы и органы чувств : учеб. практикум для студентов. – Изд. 2-е, перераб, испр., доп. – Симферополь, 2010. – 128 с.
Соавт.: Н. В. Кирсанова, Н. А. Новосельская.

2011

114. Анатомія грудей : навч. посіб. – Суми, 2011. – 176 с.
Співавт.: В. Г. Ковешніков, В. З. Сікора.
115. Анатомія грудної клітки : навч. посіб. – Суми : Сум. держ. ун-т, 2011. – 145 с. : мал. – Бібліогр.: с. 144.
Співавт.: В. Г. Ковешніков, В. З. Сікора, О. О. Устянський, В. Ю. Ільїн.

116. Анатомія людини з клінічним аспектом : (стислий підручник) : посіб. для студентів та викл. вищ. мед. закл. III–IV рівнів акредитації / ред.: Я. І. Федонюк, В. С. Пикалюк. – Тернопіль : Навч. кн.-Богдан, 2011. – 920 с.
Співавт.: Я. І. Федонюк, В. Г. Ковешніков, В. З. Сікора, Л. Я. Федонюк, Л. С. Білик, Т. В. Хмара, Б. Г. Макар, О. В. Білик.
117. Збірник ситуаційних задач з анатомії людини для самостійної підготовки студентів I–III курсів медичних вузів III–IV рівня акредитації до державного тестового ліцензійного іспиту «Крок-1». – Сімферополь, 2011. – 448 с.
Співавт.: Г. О. Мороз, Н. В. Кірсанова, Н. А. Новосельська, Т. Л. Свербилова, І. А. Верченко, С. О. Кутя, Л. Р. Шаймарданова, М. А. Кривенцов.
118. Нервная система и органы чувств : учеб. пособие для студентов мед. вузов III–IV уровня аккредитации. – Изд. 3-е, испр. и доп. – Симферополь, 2011. – 258 с.
Соавт.: Г. А. Мороз, Н. В. Кирсанова, Н. А. Новосельская, И. А. Верченко, С. А. Кутя, Т. Л. Свербилова.
119. Спланхнология. Анатомия сердечно-сосудистой системы : учеб. пособие для студентов мед. вузов III–IV уровня аккредитации. – Изд. 3-е, испр. и доп. – Симферополь, 2011. – 252 с.
Соавт.: Н. А. Новосельская, С. А. Кутя, И. А. Верченко, Т. Л. Свербилова, О. Я. Яровая.
120. Філо-, онтогенез органів і систем людини : [наук.-метод. вид.]. – Сімферополь : Доля, 2011. – 312 с. – Бібліогр.: с. 309–311.
Співавт.: А. Ю. Османов.
121. Щитовидно-паращитовидный комплекс : (анатомо-физиологический очерк) : учеб. пособие для студентов, интернов, врачей. – Симферополь, 2011. – 72 с.
Соавт.: О. Ф. Безруков.

2012

122. Збірник ситуаційних задач з анатомії людини для самостійної підготовки студентів стоматологічних факультетів вузів III–IV рівня акредитації до державного тестового екзамену «КРОК-1» / за ред. В. С. Пикалюка, В. Г. Ковешнікова, В. З. Сікори. – Сімферополь, 2012. – 208 с.

Співавт.: Н. А. Новосельська, І. А. Верченко, Г. О. Мороз, С. А. Кутя, М. А. Кривенцов, О. І. Зайченко, В. П. Шкуренко, Н. В. Кірсанова, Т. Л. Свєрбілова, О. Я. Ярова, Л. Р. Шаймарданова, Т. С. Шимкус, Г. М. Єгоров, В. В. Кисельов.

123. Нервная система и органы чувств : учеб. пособие для студентов мед. вузов. – Симферополь, 2012. – 258 с.

Соавт.: Г. А. Мороз, Н. В. Кирсанова, Н. А. Новосельская, И. А. Верченко, С. А. Кутя, Т. Л. Свєрбілова.

124. Организация учебной деятельности студентов медицинских факультетов при изучении анатомии человека по кредитно-модульной системе. Модуль 1. Анатомия опорно-двигательного аппарата : учеб.-метод. пособие. – Изд. 3-е, перераб. и испр. – Симферополь, 2012. – 264 с.

Соавт.: В. П. Шкуренко, М. А. Кривенцов, О. Я. Яровая.

2013

125. Анатомия человека. В 3-х т. Т. 1 / под ред. В. Г. Ковешникова. – Луганск : изд-во «Шико» : ООО «Виртуальная реальность», 2013. – 344 с.

Соавт.: В. Г. Ковешников, В. И. Лузин, О. Ю. Роменский, В. З. Сикора, М. В. Волошин.

126. Анатомия человека. В 3-х т. Т. 2 / под ред. В. Г. Ковешникова. – Луганск : изд-во «Шико» : ООО «Виртуальная реальность», 2013. – 265 с.

Соавт.: В. Г. Ковешников, В. И. Лузин, О. Ю. Роменский, В. З. Сикора, М. В. Волошин.

127. Анатомия человека. В 3-х т. Т. 3 / под ред. В. Г. Ковешникова. – Луганск : изд-во «Шико», ООО «Виртуальная реальность», 2013. – 400 с.
Соавт.: В. Г. Ковешников, В. И. Лузин, О. Ю. Роменский, В. З. Сикора, М. В. Волошин.

2014

128. Анатомія кінцівок : навч. посіб. / [В. Г. Ковешніков та ін.] ; Сум. держ. ун-т, Мед. ін-т. – Суми : СумДУ, 2014. – 245 с.

Співавт.: В. Г. Ковешніков, В. З. Сікора, В. Ю. Устянський, В. Ю. Ільїн,

129. Анатомия опорно-двигательного аппарата. – Симферополь, 2014. – 264 с.

Соавт.: В. П. Шкуренко, М. А. Кривенцов, О. Я. Яровая.

130. Анатомия человека. В. 3-х т. Т. 3 / за ред. В. Г. Ковешникова. – Луганск : изд-во «Шико» : ООО «Виртуальная реальность», 2014. – 405 с.

Соавт.: В. Г. Ковешников, В. И. Лузин, О. Ю. Роменский, В. З. Сикора, М. В. Волошин.

131. Нервная система и органы чувств. – Симферополь, 2014. – 258 с.

Соавт.: Н. В. Кирсанова, Н. А. Новосельская, И. А. Верченко, Л. Р. Шаймарданова.

132. Ротова порожнина : навч. посіб. до практ. занять з анатомії людини для студентів стомат. та мед. ф-тів ВНЗ III–IV рівнів. Модуль 2. Спланхнологія / Крим. держ. мед. ун-т ім. С. І. Георгієвського [та ін.] ; [за ред. В. С. Пикалюка]. – Симферополь : КДМУ ім. С. І. Георгієвського, 2014. – 66 с. : іл. – (Для самостійної роботи студентів).

Співавт.: В. З. Сікора, О. О. Устянський, В. І. Бумейстер.

133. Спланхнология. Анатомия сердечно-сосудистой системы. – Симферополь, 2014. – 248 с.

Соавт.: Н. А. Новосельская, Т. Л. Свербилова, А. И. Зайченко, О. Я. Яровая.

2015

134. Анатомический глоссарий (опорно-двигательный аппарат, спланхнология) : учеб. пособие. – Пенза : изд-во ПГУ, 2016. – 136 с.

Соавт.: О. К. Зенин, О. А. Камница, А. К. Усович.

135. Анатомія опорно-двигального апарату : учеб.-метод. изд. – 5-е изд., доп., испр. – Симферополь, 2015. – 264 с.

Соавт.: В. П. Шкуренко, О. Я. Яровая, М. А. Кривенцов, В. В. Овчаренко.

136. Залози внутрішньої секреції та обмін речовин : навч. посіб. / М-во освіти і науки України, Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк : Вежа-Друк, 2015. – 508 с. – Бібліогр.: с. 503–506.

Співавт: С. Є. Швайко, О. Р. Дмитроца, Т. Я. Шевчук

137. Природжені вади розвитку людини. Загальні положення тератології : навч. посіб. – Чернівці : Медуніверситет, 2015. – 362 с.

Співавт: Т. М. Бойчук, І. Ю. Олійник, О. П. Антонюк.

138. Спланхнология. Анатомия сердечно-сосудистой системы. – Симферополь, 2015. – 224 с.

Соавт.: Н. А. Новосельская, Т. Л. Свербилова, О. Я. Яровая, В. В. Овчаренко, Л. Р. Шаймарданова.

139. Учимся читать тексты по анатомии : учеб.-метод. практикум по науч. стилю речи для иностранных студентов мед. ун-тов. – Саратов : Вузов. образование, 2015. – 141 с.

Соавт.: Е. А. Пономаренко, Т. Л. Свербилова, М. С. Фильцова.

2016

140. Анатомический глоссарий (опорно-двигательный аппарат, спланхнология) : учеб. пособие. – Пенза : изд-во ПГУ, 2016. – 136 с.

Соавт.: О. К. Зенин, О. А. Калмина, А. К. Усович,

141. Залози внутрішньої секреції та обмін речовин [Електронний ресурс] : [навч. посіб.] / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – [Луцьк, 2016]. – Режим доступу: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/10784>

Співавт.: С. Є. Швайко, О. Р. Дмитроца, О. А. Журавльов, Т. Я. Шевчук, Т. Ф. Поручинська, А. І. Поручинський.

2017

142. Анатомія опорно-двигального апарата : учеб.-метод. посібник для студентів вузів III–IV рівнів акредитації. – Изд. 5-е, испр. и доп. – Симферополь, 2017. – 262 с.

Соавт.: В. П. Шкуренко, В. В. Овчаренко, О. Я. Яровая.

143. Анатомія людини з основами гистології : учеб. посібник для студентів фармацевт. ф-та. – Симферополь, 2017.

Соавт.: Е. Ю. Бессалова, Н. В. Кирсанова, Н. А. Новосельская, Л. Р. Шаймарданова, О. Я. Яровая, О. В. Большакова.

144. Нервна система и органи чувств : учеб.-метод. посібник для студентів вузів III–IV рівня акредитації. – Изд. 4-е, испр. и доп. – Симферополь, 2017. – 245 с.

Соавт.: Н. В. Кирсанова, Н. А. Новосельская, И. А. Верченко, Т. Л. Свербилова, Л. Р. Шаймарданова.

145. Спланхнологія. Анатомія серцево-судинної системи : учеб.-метод. посібник для студентів вузів III–IV рівня акредитації. – Изд. 5-е, испр. и доп. – Симферополь, 2017. – 226 с.

Соавт.: Н. А. Новосельская, Т. Л. Свербилова, О. Я. Яровая, А. И. Зайченко, И. А. Верченко, И. Х. Гасанова, Л. Р. Шаймарданова.

2018

146. Нервна система і органи чуття : навч.-метод. посіб. для студентів ВНЗ III–IV рівнів акредитації. – Вид. 4-те, допов., виправл. і відредаг. / за ред. В. С. Пикалюка. – Симферополь : Вид-во КФУ, 2018. – 245 с.

Співавт.: Н. В. Кірсанова, Н. О. Новосельська, І. А. Верченко.

147. Спланхнологія. Анатомія серцево-судинної системи : навч.-метод. посіб. для студентів ВНЗ III–IV рівнів акредитації. – Вид. 4-те, допов., виправл. і відредаг. / за ред. В. С. Пикалюка. – Симферополь : Вид-во КФУ, 2018. – 226 с.

Співавт.: Н. О. Новосельська, Т. Л. Свербілова, О. І. Зайченко.

148. Опорно-руховий апарат : навч.-метод. посіб. для студентів ВНЗ III-IV рівнів акредитації. – Вид. 5-те, допов., випр. і відредаг. / за ред. В. С. Пикалюка. – Сімферополь : Вид-во КФУ, 2018. – 262 с.

Співавт.: В. П. Шкуренко, А. Є. Малов, В. В. Овчаренко, О. Я. Ярова.

2020

149. Анатомія опорно-рухового апарату [Електронний ресурс] : навч.-метод. посіб. для студентів ЗВО III-IV рівнів акредитації за спеціальністю «Медицина» / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Навч.-наук. мед. ін-т, Каф. анатомії людини. – Луцьк, 2020. – 310 с. – Режим доступу: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/18713>

Співавт.: В. Є. Лавринюк, Т. Я. Шевчук, Л. О. Шварц, О. В. Коржик, С. В. Бранюк, Л. С. Апончук.

150. Анатомія серцево-судинної системи. Органи імунотгенезу [Електронний ресурс] : навч.-метод. посіб. для студентів ЗВО III-IV рівнів акредитації за спеціальністю «Медицина» / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Навч.-наук. мед. ін-т, Каф. анатомії людини. – Луцьк, 2020. – 173 с. – Режим доступу: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/18714>

Співавт.: В. Є. Лавринюк, Т. Я. Шевчук, Л. О. Шварц, О. В. Коржик, С. В. Бранюк.

151. Медична та біологічна фізика : лаборатор. практикум : навч.-метод. посіб. / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2020. – 298 с.

Співавт.: П. М. Григоришин, В. П. Шафранюк, О. М. Абрамчук.

152. Нервова та ендокринна системи. Органи чуття. Питання інтеграції систем організму [Електронний ресурс] : навч.-метод. електрон. посіб. – Луцьк, 2020. – 298 с. – Режим доступу: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/18440>

Співавт.: В. Є. Лавринюк, Т. Я. Шевчук, Л. О. Шварц, С. В. Бранюк.

153. Спланхнологія [Електронний ресурс] : навч.-метод. посіб. для студентів ЗВО III–IV рівнів акредитації за спеціальністю «Медицина» / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Навч.-наук. мед. ін-т, Каф. анатомії людини. – Луцьк, 2020. – 161 с. – Режим доступу: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/18715>

Співавт.: В. Є. Лавринюк, Т. Я. Шевчук, Л. О. Шварц, О. В. Коржик, С. В. Бранюк.

2021

154. Анатомія людини. В 3 т. Т. 1 : підручник / за ред. В. Г. Ковешнікова. – 2-ге вид., виправл. і допов. – Львів : Магнолія-2006, 2021. – 324 с.

Співавт.: В. Г. Ковешніков, І. І. Бобрик, В. І. Лузін.

155. Анатомія людини. В 3 т. Т. 2 : підручник / за ред. В. Г. Ковешнікова. – 2-ге вид., виправл. і допов. – Львів : Магнолія-2006, 2021. – 216 с.

Співавт.: В. Г. Ковешніков, І. І. Бобрик, В. І. Лузін.

156. Анатомія людини : лаборатор. зошит. – Луцьк, 2021. – 211 с.

Співуклад.: Л. О. Шварц.

157. Анатомія людини : роб. зошит. – Луцьк, 2021. – 104 с.

Співуклад.: Т. Я. Шевчук, Л. С. Апончук.

158. Анатомія опорно-рухового апарату [Електронний ресурс] : роб. зошит / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Мед. ф-т, Каф. анатомії людини. – Луцьк : ПП Іванюк В.П., 2021. – 141 с. – Режим доступу: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20231>

Співуклад.: В. Є. Лавринюк, Т. Я. Шевчук, Л. О. Шварц, О. В. Коржик, С. В. Бранюк, Л. С. Апончук, А. А. Гузюк.

159. Вегетативна нервова система [Електронний ресурс] : навч.-метод. матеріали для орг. самот. роботи студентів / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Навч.-наук. мед. ін-т, Каф. анатомії людини. – Луцьк : ПП Іванюк В.П., 2021. – 96 с. – Режим доступу: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/23782>

Співавт.: Т. Я. Шевчук, Л. С. Апончук.

160. Медична та біологічна фізика : лаборатор. практикум. – Луцьк : Іванюк, 2021. – 319 с.
Співавт.: О. М. Абрамчук, П. М. Григоришин, В. П. Шафранюк, О. А. Журавльов.
161. Нервова система та органи чуття : роб. зошит. – Луцьк : ПП Іванюк В.П., 2021. – 273 с.
Співуклад.: Т. Я. Шевчук, Л. О. Шварц, Л. С. Апончук, С. В. Бранюк, А. А. Гузюк.
162. Нормальна анатомія людини (за професійним спрямуванням) . Ч. 1 : роб. зошит. – Луцьк, 2021. – 124 с.
Співуклад.: Т. Я. Шевчук, Л. С. Апончук.
163. Нормальна анатомія людини (за професійним спрямуванням) . Ч. 2 : роб. зошит. – Луцьк, 2021. – 120 с.
Співуклад.: Т. Я. Шевчук, Л. С. Апончук.
164. Серцево-судинна система : роб. зошит / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Мед. ф-т, Каф. анатомії людини. – Луцьк : ПП Іванюк В.П., 2021. – 113 с.
Співуклад.: В. Є. Лавринюк, Т. Я. Шевчук, Л. С. Шварц, Л. С. Апончук, О. В. Коржик, С. В. Бранюк.
165. Спланхнологія : роб. зошит / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Мед. ф-т, Каф. анатомії людини. – Луцьк : ПП Іванюк В.П., 2021. – 127 с.
Співуклад.: В. Є. Лавринюк, Т. Я. Шевчук, Л. О. Шварц, Л. С. Апончук, О. В. Коржик, С. В. Бранюк.
166. Human Anatomy. In 3 vol. Vol. 1 / edited by V. H. Koveshnikov. – Lviv : Magnolia-2006, 2021. – 328 p.
Coauthor: V. H. Koveshnikov, I. I. Bobryk, V. I. Luzin, O. Yu. Romenskyi, V. Z. Sicora.
167. Human Anatomy. In 3 vol. Vol. 2 / edited by V. H. Koveshnikov. – Lviv : Magnolia-2006, 2021. – 212 p.
Coauthor: V. H. Koveshnikov, I. I. Bobryk, M. A. Voloshyn, Yu. P. Kostylenko, V. I. Luzin, O. Yu. Romenskyi, V. Z. Sicora, Ya. I. Fedoniuk.

168. Human Anatomy. In 3 vol. Vol. 3 / edited by V. H. Koveshnikov. – Lviv : Magnolia-2006, 2021. – 356 p.

Coauthor: V. H. Koveshnikov, I. I. Bobryk, A. S. Holovatskyi, I. I. Pliin, H. S. Kiriakulov, V. O. Kozlov, Yu. P. Kostylenko, V. I. Luzin, V. M. Lupyr, O. Yu. Romenskyi, V. Z. Sicora, Ya. I. Fedoniuk.

2022

169. Анатомія і фізіологія людини. Ч. 1. Анатомія людини : лаборатор. зошит / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Мед. ф-т, Каф. анатомії людини. – Луцьк : ФОП Іванюк В.П., 2022. – 132 с.

Співавт.: Л. О. Шварц.

170. Анатомія людини. В 3-х т. т. 1 / за ред. В. Г. Ковешнікова. – 2-ге вид., виправл. і допов. – Львів : Магнолія 2006, 2022. – 324 с.

Співавт.: В. І. Лузін, В. З. Сікора.

171. Анатомія людини. В 3-х т. т. 2 / за ред. В. Г. Ковешнікова. – 2-ге вид., виправл. і допов. – Львів : Магнолія 2006, 2022. – 216 с.

Співавт.: В. І. Лузін, В. З. Сікора, Ю. П. Костеленко.

172. Анатомія людини. В 3-х т. т. 3 / за ред. В. Г. Ковешнікова. – 2-ге вид., виправл. і допов. – Львів : Магнолія 2006, 2022. – 360 с.

Співавт.: А. С. Головацький, В. З. Сікора.

173. Анатомія людини [Електронний ресурс] : лаборатор. зошит / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Каф. анатомії людини. – Луцьк, 2022. – 213 с. – Режим доступу: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/21195>

Співуклад.: Л. О. Шварц.

174. Анатомія людини : роб. зошит : для студентів заоч. форми навчання : студента (-ки) 1 курсу спеціальності 091 «Біологія», освітньої програми «Біологія», спеціальності 091 «Біологія», за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика» та спеціальності 014 «Середня освіта (Природничі науки)» освітньо-професійна програма «Середня освіта. Природничі науки» / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Мед. ф-т, Каф. анатомії людини. – Луцьк : ПП Іванюк В.П., 2022. – 57 с.

Співуклад.: Л. С. Апончук, Т. Я. Шевчук, А. П. Романюк.

175. Анатомія людини з основами гістології : навч.-метод. посіб. для студентів ЗВО III–IV рівнів акредитації за спеціальністю «Фармація» / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Мед. ін-т, Каф. анатомії людини. – Луцьк : ФОП Іванюк В. П., 2022. – 286 с.

Співавт.: Т. Я. Шевчук, Л. О. Шварц, О. А. Журавльов.

176. Анатомія опорно-рухового апарату : навч.-метод. посіб. – Луцьк : ФОП Іванюк В. П., 2022. – 298 с.

Співавт.: В. Є. Лавринюк, Т. Я. Шевчук, Л. С. Апончук.

177. Медична та біологічна фізика : лаборатор. практикум. – Луцьк : Іванюк, 2022. – 319 с.

Співавт.: О. М. Абрамчук, П. М. Григоришин, В. П. Шафранюк, О. А. Журавльов.

178. Нервова та ендокринна система. Органи чуття. Питання інтеграції системи організму [Електронний ресурс] : навч. посіб. – Луцьк, 2023. – 274 с. – Режим доступу: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/23348>

Співавт.: Т. Я. Шевчук, В. Є. Лавринюк, С. Бранюк.

179. Спланхнологія. Анатомія серцево-судинної системи. Органи імуногенезу : навч.-метод. посіб. для студентів ЗВО III–IV рівнів акредитації за спеціальністю «Медицина» / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Мед. ін-т, Каф. анатомії людини. – Луцьк : ФОП Іванюк В.П., 2022. – 300 с.

Співавт.: Т. Я. Шевчук, В. Є. Лавринюк, Л. О. Шварц, О. В. Коржик.

2023

180. Анатомія опорно-рухового апарату : навч. посіб. для студентів ЗВО III–IV рівнів акредитації за спеціальністю «Медицина». – Луцьк : Вежа-Друк, 2023. – 300 с.

Співавт.: Т. Я. Шевчук, В. Є. Лавринюк, Л. С. Апончук.

181. Нервова та ендокринна системи. Органи чуття. Питання інтеграції систем організму : навч. посіб. для здобувачів освіти ЗВО III–IV рівнів акредитації за спеціальністю «Медицина». – Луцьк : Вежа-Друк, 2023. – 274 с.

Співавт.: Т. Я. Шевчук, В. Є. Лавринюк, С. В. Бранюк.

182. Спланхнологія. Анатомія серцево-судинної системи. Органи імуногенезу : навч. посіб. для здобувачів освіти ЗВО III–IV рівнів акредитації за спеціальністю «Медицина». – Луцьк : Вежа-Друк, 2023. – 296 с.

Співавт.: Т. Я. Шевчук, В. Є. Лавринюк, Л. О. Шварц, О. В. Коржик.

183. Функціональна анатомія : [навч.-метод. матеріали] : робочий зошит / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Мед. ф-т, Каф. анатомії людини. – Луцьк : ПП Іванюк В.П., 2023. – 156 с.

Співуклад.: Т. Я. Шевчук, Л. С. Апончук, А. П. Романюк, Л. О. Шварц.

2024

184. Анатомія опорно-рухового апарату : лаборатор. зошит. – Луцьк, 2024. – 164 с.

Співуклад.: Л. Шварц, І. Цуманець, Л. Апончук, Т. Шевчук.

185. Анатомія опорно-рухового апарату : навч. посіб. / за ред. В. С. Пикалюка. – 2-ге вид., виправл. та допов. – Львів : ПП «Магнолія-2006», 2024. – 292 с.

Співавт.: В. Є. Лавринюк, Т. Я. Шевчук, Л. С. Апончук.

186. Нервова та ендокринна система. Органи чуття. Питання інтеграції системи організму : навч. посіб. / за ред. В. С. Пикалюка. – 2-ге вид., випр. та допов. – Львів : ПП «Магнолія 2006», 2024. – 284 с.

Співавт.: В. Є. Лавринюк, Т. Я. Шевчук, С. В. Бранюк.

187. Спланхнологія : роб. зошит. – Луцьк, 2024. – 144 с.

Співавт.: Л. О. Шварц, Т. Я. Шевчук, Л. С. Апончук.

188. Спланхнологія. Анатомія серцево-судинної системи. Органи імуногенезу : навч. посіб. / за ред. В. С. Пикалюка. – 2-ге вид., випр. та допов. – Львів : ПП «Магнолія 2006», 2024. – 308 с.

Співавт.: В. Є. Лавринюк, Т. Я. Шевчук, Л. О. Шварц, О. В. Коржик.

189. Тестові завдання з анатомії людини для самопідготовки : навч.-метод. вид. – Львів : ПП «Магнолія 2006», 2024. – 167 с.

Співавт.: Т. Я. Шевчук, А. П. Романюк, Л. С. Апончук, Л. О. Шварц, Х. С. Третьак, І. О. Цуманець.

Публікації у наукових збірниках та нперіодичних виданнях

1983

190. Особенности роста и строения костей скелета при употреблении искусственно минерализированной воды различного солевого состава // Сборник рефератов НИР и ОКР. Серия: Медицина и здоровье. – 1983. – С. 43–46.

1984

191. Токсикологическая оценка модифицированного кубового остатка // Гигиена населенных мест : республик. межведомств. сб. – Киев, 1984. –С. 35–39.

Соавт.: Б. Е. Голод, Т. В. Пастушко.

1985

192. Особенности роста и строения костной ткани при употреблении искусственно минерализированной воды с различным соотношением кальция и магния // Закономерности морфогенеза опорных структур позвоночника и конечностей на различных этапах остеогенеза / под ред. А. И. Борисевич. – Ярославль, 1985. – С. 17–24.

Соавт.: В. Г. Ковешников.

1986

193. Токсикологическое исследование продуктов РГЖ и АСБ-м с установлением расчетного ПДК и ОБУВ // Сборник рефератов НИР и ЮКР. – 1986. – № 5. – С. 20.

Соавт.: Ю. Ф. Викалюк, Б. П. Голод, В. З. Сикора.

1987

194. Влияние естественного антиоксиданта α -токоферола на структуру, минеральную насыщенность и биохимические свойства скелета // Закономерности морфогенеза опорных структур позвоночника и конечностей на различных этапах остеогенеза / под ред. А. И. Борисевич. – Ярославль, 1987. – С. 117–126.

Соавт.: В. Г. Ковешников, Н. Ф. Недоступ, К. Каликин.

195. Использование микро-ЭВМ «Электроника 53-34» для расчетов в ходе токсикологического эксперимента // Токсикология. – 1987. – Вып. 5. – С. 36.
196. Метод количественного определения структурных элементов и подсчета площади гидроструктур с помощью проекционной увеличительной микроскопической установки // Сборник изобретений и рациональных предложений ученых-медиков к 70-летию Советской власти. – Ворошиловград, 1987. – С. 25.
197. Метод фракционного определения содержания макроэлементов в мягких тканях // Сборник изобретений и рациональных предложений ученых-медиков к 70-летию Советской власти. – Ворошиловград, 1987. – С. 25.

Соавт.: А. Л. Жилко.

198. Стол вивисекционный и зонд комбинированный для проведения экспериментальных работ с мелкими лабораторными животными // Сборник изобретений и рациональных предложений ученых-медиков к 70-летию Советской власти. – Ворошиловград, 1987. – С. 26.

Соавт.: П. В. Матюхин.

1988

199. Особенности морфогенеза костной системы при токсическом поражении фосфорорганическим пестицидом // Сборник трудов по морфологии. – Фрунзе, 1988. – С. 82–86.

Соавт.: В. Г. Ковешников, К. Каликин, Н. Ф. Недоступ.

200. Особенности морфогенеза скелета при воздействии на организм хлорофоса // Закономерности морфогенеза опорных структур позвоночника на различных этапах онтогенеза : сб. науч. тр. –Ярославль, 1988. – С. 47–54.

Соавт.: В. Г. Ковешников, К. Каликин, Н. Ф. Недоступ.

201. Особенности роста, строения и формообразования скелета при потреблении искусственно минерализированной воды солями натрия и калия // Сборник трудов по морфологии. – Фрунзе, 1988. – С. 73–81.

Соавт.: В. Г. Ковешников.

202. Особенности роста, строения, формообразования костей скелета при введении в организм селанита натрия // Морфогенез органов и тканей : сб. тр. – Симферополь, 1988. – С. 135–137.

Соавт.: В. Г. Ковешников, К. Каликин.

203. Способ подготовки костной ткани к фотоэлектроколори-метрическому определению содержания в ней Са с использованием комплектообразующего реактива ГБОА // Аннотированный перечень изобретений и рациональных предложений ученых-медиков. – Ворошиловград, 1988. – Вып. 2. – С. 39.

Соавт.: Д. П. Березовский, А. В. Евтушенко.

1989

204. Изменение процессов репаративной регенерации длинных трубчатых костей при отравлении диптерексом и ионоловой терапии // Закономерности морфогенеза опорных структур позвоночника и конечностей на различных этапах онтогенеза : сб. науч. тр. – Ярославль, 1989. – С. 31–39.

Соавт.: П. В. Матюхин.

205. Нарушения роста, строения костей при введении в организм хлорофоса и возможности их коррекции // Макро- и микроморфология : сб. тр. – Саратов, 1989. – С. 20–24.

Соавт.: В. Г. Ковешников, К. Г. Каликин, Л. Ю. Кулемина, Н. Ф. Недоступ.

206. Особенности морфогенеза скелета при токсическом поражении организма кельтаном и антиоксидантной терапии // Сборник работников МУиС Ворошиловградского медицинского института. – Ворошиловград, 1989. – С. 18.

207. Особенности остеогенеза скелета под влиянием искусственного антиоксиданта ионола // Макро- и микроморфология : сб. тр. – Саратов, 1989. – С. 20–24.

Соавт.: В. Г. Ковешников, К. Г. Каликин, Л. Ю. Кулемина.

208. Особенности роста, строения и формообразования скелета под воздействием пестицида ГМТД // Органые особенности морфогенеза и реактивности тканевых структур в норме и патологии : тр. крым. мед. ин-та. – Симферополь, 1989. – Т. 125. – С. 166–168.

209. Применение метода проблемного обучения студентов на кафедре анатомии человека // Методические рекомендации по преподаванию нормальной анатомии человека в медицинских институтах и на медицинских факультетах университетов. – М., 1989. – С. 42–43.

Соавт.: И. И. Чайковская, Н. П. Мищенко, Г. С. Виниченко, В. А. Евстигнеев, И. Я. Кожемяка.

210. Рост, строение и формообразование скелета при пестицидной интоксикации организма диптерексом и коррекции антиоксидантами / В. Г. Ковешников // Сборник работникоу МУиС Ворошиловградского медицинского института. – Ворошиловград, 1989. – С. 19.

Соавт.: В. Г. Ковешников.

1990

211. Возможности коррекции остеотоксического действия пестицидов различных групп антиоксидантами экзо- и эндогенного происхождения // Влияние факторов внешней среды на реактивность организма : сб. науч. тр. – Киев ; Ворошиловград, 1990. – Т. 1. – С. 104–105.

Соавт.: В. Г. Ковешников.

212. К структуре тератопатий новорожденных и детей различных регионов УССР // Влияние факторов внешней среды на реактивность организма : сб. науч. тр. – Киев ; Ворошиловград, 1990. – Т. 1. – С. 112–113.

Соавт.: Д. А. Николаев.

213. Некоторые аспекты структурно-функциональной характеристики потребления пестицидов в Ворошиловградской области // Влияние факторов внешней среды на реактивность организма : сб. науч. тр. – Киев ; Ворошиловград, 1990. – Т. 1. – С. 91.

214. Особенности внутриутробного остеогенеза белых крыс под влиянием пестицидов ТМТД и 2, 4 ДА // // Влияние факторов внешней среды на реактивность организма : сб. науч. тр. – Киев ; Ворошиловград, 1990. – Т. 1. – С. 111–112.
215. Особенности пренатального онтогенеза под влиянием экзогенных химических факторов // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2010. – Т. 9. – С. 121–124.
216. Особенности формирования скелета под влиянием пестицидов // Новости спортивной и медицинской антропологии : науч. информ. сб. – М., 1990. – Вып. 2. – С. 163–164.

Соавт.: В. Г. Ковешников.

217. Пролиферативные особенности скелета по данным радиографии при токсическом экспериментальном поражении пестицидами и антиоксидантной коррекции // Вопросы морфологии : [сб. ст. / отв. ред. Г. Н. Александров]. – Самарканд, 1990. – С. 64–66.
218. Экологические аспекты в морфогенезе костной системы // Экология промышленного региона Донбасса и реактивность организма : сб. науч. тр. сотрудников ин-та. – Луганск, 1990. – Вып. 7. – С. 35–39.

Соавт.: В. Г. Ковешников, К. Г. Каликин, Н. Ф. Недоступ.

219. Эколого-экспериментальные основы медицинской антропологии // Новости спортивной и медицинской антропологии : науч. информ. сб. / под ред. В. А. Никитюка. – М., 1990. – Вып. 3. – С. 39–43.

Соавт.: В. Г. Ковешников.

1991

220. Антропогенез изменения скелета под влиянием экологических факторов внешней среды химической этиологии // Новости спортивной и медицинской антропологии : науч. информ. сб. / под ред. В. А. Никитюка. – М., 1991. – Вып. 1(3). – С. 67–68.

Соавт.: В. Г. Ковешников.

221. Влияние пестицидов различных групп на остеогенез скелета в зависимости от дозы, химической структуры // Новости спортивной и медицинской антропологии : науч.-информ. сб. / под ред. В. А. Никитюка. – М., 1991. – Вып. 2(6). – С. 112.

Соавт.: Д. А. Николаев, Д. П. Березовский.

222. Особенности минерализации скелета при токсическом поражении организма пестицидами и коррекции антиоксидантами экзо- и эндогенного происхождения // Влияние промышленных загрязнений на состояние организма человека : сб. науч. тр. сотрудников Луган. мед. ин-та. – Луганск, 1991. – С. 59–62.

Соавт.: В. Г. Ковешников.

223. Особенности роста, строения и формообразования скелета при поражении организма хлор- и фосфорорганическими пестицидами и антиоксидантной терапии // Новости спортивной и медицинской антропологии : науч.-информ. сб. / под ред. В. А. Никитюка. – М., 1991. – Вып. 2 (6). – С. 111–112.

224. Особенности роста, строения и формообразования скелета при токсическом поражении организма диптерексом и антиоксидантной терапии // Актуальные проблемы иммунологии, морфологии и иммунореабилитации в условиях индустриального региона Донбасса. – М. ; Луганск, 1991. – С. 66–69.

225. Строение, рост и формообразование костей при токсическом воздействии на организм пестицидов и антиоксидантной терапии // Архив анатомии, гистологии и эмбриологии. – 1991. – № 5. – С. 5–12.

1992

226. В. Г. Ковешников (к 60-летию со дня рождения) // Морфология. – 1992. – № 9/10. – С. 150–153.

1993

227. Влияние остеоиндуктивных свойств деминерализованного костного матрикса на репаративную регенерацию кости в условиях эксперимента // Экология Донбасса : сб. науч. тр. молодых ученых и специалистов. – Луганск, 1993. – С. 118–119.

Соавт.: В. К. Ивченко.

228. Особенности внутриутробной оссификации скелета при пестицидной интоксикации материнского организма и антиоксидантной терапии // Экология промышленного региона Донбасса : сб. тр. сотрудников Луган. мед. ин-та. – Луганск, 1993. – С. 125–129.

229. Особенности изменения морфоструктуры скелета под влиянием продуктов термоокислительной деструкции полиэтилена // Гигиена и санитария. – 1992. – № 11/12. – С. 71–74.

230. Особенности остеогенеза при введении в организм фосфорорганических пестицидов и антиоксидантной терапии // Экология Донбасса : сб. науч. тр. молодых ученых и специалистов. – Луганск, 1993. – С. 70–73.

Соавт.: В. Г. Ковешников.

231. Пролиферативные процессы в скелете белых крыс при экспериментальном введении дипала и антиоксидантной терапии токоферолом // Морфология. – 1993. – № 3/4. – С. 34–39.

Соавт.: В. Г. Ковешников.

1994

232. Изменение прочностных характеристик скелета белых крыс под влиянием экоантро-погенных факторов различной этиологии и интенсивности // Ортопедия, травматология и протезирование : сборник. – Харьков, 1994. – № 4. – С. 102.

233. Особенности морфогенеза скелета под влиянием ретаболита // Ортопедия, травматология и протезирование : сборник. – Харьков, 1994. – № 4. – С. 90.

Соавт.: М. Г. Бургарт.

234. Особенности некоторых биомеханических характеристик скелета под влиянием отдельных экоантропогенных факторов // Актуальные вопросы фундаментальной и прикладной медицинской морфологии : сб. науч. тр. – Смоленск, 1994. – С. 69–70.

Соавт.: В. Г. Ковешников, Н. Ф. Недоступ, В. И. Лузин, Л. И. Чистолинова, Д. П. Березовский.

1995

235. Влияние измельченного деминерализованного матрикса на стимуляцию остеогенеза // Вісник наукових досліджень. – 1995. – № 5.– С. 57–61.

Соавт.: А. И. Швец, В. К. Ивченко, Г. И. Фадеев, И. В. Тамара, А. А. Самойленко.

1997

236. Деякі проблеми мікоморфології скелету медикобіологічних об'єктів та їх вирішення методами растрової електронної мікроскопії і математико-комп'ютерного моделювання // Наукові записки : [збірник]. – Київ, 1997. – С. 377–378.

Співавт.: В. М. Мельник, Р. Й. Лихотоп.

237. Екохімічна остеантропология як складова частина інтегративної, її формування і перспективи // Науковий вісник ВДУ / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 1997. – № 1. – С. 4–6.

238. Зміни міцностних характеристик скелету білих щурів під впливом екоантропогенних факторів різної етіології та інтенсивності // Наукові записки : [збірник]. – Київ, 1997. – С. 379–380.

Співавт.: В. Є. Лавринюк.

239. Контроль стану здоров'я реабілітаційних потенцій організму при екзогенному впливі виробничих факторів хімічної етіології за показниками мінералізації скелета // Науковий вісник ВДУ / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 1997. – № 6. – С. 101–104.

Співавт.: В. Є. Лавринюк.

240. Медико-соціальні аспекти чорнобильської аварії на Волині // Наука і освіта : зб. наук. пр. – Київ, 1997. – Кн. 2. – С. 231–233.

Співавт.: О. Музиченко, Н. Родіонова, Н. Романенко.

241. Науковий потенціал України – сьогодення і перспективи розвитку // Науковий вісник ВДУ / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 1997. – № 2. – С.4–10.

Співавт.: Р. І. Лихотоп.

242. Слово до читача // Збірник наукових та методичних праць. – Луцьк, 1997. – Вип. 1. – С. 3–4.

1998

243. Актуальні питання клітинних механізмів ростової осифікації скелета // Український медичний альманах. – 1998. – № 3. – С. 49–51.

244. Деякі аспекти анатомо-гістологічного росту та мінералізації кістки // Вісник Білоцерківського державного аграрного університету. – Біла Церква, 1998. – Вип. 6, ч. 1. – С. 187–192.

245. Компресійна травма: ультраструктурна реакція гепатогематичного і гепатонефридального бар'єрів // Вісник морфології. – 1998. – Т. 4, № 1. – С. 120–121.

Співавт.: В. Пилипчук.

246. Морфофункціональні аспекти поняття росту та мінералізації кістки // Науковий вісник ВДУ. Серія: Біологія. Медицина / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 1998. – № 4. – С. 5–10.

247. Стереологічний аналіз РЕМ-зображень мікроструктури поверхні кістки // Науковий вісник ВДУ. Серія: Біологія. Медицина / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 1998. – № 4. – С. 11–13 ; Український медичний альманах. – 1998. – № 3. – С. 14–15.

Співавт.: В. Мельник, Р. Лихотоп.

1999

248. Аналіз радіаційної ситуації до і після аварії на ЧАЕС в контрольованій зоні Волинської області // Науковий вісник ВДУ. Серія: Біологічні науки / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 1999. – № 4. – С. 5–7.

Співавт.: В. Голуб, С. Голуб, А. Кузьменко.

249. З любов'ю до Пушкіна // Струни життя : Поезія, проза, публіцистика. – Луцьк, 1999. – С. 52–72.

250. Законодавчо-нормативна база України з питань інтелектуальної власності // Науковий вісник ВДУ / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 1999. – № 5 : Історичні науки. – С. 177–188.

Співавт.: Є. М. Горбань, Н. М. Жданов, Р. Й. Лихотоп, А. Б. Жданова.

251. Зміни у структурі трубчастих кісток скелета в умовах тривалого надходження радіонуклідів // Науковий вісник ВДУ / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки ; голов. ред. В. С. Пикалюк. – Луцьк, 1999. – № 8 : Медицина. – С. 119–120.

Співавт.: О. С. Музиченко, Н. В. Родіонова.

252. Рівень фізичного стану юнаків 16–17 років, які проживають на території радіаційного забруднення // Науковий вісник ВДУ ім. Лесі Українки / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 1999. – № 8 : Медицина. – С. 87–96.

253. Сімейна реліквія, або ж просто пам'ять серця (Доля пересічного волинянина) // «Роде наш красний...» : Волинь у долях краян і людських документах : в 3-х т. / авт.-упоряд.: Л. К. Оляндер, Л. В. Бублейник, А. М. Силюк ; заг. ред. М. І. Дубини. – Луцьк, 1999. – Т. 3. – С. 572–578.

2000

254. Деякі зміни у скелеті і структурах кісткової тканини при надходженні свинцю в організм // Одеський медичний журнал. – 2000. – № 1. – С. 81–83.

Співавт.: Т. Я. Шевчук.

255. Зміни в кістковій тканині при надходженні в організм солей важких металів (сполук свинцю) // Науковий вісник ВДУ / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2000. – № 7 : Біологічні науки. – С. 77–79.

Співавт.: Р. О. Клімова, Т. Я. Довгалюк.

256. Особливості внутрішньоутробного остеогенезу щурів під експериментальним впливом продуктів термодеструкції поліетилену // Український медичний альманах. – 2000. – № 3. – С. 128–130.

Співавт.: В. Є. Лавринюк.

257. Особливості впливу продуктів термодеструкції поліетилену на організм робітниць виробничої сфери // Український медичний альманах. – 2000. – № 5. – С. 166–169.

Співавт.: В. Є. Лавринюк.

258. Показники периферичного кровообігу у студентів Волинського державного університету, які мають статус потерпілих внаслідок аварії на ЧАЕС // Науковий вісник ВДУ / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2000. – № 7 : Біологічні науки. – С. 165–169.

Співавт.: О. В. Степук.

259. Специфіка тестування функціональних можливостей кардіореспіраторної системи в школярів, які проживають на радіоактивно забруднених територіях // Екологічна фізіологія. – 2000. – № 2. – С. 50–54.

Співавт.: В. В. Чижик, Є. М. Чижик.

260. Структурні та функціональні зміни в кістках скелета при дії на організм свинцевої інтоксикації // Український медичний альманах. – 2000. – № 3. – С. 61–64.

Співавт.: Т. Я. Довгалюк, Н. В. Родіонова, Р. О. Клімова.

261. Структурно-функціональні зміни в кістках скелета при дії на організм сполук свинцю // Український медичний альманах. – 2000. – Вип. 1. – С. 44–45.

Співавт.: Т. Я. Довгалюк, Н. В. Родіонова, В. В. Пилипчук.

2001

262. Кореляційні зв'язки радіоактивного забруднення контрольованої зони Волинського Полісся із захворюваністю кістково-м'язової системи // Вестник физиотерапии и курортологии. – 2001. – № 2. – С. 23.

Співавт.: В. М. Мельник, Р. О. Клімова.

263. Медико-біологічні наслідки аварії на ЧАЕС для жителів Волині: кардіоваскулярний аспект // Український медичний альманах. – 2001. – № 1. – С. 135–137.

Співавт.: А. В. Ягенський, О. В. Степук, Н. В. Романенко, О. В. Вдовенко, О. А. Журавльов.

264. Морфологічна реакція скелета на інкорпорацію радіонуклідів // Буковинський медичний вісник. – 2001. – Т. 5, № 3/4. – С. 185–188.

Співавт.: Н. В. Родіонова, О. С. Музиченко, Р. О. Клімова.

265. Морфофункціональні параметри серцево-судинної системи у дітей, що проживають на радіоактивно забруднених територіях // Вестник физиотерапии и курортологии. – 2001. – № 2. – С. 24.

Співавт.: Т. Л. Довгалюк, Н. В. Романенко, О. В. Степук.

266. Свинцева інтоксикація та її вплив на кісткову тканину // Український медичний альманах. – 2001. – № 2. – С. 48–49.

Співавт.: Т. Я. Довгалюк, Р. О. Клімова, В. Є. Лавринюк.

267. Стереолого-стереометричний аналіз неоднорідних полідисперсних структур кісткової тканини дітей з патологією опорно-рухового апарату // Проблеми остеології. – 2001. – Т. 4, № 3. – С. 80–81.

Співавт.: В. С. Мельник, Р. О. Клімова.

2002

268. Діагностика респіраторних та кардіологічних порушень у підлітків Волинської області зі статусом потерпілих від наслідків аварії на ЧАЕС // Вестник физиотерапии и курортологии. – 2002. – № 1. – С. 100–102.

Співавт.: Т. Я. Довгалюк, Н. В. Романенко, О. В. Степук, О. В. Вдовенко, О. А. Журавльов, О. С. Ліщук.

269. Изменение процессов репаративной регенерации длинных трубчатых костей при интоксикации организма диптерексом и ионолевой терапии // Таврический медико-биологический вестник. – 2002. – Т. 5, № 3. – С. 132–136.

270. Микроциркуляторные нарушения в тонкокишечных трансплантатах, выкроенных с пересечением трех- четырех пар брыжеечных сосудов // Проблемы, достижения и перспективы развития медико-биологических наук и практического здравоохранения : сб. науч. тр. – Симферополь, 2002. – Т. 138, ч. 3. – С. 67–70.

Соавт.: Г. А. Мороз, Н. И. Шкодивский.

271. Научные связи харьковских и крымских анатомов // Таврический медико-биологический вестник. – 2002. – Т. 5, № 3. – С. 21–23.

Соавт.: В. М. Лупырь, В. В. Бобин, В. А. Ольховский, А. А. Терещенко.

272. Особливості морфоструктури скелету щурів під впливом продуктів термодеструкції поліетилену // Український медичний альманах. – 2002. – № 2. – С. 175–179.

Співавт.: В. Є. Лавринюк.

273. Порівняльна оцінка динаміки морфологічних змін тонкокишкових трансплантатів при їх розташуванні у черевній та грудній порожнинах // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2002. – № 1. – С. 61–64.

Співавт.: М. І. Шкодівський, Г. О. Мороз, І. А. Верченко.

274. Структурно-метаболичні наслідки екзогенного впливу на організм остеотропних антропогенних факторів // Таврический медико-биологический журнал. – 2002. – № 5. – С. 140–142.

Співавт.: Р. О. Клімова, Т. Я. Шевчук, О. С. Музиченко.

275. Химический состав скелета и некоторые аспекты морфогенеза костных клеток при свинцовой интоксикации и ее антиоксидантной коррекции // Таврический медико-биологический вестник. – 2002. – Т. 5, № 3. – С. 66–69.

Соавт.: В. П. Белоцерковский, А. С. Шумский.

276. Электрическая активность тонкокишечных трансплантатов, выкроенных в зависимости от количества пересекаемых брыжеечных сосудов через одни сутки после операции // Современные аспекты реабилитации больных в условиях Сакского центрального военного клинического санатория : сб. науч.-практ. работ. – Саки, 2002. – Вып. 3. – С. 265–266.

Соавт.: Г. А. Мороз, Н. И. Шкодивский.

2003

277. Аномалия легочных вен // Клінічна анатомія та оперативна хірургія – 2003. – № 4. – С. 56–57.

Соавт.: М. И. Дьяченко, В. П. Шкуренко, Г. А. Мороз, С. А. Кутя.

278. Биомикроскопия микроцир-куляторного русла брыжейки тонкой кишки и проницаемость его стенки у интактных и ваготомированных животных после гипотермии и механического воздействия // Український морфологічний альманах. – 2003. – № 1. – С. 53–58.

Соавт.: А. Е. Романовский, Г. Р. Аджисалиев.

279. Деятельность Н. И. Пирогова в период Крымской войны (1854–1855 г.г.) // Таврический медико-биологический вестник. – 2003. – Т. 6, № 4. – С. 209–215.

Соавт.: М. И. Дьяченко, Ю. Д. Розгонюк, И. И. Тараканов, В. П. Белоцерковский.

280. Динамика морфологических изменений интрамурального нервного аппарата тонкокишечных трансплантатов, выкроенных с пересечением двух и трех пар брыжеечных сосудов // Український морфологічний альманах. – 2003. – № 1. – С. 41–44.

Соавт.: Г. А. Мороз, Н. И. Шкодивский, Т. Г. Филоненко.

281. Динаміка циркуляторних порушень у стінці тонкокишкових трансплантатів, викроєних з перетинанням двох пар брижових судин // Галицький лікарський вісник – 2003. – Т. 10, № 2. – С. 143–144.

Співавт.: Г. О. Мороз, М. І. Шкодівський.

282. Кількісний стереометричний аналіз мікроструктури кістки в растровій електронній мікроскопії // Проблеми остеології. – 2003. – Т. 6, № 4. – С. 27–33.

283. Морфологические аспекты эндокринной функции сердца // Таврический медико-биологический вестник. – 2003. – Т. 6, № 4. – С. 176–186.

Соавт.: В. Г. Ткач.

284. Морфо-функциональное состояние надпочечников собак при спинальной травме // Актуальні питання фармацевтичної та медичної науки та практики : зб. ст. – Запоріжжя, 2003. – Вип. 11. – С. 242–246.

Соавт.: Н. В. Кирсанова, Е. Д. Шелепа, Г. А. Мороз.

285. Об'ємно-просторова характеристика структури кістки за даними растрової електронної мікроскопії // Український медичний альманах. – 2003. – № 2. – С. 117–121.

286. Особенности внутриутробного остеогенеза при воздействии на организм ряда веществ различной химической природы // Вісник морфології. – 2003. – № 2. – С. 277–279.

Соавт.: В. Е. Лавринюк, В. П. Белоцерковский, С. А. Кутя.

287. Остеометрические особенности роста и формирования нижней челюсти при воздействии пороговых доз ацетата свинца и антитоксической коррекции свинцовой интоксикации препарата «Магне-В» // Таврический медико-биологический вестник. – 2003. – Т. 6, № 4. – С. 119–123.

288. Оценка пролиферативных свойств остеогенных клеток при интоксикации организма солями свинца // Вісник проблем біології і медицини. – Полтава, 2003. – Вип. 2. – С. 74–76.

Соавт.: В. П. Белоцерковский, Т. Я. Довгалюк.

289. Структурно-функциональная характеристика вомероназального (Якобсонова) органа // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2003. – № 4. – С. 51–55.

Соавт.: Д. В. Волковец.

290. Студенческий научный кружок кафедры нормальной анатомии человека // Таврический медико-биологический вестник. – 2003. – Т. 6, № 4. – С. 207–209.

Соавт.: В. П. Белоцерковский.

291. Уровень пролиферативной активности остеогенных клеток по данным автордиографии с ^3H -тимизином // Український морфологічний альманах. – 2003. – № 1. – С. 53–58.

Соавт.: В. П. Белоцерковский, Т. Я. Довгалюк.

292. Формирование элементарных навыков исследователя у студентов-первокурсников медицинских вузов в ходе преподавания анатомии человека // Таврический медико-биологический вестник. – 2003. – Т. 6, № 4. – С. 202–205.

Соавт.: Е. Д. Шелепа, Т. Л. Свербилова, Н. В. Кирсанова.

2004

293. Біосинтез колагенових білків при дії на організм свинцевої інтоксикації // Таврический медико-биологический вестник. – 2004. – Т. 7, № 4. – С. 213–216.

Соавт.: Т. Я. Шевчук, Н. В. Родіонова.

294. Використання сучасних растрових комп'ютерно-стереометричних технологій для вирішення проблем експериментальної остеології // Вісник морфологій. – 2004. – Т. 10, № 2. – С. 414–420.

295. Динамика фенетических изменений костей крыс, подвергшихся воздействию гравитационных нагрузок // Таврический медико-биологический вестник. – 2004. – Т. 7, № 4. – С. 193–199. – Библиогр.: 13 назв.

Соавт.: С. О. Мостовой, А. Т. Чернов, К. А. Плеханова.

296. Изменения биомеханических показателей плечевых костей крыс при воздействии гипергравитации и в условиях защиты от нее // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2005. – Т. 4, № 4. – С. 11–14.

Соавт.: А. Т. Чернов, К. А. Федченко, Т. В. Денисенко.

297. Крымский период деятельности Н. И. Пирогова // Вісник морфології. – Вінниця, 2004. – Т. 10, вип. 1. – С. 18–20.

Соавт.: М. И. Дьяченко, Ю. Д. Розгонюк.

298. Реакція гемоциркуляторного русла мозкової речовини надниркових залоз щурів на багаторазові гравітаційні перевантаження // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2004. – № 3. – С. 35–37.

Співавт.: Г. А. Мороз, Н. В. Кирсанова.

299. Рост позвонков половозрелых крыс в условиях действия гравитационных перегрузок+ gx // Таврический медико-биологический вестник. – 2004. – Т. 7, № 4. – С. 145–147.

Соавт.: И. А. Верченко, С. А. Кутя.

300. Ростовые потенции некоторых костей скелета при интоксикации организма солями свинца и ее коррекции препаратом «Магне-В6» // Biomedical and Biosocial Anthropology. – 2004. – № 2. – С. 69–70.

Соавт.: В. П. Белоцерковский.

2005

301. Изменение ростовых показателей костей крыс разных возрастных групп под влиянием гипергравитации // Український медичний альманах. – 2005. – Т. 8, вип. 1. – С. 137–143.

Соавт.: А. Т. Чернов.

302. Лікування болю при онкологічних захворюваннях // Таврический медико-биологический вестник. – 2005. – Т. 8, № 3. – С. 12–15.

Співавт.: О. В. Вдовенко, І. В. Дудко, О. В. Усова.

303. Міжнародний симпозіум «Біологія опорно-рухового апарату (морфофункціональні та клініко-прикладні аспекти)» // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2005. – Т. 4, № 1. – С. 116.

Співавт.: С. А. Кутя.

304. Морфологические изменения в надпочечниках крыс под воздействием поперечно-направленных гравитационных перегрузок // Таврический медико-биологический вестник. – 2005. – Т. 8, № 3. – С. 81–84.

Соавт.: Г. А. Мороз, Н. В. Кирсанова.

305. Основні аспекти діяльності обласної лікарні «Хоспіс» // Таврический медико-биологический вестник. – 2005. – Т. 8, № 4. – С. 124–125.

Співавт.: В. М. Бачинський, Н. А. Рабчинюк, О. В. Вдовенко, О. В. Усова, В. Л. Супрунець.

306. Пренатальный остеогенез при интоксикации материнского организма солями свинца и возможности терапевтической коррекции // Вісник проблем біології і медицини. – 2006. – Т. 2. – С. 139–141.

Соавт.: В. П. Белоцерковский.

307. Содержание Са и Mg в крови при экспериментальных переломах нижней челюсти на фоне хронической свинцовой интоксикации и проводимой антидотной терапии // Таврический медико-биологический вестник. – 2005. – Т. 8, № 3. – С. 85–90.

Соавт.: С. О. Мостовой.

308. Стан центральної гемодинаміки у мешканців радіаційно забруднених районів Волині // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. пр. / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2005. – Ч. 2. – С. 91–95.

Співавт.: О. Усова.

2006

309. Вікові біомеханічні параметри скелету щурів під впливом екоантропогенних факторів різної етіології та інтенсивності // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2006. – № 2. – С. 48–51.

Співавт.: В. Є. Лавринюк.

310. Влияние препарата «Магне-В6» на течение репаративного остеогенеза нижней челюсти в раннем послеоперационном периоде // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2007. – № 3. – С. 39–44.

Соавт.: С. О. Мостовой.

311. Возрастные особенности длинных трубчатых костей крыс при воздействии гравитационных перегрузок и при использовании физического метода защиты // Вісник морфології. – 2006. – Т. 12, вип. 2. – С. 177–181.

Соавт.: А. Т. Чернов, С. А. Кутя, И. А. Верченко.

312. Герб кафедры нормальной анатомии человека Крымского государственного медицинского университета им. С. И. Георгиевского // Таврический медико-биологический вестник. – 2006. – Т. 9, № 3, ч. 4. – С. 206–207.

Соавт.: Г. О. Мороз.

313. Из опыта работы кафедры нормальной анатомии человека Крымского государственного медицинского университета по оптимизации учебного процесса // Таврический медико-биологический вестник. – 2006. – Т. 9, № 3, ч. 2. – С. 164–166.

Соавт.: Н. А. Новосельская, Г. А. Мороз.

314. Особливості показників мозкового кровотоку дорослого населення радіаційно забруднених територій // Таврический медико-биологический вестник. – 2006. – Т. 9, № 3, ч. 2. – С. 126–128.

Співавт.: О. В. Усова, Т. Я. Шевчук.

315. Оптимальные сроки фиксации тканей некоторых органов крыс линии Wistar для морфометрического исследования // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2006. – № 2. – С. 97.

Співавт.: Г. Р. Аджисалиев, Д. А. Чалбаш, Г. А. Мороз.

316. Пренатальный остеогенез при интоксикации материнского организма солями свинца и возможности терапевтической коррекции // Вісник проблем біології і медицини. – Полтава, 2006. – Вип. 2. – С. 139–141.

Соавт.: В. П. Белоцерковский.

317. Професор Ткач Владислав Вікторович (до 75 річчя від дня народження) // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2006. – Т. 5, № 3. – С. 108–109.

Співавт.: Є. Ю. Бессалова, Ю. Т. Ахтемійчук.

318. Современные представления о биологии и функции костной ткани // Таврический медико-биологический вестник. – 2006. – Т. 9, вып. 3. – С. 186–194.

Соавт.: С. О. Мостовой.

319. Ультраструктурные изменения, возникающие в длинных трубчатых костях половозрелых крыс под влиянием гипергравитации // Український морфологічний журнал. – 2006. – Т. 4, № 2. – С. 90–93.

Соавт.: А. Т. Чернов, С. А. Кутя, Н. К. Каширина.

320. Якісна та кількісна характеристика стереометричної структури кістки за даним растрової мікроскопії // Проблемы, достижения и перспективы развития медико-биологических наук и практического здравоохранения : сб. науч. тр. – Симферополь, 2006. – Т. 142, ч. 1. – С. 60–63.

2007

321. Влияние препаратов «Магне В6» и «тетацин-кальций» на течение репаративного остеогенеза нижней челюсти в эксперименте // Проблемы, достижения и перспективы развития медико-биологических наук и практического здравоохранения : сб. науч. тр. – Симферополь, 2007. – Т. 143, ч. 4. – С. 56–57.

322. Влияние препарата «Магне-В6» на течение репаративного остеогенеза нижней челюсти в раннем послеоперационном периоде // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2007. – Т. 6, вип. 3. – С. 39–44.

Соавт.: С. Мостовой.

323. Возрастные особенности микротвердости позвонков различных отделов в процессе систематического воздействия гипергравитации и защите от неё. Корреляционная взаимосвязь микротвердости с показателями минеральной насыщенности и процентного содержания органических веществ // Таврический медико-биологический вестник. – 2007. – Т. 10, № 4. – С. 150–155.

Соавт.: И. А. Верченко.

324. Возрастные особенности морфометрических показателей эндокринных клеток желудка крыс при воздействии гравитационных перегрузок и при различных вариантах защиты от них // Таврический медико-биологический вестник. – 2007. – Т. 10, № 4. – С. 127–132.

Соавт.: Г. Р. Аджисалиев.

325. Данные дисперсионного анализа гистоморфометрических характеристик легких крыс трех возрастных периодов под влиянием гравитационных перегрузок и их коррекции // Проблемы, достижения и перспективы развития медико-биологических наук и практического здравоохранения : сб. науч. тр. – Симферополь, 2007. – Т. 146, ч. 4. – С. 105–111.

Соавт.: Т. С. Шимкус, С. А. Кутя, А. Ю. Щербина.

326. Остеометрические характеристики нижней челюсти при моделировании переломов на фоне свинцового отравления и проводимой антидотной терапии // Морфология. – 2007. – Т. 1, № 4. – С. 63–69.

Соавт.: С. О. Мостовой.

327. Пам'яті професора Ткача Владислава Вікторовича (1931–2007) // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2007. – № 4. – С. 109–110.

Співавт.: А. А. Бабанін, В. О. Корольов, М. П. Барсуков, Т. А. Фоміних, Ю. Т. Ахтемійчук, Є. Ю. Бессалова, В. В. Кисельов, М. А. Кривенцов.

328. Памяти профессора Владислава Викторовича Ткача (1931–2007) // Таврический медико-биологический вестник. – 2007. – Т. 10, № 4.

Соавт.: Е. Ю. Бессалова.

329. Перебіг репаративного остеогенезу нижньої щелепи на тлі застосування препарату «Гетацин-кальцію» // Здобутки клінічної і експериментальної медицини. – 2007. – № 2. – С. 114–118.

Співавт.: С. О. Мостовий.

330. Репаративный остеогенез нижней челюсти на фоне интоксикации ацетатом свинца // Український медичний альманах. – 2007. – Т. 5, вип. 1. – С. 73–81.

Соавт.: С. О. Мостовой, В. В. Хилько.

331. Сравнительный анализ строения и функции яичников млекопитающих // Проблемы, достижения и перспективы развития медико-биологических наук и практического здравоохранения : сб. науч. тр. – Симферополь, 2007. – Т. 143, ч. 4. – С. 3–13.

Соавт.: Е. Ю. Бессалова, В. А. Королев, В. В. Ткач, В. В. Ткач (мл).

332. Фракційний склад органічного матрикса, мінерального компонента і механіко-пластичні властивості кістки // Проблемы, достижения и перспективы развития медико-биологических наук и практического здравоохранения : сб. науч. тр. – Симферополь, 2007. – Т. 146, ч. 4. – С. 68–74.

333. Характеристика фізичного розвитку підлітків та осіб 1-го зрілого віку, які проживають у сільській місцевості // Проблемы, достижения и перспективы развития медико-биологических наук и практического здравоохранения : сб. науч. тр. – Симферополь, 2007. – Т. 143, ч. 4. – С. 92–94.

Співавт.: О. В. Усова, Т. Я. Шевчук.

334. IV Національний конгрес анатомів, гістологів, ембріологів і топографоанатомів України // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2007. – Т. 6, № 1. – С. 110–111.

Співавт.: І. А. Верченко.

335. Ontogenesis of the Human Vomer nasal organ // Таврический медико-биологический вестник. – 2007. – Т. 10, № 3. – С. 276–279.

Coauthor: V. Vas. Bogdanov, V. Vlad. Bogdanov.

336. Reparative osteogenesis of the Mandibule on a Background of a chronic Intoxication by acetate of Lead and Antitoxic correction of a Lead Intoxication by a Preparation «Mg B6» During two weeks of postoperation term // Таврический медико-биологический вестник. – 2007. – Т. 10, № 3. – С. 178–183.

Coauthor: O. S. Mostovyi, K. A. Plekhanova.

337. The influence of Gravitational overloads on Organism // Таврический медико-биологический вестник. – 2007. – Т. 10, № 3. – С. 260–263.

Coauthor: G. R. Adjisaliyev, S. A. Kutya, G. A. Moroz, A. T. Chernov, I. A. Verchenko, G. N. Yegorov.

338. Артефакти, що виникають при виготовленні гістологічних препаратів кістки та короткі відомості про методику їх трактування // Таврический медико-биологический вестник. – 2008. – Т. 11, № 3, ч.1 – С. 193–198.

339. Биологические эффекты спинномозговой жидкости как гуморальной среды центральной нервной системы // Морфология. – 2008. – Т. 133, вып. 2. – С. 106–107.

Соавт.: Е. Ю. Бессалова, В. А. Королев, М. А. Кривенцов, В. В. Киселев, Л. Р. Шаймарданова, Т. П. Конькова, Е. А. Беляева, Д. В. Шатов.

340. Влияние гравитационных перегрузок на костную систему // Український морфологічний альманах. – 2008. – Т. 6, № 2. – С. 194.

Соавт.: С. А. Кутя.

341. Вомероназальный орган: история открытия // Ринологія. – 2007. – № 4. – С. 71–73.

Соавт.: В. В. Богданов, В. В. Богданов, М. Ф. Ковтун, Я. В. Степанюк.

342. Вомероназальный орган: пренатальный и постнатальный онтогенез // Ринологія. – 2008. – № 1. – С. 54–60.

Соавт.: В. В. Богданов, В. В. Богданов.

343. Гипофизарный механизм атрезии фолликулов в яичниках свиней при экспериментальном бесплодии, вызванном парентеральным введением спинномозговой жидкости // Вісник ДАЕУ. – 2008. – № 1, т. 1. – С. 165–172.

Соавт.: Е. Ю. Бессалова, Л. Р. Шаймарданова.

344. Изучение структурной организации периферических нервов на кафедрах анатомии Харьковского и Крымского медицинских университетов // Таврический медико-биологический вестник. – 2008. – Т. 11, № 3, ч 1. – С. 182–184.

Соавт.: С. Н. Калашникова, В. В. Бобин.

345. История кафедры анатомии Крымского государственного медицинского университета им. С. И. Георгиевского // Таврический медико-биологический вестник. – 2008. – Т. 11, № 3, ч. 1. – С. 184–190.

Соавт.: В. В. Бобин, Н. В. Кирсанова, В. П. Шкуренок, Т. Л. Свербилова, О. Я. Яровая.

346. К механизму взаимодействия интегративных систем организма // Таврический медико-биологический вестник. – 2008. – Т. 11, № 3, ч. 1. – С. 173–178.

Соавт.: Л. Р. Шаймарданова.

347. Комбіноване застосування фармакологічних засобів під час довготривалого медикаментозного супроводу спортивної діяльності легкоатлетів-стайєрів // Таврический медико-биологический вестник. – 2008. – Т. 11, № 3, ч. 2. – С. 121–126.

Співавт.: В. В. Пилипчук.

348. Костные морфогенетические белки и их роль в репаративном остеогенезе разных групп костей // Таврический медико-биологический вестник. – 2008. – Т. 11, № 3, ч. 1. – С. 163–168.

Соавт.: И. В. Киселев.

349. Микроэлементы и костная ткань // Таврический медико-биологический вестник. – 2008. – Т. 11, № 3. – С. 168–173.

Соавт.: С. А. Кутя, И. А. Верченко.

350. Морфогенез органів і тканин під впливом екзогенних факторів // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2008. – Т. 7, № 4. – С. 108–110 ;
Морфологія. – 2008. – Т. 11, № 4. – С. 97–99.

351. Морфометрические показатели желудка половозрелых крыс при воздействии гравитационных перегрузок и при защите от них // Морфология. – 2008. – Вып. 2, № 1. – С. 22–28.

Соавт.: Г. Р. Аджисалиев.

352. Музей анатомии человека и истории морфологии кафедры нормальной анатомии КГМУ // Музеи Крыма : справочник-путеводитель. – Симферополь, 2009. – С. 194–195.

Соавт.: В. П. Шкуренко.

353. Нове у системній анатомії – стовбутова система // Інформаційний вісник АН ВО України. – 2008. – № 4. – С. 41–54.

Співавт.: Л. Р. Шаймарданова.

354. Новое в системной анатомии – стволовая система // Український морфологічний альманах. – 2008. – Т. 6, № 1. – С. 198–199.

Соавт.: Л. Р. Шаймарданова.

355. Особливості електричної активності серця у підлітків і дорослих під впливом агро антропогенного фактора // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України [та ін.] ; [уклад.: А. В. Цьось, С. П. Козіброцький]. – Луцьк, 2008. – Т. 3. – С. 117–121.

Співавт.: О. Усова, О. Ліщук

356. Профессор Виктор Владимирович Бобин – первый заведующий кафедрой нормальной анатомии человека Крымского государственного медицинского университета: страницы жизни и научно-педагогической деятельности // Таврический медико-биологический вестник. – 2008. – Т. 11, № 3. – С. 178–182.

Соавт.: А. А. Бабанин, В. А. Ольховский, И. В. Бобина.

357. Профессор Р. И. Гельвиг – основоположник крымской морфологической школы // Таврический медико-биологический вестник. – 2008. – Т. 11, вып. 3. – С. 190–192.

Соавт.: Ю. Д. Розгонюк, Г. А. Мороз.

358. Современные аспекты системы стволовых клеток // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2008. – Т. 7, № 4. – С. 91–100. – Библиогр.: 23 назв.

Соавт.: Л. Р. Шаймарданова.

359. Стволовая система // Морфология. – 2008. – Вып. 2, № 1. – С. 16–21.

Соавт.: Л. Р. Шаймарданова.

360. Ультрамикроскопическая характеристика брыжеечных лимфатических узлов при паректеральном введении спинномозговой жидкости // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2008. – Т. 7, № 4. – С. 56–61.

Соавт.: М. А. Кривенцов.

361. Ультрамикроскопические изменения брыжеечных лимфатических узлов крыс при паректеральном введении спинномозговой жидкости // Вестник физиотерапии и курортологии. – 2008. – № 4. – С. 82–86.

Соавт.: М. А. Кривенцов.

362. Ультраструктурные изменения в легких после гравитационных перегрузок // Український морфологічний альманах. – 2008. – Т. 6, № 1. – С. 201–202.

Соавт.: Т. С. Шимкус.

363. Ультраструктурные изменения кардиомиоцитов крыс линии Вистер разных возрастов под воздействием гравитационных перегрузок и их коррекции // Таврический медико-биологический вестник. – 2008. – Т. 11, № 3, ч. 1 – С. 155–159.

Соавт.: А. Ю. Щербина, В. В. Шаланин.

364. Фракційний склад органічного матрикса, мінерального компонента і механіко-пластичні властивості кістки // Український морфологічний альманах. – 2008. – Т. 6, вип. 2. – С. 149–154.

2009

365. Баланс микроэлементов в области регенерата нижнечелюстной кости на фоне свинцового отравления и антитоксической коррекции // Проблемы, достижения и перспективы развития медико-биологических наук и практического здравоохранения : сб. науч. тр. – Симферополь, 2009. – Т. 145, ч. 5. – С. 146 ; Вестник физиотерапии и курортологии. – 2009. – Т. 15, № 1. – С. 61–70.

Соавт.: К. А. Плеханова, С. О. Мостовой.

366. Вміст деяких компонентів сироватки крові щурів при гравітаційних перевантаженнях та за умов використання способів підвищення стійкості до їх дії // Патологія. – 2009. – Т. 6, вип. 1. – С. 78–80.

Співавт.: С. А. Кутя, Г. О. Мороз.

367. Возрастные морфофункциональные особенности отдельных органов и систем организма под влиянием различных гравитационных перегрузок и различных методах их коррекции // Морфология. – 2009. – № 3. – С. 84–89.

Соавт.: С. А. Кутя, Г. А. Мороз, И. А. Верченко, Т. С. Шимкус, Г. Р. Аджисалиев, А. Ю. Щербина.

368. Дисперсійний аналіз впливу гравітаційних перевантажень і методів їх корекції на деякі кількісні показники шлунку // Мир медицины и биологии. – 2009. – Т. 5, вип. 3-1. – С. 10–14.

Співавт.: Г. Р. Аджисалієв, С. А. Кутя.

369. Кристаллическая фаза в составе регенерата нижней челюсти на фоне хронической свинцовой интоксикации и проводимой антитоксической терапии // Морфология. – 2009. – Вып. 3, № 1. – С. 50–56.

Соавт.: С. О. Мостовой, Е. М. Максимова, И. А. Наухацкий.

370. Методы исследования вомероназального органа: современное состояние, проблемы и перспективы исследования // Ринологія. – 2009. – № 2. – С. 59–70.

Соавт.: В. Богданов.

371. Музей анатомии человека и истории морфологии кафедры нормальной анатомии КГМУ // Музеи Крыма : справочник-путеводитель / авт.-сост.: А. В. Зубарев, С. Н. Пушкарев, Е. Б. Вишневская, В. П. Пересунько. – Симферополь, 2009. – С. 194–195.

Соавт.: В. П. Шкуренко.

372. Онтогенетические особенности морфо-функциональных характеристик и регенераторных потенциалов различных органов и систем при введении спинномозговой жидкости // Морфология. – 2009. – № 4. – С. 184–185.

Соавт.: Е. Ю. Бессалова, М. А. Кривенцов, Л. Р. Шаймарданова, В. В. Киселев.

373. Адаптивные возможности регенератов нижних челюстей нелинейных белых крыс 1 и 4 поколения, родившихся от самок, подверженных свинцовой интоксикации, и испытывавших на протяжении всей жизни отравление ацетатом свинца в дозе 100 мг/кг // Український морфологічний альманах. – 2010. – Т. 8, № 3. – С. 98–103.

Соавт.: К. А. Плеханова, С. О. Мостовой, Ю. В. Белкина.

374. Возрастные морфофункциональные особенности скелета под влиянием гравитационных перегрузок и защите от них // Вісник морфології. – 2010. – Т. 16, вип. 1. – С. 156–159.

Соавт.: С. А. Кутя, И. А. Верченко.

375. Иммунограмма спортсменов-стайеров: клинические сдвиги и метаболическая коррекция // Український морфологічний альманах. – 2010. – Вип. 8, № 2. – С. 140–143.

Соавт.: В. В. Пилипчук.

376. Мемориальная комната Бобина Виктора Владимировича // Асклепий. – 2010. – Т. 13, №1. – С. 88–97.

Соавт.: Е. Ю. Бессалова.

377. Модификация методики гистологического исследования костной ткани // Морфология. – 2010. – Т. 4, № 2. – С. 72–76.

Соавт.: С. А. Кутя, Д. В. Шадуро.

378. Морфофункциональные параметры лимфатических сосудов нервных структур пояснично-крестцовой области // Таврический медико-биологический вестник. – 2010. – Т. 13, № 4. – С. 126–129.

Соавт.: В. В. Петровский.

379. О деятельности врачей-труэнтов, вошедших в историю морфологии в виде эпонимов // Морфология. – 2010. – Т. 4, № 1. – С. 74–78.

Соавт.: С. А. Кутя.

380. Онтогенетические особенности пренатального остеогенеза под влиянием экзогенных факторов химической этиологии // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2010. – Т. 9, № 2. – С. 51–57. – Библиогр.: 13 назв.

381. Оптимизация уровня остеотомии при удлинении плеча у больных ахондроплазией с анатомо-биомеханических позиций // Український морфологічний альманах. – 2010. – Вип. 8, № 2. – С. 176–178.

Соавт.: Р. С. Рамский, С. Н. Куценко, А. В. Павелко.

382. Особенности пренатального онтогенеза под влиянием экзогенных химических факторов // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2010. – Т. 9, № 2. – С. 121–124.

383. Репаративный остеогенез нижней челюсти у потомства самок нелинейных белых крыс, подвергнутых в период беременности свинцовому отравлению // Український морфологічний альманах. – 2010. – № 1. – С. 65–71.

Соавт.: С. О. Мостовой, К. А. Плеханова.

384. Содержание маркеров тканевого метаболизма в сыворотке крови неполовозрелых крыс при воздействии на организм гравитационных перегрузок и использовании глутаргина // Актуальні проблеми сучасної медицини : Вісник української медичної стоматологічної академії. – Полтава, 2010. – Т. 10, вип. 1. – С. 65–68.

Соавт.: Г. А. Мороз, С. А. Кутя.

385. Спосіб бальзамування анатомічних препаратів // Реєстр галузевих нововведень. – 2010. – Вип. 32/33. – С. 80–81. – № 138/32/0.

Співавт.: Д. В. Шадуро.

386. Спосіб діагностики алкогольної нефропатії // Реєстр галузевих нововведень. – 2010. – Вип. 32/33. – С. 81. – № 139/32/10.

Співавт.: Т. П. Сатаєва, К. Л. Лазарєв, П. М. Колбасін.

387. Спосіб корекції несприятливої дії гравітаційних перевантажень препаратом «Ліпофлавіон» в експерименті // Реєстр галузевих нововведень. – 2010. – Вип. 32/33. – С. 81–82. – № 140/32/10.

Співавт.: Г. О. Мороз, С. А. Кутя, О. У. Коняєва.

388. Спосіб реабілітації хворих після нефректомії // Реєстр галузевих нововведень. – 2010. – Вип. 32/33. – С. 82–83. – № 142/32/10.

Співавт.: Т. П. Сатаєва, К. Л. Лазарєв, П. М. Колбасін.

389. III Всеукраїнський симпозиум з міжнародною участю «Морфогенез органів і тканин під впливом екзогенних факторів» (Алушта, 2010) // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2010. – Т. 9, № 4. – С. 99–101.

Співавт.: С. А. Кутя.

2011

390. Баланс микроэлементов регенерата нижнечелюстной кости на фоне свинцового отравления и антитоксической коррекции // Український морфологічний альманах. – 2011. – Вип. 9, № 3. – С. 207–211.

Соавт.: С. О. Мостовой, К. А. Плеханова, И. А. Верченко.

391. Болонський процес в медВНЗзах через шість років після старту: що планували і що маємо? // Український морфологічний альманах. – 2011. – Т. 9, вип. 3. – С. 211–213.

Співавт.: Н. О. Новосельська, Н. В. Кірсанова.

392. Возможности макро-микро-анатомических методов в исследовании гипофизов белых крыс // Український морфологічний альманах. – 2011. – Т. 9, № 3. – С. 200–202.

Соавт.: Е. Ю. Бессалова.

393. Возрастные особенности микроархитектоники губчатого вещества позвонков крыс при действии гравитационных перегрузок // Вісник проблем біології і медицини. – 2011. – № 2. – С. 157–160.

Соавт.: С. А. Кутя, И. А. Верченко, М. М. Кодиров.

394. Вомероназальный орган человека. Современное состояние, проблемы и перспективы исследования // Український морфологічний альманах. – 2011. – Вип. 9, № 3. – С. 197–199.

Соавт.: В. В. Богданов.

395. Гістоморфологічні зміни кісткового мозку стегнових кісток щурів різних вікових груп під впливом ксеногенної спинномозкової рідини // Український морфологічний альманах. – 2011. – Вип. 9, № 3. – С. 87–90.

Співавт.: Л. Р. Шаймарданова, В. В. Кисельов.

396. Гистоморфологические изменения костного мозга бедренных костей крыс под воздействием ксеногенной спинномозговой жидкости в различных возрастных группах // Вісник Сумського державного університету. Серія: Медицина. – 2011. – № 1. – С. 40–46.

Соавт.: Л. Р. Шаймарданова.

397. «Деревья умирают стоя» (к 80-летию со дня рождения профессора В. В. Ткача, 1931–2007) // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2011. – Т. 10, № 4. – С. 108–110. – Библиогр.: 5 назв.

Соавт.: Е. Ю. Бессалова.

398. Залюблений у життя, анатомію і ... своїх учнів // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2011. – Т. 10, № 3. – С. 83–85.

399. Инновационные методики в практической анатомии // Український морфологічний альманах. – 2011. – Вип. 9, № 3. – С. 82–84.

Соавт.: Д. В. Шадуро.

400. Исследование изменений формы и процессов роста нижней челюсти методами геометрической морфометрии при смоделированных переломах у лабораторных белых крыс 1,4 поколений получавших на протяжении всей жизни интоксикацию ацетатом свинца // Вісник проблем біології і медицини. – 2011. – Вип. 2. – С. 195–199.

Соавт.: С. О. Мостовой, К. А. Плеханова.

401. Кістоморфологічні зміни кісткового мозку стегнових кісток щурів різних вікових груп під впливом ксеногенної спинномозкової рідини // Український морфологічний альманах. – 2011. – Т. 9, № 3. – С. 87–91. – Додаток.

Співавт.: Л. Р. Шаймарданова, В. В. Кисельов.

402. Методика виготовлення багатоплощинних зрізів стінки шлунка // Український морфологічний альманах. – 2011. – Т. 9, вип. 3. – С. 7–8.

Співавт.: Г. Р. Аджисалієв.

403. Методика отримання та забарвлення зрізів недекальцинованих зразків кістки // Український морфологічний альманах. – 2011. – Т. 9, вип. 3. – С. 206–207.

Співавт.: С. А. Кутя.

404. Морфологічні можливості кількісного стереометричного аналізу мікроструктури кістки за результатами растрової електронної мікроскопії // Український морфологічний альманах. – 2011. – Т. 9, вип. 3. – С. 214–216.

405. Определение уровня остеотомии при удлинении плечевой кости для сохранения достаточного кровоснабжения // Український морфологічний альманах. – Т. 9, вип. 3. – С. 16–17.

Соавт.: Р. С. Рамский, С. Н. Куценко.

406. Особенности топографических взаимоотношений сосудистого русла и первых сомато-вегетативных структур пояснично-крестцовой области // Таврический медико-биологический вестник. – 2011. – Т. 14, № 1. – С. 106–109.

Соавт.: В. В. Петровский.

407. Перспективы исследования взаимодействия «взрослых» стволовых клеток // Таврический медико-биологический вестник. – 2011. – Т. 14, № 1. – С. 169–172.

Соавт.: Л. Р. Шаймарданова.

408. Топография и количественные характеристики регионарных лимфатических сосудов и узлов нервных образований пояснично-крестцовой области // Український морфологічний альманах. – 2011. – Т. 9, № 3. – С. 193–196.

Соавт.: В. В. Петровский.

409. Топография регионарных лимфатических сосудов и узлов нервных образований пояснично-крестцовой области и формирование магистральных путей оттока лимфы // Крымский журнал экспериментальной и клинической медицины. – 2011. – № 1. – С. 102–105.

Соавт.: В. В. Петровский.

410. Ультрамикроскопические изменения паренхимы почки под воздействием гипергравитации в условиях применения физического или фармакологического методов коррекции // Український морфологічний альманах. – 2011. – Т. 9, № 3. – С. 202–205.

Соавт.: Д. В. Волковец, Г. В. Нечипоренко, М. А. Кривенцов.

411. Характеристика анатомии костного таза у женщин с эндокринными формами бесплодия // Український медичний альманах. – 2011. – Т. 9, № 5. – С. 215–216.

Соавт.: О. В. Тяг.

412. Чи вдалася болонська система підготовки лікарів? // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2011. – № 10. – С. 114–115.

413. Эффект парентерального введения ксеногенной спинномозговой жидкости при экспериментально моделированном гипокортицизме у белых крыс // Вісник проблем біології і медицини. – 2011. – Вип. 3(1). – С. 80–82.

Соавт.: В. В. Киселев, К. А. Варочкин, В. В. Ткач.

2012

414. Аналіз кореляції між антропометричними та гемодинамічними показниками осіб зрілого віку // Нова педагогічна думка. – 2012. – № 4. – С. 176–179.

Співавт.: О. В. Усова, О. В. Сологуб, В. Я. Ковальчук, В. М. Дмитрук.

415. Анатомо-хирургическое обоснование операционных доступов для имплантации внутрикостного дистракционного устройства системы Блискунова при удлинении плеча // Український морфологічний альманах. – 2012. – Т. 10, № 4. – С. 89–92.

Соавт.: Р. С. Рамский, С. М. Куценко.

416. Взаимодействие и взаимовлияние «взрослых» стволовых клеток // Крымский журнал экспериментальной и клинической медицины. – 2012. – Вып. 3/4. – С. 46–49.

Соавт.: Л. Р. Шаймарданова.

417. Возрастные особенности механико-пластических свойств позвонков при систематическом гипергравитационном воздействии в эксперименте // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2012. – Т. 11, № 4. – С. 18–21.

Соавт.: С. А. Кутя, Г. А. Мороз, А. О. Столоногов, Р. В. Лискевич.

418. «Идеал женщины» Н. И. Пирогова и евгеника Ф. Гальтона // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2012. – Т. 11, № 1. – С. 110–114.

Соавт.: А. Е. Двирский, А. А. Двирский.

419. Кровоснабжение плечевой кости как критерий выбора уровня остеотомии при удлинении плеча // Український медичний альманах. – 2012. – Вип. 15, № 6. – С. 132–134.

Соавт.: Р. С. Рамский, С. Н. Куценко.

420. Перспективи вивчення потенціалу стовбурових клітин в Україні // Крымский журнал экспериментальной и клинической медицины. – 2012. – Т. 2, вип. 1/2. – С. 152–158.

Співавт.: Р. Шаймарданова.

421. Пути оттока лимфы от пояснично-крестцового сплетения // Український медичний альманах. – 2012. – Вип. 15, № 6. – С. 206–211.

Соавт.: В. В. Петровский.

422. Пути оттока лимфы от поясничного и крестцового отделов симпатических стволов // Український морфологічний альманах. – 2012. – Т. 10, № 4. – С. 84–88.

Соавт.: В. В. Петровский.

423. Роль і місце спинномозкової рідини в нейроендокринній регуляції діяльності репродуктивної системи живого організму // Крымский журнал экспериментальной и клинической медицины. – 2012. – Вып. 3/4. – С. 41–45.

Співавт.: Є. Ю. Бессалова, В. В. Кисельов.

424. Спосіб виготовлення корозійних анатомічних препаратів // Реєстр галузевих нововведень. – 2012. – Вип. 36. – С. 146–147. – № 210/36/12.

Співавт.: Д. В. Шадуро.

425. Спосіб застосування імонотуляторів у реабілітації хворих після нефректомії // Реєстр галузевих нововведень. – 2012. – Вип. 36. – С. 148. – № 212/36/12.

Співавт.: К. Л. Лазарєв, Т. П. Сатаєва, О. М. Ніколаєнко, П. М. Колбасін.

426. Спосіб лікування хворих на алкогольну нефропатію // Реєстр галузевих нововведень. – 2012. – Вип. 36. – С. 148–149. – № 213/36/2.

Співавт.: К. Л. Лазарєв, Т. П. Сатаєва, О. М. Ніколаєнко, П. М. Колбасін.

427. Фізична працездатність та функціональний стан кардіореспіраторної системи юних плавців // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у

сучасному суспільстві : зб. наук. пр. Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки / уклад.: А. В. Цьось, С. П. Козіброцький. – Луцьк, 2012. – № 3 (19). – С. 367–372.

Співавт.: О. В. Усова, О. Сологуб.

2013

428. Аналіз кореляції міжантропометричними та гемодинамічними показниками осіб зрілого віку // Нова педагогічна думка. – 2013. – № 4. – С. 176–179.

Співавт.: О. Усова, О. Сологуб, В. Ковальчук, В. Дмитрук.

429. Анатомо-топографическое и биомеханическое обоснование удлинения плеча имплантируемыми интрамедуллярными дистракционными аппаратами системы Блискунова // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2013. – Т. 12, № 1. – С. 66–72.

Соавт.: Р. С. Рамский, С. Н. Куценко.

430. Биологические эффекты цереброспинальной жидкости на систему репродукции млекопитающих // Журнал клінічних та експериментальних медичних досліджень. – 2013. – № 1. – С. 45–53.

Соавт.: Е. Ю Бессалова, В. А. Королев.

431. Возрастные гисто-и цитоморфометрические преобразования печени крыс, подвергавшихся систематическому воздействию гипергравитации // Журнал клінічних та експериментальних медичних досліджень. – 2013. – №. 1. – С. 28–33.

Соавт.: Э. А. Гафарова, М. А. Кривенцов.

432. Гистохимические преобразования гепатоцитов крыс, подвергавшихся систематическому воздействию гипергравитации на фоне применения физического метода защиты и фармакологической коррекции // Таврический медико-биологический вестник. – 2013. – Т. 16, № 1. – С. 187–190.

Соавт.: Э. А Гафарова.

433. Еволюція трансплантатів у герніології та шляхи їх вдосконалення // Таврический медико-биологический вестник. – 2013. – Т. 16, № 1. – С. 245–251.

Співавт.: С. Г. Гривенко, А. С. Хатіпов, Є. А. Журавель.

434. Зміни морфології та біохімії клітин кісткового мозку під впливом ксеногенної спинномозкової рідини // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Ветеринарна медицина, якість і безпека продукції тваринництва. – Київ, 2013. – Вип. 188(2). – С. 81–85.

Співавт.: Л. Р. Шаймарданова, О. С. Рудик.

435. Изменения миелограммы животных после облучения с последующей коррекцией ксеногенной цереброспинальной жидкостью // Таврический медико-биологический вестник. – 2013. – Вып. 16, № 1. – С. 183–186.

Соавт.: А. И. Абсеттарова, Л. Р. Шаймарданова.

436. Кинематика плечевого сустава и возможность ее использования для интрамедуллярной дистракции плеча имплантируемыми аппаратами // Таврический медико-биологический вестник. – 2013. – Т. 16, № 3. – С. 126–130.

Соавт.: Р. С. Рамский, С. Н. Куценко, Ю. А. Костандов, И. Е. Шиповский, Е. С. Цеков, А. С. Рудик.

437. Корректирующий эффект ксеногенной цереброспинальной жидкости при ее парентеральном введении белым крысам в условиях экспериментального гипокортицизма // Світ медицини та біології. – 2013. – № 2. – С. 71–74.

Соавт.: В. В. Киселев, Л. Р. Шаймарданова.

438. Механико-математическое обоснование использования лопаточного привода дистракционного устройства системы Блискунова при удлинении плеча // Український морфологічний альманах. – 2013. – Т. 11, № 3. – С. 32–41.

Соавт.: Р. С. Рамский, С. Н. Куценко, Ю. А. Костандов, Е. С. Цеков, А. С. Рудик.

439. Морфологические преобразования сосудистых сплетений желудочков головного мозга крыс предстарческого возраста при введении ксеногенного ликвора // Журнал клінічних та експериментальних медичних досліджень. – 2013. – № 1. – С. 34–38.

Соавт.: И. Х. Гасанова.

440. Морфологические преобразования эпендимоцитов сосудистых сплетений желудочков головного мозга половозрелых крыс при введении ксеногенного ликвора // Таврический медико-биологический вестник. – 2013. – Т. 16, № 1, ч. 1. – С. 59–61. – *Бібліогр.:* 15 назв.

Соавт.: И. Х. Гасанова.

441. Морфологическое обоснование необходимости восстановления целостности стволов блуждающего нерва // Світ медицини та біології. – 2013. – № 3. – С. 26–29.

Соавт.: В. Н. Куница, Н. П. Барсуков, Н. А. Новосельская, О. Я. Яровая.

442. Морфология аденогипофиза белых крыс в норме // Світ медицини та біології. – 2013. – № 2 – С. 69–71.

Соавт.: Е. Ю. Бессалова, Л. Р. Шаймарданова, О. Я. Яровая, В. В. Ткач.

443. Нове в системній анатомії – стовбурова система // Науково-інформаційний вісник АНВО України. – 2013. – № 5. – С. 74–82.

Співавт.: Л. Р. Шаймарданова.

444. Особенности морфологической структуры миокарда у экспериментальных животных с моделированным адьювантным артритом // Український журнал екстремальної медицини імені Г. О. Можаяєва. – 2013. – Т. 14, вип. 3. – С. 34–47.

Соавт.: Л. А. Кутузова, Н. Н. Каладзе, О. Я. Яровая, В. Н. Куница.

445. Про проведення IV міжнародного симпозіуму «Морфогенез органів і тканин під впливом екзогенних факторів», присвяченого 140-річчю з дня народження засновника Кримської морфологічної школи професора Р. І. Гельвіга (Сімферополь – Алушта, 21–23 трав. 2013 р.) // Український морфологічний альманах. – 2013. – Т. 11, вип. 3. – С. 108.

Співавт.: М. А. Кривенцов.

446. Размеры хороидных эпендимоцитов сосудистых сплетений желудочков головного мозга при введении ксеногенной спинномозговой жидкости в эксперименте // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2013. – Т. 12, № 1. – С. 33–35.

Соавт.: И. Х. Гасанова, В. В. Шаланин.

447. Современные возможности ликворотерапии постинсультных больных и детей с резидуальными энцефалопатиями // Таврический медико-биологический вестник. – 2013. – Т. 16, № 4. – С. 176–182.

Соавт.: Л. Л. Корсунская, В. В. Ткач, А. О. Роменский.

448. Ультрамикроскопическое строение печени под воздействием гипергравитации в эксперименте // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2013. – Т. 12, № 1. – С. 36–40.

Соавт.: Э. А. Гафарова, М. А. Кривенцов.

449. Циркумвентрикулярная система как «ворота» в головной мозг // Таврический медико-биологический вестник. – 2013. – Т. 16, № 1, ч.1. – С. 270–275.

Соавт.: Л. Л. Корсунская, А. О. Роменский, Л. Р. Шаймарданова.

450. IV Міжнародний симпозиум «Морфогенез органів і тканин під впливом екзогенних факторів», присвячений 140-річчю від дня народження засновника Кримської морфологічної школи професора Р. І. Гельвіга (Сімферополь – Алушта, 21–23 трав. 2013 р.) // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2013. – Т. 12, № 3. – С. 87–88.

451. Famous morphologists who died young // Journal of Health Sciences. – 2013. – No 3(10). – P. 347–358.

Coauthor: S. A. Kutia, L. R. Shaymardanova, W. Zukow.

452. Features of anatomical structure of the myocard in experimental Animals with moderate adjuvant arthritis // Crimea journal of experimental and clinical medicine. – 2013. – Vol. 3, No 3/4. – P. 14–19.

Coauthor: L. A Kutuzova, A. K. Zagorulko, A. I. Zayhenco, V. P. Belotserkosky.

453. Влияние ксеногенной цереброспинальной жидкости на паренхиму лёгких крыс после одноразового тотального облучения // Морфология. – 2014. – Т. 8, № 2. – С. 77–88.

Соавт.: Д. В. Шатов, В. В. Шаланин, Т. Шимкус.

454. Гистоархитектоника печени белых крыс при воздействии гипергравитации с применением различных методов коррекции // Евразийский союз ученых. – 2014. – Вып. 8–6. – С. 38–41.

Соавт.: Э. А. Гафарова, М. А. Кривенцов.

455. Гистоструктурная организация сосудистых сплетений желудочков головного мозга при парентеральном введении ксеногенного ликвора // Евразийский союз ученых. – 2014. – Вып. 8-6. – С. 41–45.

Соавт.: И. Х. Гасанова, Н. В. Кирсанова.

456. Местная реакция тканей на полипропиленовый сетчатый эндопротез при его имплантации в ткани передней брюшной стенки и возможные пути её уменьшения // Морфология. – 2014. – Т. 8, № 1. – С. 74–79.

Соавт.: С. Г. Гривенко, В. В. Шаланин, А. С. Хатипов, Е. А. Журавель, З. В. Асанова.

457. Морфологические изменения паренхимы лёгких крыс при введении итраконазола и ксеногенной цереброспинальной жидкости // Таврический медико-биологический вестник. – 2014. – Т. 17, № 2. – С. 139–145.

Соавт.: Д. В. Шатов, В. В. Шаланин, В. В. Киселев.

458. Реакція периферичної крові щурів на опромінення і введення ксеногенної цереброспінальної рідини // Вісник Львівського університету. Серія біологічна. – Львів, 2014. – Вип. 68. – С. 405–412. – Бібліогр.: 15 назв.

Співавт.: М. Кривенцов, Н. Дев'ятова, В. Куниця, Є. Бессалова, Л. Шаймарданова, В. Кисельов.

459. Современный взгляд на регуляторную роль цереброспинальной жидкости в организме млекопитающих животных и человека // Актуальные вопросы антропологии : сб. науч. тр. – Минск, 2014. – Вып. 9. – С. 265–274.

Соавт.: Е. Ю. Бессалова, О. К. Олейникова.

460. Цереброспинальная жидкость как гуморальная среда с радиопротекторными свойствами // Журнал клінічних та експериментальних медичних досліджень. – 2014. – №3. – С. 316–322.

Соавт.: А. И. Абсеттарова, С. И. Какура, О. К. Олейникова, Е. Ю. Бессалова.

2015

461. Возрастные особенности костного мозга при лучевом поражении и введении ксеногенной цереброспинальной жидкости // Актуальні питання медичної науки та практики : зб. наук. пр. – Запоріжжя, 2015. – Вип. 82, т. 2, кн. 1. – С. 12–19.

Соавт.: А. И. Абсеттарова, С. И. Какура.

462. Джованни Батиста Канано (1515–1579) // Морфология. – 2015. – Т. 9, № 4. – С. 103–106.

Соавт.: С. А. Кутя, М. П. Назаревская, Г. А. Мороз, М. А. Кривенцов.

463. Морфологические изменения паренхимы легких крыс при воздействии однократного тотального облучения и коррекции ксеногенной цереброспинальной жидкостью // Актуальні питання медичної науки та практики : зб. наук. пр. – Запоріжжя, 2015. – Вип. 82, т. 2, кн. 2. – С. 497–505.

Соавт.: Д. В. Шатов.

464. Морфометрические особенности селезенки крыс периода полового созревания при действии ксеногенной цереброспинальной жидкости // Актуальні питання медичної науки та практики : зб. наук. пр. – Запоріжжя, 2015. – Вип. 82, т. 1, кн. 2. – Запоріжжя, 2015. – С. 110–116.

Соавт.: Т. П. Макалиш.

465. Морфологічні особливості білої пульпи селезінки новонароджених щурів після введення ксеногенної цереброспінальної рідини // Журнал клінічних та експериментальних медичних досліджень. – 2015. – Т. 1, № 1. – С. 32–37.

Співавт.: Т. П. Макаліш.

466. Научная школа кафедры нормальной анатомии // Научные анатомические школы России. – СПб., 2015. – С. 64–69.

467. Обобщенные результаты исследований по изучению влияния

ксеногенной цереброспинальной жидкости на нормальный и облученный костный мозг крыс // Крымский журнал экспериментальной и клинической медицины. – 2015. – Т. 5, вып. 1. – С. 56–59.

Соавт.: А. И. Абсетгарова, Л. Р. Шаймарданова.

468. Онтогенетические особенности влияния ксеногенной цереброспинальной жидкости на лёгкие крыс при парентеральном введении // Журнал клинических и экспериментальных медицинских исследований. – 2015. – Т. 2, вып. 2. – С. 160–167.

Соавт.: Д. В. Шатов, В. В. Шаланин, Т. С. Шимкус.

469. Применение метаболической коррекции при моделировании адьювантного артрита в эксперименте // Медицина Кыргызстана. – 2015. – № 6. – С. 32–33.

Соавт.: Л. А. Кутузова, Н. Н. Каладзе, Л. Р. Шаймарданова, В. Н. Куница.

470. Реакція периферичної крові щурів на опромінення і введення ксеногенної цереброспинальної рідини // Вісник Львівського університету. Серія біологічна. – Львів, 2015. – Вип. 68. – С. 405–412.

Співавт.: М. Кривенцов, Н. Дев'ятова, В. Куница, Є. Бессалова, Л. Шаймарданова, В. Кисельов.

471. Трёхмерная реконструкция селезенки по серийным гистологическим срезам // Национальная ассоциация ученых. – 2015. – Вып. 3/5. – С. 45–48.

Соавт.: В. В. Овчаренко, К. А. Плеханова, П. М. Волков, Т. П. Макалиш.

2016

472. Влияние ксеногенной цереброспинальной жидкости на паренхиму лёгких крыс // Крымский журнал экспериментальной и клинической медицины. – 2016. – Т. 6, вып. 3. – С. 140–146.

Соавт.: Д. В. Шатов.

473. Роман Иванович Гельвиг – профессор медицины, анатом, первый ректор Таврического университета // Крымский журнал экспериментальной и клинической медицины. – 2016. – Т. 6, вып. 3. – С. 197–204.

Соавт.: И. А. Верченко, В. П. Шкурченко, Е. А. Пономаренко.

474. Из опыта организации УИРС на кафедре нормальной анатомии медицинской академии КФУ // Российский медико-биологический вестник им. акад. И. П. Павлова. – 2016. – № 2. – С. 162–163. – Приложение.

Соавт.: А. Е. Малов, В. В. Овчаренко, Г. Н. Егоров.

475. Из опыта работы кафедры нормальной анатомии медицинской академии им. С. И. Гергиевского по оптимизации учебного процесса // Крымский журнал экспериментальной и клинической медицины. – 2016. – Т. 6, вып. 3. – С. 249–251.

Соавт.: Н. А. Новосельская.

476. К истории кафедры нормальной анатомии человека и морфологического музея медицинской академии имени С. И. Георгиевского // Крымский журнал экспериментальной и клинической медицины. – 2016. – Т. 6, вып. 3. – С. 218–222.

Соавт.: В. П. Шкуренко.

477. Коррекция ксеногенной цереброспинальной жидкостью морфологических изменений паренхимы легких крыс при воздействии однократного тотального облучения // Российский медико-биологический вестник им. акад. И. П. Павлова. – 2016 – № 2. – С. 237. – Приложение.

Соавт.: Д. В. Шатов.

478. Крымская анатомическая научная школа // Крымский журнал экспериментальной и клинической медицины. – 2016. – Т. 6, вып. 3. – С. 205–211.

Соавт.: С. А. Кутя, М. А. Кривенцов, Е. Ю. Бессалова, Т. П. Макалиш.

479. Ликворотерапия: развитие и современные аспекты // Крымский журнал экспериментальной и клинической медицины. – 2016. – № 3, т. 6. – С. 168–177.

Соавт.: В. В. Ткач, А. А. Чопикян.

480. Морфометрические изменения селезенки крыс периода предстарческих изменений под действием ксеногенной цереброспинальной жидкости // Морфология. – 2016. – Т. 149, № 3. – С. 130.

Соавт.: Т. П. Макалиш.

481. Некоторые аспекты циркум-вентрикулярной системы // Крымский журнал экспериментальной и клинической медицины. – 2016. – № 3, т. 6. – С. 177–182.

Соавт.: В. В. Ткач, А. О. Роменский, Л. Р. Шаймарданова.

482. О системе стволовых клеток // Крымский журнал экспериментальной и клинической медицины. – 2016. – Т. 6, № 2. – С. 132–134.

Соавт.: Л. Р. Шаймарданова.

483. Об эпонимах артерий головного мозга // Журнал неврологии и психиатрии. – 2016. – Т. 12, вып. 2. – С. 45–48. – Спецвып.

Соавт.: С. А. Кутя, В. В. Киселев, Г. А. Мороз, М. А. Кривенцов.

484. Обзор методов количественной оценки повреждения легких // Морфология. – 2016. – Т. 10, № 3. – С. 389–394.

Соавт.: Д. В. Шатов, В. В. Шаланин.

485. Опыт применения компьютерного контроля уровня знаний на кафедре нормальной анатомии человека Медицинской академии имени С. И. Георгиевского // Крымский журнал экспериментальной и клинической медицины. – 2016. – Т. 6, вып. 6. – С. 246–248.

Соавт.: В. В. Овчаренко, А. Е. Малов, В. П. Шкуренко, К. А. Плеханова.

486. Организация предметной олимпиады на кафедре нормальной анатомии // Российский медико-биологический вестник им. акад. И. П. Павлова. – 2016 – № 2. – С. 161–162.

Соавт.: Е. Ю. Бессалова, Л. А. Кутузова, И. Х. Гасанова.

487. Повышение эффективности анатомических исследований сердца // Тихоокеанский медицинский журнал. – 2016. – № 3. – С. 71–72.

Соавт.: А. Е. Малов, В. А. Васильев.

488. Пролиферативный потенциал тимуса в постлучевом периоде при введении ксеногенной спинномозговой жидкости // Крымский журнал экспериментальной и клинической медицины. – 2016. – Т. 6, вып. 3. – С. 63–68.

Соавт.: М. А. Кривенцов, Н. В. Девятова.

489. Радиационно-индуцированное повреждение легких: перспективные

направления терапии // Вестник Башкирского государственного медицинского университета. – 2016. – № 6. – С. 96–102.

Соавт.: Д. В. Шатов, В. В. Ткач, Т. С. Шимкус.

490. Структурная организация нефронов почек лабораторных белых крыс при применении препаратов аминофосфонатной и аминокислотфосфонатной групп // Крымский журнал экспериментальной и клинической медицины. – 2016. – Т. 6, вып. 3. – С. 84–89.

Соавт.: С. О. Мостовой, В. Ф. Шульгин.

491. Структурные изменения легких крыс при ингаляции аэрозоля безникотиновой жидкости для электронных сигарет // Журнал анатомии и гистологии. – 2016. – Т. 5, № 2. – С. 41–45.

Соавт.: В. В. Шаланин, Е. А. Журавель, З. В. Асанова.

492. Структурные особенности селезенки половозрелых крыс в норме и после облучения // Крымский журнал экспериментальной и клинической медицины. – 2016. – Т. 6, № 3. – С. 69–74.

Соавт.: Т. П. Макалиш.

493. 3D реконструкция, 3D моделирование и 3D печать как форма внеаудиторной самостоятельной учебно-исследовательской работы студентов (УИРС) на кафедре нормальной анатомии человека медицинской академии имени С. И. Георгиевского // Крымский журнал экспериментальной и клинической медицины. – 2016. – Т. 6, вып. 3. – С. 240–245.

Соавт.: В. В. Овчаренко, А. Е. Малов, В. П. Шкурченко, К. А. Плеханова.

494. Эволюция научных направлений крымской школы анатомов // Крымский журнал экспериментальной и клинической медицины. – 2016. – Т. 6, № 3. – С. 213–219.

Соавт.: А. Е. Малов, В. В. Овчаренко, В. П. Шкурченко.

495. Some aspects of circumventricular system // Крымский журнал экспериментальной и клинической медицины. – 2016. – Т. 6, вып. 3. – С. 176–180.

Coauthor: V. V. Tkach, A. O. Romensky, L. R. Shaymardanova, L. L. Korsunskaya.

2017

496. Динамика структурных преобразований и экспрессии маркеров CD 68 и Ki-67 в тимусе крыс после однократного воздействия ионизирующего излучения // Морфология. – 2017. – Т. 152, вып. 6. – С. 35–43.

Соавт.: М. А. Кривенцов, Г. А. Мороз, С. А. Кутя.

497. Морфогенез органов при гипергравитационном воздействии в эксперименте // Украинский морфологический альманах имени профессора В. Г. Ковешникова. – 2017. – Т. 15, вып. 4. – С. 50–58.

Соавт.: С. А. Кутя, Г. А. Мороз, И. А. Верченко, Т. С. Шимкус, Э. А. Гафарова, Г. Р. Аджисалиев.

498. Низкий уровень освоения «анатомии человека»: взгляд изнутри // Журнал анатомии и гистопатологии. – 2017. – Т. 6, № 5. – С. 50–51.

Соавт.: Д. В. Шатов.

499. Организация самостоятельной работы студентов на кафедре нормальной анатомии человека крымской медицинской академии // Вестник Витебского государственного медицинского университета. – 2017. – Т. 16, вып. 4. – С. 124–126.

Соавт.: В. В. Овчаренко, А. Е. Малов.

500. Патоморфологические изменения нижних челюстей лабораторных белых крыс под воздействием аналога, фосфоросодержащего аутопатогеничного вещества // Крымский журнал экспериментальной и клинической медицины. – 2017. – Т. 7, вып. 2. – С. 91–98.

Соавт.: С. О. Мостовой, В. Ф. Шульгин, М. В. Пешков.

2018

501. Описание илеоцекального клапана Николасом Тульпом // Экспериментальная и клиническая гастроэнтерология. – 2018. – № 5. – С. 150–153.

Соавт.: С. А. Кутя, Н. Г. Николаева, Г. А. Мороз, Е. А. Полищук.

502. Патентно-инновационная деятельность кафедры нормальной анатомии КМА им. С. И. Георгиевского за последние 15 лет // Единство науки, образования и практики – медицине будущего : сб. науч. тр. – М., 2018. – С. 30–34.

Соавт.: С. А. Кутя.

503. Структурные изменения легких крыс при ингаляции аэрозоля безникотиновой жидкости для электронных сигарет // Журнал анатомии и гистопатологии. – 2018. – Т. 5, вып. 2. – С. 41–45.

Соавт.: В. В. Шаланин, Е. А. Журавель, З. В. Асанова.

2019

504. Гістологічні особливості литкового м'яза щура за умов хронічної алкоголізації та ішемії різної тривалості // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Біологічні науки / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; редкол.: І. Я. Коцан [та ін.]. – Луцьк, 2019. – № 3. – С. 137–147. – Бібліогр.: 51 назв.

Співавт.: О. Мотузюк.

505. Діагностика та прогнозування перебігу ранового процесу у трофічних виразках при хронічній венозній недостатності нижніх кінцівок // Вісник проблем біології і медицини. – 2019. – № 1. – С. 291–295.

Співавт.: С. Г. Гривенко, В. В. Ізосімов, Е. Е. Умеров.

506. Морфофункциональное состояние нижнечелюстных костей лабораторных белых крыс при 1- и 3-х месячном воздействии бисфосфонатов в дозах, вызывающих остеонекротические изменения // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Біологічні науки / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; редкол.: І. Я. Коцан [та ін.]. – Луцьк, 2019. – № 3. – С. 154–162.

Соавт.: С. Мостовой.

2020

507. Атипова ехограма легеневої артерії: клініко-ехокардіографічна диференціація // Молодий вчений. – 2020. – № 4. – С. 92–96.

Співавт.: В. Є. Лавринюк, Н. Б. Грейда, С. Ю. Кирпа.

508. Бобин В. В. – ученый, педагог, общественный деятель // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2020. – Т. 19, № 4. – С. 72–75.

Соавт.: Е. В. Бобина.

509. Цитогенетичне дослідження хромосомної патології плодів у першому триместрі // Клінічна та експериментальна патологія. – 2020. – Т. 19, № 1. – С. 72–79.

Співавт.: Н. М. Прокопчук, Н. В. Гельнер, О. П. Антонюк.

510. Mandible Aseptic Osteonecrosis Caused by admission of the Narcotic Substances Containing Aminophosphonic Impurities: Levelling with Trilon B // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Біологічні науки / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2020. – № 1. – С. 72–79.

Coauthor: S. Mostovoy, K. Plekhanova, M. Peshkov.

511. Morphological Characteristics and Correction of Long Tubular Bone Regeneration under Chronic Hyperglycemia Influence // Analytical Cellular Pathology. – 2020. – Apr. (No 6). – P. 54–60.

Coauthor: V. S. Dudchenko, O. Maksimova, L. I. Kuptenko, G. Y. Tkach, D. V. Muravskiy.

2021

512. Визначення типів центральної гемодинаміки у спортсменів різної спортивної реалізації // Грааль науки. – 2021. – № 4. – С. 553–555.

Співавт.: Т. Я. Шевчук, Л. С. Апончук, Л. О. Шварц.

513. Епоніми артерій // Сіо Anatomica : сб. науч. тр. / под ред. С. А. Кути. – Симферополь, 2021. – С. 132–135.

Співавт.: В. Ю. Антропова.

514. Епоніми травного тракту // Сіо Anatomica : сб. науч. тр. / под ред. С. А. Кути. – Симферополь, 2021. – С. 203–208.

Співавт.: Т. П. Куриляк.

515. Епонімічні назви структур головного мозку // Сіо Anatomica : сб. науч. тр. / под ред. С. А. Кути. – Симферополь, 2021. – С. 183–188.

Співавт.: О. А. Вілюра.

516. Особливості клініко-біохімічного та молекулярно-імунологічного статусу хворих на COVID-19 в залежності від віку та супутньої патології // Нотатки сучасної біології. – 2021. – Вип. 2. – С. 34–40.

Співавт.: А. Л. Ющук.

517. Функціональні зміни показників мозкової гемодинаміки у дівчат-підлітків з діагностованою гіпертензією // Грааль науки. – 2021. – № 9. – С. 434–435.

Співавт.: Т. Я. Шевчук, Л. С. Апончук, В. З. Сікора.

2022

518. Морфогенез формування нульової стадії остеонекрозу нижньої щелепи на тлі використання амінобісфосфонатів // Світ медицини та біології. – 2022. – № 4. – С. 235–240.

Співавт.: С. О. Мостовий, М. В. Пешков, Г. Ф. Ткач, Т. Я. Шевчук, Л. С. Апончук, О. В. Усова.

519. Особливості протікання корона-вірусної інфекції COVID-19 у хворих при госпіталізації залежно від віку та статі // Нотатки сучасної біології. – 2022. – Вип. 1. – С. 74–79. DOI: <https://doi.org/10.29038/2617-4723-2022-1-1-12>

Співавт.: А. Ющук, О. Коржик.

520. Патологія аорти та фізична активність // Молодий вчений. – 2022. – № 1. – С. 51–56.

Співавт.: В. Лавринюк, Н. Грейда.

521. Peculiarities of indicators of the respiratory system in women at rest and their changes during the burning of the next cigarette // Reports of Morphology. – 2022. – Vol. 28, iss. 3. – P. 26–31. DOI: [https://doi.org/10.31393/morphology-journal-2022-28\(3\)-04](https://doi.org/10.31393/morphology-journal-2022-28(3)-04)

Coautor: T. Ya. Shevchuk, L. S. Aponchuk, O. O. Olishkevich.

2023

522. Аноректальні аномалії розвитку // Нотатки сучасної біології. – 2023. – Вип. 2. – С. 58–66. DOI: <https://doi.org/10.29038/NCBio.23.2-7>

Співавт.: О. Антонюк, О. Слободян, А. Романюк, Л. Шварц.

523. Роль загальноклінічних показників крові для прогнозування перебігу коронавірусної інфекції у хворих на COVID-19: систематичний огляд // Нотатки сучасної біології. – 2023. – Вип. 2. – С. 73–76. DOI: <https://doi.org/10.29038/NCBio.23.2-10>

Співавт.: А. Ющук, О. Коржик.

524. Славетні імена українських анатомів сучасності : професор Володимир Георгійович Ковешніков // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2024. – Т. 22, вип. 4. – С.115–119.

Співавт.: В. Сікора.

525. Структурні особливості кісткової тканини нижньої щелепи // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2023. – Т. 22, вип. 1. – С. 76–83. DOI: [10.24061/1727-0847.22.1.2023.11](https://doi.org/10.24061/1727-0847.22.1.2023.11)

Співавт.: С. Мостовий, В. Лавринюк.

526. Фізична активність у первинній профілактиці кардіологічних захворювань та окремих факторів серцево-судинного ризику з позицій доказової медицини // Rehabilitation & Recreation. – 2023. – № 17. – С. 92–101. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1795.2023.17.10>

Співавт.: В. Є. Лавринюк, О. Я. Андрійчук, Н. Б. Грейда, Я. І. Андрійчук.

527. Hematocytological, biochemical, and hemostasis parameters' role in predicting the possibility of the various forms of the COVID-19 course in hospitalized Ukrainian patients: A cross-sectional study // Health Science Reports. – 2023. – Vol. 6, iss. 6. – P. 1–13. DOI: <https://doi.org/10.1002/hsr2.1403>

Coauthor: А. Yushchuk, О. Korzhyk.

2024

528. Віктор Володимирович Бобін – видатний представник анатомічної школи України : До сторіччя з дня народження його сина Володимира Вікторовича Бобіна // Східноєвропейський журнал внутрішньої та сімейної медицини. – 2024. – № 1. – С. 17–21. DOI: <https://doi.org/10.15407/internalmed2024.01.017>

Співавт.: І. Бобіна.

529. Морфологічні аспекти ендокринної функції серця // Вісник проблем біології і медицини. – 2024. – Вип. 2. – С. 39–41. DOI: [10.29254/2523-4110-2024-2-173/addition-39-41](https://doi.org/10.29254/2523-4110-2024-2-173/addition-39-41)

Співавт.: О. М. Слободян, О. П. Антонюк, В. Є. Лавринюк, Л. Апончук.

530. Морфологічні структури циркумвентрикулярного комплексу // Нотатки сучасної біології. – 2024. – Вип. 1. – С. 66–71. DOI: <https://doi.org/10.29038/NCBio.24.1-2>

Співавт.: О. Антонюк, О. Слободян, А. П. Романюк, Л. С. Апончук.

531. Насичені працею і волею аспірантські роки Тетяни Шевчук дали свій результат [Електронний ресурс] // Тетяна Яківна Шевчук : біобібліогр. покажч. [до 50-річчя від дня народж.] / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Каф. анатомії людини, Бібліотека ; уклад. Л. П. Дейнека. – Електрон. текст. дані. – Луцьк, 2024. – С. 6–7. – Режим доступу: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/23565>

532. Професор Юрій Танасійович Ахтемійчук – колега за професією і співавтор упродовж життя // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2024. – Т. 23, № 2. – С. 89–91.

Співавт.: О. М. Слободян.

533. Сучасні методи вивчення якісних та кількісних параметрів кісток // Нотатки сучасної біології. – 2024. – № 1. – С. 91–104. DOI: <https://doi.org/10.29038/NCBio.24.1-15>

Співавт.: О. Слободян, В. Сікора, О. Антонюк, А. Романюк.

**Доповіді та повідомлення, виголошені на наукових конференціях,
конгресах, симпозіумах, семінарах**

1975

534. Влияние селенита натрия и серепара на тканевое дыхание и гликоз при острой дистрофии печени у белых крыс // Патология пищеварительной системы : сб. материалов VII Всесоюз. студенч. науч. конф. – Донецк ; Харьков, 1975. – С. 186–187.

Соавт.: В. В. Коптюх, В. Г. Карпук, А. С. Ваврищук.

1976

535. Морфо-функциональное состояние остропораженной печени белых крыс при экспериментальном лечении селенитом натрия // Селен в биологии : материалы второй науч. конф., Баку, 27–29 мая, 1975 г. – Баку, 1976. – С. 89–91.

Соавт.: Е. А. Маркова, В. В. Коптюх.

1977

536. Изменение тканевого дыхания и гликолиза в печени при экспериментальном гепатите и его лечении // Вопросы экспериментальной и клинической гепатологии : материалы республик. науч. конф. – Тернополь, 1977. – С. 49–50.

Соавт.: В. В. Коптюх, А. С. Ваврищук.

537. К патогенезу микронекрозов сердца у крыс, находившихся в состоянии гипокинезии // Материалы республиканской студенческой научной конференции по сердечно-сосудистой патологии. – Харьков, 1977. – С. 67–68.

Соавт.: Л. П. Боднар, А. В. Кузьменюк.

1978

538. К вопросу моделирования острого язвенного поражения желудка у белых крыс некоторыми фармакологическими препаратами // Материалы студенческой научной конференции. – Душанбе, 1978. – С. 71.

539. Экспериментальная модель острого язвенного поражения желудка у белых крыс некоторыми фармакологическими препаратами // Актуальные вопросы патологии желудка : материалы конф. – Одесса, 1978. – С. 56.

1979

540. Влияние воды с различной степенью гидратации ионов на организм животных // Адаптация человека в экстремальных условиях окружающей среды : материалы 2-й республик. конф. – Одесса, 1980. – С. 166.

Соавт.: В. А. Кондратюк, Н. В. Курилюк.

1980

541. Влияние минерального состава питьевой воды на адаптационные процессы организма // Адаптация человека в экстремальных условиях окружающей среды : материалы 2-й республик. конф. – Одесса, 1980. – С. 166.

Соавт.: В. А. Кондратюк, Н. В. Курилюк.

542. Вода как антропогенный фактор окружающей среды и влияние ее на организм грызунов в моделированных условиях // Антропогенетика, антропология и спорт : материалы всесоюз. симп. – Винница, 1980. – С. 260–262.

Соавт.: В. Г. Ковешников, В. Н. Кондратюк.

543. Изучение биологического действия воды с различным соотношением ионов Са и Mg // Материалы I съезда АГЭ и топографоанатомов. – Винница, 1980. – С. 78–79.

Соавт.: В. Н. Кондратюк.

1981

544. Влияние воды различного минерального состава на эмбриогенез крыс // Материалы V республиканского съезда фармакологов. – Тернополь, 1981. – С. 89.

Соавт.: О. И. Могилевский.

545. Гигиенические вопросы получения и оценки качества воды для условий экологически замкнутого цикла // X Украинский съезд гигиенистов. – Киев, 1981. – Т. 1. – С. 72–73.

Соавт.: Н. В. Миронец.

546. Особенности роста и формирования эпифизарного хряща длинных трубчатых костей при употреблении воды различной минерализации // Материалы XI научно-практической конференции НТТМ. – Болгария, Сливен, 1981. – С. 24.

1982

547. Морфофункциональная характеристика эпифизарного хряща длинных трубчатых костей скелета белых крыс при употреблении воды различного минерального состава // Структурные и функциональные изменения в клетках и тканях производных мезенхимы при нормальном развитии в условиях действия неблагоприятных факторов : тез. докл. республик конф. – Киев, 1982. – С. 135–137.

Соавт.: В. Г. Ковешников.

548. Особенности роста и строения костей скелета при потреблении воды различного состава // Материалы IX Всесоюзного съезда АГЭ. – Минск, 1982. – С. 302–303.

Соавт.: В. А. Кондратюк, А. И. Могилевская.

1983

549. Внутривутробное развитие крыс при потреблении материнскими особями искусственно минерализированной воды различного ионного состава // Актуальные проблемы развития человека и млекопитающих : материалы II конф. – Симферополь, 1983. – С. 46–48.

Соавт.: В. Г. Ковешников.

1984

550. Гигиеническое значение содержания микроэлементов в питьевых водах // Охрана окружающей среды и здоровый образ жизни : IX межинститут. конф. молодых ученых. – Львов, 1984. – С. 53–56.

Соавт.: В. А. Кондратюк, О. И. Высоцкая, В. Г. Ковешников.

551. Динамика преобразования химического состава костной ткани в зависимости от степени минерализации потребляемой воды // Структура и биомеханика скелетно-мышечной и сердечно-сосудистой систем позвоночника : тез. докл. Укр. республик. конф. – Киев, 1984. – С. 111–113.

Соавт.: В. А. Кондратюк, О. И. Высоцкая.

552. Минеральная насыщенность и макроэлементный состав костей крыс при остром аманито-фаллоидиновом гепатите и фармакологической коррекции // Структура и биомеханика скелетно-мышечной и сердечно-сосудистой

систем позвоночника : тез. докл. Укр. республик. конф. – Киев, 1984. – С. 172–173.

Соавт.: П. Я. Яковенко, А. П. Жилко.

553. Особенности роста длинных трубчатых костей при потреблении воды различного минерального состава // Охрана окружающей среды и здоровый образ жизни : IX межинститут. конф. молодых ученых. – Львов, 1984. – С. 114.

1985

554. К структуре тератогенеза опорно-двигательного аппарата // Возрастные особенности физиологических систем детей и подростков : тез. III всесоюз. конф. «Физиология развития человека» (17–19 дек.). – М., 1985. – С. 169.

Соавт.: В. Г. Ковешников, Б. В. Голод, В. З. Сикора.

1986

555. Изучение доступности макроэлементов // Тезисы докладов Всесоюзной конференции молодых ученых и специалистов. – Ленинград ; Пушкино, 1986. – С. 39–45.

Соавт.: О. М. Жукорский, О. Л. Жилко.

556. Особенности морфогенеза костной системы при потреблении воды различного солевого состава // Материалы X Всесоюзного съезда АГЭ. – Винница, 1986. – С. 172.

Соавт.: В. Г. Ковешников, В. А. Кондратюк, О. В. Высоцкая.

557. Особенности строения костей скелета при введении в организм «Амидола-2» // Актуальные вопросы морфологии : тез. докл. съезда АГЭ УССР. – Полтава, 1986. – С. 50.

Соавт.: Б. В. Голод, В. З. Сикора.

1987

558. Атеистическая направленность в преподавании анатомии человека // Философские проблемы современной медицины и биологии : тез. докл. межвузов. науч.-теорет. конф. – Махачкала, 1987. – С. 142–145.

Соавт.: В. Г. Ковешников, Г. С. Виниченко.

559. Минеральная насыщенность и микроэлементный состав печени, крови, костной ткани при экспериментальном аманито-фаллоидном гепатите и его фармакологической коррекции // Тезисы докладов VIII республиканской конференции по актуальным вопросам гастроэнтерологии. – Днепропетровск, 1987. – С. 34.

Соавт.: Н. Я. Яковенко, А. Л. Жилко, Л. В. Литвин.

560. Некоторые особенности воздействия ацетилсалициловой кислоты на слизистую желудка белых крыс // Тезисы докладов VIII республиканской конференции по актуальным вопросам гастроэнтерологии. – Днепропетровск, 1987. – С. 33–34.

Соавт.: С. Н. Вадзюк.

1988

561. Влияние зерна кукурузы, обработанного углеаммонитными солями, на рост и физиологическое состояние моногастричных животных // Консервирование и обогащение азотом продуктов растениеводства аммонийкарбонатными репаратами : материалы конф. – Киев, 1988. – С. 81–85.

Соавт.: О. М. Жукорский, А. Л. Жилко, Г. Я. Кужильный.

562. Нарушения роста, строения костей при введении в организм хлорофоса и возможности их коррекции // Проблемы реактивности и адаптации клеток, тканей и органов : IV конф. морфологов республик Средней Азии и Казахстана. – Караганда, 1988. – С. 94.

Соавт.: В. Г. Ковешников, К. Г. Каликин, Л. Ю. Кулемина, Н. Ф. Недоступ.

563. Экологические аспекты медицинской антропологии // Современная антропология медицине и народному хозяйству : тез. конф. (Таллинн, окт. 1988 г.). – Тарту, 1988. – С. 21–22.

Соавт.: В. Г. Ковешников, Л. Ю. Кулемина.

564. Биохимические методы контроля минерального баланса организма при интоксикации пестицидами и антиоксидантной терапии // Новое в лабораторной диагностике болезней внутренних органов : тез. докл. IV съезда республик. об-ва врачей-лаборантов. – Ворошиловград, 1989. – С. 260–261.

Соавт.: В. Г. Ковешников.

565. Влияние пестицидов различных групп на остеогенез скелета в зависимости от дозы, срока и химической структуры применяемого пестицида // Проблемы гистофизиологии соединительной ткани : тез. докл. республик. конф. (окт. 1989 г.) / [под ред. В. В. Виноградова, В. Н. Григорьева]. – Новосибирск, 1989. – С. 158–160.

566. Мероприятия по профилактике инфекционных воспалительных осложнений при криодеструкции фоновых заболеваний шейки матки // Актуальные проблемы рожистой инфекции : тез. 1-ой Всесоюз. науч.-практ. конф. – М. ; Ворошиловград, 1989. – С. 61.

Соавт.: Я. И. Креминский.

567. Морфофункциональные особенности тимуса как морфологические эквиваленты иммунологического состояния плодов и новорожденных с нарушением роста и развития // Первый Всесоюзный иммунологический съезд : тез. докл. – М., 1989. – Т. 2. – С. 255.

Соавт.: Е. И. Алещенко.

568. Особенности морфогенеза костей скелета при употреблении искусственно минерализированной и обогащенной различными концентрациями микроэлементов питьевой // Микроэлементозы человека : материалы всесоюз. симп. – М, 1989. – С. 153–154.

Соавт.: В. Г. Ковешников, О. И. Высоцкая.

569. Особенности морфогенеза скелета под воздействием пестицидов различных групп и коррекции их влияния антиоксидантами // Научно-технический прогресс, здоровье сельского населения, фундаментальные проблемы медицины и биологии : тез. докл. обл. науч.-практ. конф. – Полтава, 1989. – С. 235–236.

Соавт.: В. Г. Ковешников, Л. Ю. Кулемина.

570. Особенности репаративной регенерации скелета при токсическом поражении организма и антиоксидантной терапии // Актуальные проблемы рожистой инфекции : тез. 1-ой Всесоюз. науч.-практ. конф. – М. ; Ворошиловград, 1989. – С. 84.

571. Особенности роста и строения скелета под воздействием кельта на // Управление морфогенезом тканей и органов в процессах адаптации : тез. докл. I республик. науч. конф. – Иркутск, 1989. – Ч. 2. – С. 43–44.

Соавт.: В. Г. Ковешников, Н. Ф. Недоступ.

572. Особенности роста, строения, формообразования различных видов костной ткани в зависимости от дозы, срока и химической структуры применяемого пестицида // Проблемы гистофизиологии соединительной ткани : тез. докл. республик. конф. (окт. 1989 г.) / [под ред. В. В. Виноградова, В. Н. Григорьева]. – Новосибирск, 1989. – С. 161–162.

Соавт.: Д. А. Николаев.

573. Профилактика инфекционных осложнений после аборта у работниц Ворошиловградского обувного объединения // Актуальные проблемы рожистой инфекции : тез. 1-ой Всесоюз. науч.-практ. конф. – М. ; Ворошиловград, 1989. – С. 98.

Соавт.: О. С. Семенова, В. Н. Чуб, Я. Н. Креминский.

574. Способ пересчета данных, получаемых на пламенном фотометре при определении концентрации макроэлементов в исследуемых растворах // Новое в лабораторной диагностике болезней внутренних органов : тез. докл. IV съезда республик. об-ва врачей-лаборантов. – Ворошиловград, 1989. – С. 393–394.

Соавт.: Д. П. Березовский.

575. Skeletal structure, Growth, Formation and Regeneration under the Influence of Some Chemical Factors // XVth Jubilee Congress of Polish Anatomical Society under the banner Morphology in solicitude for health and natural human environment preservation, Katowice-Kozubnik, September 14–17, 1989. – Katowice, 1989. – S. 174.

Coauthor: V. G. Koveschnicov, N. F. Nedostup, L. Vu. Kulyomina.

1990

576. Минеральный баланс организма при интоксикации пестицидами на фоне антиоксидантной терапии // Актуальные проблемы инфекционной патологии, клинической иммунологии и медицинской генетики : материалы 2-ой межрегион. науч.-практ. конф. – М. ; Луганск, 1990. – С. 21–24.

Соавт: В. Г. Ковешников.

577. Особенности внутриутробного остеогенеза плодов при токсическом поражении материнского организма // Фундаментальные и прикладные вопросы медицины и биологии : тез. област. науч.-практ. конф. / редкол.: Н. С. Скрипников (отв. ред.) [и др.]. – Полтава, 1990. – С. 31.

Соавт.: В. Г. Ковешников.

578. Особенности гистологического строения костной ткани и технические трудности в изучении ее ультраструктуры // Новые физические методы в медицине : материалы I республик. конф. – Ворошиловград, 1990. – С. 255–256.

Соавт.: В. Г. Ковешников, В. И. Лузин.

579. Особенности морфогенеза костной системы под влиянием пестицида дипала и его коррекции антиоксидантами // Вопросы клинической иммунологии и медицинской генетики : материалы регион. науч. конф. – Луганск, 1990. – С. 10.

Соавт.: С. А. Петричко.

580. Особенности морфогенеза костной системы при индукции свободнорадикального окисления хлорофосом и избыточном поступлении в организм антиоксидантов // Тезисы докладов научной конференции МУиС. – Донецк, 1990. – С. 45–46.

Соавт.: Н. Ф. Недоступ, К. Г. Каликин, Д. П. Березовский, Д. А. Николаев.

581. Особенности прочностных свойств костей животных при поступлении в организм кельтана и коррекции его токсического действия антиоксидантами // Новые физические методы в медицине : материалы I республик. конф. – Ворошиловград, 1990. – С. 24–25.

Соавт.: В. Г. Ковешников, Н. Ф. Недоступ, К. Г. Каликин.

582. Особенности роста и строения скелета при токсическом поражении организма тирамом, дипалом и терапевтической коррекции // Адаптационно-компенсаторные и восстановительные процессы в тканях опорно-двигательного аппарата : тез. докл. – Киев, 1990. – С. 75–76.

Соавт.: В. Г. Ковешников, Н. Ф. Недоступ, К. Г. Каликин.

583. Особенности роста и формообразования скелета под воздействием острых и хронических доз диптерекса // Актуальные вопросы морфологии : тез. докл. III съезда АГЭ и топографоанатомов УССР. – Черновцы, 1990. – С. 220.

Соавт.: Н. Ф. Недоступ.

584. Особенности роста, строения и формообразования скелета при антиоксидантной терапии // Актуальные проблемы клинической иммунологии, медицинской генетики и аллергологии : материалы межрегион. науч.-практ. конф. иммунологов, аллергологов и генетиков. – М. ; Луганск, 1990. – С. 28.

585. Особенности роста, строения и формообразования костей скелета при индукции свободно-радикального окисления хлорофосом и избыточном поступлении в организм антиоксидантов // Актуальные вопросы морфологии : тез. докл. III съезда АГЭ и топографоанатомов УССР. – Черновцы, 1990. – С. 238–239.

Соавт.: К. Г. Каликин.

586. Особенности роста, строения и формообразования скелета при поражении организма хлор- и -фосфорорганическими пестицидами и антиоксидантной терапии // Адаптационно-компенсаторные и восстановительные процессы в тканях опорно-двигательного аппарата : тез. докл. – Киев, 1990. – С. 111–112.

587. Отличительные особенности терапевтической коррекции экзо- и эндогенных антиоксидантов при токсическом поражении организма пестицидами различных групп в зависимости от вида костной ткани // Экология человека. Механизмы интеграции биологических систем, проблемы адаптации : материалы регион. конф. – Ростов-н/Д., 1990. – С. 135–137.

1991

588. Влияние химических внешнесредовых факторов на морфогенез скелета // Влияние антропологических факторов на морфогенез и структурные преобразования органов : материалы конф. – Астрахань, 1991. – С. 72–73.

Соавт: В. Г. Ковешников, Н. Ф. Недоступ, К. Г. Каликин, С. Л. Рощупкина.

589. Особенности морфофункционального состояния печени и костной ткани при токсическом поражении организма «Агидолом-2» и модифицированным кубовым остатком // Тезисы докладов 10-й Северо-Кавказской научно-практической конференции. – Ростов н/ Д., 1991.– С. 156– 157.

Соавт.: Б. П. Романюк, А. Л. Жилко.

590. Особенности остеогенеза скелета в зависимости от дозы, срока, химической структуры применяемых пестицидов различных групп // Актуальные проблемы инфекционной патологии, клинической иммунологии и медицинской генетики : материалы межрегион. науч.-практ. конф. – М. ; Луганск, 1991. – С. 28–30.

Соавт: В. Г. Ковешников, Д. П. Березовский, С. А. Петричко, Д. А. Николаев.

591. Особенности роста, строения и формообразования костей скелета при индукции свободно-радикального окисления хлорофосом и избыточном поступлении в организм антиоксидантов // Тезисы докладов 10-й Северо-Кавказской научно-практической конференции. – Ростов н/ Д., 1991. – С. 158–159.

Соавт.: Б. П. Романюк.

592. Особенности роста, строения и формообразования скелета при поражении организма тирамом, дипалом и антиоксидантной терапии // Вопросы теоретической и практической медицины : материалы науч.-практ. конф. – Уфа, 1991. – С. 16–17.

Соавт.: Д. П. Березовский, С. А. Петричко.

593. Особенности роста, строения и формообразования скелета при токсическом поражении организма диптерексом и антиоксидантной терапии // Актуальные проблемы экологии, иммунологии, морфологии и иммунореабилитации в условиях индустриального региона Донбасса : материалы 3-й межрегион. науч. практ. конф. – М. ; Луганск, 1991. – С. 65–66.

594. Особливості міцності скелета при застосуванні тираму та діпалу // Тези XXVI обласної наукової конференції молодих вчених-медиків. – Івано-Франківськ, 1991. – С. 23.

Співавт.: Н. Ф. Недоступ.

595. Рост, строение и формообразование костей скелета под влиянием антиоксидантов различных групп // Актуальные вопросы теоретической и клинической медицины : тез. докл. конф.– Полтава, 1991. – Т. 2. – С. 139–140.

Соавт: В. Г. Ковешников, К. Г. Каликин, Н. Ф. Недоступ, Д. П. Березовский.

596. Цитогенетичний ефект дії кельтану в експеримент // Тези XXVI обласної наукової конференції молодих вчених-медиків. – Івано-Франківськ, 1991. – С. 26.

Співавт.: Л. Ю. Кульоміна.

1992

597. Возрастные особенности морфогенеза опорно-двигательного аппарата под воздействием внешних факторов // Актуальные проблемы клинической иммунологии, медицинской генетики и аллергологии : материалы V регион. науч. конф. иммунологов. – М. ; Луганск, 1992.

598. Исследование клеток костного мозга как одного из показателей общетоксического и цитогенетического действия пестицидов // Вопросы теоретической и практической медицины : материалы науч.-практ. конф. – Уфа, 1992. – С. 9–10.

Соавт.: Л. Ю. Кулемина.

599. Метод фракционного определения содержания макроэлементов в мягких тканях // Актуальные проблемы клинической иммунологии, медицинской генетики и аллергологии : материалы V регион. науч. конф. иммунологов. – М. ; Луганск, 1992.

600. Некоторые показатели химического мутагенеза пестицида кельта на // Актуальные проблемы клинической иммунологии, медицинской генетики и аллергологии : материалы V регион. науч. конф. иммунологов. – М. ; Луганск, 1992. – С. 68–69.

Соавт.: Л. Ю. Кулемина.

601. Особенности репаративной регенерации длинных трубчатых костей при пестицидной интоксикации организма // Актуальные проблемы клинической иммунологии, медицинской генетики и аллергологии : материалы V регион. науч. конф. иммунологов. – М. ; Луганск, 1992. – С. 74.

602. Особенности роста и минеральной насыщенности скелета крыс разного возраста при токсическом поражении организма этиловым спиртом // Биология опорно-двигательного аппарата : материалы конф. – Харьков, 1992. – С. 141–142.

Соавт.: В. Г. Ковешников, Д. П. Березовский.

603. Особенности роста, строения, формообразования и регенерации скелета под влиянием внешне-средовых факторов химической этиологии // Тезисы докладов XI съезда АГЭ. – Полтава, 1992. – С. 112–113.

Соавт.: В. Г. Ковешников, К. Г. Каликин, Н. Ф. Недоступ, Л. Ю. Кулемина.

604. Особливості перебігу репаративної регенерації скелету при використанні демінералізованого алотрансплантату // Актуальні питання використання лабораторних тварин в медико-біологічних дослідженнях. – Чернівці, 1992. – Т. 1. – С. 102–104.

Співавт.: Л. І. Опалінська, В. К. Івченко.

605. Порухення остеогенезу у нащадків білих щурів з хронічною нирковою недостатністю // Актуальні питання використання лабораторних тварин в медико-біологічних дослідженнях. – Чернівці, 1992. – Т. 1. – С. 86–88.

Співавт.: В. І. Лузин.

606. Экологические аспекты морфогенеза опорно-двигательного аппарата // Морфология раневого процесса : тез. докл. науч. конф. – СПб., 1992. – С. 32–33.

1993

607. Влияние хлорофоса на биомеханические показатели костей крыс // Актуальные вопросы клинической и экспериментальной медицины : сб. тез. докл. конф. молодых ученых. – Иркутск, 1993. – С. 29.

Соавт.: Н. Ф. Недоступ.

608. Влияние ретаболита на строение и формообразование скелета крыс, выполняющих различные виды нагрузок // Влияние антропогенных факторов на структурные преобразования органов, тканей, клеток человека и животных : материалы 2-й Всерос. конф. – Саратов, 1993. – Ч. 2. – С. 41.

Соавт.: М. Д. Бургарт.

609. Возрастная реакция остеогенеза скелета на экоантропогенные факторы внешней среды // Індивідуальна анатомічна мінливість органів, систем, тканин людини та її практичне значення : матеріали міжнар. конф. – Полтава, 1993. – С. 112.

Соавт.: В. Г. Ковешников.

610. Особенности репаративной регенерации большеберцовой кости белых крыс при экспериментальной интоксикации организма диптерексом и антиоксидантной терапии // Материалы VI съезда травматологов, ортопедов СНГ. – Ярославль, 1993. – С. 19.

Соавт.: В. Г. Ковешников, Н. Ф. Недоступ, В. И. Лузин, Л. И. Опалинская.

611. Результаты антиоксидантной коррекции токсического действия пестицидов различных групп на морфогенез скелета // Влияние антропогенных факторов на структурные преобразования органов, тканей, клеток человека и животных : материалы 2-й Всерос. конф. – Саратов, 1993. – Ч. 2. – С. 40.

1994

612. Вікові особливості остеогенезу під впливом екзогенних факторів різної етіології // II Національний конгрес геронтологів і геріатрів України : тези доп. – Київ, 1994. – Ч. 1. – С. 320.

Співавт.: В. Г. Ковешніков, Н. Ф. Недоступ, Л. І. Чистолінова, С. Л. Рощупкіна.

613. Вплив антропоєкологічних факторів різної етіології та інтенсивності на морфогенез скелету // Матеріали 5 конгресу Світової федерації Українських лікарських товариств. – Дніпропетровськ, 1994. – С. 177–178.

Співавт.: В. Г. Ковешніков, Н. Ф. Недоступ, Л. І. Чистолінова.

614. Особливості морфогенезу скелету під впливом екоантропогенних факторів хімічної етіології та їх антиоксидантній терапії // I Національний конгрес анатомів, гістологів, ембріологів і топографоанатомів України. – Івано-Франківськ, 1994. – С. 80.

Співавт.: В. Г. Ковешніков, Н. Ф. Недоступ, К. Г. Каликин, С. Л. Рощупкіна.

615. Особенности некоторых биомеханических характеристик скелета под влиянием отдельных эоантропогенных факторов // Актуальные вопросы фундаментальной и прикладной медицинской морфологии : материалы междунар. науч. конф. – Смоленск, 1994. – С. 69–70.

Соавт.: В. Г. Ковешников, Н. Ф. Недоступ, В. И. Лузин, Л. И. Чистолінова, Д. П. Березовский.

616. Пути и методы совершенствования подготовки специалистов для зарубежных стран в медицинских вузах // Вищі учбові заклади України і проблема розвитку міжнародних зв'язків : Всеукр. наук.-метод. конф. – Київ, 1994. – С. 15.

Соавт.: Н. С. Нешков.

617. Стимуляція демінералізованим алотрансплантатом репаративної регенерації скелету // Матеріали V конгресу СФУЛТ. – Дніпропетровськ, 1994. – С. 537.

Співавт.: Л. І. Опалінська, В. К. Івченко.

1995

618. Влияние деминерализованного костного матрикса на стимуляцию репаративной регенерации костной ткани // Актуальные вопросы морфологии : материалы междунар. науч. конф. – Уфа, 1995. –С. 181–189.

Соавт.: И. В. Тамара, А. А. Самойленко, Г. И. Фадеев, А. И. Швец.

619. Влияние метандростенолона и различных двигательных режимов на биомеханические свойства и макроэлементный состав костей скелета // Материалы юбилейной научно-практической конференции, посвященной 100-летию со дня основания городской больницы г. Луганска. – Луганск, 1995. – Т. 1. – С. 4–5.

Соавт.: М. Д. Бургарт, Б. П. Романюк.

620. Влияние низкоинтенсивного электромагнитного излучения миллиметрового диапазона на рост, минеральный и химический состав костей крыс старческого возраста // Матеріали конгресу з інтегративної антропології, 25–29 верес. 2005 р. – Тернопіль, 1995. –С. 178–179.

Соавт.: В. Г. Ковешников, В. И. Лузин, Д. П. Березовский, С. А. Петричко, В. В. Маврич.

621. Главные результаты собственных исследований по экспериментальной экологической остеологии // Матеріали I Міжнар. конгресу з інтегративної антропології. – Тернопіль, 1995. – С. 270–271.

622. З досвіду роботи Луганського медичного університету по організації безперервної освіти // Роль вузов в решении проблем непрерывного образования : материалы конф. – Харьков, 1995. – С. 74–76.

Соавт.: В. Г. Ковешников.

623. Зміни мінерального складу кісток білих щурів під впливом деяких фізичних факторів хвильової природи // Біомінералогія і медична екологія : зб. матеріалів конф. – Луцьк, 1995. – С. 113–114.

Співавт.: В. Г. Ковешніков, В. І. Лузін, Д. П. Березовський, С. О. Петричко, В. В. Мавріч.

624. Особенности изменения морфоструктуры скелета под влиянием продуктов термоокислительной деструкции полиэтилена / В. Е. Лавринюк // Морфофункциональный статус млекопитающих и птиц : III-я науч. конф. морфологов. – Симферополь, 1995. – С. 34–35.

625. Особенности роста и строения костей под влиянием динамической загрузки // Фундаментальные и клинические аспекты современной реабилитации : тез. докл. республик. науч.-практ. конф., 18–19 мая 1995 г. – Полтава, 1995. – С. 98.

Соавт.: М. Д. Бургарт.

626. Особливості морфогенезу кісткової тканини при антиоксидантній терапії гострої та хронічної патології печінки // Матеріали I Міжнародного конгресу з інтегративної антропології. – Тернопіль, 1995. – С. 179–180.

Співавт.: В. Г. Ковешніков, Б. П. Романюк.

627. Рентгенологические особенности структуры скелета у работниц промышленного производства полиэтилена // Актуальные вопросы гигиены труда, профпатологии и медобеспечения трудящихся промышленных предприятий на современной этапе развития хозяйственного комплекса Донбасса : тез. докл. Всеукр. науч.-практ. конф. с междунар. участием. – Донецк, 1995. – С. 182.

Соавт.: А. Н. Шкондин, В. Е. Лавринюк.

628. Стимуляція остеогенезу шляхом пункційного введення подрібненого кісткового матриксу // Матеріали I Міжнародного конгресу з інтегративної антропології. – Тернопіль, 1995. – С. 346.

Співавт.: О. І. Швець, В. К. Івченко, Г. І. Фадєєв, І. В. Тамара, О. А. Самойленко.

1996

629. Изучение остеоиндуктивных свойств костного матрикса эмбриональной костной ткани в эксперименте // Актуальные вопросы биологии опорно-двигательного аппарата : материалы VIII шк. стран СНГ / Укр. науч.-исслед. ин-т травматологии и ортопедии. – Киев, 1996.

Соавт.: С. В. Стариков, В. К. Ивченко, Д. Федоров.

630. Морфокристалічні особливості будови кісткової тканини і тканин зубів ссавців і людини під впливом екоантропогенних факторів // Екологічна освіта та виховання : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Луцьк, 1996. – С. 171.

Співавт.: Р. І. Лихотоп, В. М. Мельник, О. П. Мельник, В. В. Омеляненко.

631. Особенности внутриутробного остеогенеза белых крыс линии «Вистар» под влиянием внешнесредовых факторов промышленного производства обувного объединения // Актуальні питання морфології : матеріали міжнар. конф. – Тернопіль, 1996. – Т. 2. – С. 505–508.

Соавт.: В. Е. Лавринюк.

632. РЭМ-стереометрическая морфометрия деструктивных изменений костной ткани // Актуальные вопросы биологии опорно-двигательного аппарата : материалы VIII шк. стран СНГ / Укр. науч.-исслед. ин-т травматологии и ортопедии. – Киев, 1996. – С. 63.

Соавт.: В. М. Мельник.

1997

633. Пострадиационные изменения в костях скелета у животных из зоны ЧАЭС // Наука. Чернобыль – 96 : наук.-практ. конф. : зб. тез. – Київ, 1997. – С. 182.

Соавт.: Н. В. Родионова, Б. А. Горский, О. С. Музыченко, Г. Е. Тилахун.

1998

634. Біосинтез глікозаміногліканів під дією ацетату свинцю // Проблеми вікової фізіології : матеріали Всеукр. наук. конф. – Луцьк, 1998. – С. 63–64.

Співавт.: Н. Родіонова, Т. Довгалюк.

635. Деякі аспекти остеогенезу трубчастих кісток скелета в експерименті під дією екзогенного впливу ацетату свинцю та при хронічному надходженні радіонуклідів // Актуальні питання морфології : II Нац. конгр. АГЕТ України. – Луганськ, 1998. – С. 199–200.

Співавт.: Н. В. Родіонова, Т. Я. Довгалюк, О. С. Музиченко, Н. В. Романенко.

636. Динаміка захворюваності опорно-рухового апарату у дітей Волині, які постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС // Проблеми вікової фізіології : матеріали всеукр. наук. конф. – Луцьк, 1998. – С. 62–63.

Співавт.: В. Пилипчук, В. Марчук, Н. Романюк.

637. Проблеми остеопорозу у Волинській області // Проблеми вікової фізіології : матеріали всеукр. наук. конф. – Луцьк, 1998. – С. 61–62.

Співавт.: В. Карпук, М. Берник, В. Жукович.

1999

638. Вікові зміни в структурі трубчастих кісток скелету в результаті тривалого надходження радіонуклідів // Особливості формування та становлення психофізіологічних функцій в онтогенезі : матеріали симп. – Київ ; Черкаси, 1999. – С. 77.

Співавт.: О. С. Музиченко, Р. В. Родіонова.

639. Особливості біосинтезу колагенових білків при надходженні в організм ацетату свинцю // Особливості формування та становлення психофізіологічних функцій в онтогенезі : матеріали Всеукр. наук. симп. – Київ ; Черкаси, 1999. – С. 78.

Співавт.: Н. Родіонова, Т. Довгалюк.

640. Привітання учасникам IV міжнародного семінару істориків «Українсько-польські відносини під час Другої світової війни» // Україна – Польща: важкі питання : матеріали IV міжнар. семінару істориків «Українсько-польські відносини під час Другої світової війни», Варшава, 8–10 жовт. 1998 р. / відп. ред. М. Кучерепа. – Варшава, 1999. – Т. 4. – С. 11–12.

641. Радіоактивне забруднення рекреаційних зон Волині // Роль фізичної культури і спорту в здоровому способі життя // IV Всеукраїнська науково-практична конференція, присвячена 60-річчю кафедри фізичного виховання і здоров'я, лікувальної фізкультури і спортивної медицини Львівського медичного університету : зб. наук. матеріалів. – Львів, 1999.– С. 95–96.

Співавт.: В. В. Пилипчук, І. П. Токарська, О. В. Степук.

2000

642. Структурно-функціональні зміни в кістках скелета при дії на організм сполук свинцю // Український медичний альманах. – 2000.– Т. 3, № 1 : Актуальні питання морфогенезу та регенерації : тези наук. конф. – С. 44–45. – Дод.

Співавт.: Т. Я. Довгалюк, Н. В. Родіонова, В. В. Пилипчук.

643. Структурно-функціональні особливості стану периферичного кровообігу студентів-спортсменів // Матеріали наукової конференції, присвяченої 100-річчю з дня народження видатного вченого-лімфолога професора О. І. Свиридова. – Київ, 2000. –С. 73–74.

Співавт.: В. В. Пилипчук, О. Б. Степук.

644. Функціональні зміни в кістковій тканині при свинцевій інтоксикації організму // III Національний конгрес геронтологів і геріатрів України, 26–28 верес. 2000 р. : тези. – Київ, 2000. – С. 132.

Співавт.: Т. Я. Довгалюк, Н. В. Родіонова, Р. О. Клімова.

2002

645. Вплив прижиттєво взятої ксеногенної цереброспінальної рідини на імуноморфологічні і гістологічні параметри шкіри свиней // Актуальні питання морфології : матеріали міжнар. конф. – Тернопіль, 2002. – С. 315–316.

Співавт.: В. В. Ткач, В. В. (мол.), А. В. Самсонова, В. В. Кисельов, Є. Ю. Міхеєва.

646. Демографічна ситуація у Волинській області за період 1980–2000 років // IX конгрес Світової федерації Українських лікарських товариств, 19–22 серп. 2002 р., м. Луганськ : тези доп. – Луганськ ; Київ ; Чикаго, 2002 – С. 97.

Співавт.: В. В. Пилипчук, О. В. Коноваленко.

647. К вопросу о минеральной насыщенности длинных и губчатых костей при интоксикации организма солями тяжелых металлов // Актуальні питання морфології : матеріали міжнар. конф. – Тернопіль, 2002. – С. 22–23.

Соавт.: В. П. Белоцерковский, А. С. Шумский.

648. Микроциркуляторное русло брыжейки тонкой кишки и пути трансапиллярного обмена у интактных и ваготомированных животных после гипотермии и механического воздействия // Актуальні питання теоретичної та практичної медицини : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 19–21 верес. 2002 р., м. Суми. – Суми, 2002. – С. 21–22.

Соавт.: А. Е. Романовский, О. Я. Яровая, Г. Р. Аджисалиев.

649. Морфофункціональні зміни в організмі реципієнтів після парентерального введення прижиттєво взятої ксеногенної цереброспінальної рідини лактуючих корів // IX конгрес Світової федерації Українських лікарських товариств, 19–22 серп. 2002 р., м. Луганськ : тези доп. – Луганськ ; Київ ; Чикаго, 2002 – С. 37–38.

Співавт.: В. В. Ткач, Є. Ю. Міхеєва.

650. Особенности внутриутробного остеогенеза под влиянием экзогенных факторов химической этиологии на организм крыс // Роль природних факторов и туризма в формировании здоровья населения : материалы конф. – Уфа, 2005. – С. 177–181.

Соавт.: В. Е. Лавринюк, В. П. Белоцерковский, С. А. Кутя.

651. Особливості серцево-судинної та дихальної систем у підлітків із радіаційно-контрольованих районів // IX конгрес Світової федерації Українських лікарських товариств, 19–22 серп. 2002 р., м. Луганськ : тези доп. – Луганськ ; Київ ; Чикаго, 2002. – С. 163.

Співавт.: О. В. Степук, Н. В. Романенко, О. В. Вдовенко, І. П. Біскуб, О. С. Ліщук.

652. Особливості функціональної діяльності інтегративних та робочих систем організму дітей, що проживають в контрольованих зонах радіоактивного забруднення // Актуальні питання морфології : матеріали міжнар. конф. – Тернопіль, 2002. – С. 235–236.

Співавт.: О. В. Степук, В. В. Пилипчук.

653. Прикладні аспекти морфогенезу клітин ростового ряду при експериментальній дії ацетату свинцю // IX конгрес Світової федерації Українських лікарських товариств, 19–22 серп. 2002 р., м. Луганськ : тези доп. – Луганськ ; Київ ; Чикаго, 2002 – С. 449–450.

Співавт.: Т. Я. Довгалюк, Н. В. Родіонова, В. П. Білоцерковський.

654. РЕМ – стереометрична характеристика об'ємно-просторової організації структури двох кісток скелету // Актуальні питання морфології : матеріали наук. конф. – Тернопіль, 2002. – С. 233–234.

Співавт.: В. М. Мельник.

655. Функціональний взаємозв'язок інтенсивності радіоактивного забруднення із захворюваністю скелета жителів контролюваної зони Волині // IX конгрес Світової федерації Українських лікарських товариств, 19–22 серп. 2002 р., м. Луганськ : тези доп. – Луганськ ; Київ ; Чикаго, 2002.

Співавт.: В. М. Мельник, Р. О. Клімова.

2003

656. История анатомической школы Крымского государственного медицинского университета им. С. И. Георгиевского // Саміт нормальних анатомів України та Росії : зб. ст. міжнар. конф. – Тернопіль, 2003 – С. 247–252.

Співавт.: В. В. Лысенко, М. И. Дьяченко, Н. А. Новосельская, Ю. Д. Розгонюк, В. П. Шкуренко.

657. Стан мозкової гемодинаміки у населення, яке приживає на забрудненій радіонуклідами території // III з'їзд радіаційних досліджень. – Київ, 2003. – С. 242–243.

Співавт.: О. В. Степук О.В., І. Я. Коцан, О. А. Журавльов, Т. Я. Шевчук.

658. Строение и функция вомероназального органа // Саміт нормальних анатомів України та Росії : зб. ст. міжнар. конф. – Тернопіль, 2003. – С. 111–117.

Соавт.: Д. В. Волковец.

2004

659. Возрастные аспекты изменений биохимического состава сыворотки крови крыс после воздействия гипергравитации // Наука і освіта – 2004 : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. – Дніпропетровськ, 2004 – Т. 48 : Медицина. – С. 53–54.

Соавт.: Г. А. Мороз, И. А. Верчено, Г. Р. Аджисалиев, Т. С. Шимкус.

660. Діагностичні можливості растрової електронної мікроскопії для остеологічної патології // Наука і освіта – 2004 : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. – Дніпропетровськ, 2004 – Т. 48 : Медицина. – С. 51–53.

661. Морфологічні зміни в корі над нирків щурів під впливом багаторазових гравітаційних перевантажень // X Конгрес Світової федерації Українських лікарських товариств. – Чернівці ; Київ ; Чикаго, 2004. – С. 88–89.

Співавт.: Г. А. Мороз, Н. В. Кирсанова.

662. Osteометрические особенности роста и формообразования нижней челюсти при воздействии пороговых доз ацетата свинца и антитоксической коррекции препаратом «Магне-В6» // Материалы 12 и 13 всероссийских научно-практических конференций и труды IX съезда стоматологических ассоциаций России. – М., 2004. – С. 74–76.

Соавт.: С. О. Мостовой, В. П. Белоцерковский.

663. Топографические особенности роста позвонков в условиях действия поперечно-направленных гравитационных перегрузок // Современные аспекты фундаментальной и прикладной морфологии : материалы науч. конф. – СПб., 2004. – С. 182–185.

Соавт.: С. А. Кутя, И. А. Верченко.

664. Характеристика ростових процесів хребців щурів при дії гравітаційних перевантажень $+C_{1x}$. Дисперсійний аналіз // Гістологія на сучасному етапі розвитку науки : матеріали наук.-практ. конф., 12–13 жовт. 2004 р. – Тернополь, 2004. – С. 49–50.

Співавт.: С. А. Кутя, І. А. Верченко.

2005

665. Влияние гипергравитации на некоторые органы желудочно-кишечного тракта крыс // Від фундаментальних досліджень – до прогресу в медицині : матеріали наук.-практ. конф. – Харків, 2005. – С. 47.

Соавт.: Г. Р. Аджисалиев, Д. А. Чалбаш.

666. Деятельность Н. И. Пирогова в Крыму (1854–1855) // Успенские чтения : материалы науч.-практ. конф. – Тверь, 2005. – Вып. 3. – С. 7–8.

Соавт.: В. Н. Старосек, М. И. Дьяченко, Ю. Д. Розгонюк.

667. Изменение химического состава трубчатых костей скелета крыс при воздействии гипергравитации // Від фундаментальних досліджень – до прогресу в медицині : матеріали наук.-практ. конф. – Харків, 2005 – С. 47.

Соавт.: А. Т. Чернов.

668. Особенности внутриутробного остеогенеза под влиянием экзогенных факторов химической этиологии на организм крыс // Роль природных факторов и туризма в формировании здоровья населения : материалы науч. конф. – Уфа, 2005. – С. 177–181.

Соавт.: В. Е. Лавринюк, В. П. Белоцерковский, С. А. Кутя.

669. Особенности химического состава крыс при использовании различных средств противоперегрузочной защиты // Проблеми вікової фізіології : матеріали Всеукр. наук. конф. – Луцьк, 2005. – С. 191.

Соавт.: С. А. Кутя, И. А. Верченко.

2006

670. Концепция пользования единым медицинским информационным пространством // Впровадження досягнень морфологічної науки в навчальний процес : матеріали наук.-практ. конф. – Тернопіль, 2006. – С. 85–86.

Соавт.: Г. Н. Егоров, С. А. Кутя.

671. Особенности роста и строения костей при воздействии гравитационных перегрузок на организм крыс различного возраста // Актуальные проблемы спортивной морфологии и интегративной антропологии : материалы междунар. конф. – М., 2006. – С. 178–181.

Соавт.: С. А. Кутя, А. Г. Чернов, И. А. Верченко.

2007

672. Влияние препарата «Магне В6» на ранние сроки репаративного остеогенеза нижней челюсти // Анатоμο-хірургічні аспекти дитячої гастроентерології : матеріали наук. симп., Чернівці, 11 трав. 2007. – Чернівці, 2007. – С. 117–118.

Соавт.: С. О. Мостовой.

673. Возрастные морфофункциональные особенности скелета под влиянием гравитационных перегрузок и различные методы их коррекции // Сьома Українська конференція з космічних досліджень : зб. тез. – Євпаторія, 2007. – С. 236.

Соавт.: С. А. Кутя, А. Т. Чернов, И. А. Верченко.

674. Гистологическое строение легких крыс при коррекции гравитационных перегрузок различными методами // Роль природных факторов и туризма в формировании здоровья населения : материалы науч. конф. – Уфа, 2007. – С. 152–155.

Соавт.: Т. С. Шимкус, А. Ю. Щербина.

675. Гистоморфоструктура регенерата ижнечелюстной кости при хронической свинцовой интоксикации и проводимой антитоксической коррекции с помощью препаратов «Тетацин-кальций» и «Магне В6» // Роль природных факторов и туризма в формировании здоровья населения : материалы науч. конф. – Уфа, 2007. – С. 124–128.

Соавт.: С. О. Мостовой.

676. Морфологические изменения в легких при оздействии гипергравитации и ее коррекции в эксперименте // Актуальні питання експериментальної та клінічної медицини : матеріали Міжнар. наук.-практ.конф. студентів, молодих вчених, лікарів та викладачів, присвяч. Дню науки в Україні, 25–26 квіт. 2007 р. – Суми, 2007. – Ч. 1. – С. 101.

Соавт.: Т. С. Шимкус.

677. Формирование регенерата нижнечелюстной кости на фоне препарата «Магне-В6» // Фізіологія та морфологія тканин опорно-рухової системи в нормі і при ішемічних ушкодженнях : матеріали II Всеукр. шк. з міжнар. участю (Київ – Черкаси, 14–15 черв. 2007 р.). – Київ, 2007. – С. 48–55.

Соавт.: С. О. Мостовой.

2008

678. Влияние гравитационных перегрузок на костную систему // Актуальные проблемы биоминералогии : III Всеукр. науч. практ. конф. – Симферополь, 2008. – С. 24–26.

Соавт.: С. А. Кутя.

679. Ультраструктурные изменения в легких после воздействия гравитационных перегрузок // Теоретические и практические аспекты современной медицины : материалы междунар. науч.-практ. конф. студентов и молодых ученых. – Симферополь, 2008. – С. 35.

Соавт.: Т. С. Шимкус.

2009

680. Osteometric characteristics of the humerus, as an object for intracostal implantation // Active problems of functional morphology and integrative anthropology : materials of the international scientific conference. – Vinnytsia, 2009. – С. 228–231.

Соавт.: С. Н. Куценко, Р. С. Рамский, Д. А. Баркетова.

681. Organization of the department of normal anatomy of the Crimean Federal University during the transition to a credit-module system of study // Scientific organization of anatomical departments in modern conditions : materials of the international scientific conference. – Vitebsk, 2009. – С. 91–93.

2010

682. Anthropological works of Professor Viktor Vladimirovich Bobina // Problems, achievements and perspectives of development of medical-biological sciences and practical health care : sb. scientific works. – Simferopol, 2010. – Т. 146, ч. 5 : materials of the symposium «Morphogenesis of organs and tissues under the influence of exogenous factors», 7–9 Oct. 2010, Simferopol-Aлушта. Section «Experimental anatomy», dedicated to the 120th anniversary of the birth of Prof. V. V. Bobina. – Simferopol, 2010. – С. 187.

Соавт.: В. М. Лупырь, В. В. Бобин, А. С. Кулиш, Д. Н. Шиян.

683. Age-related morphofunctional peculiarities of vertebrae under conditions of experimental hypergravity and its correction of loads // Problems, achievements and perspectives of development of medical-biological sciences and practical health care : sb. scientific works. – Simferopol, 2010. – Т. 146, ч. 5 : materials of the symposium «Morphogenesis of organs and tissues under the influence of exogenous factors», 7–9 Oct. 2010, Simferopol – Алушта.

Секция «Экспериментальная анатомия», посвящ. 120-летию со дня рождения проф. В. В. Бобина. – Симферополь, 2010. – С. 44–49.

Соавт.: И. А. Верченко.

684. Гистоморфологические изменения почечной паренхимы крыс различного онтогенетического периода при воздействии гипергравитационных нагрузок // Проблемы, достижения и перспективы развития медико-биологических наук и практического здравоохранения : сб. науч. тр. – Симферополь, 2010. – Т. 146, ч. 5 : материалы симпозиума «Морфогенез органов и тканей под влиянием экзогенных факторов», 7–9 окт. 2010, Симферополь – Алушта. Секция «Экспериментальная анатомия», посвящ. 120-летию со дня рождения проф. В. В. Бобина. – С. 50–53.

Соавт.: Д. В. Волковец.

685. Лимфатическое русло и коллекторные узлы пояснично-крестцового сплетения // Матеріали наукового конгресу «IV Міжнародні Пироговські читання», присвяч. 200-річчю М. І. Пирогова. V з'їзд анатомів, гістологів, ембріологів і топографоанатомів України, 2–5 черв. 2010 р. – Вінниця, 2010. – С. 94–95.

Соавт.: В. В. Петровский.

686. Об'ємно-просторова та кількісна характеристика структури кістки за даними растрової електронної мікроскопії // Прикладні аспекти морфології : наук.-практ. конф., присвяч. пам'яті проф. Б. В. Шутки : зб. тез. – Івано-Франківськ, 2010. – С. 121–124.

687. Онтогенез вомероназального органа // Анатоми-хірургічні аспекти дитячої гастроентерології : матеріали 2-го міжнар. симп. – Чернівці, 2010. – С. 94.

Співавт.: В. В. Богданов.

688. Профессор Бобин Виктор Владимирович // Проблемы, достижения и перспективы развития медико-биологических наук и практического здравоохранения : сб. науч. тр. – Симферополь, 2010. – Т. 146, ч. 5 : материалы симпозиума «Морфогенез органов и тканей под влиянием экзогенных факторов», 7–9 окт. 2010, Симферополь – Алушта. Секция

«Экспериментальная анатомия», посвящ. 120-летию со дня рождения проф. В. В. Бобина. – С. 8–16.

Соавт.: Е. Ю. Бессалова.

689. Стресс-індуковані зрушення вмісту гормонів, вітамінів та біологічно-активних амінів у плазмі крові спортсменів на тлі аеробного енергозабезпечення // Проблемы, достижения и перспективы развития медико-биологических наук и практического здравоохранения : сб. науч. тр. – Симферополь, 2010. – Т. 146, ч. 2 : материалы симпозиума «Морфогенез органов и тканей под влиянием экзогенных факторов», 7–9 окт. 2010, Симферополь – Алушта. Секция «Клиническая анатомия», посвящ. 200-летию со дня рождения Н. И. Пирогова. – С. 93–97.

Співавт.: В. В. Пилипчук.

690. Характеристика оттока лимфы от соматических и вегетативных нервных образований поясничных сегментов // Анатомио-хірургічні аспекти дитячої гастроентерології : матеріали 2-го міжнар. симп.– Чернівці, 2010. – С. 93–94.

Соавт.: В. В. Петровський.

2011

691. До питання про механізми впливу гравітаційних перевантажень кістки // Морфологічні аспекти мікроциркуляції в нормі та патології : матеріали наук.-практ конф. – Тернопіль, 2011. – С. 191–192.

Співавт.: С. А. Кутя, І. А. Верченко, І. М. Сила, В. Є. Александрова.

692. Наслідки впливу малих доз опромінення на стан центральної гемодинаміки організму у ранньому зрілому віці // Сучасні проблеми та теоретико-методичні аспекти реалізації фізичного виховання студентської молоді : матеріали всеукр. наук.-практ. конф., 6–8 жовт. 2011 р. / Луцький нац. техн. у-т. – Луцьк, 2011. – С. 34–35.

Співавт.: О. В. Усова.

693. Оптимизация рентгенденситометрии плечевой кости, как объекта внутрикостной имплантации // Морфологічні аспекти мікроциркуляції в нормі та патології : матеріали наук.-практ. конф. – Тернопіль, 2011. – С. 127–128.

Соавт.: Р. С. Рамский, Д. А. Баркетова.

694. Развитие инновационных методик в морфологии // Проблемы и перспективы инновационного развития экономики : материалы XVI междунар. науч.-практ. конф., Алушта, 1–16 сент. 2011 г. / Нац. акад. наук Украины [и др.]. – Симферополь, 2011. – С. 357–360.

Соавт.: Д. В. Шадуро.

695. Some tissue metabolism markers content in blood serum of the immature rats under influence of gravitational overloads and glutargin use // Modern trends in medicine, veterinary science and pharmacology development V international research and practice conference, London – Odessa, 26.05 – 02.06.2011. – London ; Odessa, 2011. – P. 29–31.

Coauthor: G. A. Moroz, S. A. Kutya, M. A. Kriventsov.

2012

696. Морфофункциональные особенности отдельных органов и систем при экспериментальной ожоговой болезни // Анатоμο-хірургічні аспекти дитячої гастроентерології : матеріали 3-го наук. симп. – Чернівці, 2012. – С. 145–146.

Соавт.: И. Х. Гасанова, А. М. Костов.

697. Роль цереброспинальной жидкости в механизмах взаимодействия нервной, эндокринной и иммунной систем // Актуальные вопросы морфологии : тр. междунар. науч. конф., посвящ. 100-летию со дня рождения проф. Б. В. Перлина. – Кишенев, 2012. – С. 312–316.

Соавт.: В. Королев, Е. Бессалова, В. Ткач, В. Киселев, Т. Макалиш.

698. Чому не працює болонська система підготовки лікарів у медичних університетах України? // Впровадження нових технологій за кредитно-модульної системи організації навчального процесу : матеріали Всеукр. наук. навч.-метод. конф. – Тернопіль, 2012. – С. 479–481.

699. Методи стимулювання активної навчальної діяльності студентів при вивченні курсу анатомії людини при кредитно-модульній системі викладання (з досвіду роботи кафедри нормальної анатомії ДУ КДМУ) // Кредитно-модульна система організаційного процесу : матеріали X всеукр. навч.-мет. конф. з міжнар. участю. – Сімферополь, 2013. – Ч. 2. – С. 401–403.

Співавт.: Т. Л. Свєрбілова, Є. Ю. Бєссалова, Т. С. Шимкус.

700. Морфофункціональні зміни головного мозку щурів при введенні цереброспинальної рідини // Морфофункціональні особливості нервової та серцево-судинної систем у нормі, експерименті та патології : зб. тез конф. – Івано-Франківськ, 2013. – С. 133.

Співавт.: Е. Ю. Бєссалова.

701. Морфофункціональные особенности регенеративных процессов при экспериментальной ожоговой болезни с использованием различных методов её коррекции // III міжнародний конгрес з інтегративної антропології. – Вінниця, 2013. – С. 130–131.

Співавт.: А. А. Долько, А. А. Сергиєнко.

702. Организация учебно-воспитательной работы для иностранных студентов на кафедре нормальной анатомии ГУ КГМУ // О формах организации самостоятельной работы студентов в условиях развития современных образовательных информационных технологий : материалы II Междунар. учеб.-науч.-метод. конф. проф.-преподават. состава (27–28 нояб. 2013 г.) / [редкол.: Н. Г. Осенний. и др.]. – Симферополь, 2013. – С. 81–83.

Соавт.: И. В. Заднипрный, Т. С. Шимкус, Т. Л. Свєрбілова, Г. Н. Егоров.

703. Перспективы применения цереброспинальной жидкости для профилактики инволютивных изменений сосудистых сплетений желудочков мозга // Інноваційний потенціал укр. науки – XXI сторіччя : зб. ст. учасників 19 Всеукр. наук.-практ. конф. – Запоріжжя, 2013. – Т. 2 : Природничі та точні науки. – С.4–6.

Співавт.: И. Х. Гасанова.

704. Формы организации учебно-исследовательской работы студентов кафедры анатомии ГУ «КГМУ» // О формах организации самостоятельной работы студентов в условиях развития современных образовательных информационных технологий : материалы II Междунар. учеб.-науч.-метод. конф. проф.-преподават. состава (27–28 нояб. 2013 г.) / [редкол.: Осенний Н. Г. и др.]. – Симферополь, 2013. – С. 83–85.

Соавт.: Т. С. Шимкус, Т. Л. Свербилова, Г. Н. Егоров.

2014

705. Гистоархитектоника печени белых крыс при воздействии гипергравитации с применением различных методов коррекции // Евразийский союз ученых. – 2014. – № 8, ч. 6. : материалы VIII междунар. науч.-практ. конф. «Современные концепции научных исследований», Москва, 28–29 нояб. 2014 г. – С. 38-41.

Соавт.: Э. А. Гафарова, М. А. Кривенцов.

706. Гистоструктурная организация сосудистых сплетений желудочков головного мозга при парентеральном введении ксеногенного ликвора // Евразийский союз ученых. – 2014. – № 8, ч. 6. : материалы VIII междунар. науч.-практ. конф. «Современные концепции научных исследований», Москва, 28–29 нояб. 2014 г. – С. 41–45.

Соавт.: И. Х. Гасанова, Н. В. Кирсанова.

707. Досвід організації та заохочення до самостійної навчально-дослідної діяльності студентів при вивченні курсу анатомії людини з кредитно-модульною системою викладання // Шляхи удосконалення навчального процесу і необхідність впровадження нових підходів у роботі кафедр медичного університету в сучасних умовах : тези доп. навч.-метод. конф., 26 лют. 2014 р. – Вінниця, 2014. – С. 185–187.

Співавт.: Т. Л. Свербілова, Є. Ю. Бессалова.

708. Лактотропный эффект ксеногенной цереброспинальной жидкости // VI конгресс Українського товариства нейронаук, Київ, 4–8 черв., 2014 р. – Київ, 2014. – С. 54.

Соавт.: Е. Ю. Бессалова, О. К. Новосельцева.

709. Методы стимулирования самостоятельной работы студентов при изучении курса анатомии человека // Макро-микроскопическая анатомия органов и систем в норме, эксперименте и патологии : материалы междунар. науч.-практ. конф. – Витебск, 2014. – С. 243–246.

Соавт.: Т. Л. Свербилова, Е. Ю. Бессалова, Т. С. Шимкус, Л. Р. Шаймарданова.

710. Морфологические и биохимические показатели репродуктивной системы самцов при парентеральном введении цереброспинальной жидкости в эксперименте // Весенние анатомические чтения : материалы науч. конф., посвящ. памяти доц. Н. Г. Назимовой, 30 мая 2014 г. / отв. ред. Е. С. Околокулак. – Гродно, 2014. – С. 17–21.

Соавт.: Е. Ю. Бессалова, В. В. Ткач, В. А. Королев.

711. Морфологические изменения легких крыс при парентеральном введении ксеногенной цереброспинальной жидкости // Макро-микроскопическая анатомия органов и систем в норме, эксперименте и патологии : материалы междунар. науч.-практ. конф. – Витебск, 2014 – С. 218–221.

Соавт.: Д. В. Шатов, В. В. Шаланин, Т. С. Шимкус.

712. Органометрические показатели селезенки крыс в возрастном аспекте в норме и после многократного введения ксеногенного ликвора // Макро-микроскопическая анатомия органов и систем в норме, эксперименте и патологии : материалы междунар. науч.-практ. конф. – Витебск, 2014. – С. 60–63.

Соавт.: Т. П. Макалиш.

713. Роль цереброспинальной жидкости в морфологической и функциональной интеграции регуляторных систем // Физиология и медицина. Исследования, высокие технологии, стартапы : сб. ст. VI междунар. науч.-практ. конф. – СПб., 2014. – С. 6–9.

Соавт.: Е. Ю. Бессалова, О. К. Олейникова, В. А. Королев, П. М. Волков.

714. Вікові особливості кісткового мозку при променевому ураженні і введенні ксеногенної цереброспинальної рідини // Актуальні питання анатомії, гістології, ембріології, топографічної анатомії : зб. тез доп. VI конгр. АГСТ України. – Запоріжжя, 2015. – С. 4–5.

Співавт.: А. І. Абсетарова, С. І. Какура.

715. Кількісний стереометричний аналіз мікроструктури кістки за результатами растрової електронної мікроскопії // Морфологічні дослідження – виклики сучасності : зб. тез доп. наук.-практ. конф. (Суми, 23–24 квіт. 2015 р.). – Суми, 2015. – С. 95–97.

716. Морфологічні зміни паренхіми легень пацієнтів за умов одноразового впливу тотального опромінення та корекції цереброспинальною рідиною. / Д. В. Шатов // Актуальні питання анатомії, гістології, ембріології, топографічної анатомії : зб. тез доп. VI конгр. АГСТ України. – Запоріжжя, 2015. – С. 102.

717. Морфометричні особливості будови селезінки щурів періоду статевого дозрівання під впливом ксеногенної цереброспинальної рідини // Актуальні питання анатомії, гістології, ембріології, топографічної анатомії : зб. тез доп. VI конгр. АГСТ України. – Запоріжжя, 2015. – С. 60.

Співавт.: Т. П. Макаліш.

718. Половые особенности морфологических изменений паренхимы лёгких крыс при введении итраконазола и коррекции ксеногенной цереброспинальной жидкостью // Актуальные вопросы морфологии : материалы междунар. науч. конф., посвящ. 70-летию Гос. мед. и фармацевт. ун-та им. Н. Тестемициану. – Кишинёв, 2015. – С. 405–411.

Соавт.: Д. В. Шатов, В. В. Киселев.

719. Трёхмерная реконструкция селезенки по серийным гистологическим срезам // Отечественная наука в эпоху изменений : постулаты прошлого и теории нового времени : VII междунар. конф. – Екатеринбург, 2015. – С. 45–48.

Соавт.: В. В. Овчаренко, К. А. Плеханова, П. М. Волков, Т. П. Макаліш.

720. Тривимірна реконструкція селезінки // Морфологічні дослідження – виклики сучасності : зб. тез доп. наук.-практ. конф. (Суми, 23–24 квіт. 2015 р.). – Суми, 2015. – С. 106–107.

Співавт.: В. В. Овчаренко, К. О. Плеханова, П. М. Волков, Т. П. Макаліш.

721. Ультраструктурные изменения в лёгких крыс под воздействием тотального однократного облучения и их коррекции ксеногенной цереброспинальной жидкостью // Морфологічні дослідження – виклики сучасності : зб. тез доп. наук.-практ. конф. (Суми, 23–24 квіт. 2015 р.). – Суми, 2015. – С. 109–110.

Соавт.: Д. В. Шатов, В. В. Шаланин.

2016

722. Использование 3-Д реконструкции с последующей 3-Д печатью на этапе преоперационного планирования в соответствии с индивидуальными анатомическими особенностями пациента // Дни науки КФУ им. В. И. Вернадского : сб. тез. участников II науч. конф. – Симферополь, 2016. – С. 314–315.

Соавт.: В. В. Овчаренко, А. Е. Малов, К. А. Плеханова, И. Х. Абибулаев.

723. Использование 3-Д технологий в внеаудиторной самостоятельной УИРС на кафедре нормальной анатомии человека КМА им. С. И. Георгиевского // Дни науки КФУ им. В. И. Вернадского : сб. тез. участников II науч. конф. – Симферополь, 2016. – С. 316–317.

Соавт.: В. В. Овчаренко, А. Е. Малов, К. А. Плеханова, М. В. Субботкин.

724. Мемориальный уголок Св. Луки на кафедре анатомии в Крыму // Учителя и ученики: преемственность поколений : материалы науч.-практ. конф. с междунар. участием, посвящ. 250-летию со дня рождения проф. Е. О. Мухина. – М., 2016. – С. 125–126.

Соавт.: Е. Е. Зверева, Е. Ю. Бессалова, Л. А. Кутузова, Н. И. Волоцкая.

725. Научная школа крымских анатомов // Учителя и ученики: преемственность поколений : материалы науч.-практ. конф. с междунар. участием, посвящ. 250-летию со дня рождения проф. Е. О. Мухина. – М., 2016. – С. 144–145.

Соавт.: М. А. Кривенцов, Т. П. Макалиш, С. А. Кутя.

726. Опыт организации предметной олимпиады на кафедре нормальной анатомии КМА // Учителя и ученики: преемственность поколений : материалы науч.-практ. конф. с междунар. участием, посвящ. 250-летию со дня рождения проф. Е. О. Мухина. – М., 2016. – С. 157–158.

Соавт.: Л. А. Кутузова, И. Х. Гасанова, Е. Ю. Бессалова, И. А. Верченко, Т. С. Шимкус, В. Н. Куница.

727. Опыты применения компьютерного контроля уровня знаний на кафедре нормальной анатомии человека КМА // Учителя и ученики: преемственность поколений : материалы науч.-практ. конф. с междунар. участием, посвящ. 250-летию со дня рождения проф. Е. О. Мухина. – М., 2016. – С. 234–236.

Соавт.: В. В. Овчаренко, А. Е. Малов, В. П. Шкуренко, К. А. Плеханова.

728. Память о святителе Крымском Луке в Симферополе // Дни науки КФУ им. В. И. Вернадского : сб. тез. участников II науч. конф. – Симферополь, 2016. – С. 311–312.

Соавт.: Е. Ю. Бессалова, В. Н. Куница, О. Я. Яровая, Н. И. Волоцкая, Е. Е. Зверева.

729. Преемственность научных традиций Крымской школы анатомов // Учителя и ученики: преемственность поколений : материалы науч.-практ. конф. с междунар. участием, посвящ. 250-летию со дня рождения проф. Е. О. Мухина. – М., 2016. – С. 181–182.

Соавт.: А. Е. Малов, В. В. Овчаренко, Л. Р. Шаймарданова.

730. Сиреномелия – редкая аномалия среди экспонатов музея кафедры анатомии человека в Крыму // Весенние анатомические чтения : сб. ст. науч.-практ. конф., посвят. памяти доц. М. А. Колесова. – Гродно, 2016. – С. 56–62.

Соавт.: Ю. А. Житовецкая, Э. Э. Алиева, Е. Ю. Бессалова.

731. Сравнительная характеристика морфометрических показателей белой пульпы селезенки крыс различных возрастов после введения ксеногенного ликвора // Достижения и инновации в современной морфологии : сб. тр. науч.-практ. конф. с междунар. участием, посвящ. 115-летию со дня рожд. акад. Д. М. Голуба, Минск, 30 сент. 2016 г. : в 2 т. / под ред. П. Г. Пивченко, Н. А. Трушель. – Минск, 2016. – Т. 2. – С. 22–25.

Соавт.: Т. П. Макалиш.

732. Студенческий конкурс на лучший анатомическо-художественный рисунок, как составляющая часть конференции УИРС // Учителя и ученики: преемственность поколений : материалы науч.-практ. конф. с междунар. участием, посвящ. 250-летию со дня рождения проф. Е. О. Мухина. – М., 2016. – С. 232–233.

733. 3-Д реконструкция, моделирование и 3-Д печать как форма УИРС на кафедре нормальной анатомии КМА // Учителя и ученики: преемственность поколений : материалы науч.-практ. конф. с междунар. участием. – М., 2016. – С. 220–222.

Соавт.: В. В. Овчаренко, А. Е. Малов, В. П. Шкуренко, К. А. Плеханова.

2017

734. Компетентностный подход в образовательном процессе на кафедре нормальной анатомии Крымской медицинской академии // Медицинское образование XXI века: компетентностный подход и его реализация в системе непрерывного медицинского и фармацевтического образования : сб. материалов республик. науч.-практ. конф. с междунар. участием. – Витебск, 2017. – С. 309–313.

Соавт.: А. Е. Малов, В. В. Овчаренко.

735. Крымская анатомическая научная школа в отечественной морфологии // Донецкие чтения – 2017 : Русский мир как цивилизационная основа научно-образовательного и культурного развития Донбасса. – Донецк, 2017. – С. 226–227.

Соавт.: А. Е. Малов.

736. Организация самостоятельной работы студентов на кафедре нормальной анатомии человека Крымской медицинской академии // Инновационные обучающие технологии в медицине : сб. материалов Республик. науч.-практ. конф. – Витебск, 2017. – С. 103–107.

Соавт.: В. В. Овчаренко, А. Е. Малов.

737. 3D моделирование и печать как современный метод углубленного изучения анатомических структур во внеаудиторной работе студентов // Инновационные обучающие технологии в медицине: сб. материалов Республик. науч.-практ. конф. – Витебск, 2017. – С. 475–479.

Соавт.: В. В. Овчаренко, К. А. Плеханова.

2019

738. Динаміка показників крові в пік захворюваності шахтарів в залежності від робочого стажу // Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. студентів і аспірантів, 14–15 трав. 2019 р. / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2019. – С. 69–71.

Співавт.: С. П. Краснова.

739. Дослідження локалізації фіксованих диполів у спортсменів різної спеціалізації // Збірник тез доповідей VII конгресу НТ АГЕТ України, 2–4 жовт. 2019 р. – Одеса, 2019. – С. 182–183.

Співавт.: А. П. Романюк, Т. Я. Шевчук, О. В. Усова.

740. Стан центральної гемодинаміки підлітків залежно від спортивної спеціалізації // Медико-біологічні проблеми фізичного виховання різних груп населення, ерготерапії, інклюзивної та спеціальної освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Луцьк, 2019. – С. 90–91.

Співавт.: Т. Я. Шевчук, А. П. Романюк.

741. Динаміка показників крові шахтарів в залежності від робочого стану та професійної спеціалізації // Актуальні проблеми функціональної морфології : матеріали наук.-практ. інтернет-конф., присвяч. 115 річниці з дня народж. Е .Д. Бломберг та 100-річчю укр. мед. стоматол. акад., Полтава, 21 трав. 2020 р. – Полтава, 2020. – С. 28–29.

Співавт.: С. П. Краснова, Т. Я. Шевчук, В. Є. Лавринюк, О. В. Усова.

742. Особливості викликаної активності кори головного мозку в спортсменів різних видів спорту // Фундаментальні науки – практичній медицині: морфо-функціональні методи дослідження онтогенетичних перетворень, фізіологічних та метаболічних процесів, змодельованих патологічних станів, при захворюваннях внутрішніх органів : матеріали наук.-практ. конф. (Івано-Франківськ, 30 верес. – 2 жовт. 2020 р.). – Івано-Франківськ, 2020. – С. 99–101.

Співавт.: Т. Я. Шевчук, О. В. Усова, Л. О. Шварц, Л. С. Апончук, С. В. Бранюк, А. Б. Шевчук.

743. Особливості центральної гемодинаміки підлітків залежно від спортивної спеціалізації // Шляхи розвитку науки в сучасних кризових умовах : тези доп. І міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 28–29 трав. 2020 р. – Дніпро, 2020. –Т. 2. – С. 190–191.

Співавт.: Т. Я. Шевчук, А. П. Романюк, О. В. Усова, А. Б. Шевчук.

744. Особливості центральної та периферичної гемодинаміки підлітків різних медичних груп фізичного виховання // Сучасні проблеми морфології людини : зб. тез Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю до 80-річчя проф. С. Ю. Масловського (Харків, 23–25 верес. 2020 р.). – Харків, 2020. – С. 149–151.

Співавт.: О. В. Усова, О. В. Сологуб, Т. Я. Шевчук, В. Є. Лавринюк.

745. Функціональні особливості ЕКГ підлітків різних медичних груп фізичного виховання // Актуальні питання сучасної морфології : матеріали наук.-практ. конф. (Запоріжжя, 3–4 жовт. 2020 р.). – Запоріжжя, 2020. – С. 96–98.

Співавт.: О. В. Усова, О. В. Сологуб, Т. Я. Шевчук, П. Д. Гайдучик.

746. Physical development and performange efficiency of female women smokers with different smoking history and of female non smokers // Biomedical Perspectives II : abstract book of International Scientific Conference of Students, Postgraduates and Young Scientists, Sumy, October 20–22, 2020. – Sumy, 2020. – P. 42.

Coautor: L. Aponchuk, T. Shevchuk, G. Yushchuk.

2021

747. Вплив тютюнопаління на показники артеріального тиску в жінок та прояв їх реактивності у відповідь на випалювання чергової сигарети // Наукові читання імені О. О. Богомольця : матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвяч. 140-річчю з дня народж. акад. О. О. Богомольця (24 трав. 2021 р.). – Київ, 2021. – С. 94–95.

Співавт.: Л. С. Апончук, Л. О. Шварц, О. В. Усова.

748. Мозкова гемодинаміка у дівчаток старших класів загальноосвітньої школи при артеріальній гіпертензії // Біоморфологія XXI століття : зб. тез XIV Міжнар. наук. конф., присвяч. 100-річчю з часу заснування каф. анатомії, гістології і патоморфології тварин ім. акад. В. Г. Касьяненка Нац. ун-ту біоресурсів і природокористування України, Київ, 23–24 верес. 2021 р. – Київ, 2021. – С. 56.

Співавт.: Т. Я. Шевчук, Л. С. Апончук, Ю. В. Корнійчук, А. Л. Ющук.

749. Сучасні методи діагностики та реабілітації пацієнтів з патологією колінного суглоба // УМСА – століття інноваційних напрямків та наукових досягнень (до 100-річчя заснування УМСА) : матеріали Всеукр. міждисциплінар. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (м. Полтава, 8 жовт. 2021 р.). – Полтава, 2021. – С. 19.

Співавт.: В. Є. Лавринюк, Т. Я. Шевчук, О. В. Усова.

2022

750. Морфологічна реакція нижніх щелеп лабораторних білих щурів на екзогенне введення домішок метамфетаміну // Прикладні питання сучасної морфології : матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвяч. 100-річчю від дня народж. проф. В. А. Малішевської. – Чернівці, 2022. – С. 93–97.

Співавт.: С. О. Мостовий, М. В. Пешков, В. Є. Лавринюк.

751. Стан показників системи зовнішнього дихання в жінок та їх зміни після випалювання чкргової сигарети // Еколого-біологічна освіта в концепції «Єдине здоров'я» : матеріали Всеукр. конф. з міжнар. участю. – Тернопіль, 2022. – С. 3–4.

Співавт.: Л. С. Апончук, Т. Я. Шевчук, О. О. Олішкевич.

2023

752. Гематологічні предиктори ризику настання летального висліду у госпіталізованих пацієнтів із COVID-19. // Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень : матеріали XVII Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених (м. Луцьк, 16–17 трав. 2023 р.) / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2023. – С. 688–690.

Співавт.: А. Л. Ющук, О. В. Коржик.

753. Застосування столу анатомічної візуалізації Briolight для вивчення курсу анатомії людини // Теорія та практика сучасної морфології : матеріали Сьомої Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (м. Дніпро, 1–3 листоп. 2023 р.) / Дніпров. держ. мед. ун-т. – Дніпро, 2023. – С. 131–132.

Співавт.: Т. Я. Шевчук, А. П. Романюк, Л. С. Апончук, Л. Л. Шварц.

754. Можливості використання гематологічних показників для прогнозування різних форм перебігу захворювання у пацієнтів, інфікованих SARS-COV-2 // Актуальні проблеми розвитку природничих та гуманітарних наук : зб. матеріалів VII Міжнар. наук. практ. конф. (10 листоп. 2023 р.) / відп. ред.: Г. С. Голуб, М. О. Зінченко. – Луцьк, 2023. – С. 524–526.

Співавт.: А. Ющук.

755. Основні лабораторні показники ризику настання летального висліду у госпіталізованих пацієнтів із COVID-19 // Вісник проблем біології і медицини. – 2023. – Вип. 2 : Новітні досягнення клінічної анатомії і оперативної хірургії в розвитку сучасної медицини і стоматології : міжнар. морфол. симп., (м. Полтава, 22–23 черв. 2023 р.). – С. 19–21. – Дод.

Співавт.: А. Ющук.

2024

756. Зустрічі без прощань... [Електронний ресурс] // V-ті читання Анатолія Вадимовича Свідзинського : матеріали доп. (Луцьк, 29 лют. – 01 берез. 2024 р.) / Волин. осередок наук. т-ва ім. Шевченка, Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2024. – С. 6–8. – Режим доступу: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/23782>

757. Оцінка навчального процесу очима студентів // Актуальні питання морфології : матеріали Всеукр. наук. конф. з міжнар. участю, присвяч. 100-річчю від дня народж. проф. Л. М. Личковського, 17 трав. 2024, м. Львів. – Львів, 2024. – С. 70–72.

758. Студенти-медики Волинського національного університету імені Лесі Українки про організацію навчального процесу // // XX Конгрес Світової Федерації Українських Лікарських товариств (СФУЛТ) (24–26 жовтня 2024 року. : матеріали конгресу. – Луцьк, 2024. – С. 76–77.

Співавт.: Т. Я. Шевчук, Л. О. Шварц, А. П. Романюк, Л. С. Апончук.

759. Термографічна оцінка патологій Glandula mammaria // XX Конгрес Світової Федерації Українських Лікарських товариств (СФУЛТ) (24–26 жовтня 2024 року. : матеріали конгресу. – Луцьк, 2024. – С. 50.

Співавт.: А. П. Романюк, Т. Я. Шевчук, Л. О. Шварц, Л. С. Апончук.

**Депоновані наукові праці
1980**

1. Гигиеническое основание рекомендаций по созданию физиологически полноценной питьевой воды для замкнутой // Отчет КНИИОИКТ. – Киев, 1980. – Деп. во ВНИИМИ.

Соавт.: А. Д. Бузько, Л. П. Власова, М. С. Гнатюк.

1983

2. Определить токсичность вторичного продукта. «Агидол-2», выделенного из промывных вод и модифицированного кубового остатка // Отчет ТМИ. – Тернополь, 1983. – Деп. во ВНИИМИ.

Соавт.: С. Н. Вадзюк, Ю. Ф. Викалюк, Б. П. Голод.

1984

3. Токсикологическое исследование продуктов РПК-и и АСБ-и с установлением расчетного ПДК и ОБУВ // Отчет ТМИ. – Тернополь, 1984. – Деп. во ВНИИМИ.

Соавт.: Ю. Ф. Викалюк, Б. П. Голод.

1988

4. Изучить механизмы воздействия продуктов термодеструкции поли-этилена на организм женщин // Отчет ВМИ. Рукопись. –Ворошиловград, 1988. – Деп. во ВНИИМИ.

Соавт.: М. Х. Абакаров, А. П. Дьяченко, Р. М. Алешина, Н. В. Евтушенко.

Патентні документи

Патенти

2001

1. Отоскоп : пат. № 32897 А Україна, МПК А61В1/227 / заявник та патентовласник Волинський національний університет імені Лесі Українки. – заявка № 98073666 ; публ. 15.02.2001, Бюл. № 1.

Співавт.: М. М. Мазур, В. А. Іванюк.

2. Консервуючий засіб для музейних препаратів : пат. № 40718 А Україна, МПК: А01N 1/00 ; публ. 15.09.2001.

Співавт.: Г. М. Ларіонов.

2006

3. Пристрій для захисту біологічних об'єктів при гравітаційних перевантаженнях : пат. № 13161 Україна, МПК: А61В 10/00 ; публ. 15.03.2006.

Співавт.: С. О. Мостовий.

2008

4. Спосіб візуалізації тетрациклінових міток : пат. № 34756 Україна, публ. 26.08.2008.

Співавт.: О. П. Дяченко, С. А. Кутя.

5. Спосіб корекції несприятливої дії гравітаційних перевантажень в експерименті : пат. № 35792 Україна, МПК7 А61В 5/145 / заявники та патентовласники: В. С. Пикалюк, С. А. Кутя, Г. О. Мороз, О. І. Коняєва. – № u200803985 ; заявл. 31.03.2008 ; публ. 10.10.2008, Бюл. № 19.

Співавт.: Г. О. Мороз, С. А. Кутя.

6. Спосіб корекції несприятливої дії гравітаційних перевантажень препаратом «Ліпофлавіон» в експерименті : пат. № 37164 Україна, МПК: А61В 5/145 ; публ. 25.11.2008.

Співавт.: Г. О. Мороз, С. А. Кутя.

2009

7. Спосіб бальзамування анатомічних препаратів : пат. № 39660 Україна, МПК: А61К 35/00 ; публ. 10.03.2009.

Співавт.: Д. В. Шадуро.

8. Спосіб діагностики алкогольної нефропатії : пат. № 40919 Україна, МПК: А61К 35/00 ; публ. 27.04.2009.

Співавт.: Т. П. Сатаєва, К. Л. Лазарєв, П. М. Колбасін.

9. Спосіб реабілітації хворих після нефректомії : пат. № 46420 Україна, А61К 35/00 ; публ. 25.12.2009.

Співавт.: Т. П. Сатаєва, К. Л. Лазарєв, О. М. Ніколаєнко, П. М. Колбасін.

2010

10. Спосіб визначення синтопії вомероназального органа людини : пат. № 50830 Україна, МПК: А61В 5/00 / власник патенту Буков. держ. мед. ун-т ; № u200913429 ; заявл. 23.12.2009 ; публ. 25.06.2010, Бюл. № 12.

Співавт.: В. В. Богданов, Я. В. Степанюк, О. П. Антонюк.

2011

11. Спосіб отримання нативного біологічного препарату ліквору : пат. № 64154 Україна ; МПК: А61К 35/24, А61К 35/12 ; № 201106266 ; публ. 03.10.2011.

Співавт.: М. А. Кривенцов, А. О. Лесковський, Є. Ю. Бессалова, Л. Р. Шаймарданова, Ю. П. Зайвий, В. В. Ткач, В. В. Кисельов.

2012

12. Мірна дошка для рентгеностереометрії плечової кістки : пат. № 75539 Україна, МПК: А61В 17/56 ; публ. 10.12.2012.

Співавт.: Р. С. Рамський.

13. Пристрій для вимірювання біомеханічних характеристик кісток дрібних біооб'єктів : пат. № 74237 Україна, МПК: G01L 1/00, А61В 5/00 ; публ. 25.10.2012.

Співавт.: С. А. Кутя, Г. О. Мороз, О. О. Столоногов, Р. В. Ліскевич.

14. Спосіб біологічної стерилізації тварин : пат. № 74220 Україна, МПК: А61К 35/12, А61К 35/24 ; публ. 25.10.2012.

Співавт: Є. Ю. Бессалова, В. В. Ткач, М. А. Кривенцов, В. В. Кисельов, Л. Р. Шаймарданова.

15. Спосіб виготовлення корозійних анатомічних препаратів : пат. № 67957 Україна ; публ. 12.03.2012.

Співавт.: Д. В. Шадуро.

16. Спосіб визначення об'єктивізованих критеріїв оцінки розвитку носової перегородки у плодовому періоді онтогенезу людини ; пат. № 73918 Україна, МПК: G01N 33/483 ; публ. 10.10.2012.

Співавт: Б. Г. Макар, Н. Р. Ємельяненко, Б. Ю. Банул.

2013

17. Спосіб визначення критеріїв формування третього шлуночка головного мозку в пренатальному періоді онтогенезу : пат. на № 80384 Україна, МПК: А61В 8/13 ; публ. 27.05.2013.

Співавт: Б. Г. Макар, Н. Б. Решетілова, І. Х. Гасанова.

2014

18. Пристрій для вимірювання біомеханічних характеристик кісток дрібних біооб'єктів при деформації на розтягнення : пат. № 87612 Україна, МПК: G01L 1/00, А61В 5/00 ; публ. 10.02.2014.

Співавт: С. А. Кутя, Р. В. Ліскевич, О. О. Столоногов.

2015

19. Спосіб виготовлення корозійних анатомічних препаратів : пат. № 67957 Україна ; публ. 20.07.2015, Бюл. № 20.

Співавт: Д. В. Шадуро.

2016

20. Спосіб біологічної стерилізації тварин : пат. № 164293 Україна ; публ. 5.08.2016.

Співавт.: Є. Ю. Бессалова, В. В. Ткач, М. А. Кривенцов, В. В. Кисельов, Л. Р. Шаймарданова

21. Спосіб обробки поліпропіленових сітчастих ендопротезів : пат. 110030 Україна, МПК: А61L 27/00 ; публ. 26.09.2016, Бюл. № 18.

Співавт.: О. І. Іващук, С. Г. Гривенко, Є. А. Журавель, А. С. Хатіпов.

22. Спосіб обробки поліпропіленових ендопротезів для герніопластики : пат. 110031 Україна, МПК: А61L 27/00, А61К 35/00 ; публ. 26.09.2016, Бюл. № 18.

Співавт.: О. І. Іващук, С. Г. Гривенко, Є. А. Журавель, А. С. Хатіпов.

23. Спосіб отримання нативного біологічного препарату ліквору : пат. № 164292 Україна ; публ. 5.08.2016.

Співавт.: В. В. Ткач, М. А. Кривенцов, Л. Р. Шаймарданова, Є. Ю. Бессалова, В. В. Кисельов, Ю. П. Зайвий, А. О. Лесковський.

2021

24. Спосіб обробки поверхні поліпропіленових імплантатів для покращення характеристик їх біосумісних властивостей : пат. № 146133 Україна ; публ. 20.01.2021.

Співавт.: С. Г. Гривенко, Ю. О. Семенов, М. А. Бегма.

25. Спосіб обробки поверхні поліпропіленових імплантатів для покращення характеристик їх біосумісних властивостей : пат. № 146637 Україна. – № u202000198 ; заявл. 10.03.20 ; публ. 11.03.2021.

Співавт.: С. Г. Гривенко, Ю. О. Семенов, Е. Р. Кондратюк.

Свідоцтва про реєстрацію авторського права

2008

1. А. с. Системно-цілісний підхід до розгляду стовбурних клітин в організмі. – № 23833 від 05.03.2008.

Співавт.: Л. Р. Шаймарданова.

2010

2. А. с. Систематизація стовбурових клітин. – № 32058 від 12.02.2010.

Співавт.: Л. Р. Шаймарданова.

2011

3. А. с. Перспективи застосування ксеногенної спинномозкової рідини для профілактики вікових морфофункціональних змін судинних сплетень шлуночків головного мозку. – № 40746 від 31.10.2011.

Співавт.: І. Х. Гасанова.

2012

4. А. с. Методика виготовлення наочних натуральних та корозійних анатомічних препаратів : метод. посіб. – № 44968 від 31.07.2012.

Співавт.: В. Шадуро.

2014

5. А. с. Ембріологічний словник : наук.-метод. вид. – № 57557 від 09.12.2014

Співавт.: Т. М. Бойчук, О. П. Антонюк, Т. П. Макаліш.

2015

6. А. с. Природжені вади розвитку людини. Загальні положення тератології : навч. посіб. – № 63413 від 04.01.2016.

Співавт.: Т. М. Бойчук, І. Ю. Олійник, О. П. Антонюк.

2016

7. А. с. Морфологические изменения легких крыс под воздействием безникотиновых электронных сигарет. – № 23531. 2016.

Соавт.: Е. А. Журавель, Д. С. Рубанов, З. В. Асанова.

2020

8. А. с. Тератологічний тлумачний словник. – № 95636 від 27.01.2020.

Співавт.: О. П. Антонюк, В. В. Кривецький, Т. Я. Шевчук, Л. О. Шварц, О. М. Абрамчук, О. А. Журавльов, О. Р. Дмитроца, О. В. Усова, В. Є. Лавринюк, О. П. Мотузюк, А. І. Поручинський, В. Г. Синиця, Я. В. Степанюк

2021

9. А. с. Анатомія людини. – № 103989 від 14.04.2021.

Співавт.: О. В. Ковешніков, В. З. Сікора, А. С. Головацький, Ю. П. Костиленко.

10. А. с. Human anatomy. – № 103990 від 14.04.2021.

Співавт.: О. В. Ковешніков, В. З. Сікора, А. С. Головацький, Ю. П. Костиленко.

11. А. с. Анатомія людини з основами гістології : навч.-метод. посіб. – № 114107 від 12.08.2022.

Співавт.: Т. Я. Шевчук, Л. О. Шварц, О. С. Журавльов.

12. А. с. Анатомія опорно-рухового апарату : навч.-метод. посіб. – № 114566 від 31.08.2022

Співавт.: В. Є. Лавринюк, Т. Я. Шевчук, Л. О. Шварц, О. В. Коржик, Л. С. Апончук.

13. А. с. Анатомія серцево-судинної системи. Органи імуногенезу : навч.-метод. посіб. – № 113878 від 19.07. 2022.

Співавт.: В. Є. Лавринюк, Т. Я. Шевчук, Л. О. Шварц, О. В. Коржик, С. В. Бранюк.

14. А. с. Нервова та ендокринна системи. Органи чуття. Питання інтеграції систем організму. – № 114922 від 22.09.1922.

Співавт.: В. Є. Лавринюк, Т. Я. Шевчук, Л. О. Шварц, С. В. Бранюк.

15. А. с. Спланхнологія : навч.-метод. посіб. – № 113906 від 25.07.2022.

Співавт.: В. Є. Лавринюк, Т. Я. Шевчук, Л. О. Шварц, О. В. Коржик, С. В. Бранюк.

16. А. с. Peculiartses of the respiratory systemsn women at rest and ther changes during of the next cigarette. – № 119623. 2023–2024.

Coauthor: Т. Ya. Shevchuk, L. S. Aponchuk , О. О. Olishkevich.

**НАУКОВЕ КЕРІВНИЦТВО ДИСЕРТАЦІЙНИМИ
ДОСЛІДЖЕННЯМИ ТА ОФІЦІЙНЕ ОПОНУВАННЯ
Кандидатські дисертації, виконані під керівництвом професора
В. С. Пикалюка**

1996

1. Бургарт М. Д. Особливості росту, структури та формоутворення кісток скелета під впливом анаболічних стероїдних гормонів при різних режимах рухової активності (експериментально-морфологічне дослідження) : автореф. дис. ... канд. мед. наук : 14.03.01 / Бургарт М. Д. ; Харків. держ. мед. ун-т. – Харків, 1996.

1999

2. Пилипчук В. В. Експериментальна фармакотерапія синдрому довготривалого здавлення : автореф. дис. ... канд. мед. наук : 14.03.05 / Пилипчук В. В. ; Одес. держ. мед. ун-т. – Одеса, 1999.
3. Шевчук Т. Я. Структурно-функціональні особливості довгих трубчастих кісток скелету білих щурів при дії на організм свинцевої інтоксикації : автореф. дис. ... канд. біол. наук : 14.03.01 / Шевчук Т. Я. ; Терноп. держ. мед. акад. ім. І. Я. Горбачевського. – Тернопіль, 1999.

2003

4. Лавринюк В. Є. Клінічна та функціонально-морфологічна оцінка органів та систем організму під впливом продуктів термодеструкції поліетилену : автореф. дис. ... канд. мед. наук : 14.01.02 / Лавринюк В. Є. ; Крим. держ. мед. ун-т ім. С. І. Георгієвського. – Сімферополь, 2003.
5. Степук О. В. Функціональні особливості гемодинамічних параметрів серцево-судинної системи під впливом факторів різної природи : автореф. дис. ... канд. біол. наук : 03.00.13 / Степук О. В. ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2003.

2005

6. Білоцерковський В. П. Особливості росту, будови та формоутворення кісток скелета при інтоксикації організму солями свинцю (анатомо-експериментальне дослідження) : автореф. дис. ... канд. мед. наук : 14.03.01 / Білоцерковський В. П. ; Крим. держ. мед. ун-т ім. С. І. Георгієвського. – Сімферополь, 2005.

2006

7. Чернов А. Т. Вікові особливості росту, будови та формоутворення довгих трубчастих кісток скелета під впливом гравітаційного перевантаження та в умовах захисту від нього (анатомо-експериментальне дослідження) : автореф. дис. ... канд. мед. наук : 14.03.01 / Чернов А. Т. ; Крим. держ. мед. ун-т ім. С. І. Георгієвського. – Сімферополь, 2006.

2008

8. Верченко І. А. Особливості росту, будови та формоутворення хребців при дії гіпергравітації і захисті від неї (анатомо-експериментальне дослідження) : автореф. дис. ... канд. мед. наук : 14.03.01 / Верченко І. А. ; Крим. держ. мед. ун-т ім. С. І. Георгієвського. – Сімферополь, 2008.
9. Шимкус Т. С. Вікові особливості будови легень під впливом гравітаційних перевантажень та при застосуванні різних засобів їх корекції (анатомо-експериментальне дослідження) : автореф. дис. ... канд. мед. наук : 14.03.01 / Шимкус Т. С. ; Крим. держ. мед. ун-т ім. С. І. Георгієвського. – Сімферополь, 2008.

2010

10. Мостовий С. О. Репаративний остеогенез нижньої челюсті на фоні інтоксикації солями свинцю (анатомо-експериментальне дослідження) : автореф. дис. ... канд. мед. наук : 14.03.01 / Мостовий С. О. ; Крим. держ. мед. ун-т ім. С. І. Георгієвського. – Сімферополь, 2010.
11. Пилипчук В. В. Клініко-біохімічні зрушення в організмі спортсменів-стайерів та їх фармакологічна корекція : автореф. дис. ... канд. мед. наук : 14.01.33 / Пилипчук В. В. ; Луган. держ. мед. ун-т. – Луганськ, 2010.

2011

12. Шаймарданова Л. Р. Вікові морфофункціональні зміни кісткового мозку під дією ксеногенної спинномозкової рідини : автореф. дис. ... канд. мед. наук : 14.03.01 / Шаймарданова Л. Р. ; Крим. держ. мед. ун-т ім. С. І. Георгієвського. – Сімферополь, 2011.

2013

13. Волковець Д. В. Вікові особливості будови нирок щурів під впливом гравітаційних перевантажень та при застосуванні різних методів захисту від них : автореф. дис. ... канд. мед. наук : 14.03.01 / Волковець Д. В. ; Крим. держ. мед. ун-т ім. С. І. Георгієвського. – Сімферополь, 2013.
14. Петровський В. В. Лімфатичне русло соматичних та вегетативних нервових утворень попереково-крижової ділянки : автореф. дис. ... канд. мед. наук : 14.03.01 / Петровський В. В. ; Терноп. держ. мед. ун-т ім. І. Я. Горбачевського. – Тернопіль, 2013.
15. Тян О. В. Анатомо-функціональні критерії ендоскопічної діагностики жіночої безплідності різної етіології / Тян О. В. – Луганськ, 2013.

2014

16. Гасанова І. Х. Вікові особливості будови судинних сплетень шлуночків головного мозку при парентеральному введенні ксеногенної спинномозкової рідини (анатомо-експериментальне дослідження) : автореф. дис. ... канд. мед. наук : 14.03.01 / Гасанова І. Х. ; Крим. держ. мед. ун-т ім. С. І. Георгієвського. – Сімферополь, 2014.
17. Гафарова Е. А. Вікові особливості будови печінки при дії гіпергравітації та захисту від неї : автореф. дис. ... канд. мед. наук : 14.03.01 / Гафарова Е. А. ; Крим. держ. мед. ун-т ім. С. І. Георгієвського. – Сімферополь, 2014 р.
18. Кисельов В. В. Морфофункціональні зміни надниркових залоз білих щурів при введенні прижиттєво взятої ксеногенної спинномозкової рідини : автореф. дис. ... канд. мед. наук : 14.03.01 / Кисельов В. В. ; Крим. держ. мед. ун-т ім. С. І. Георгієвського. – Сімферополь, 2014.

19. Рамський Р. С. Анатомо-топографічне та біомеханічне обґрунтування подовження плеча імплантованими дистраційними апаратами системи Бліскунова : автореф. дис. ... канд. мед. наук : 14.01.03 / Рамський Р. С. ; Крим. держ. мед. ун-т ім. С. І. Георгієвського. – Сімферополь, 2014.

2016

20. Шатов Д. В. Вікові особливості структури легень при парентеральному введенні ксеногенної цереброспінальної рідини : автореф. дис. ... канд. мед. наук / Шатов Д. В. – Сімферополь, 2016.

2018

21. Макаліш Т. П. Вікові структурні особливості селезінки щурів при введенні ксеногенної спинномозкової рідини : автореф. дис. ... канд. мед. наук / Макаліш Т. П. – СПб., 2018.

2024

22. Ющук Г. Л. Особливості лабораторного статусу хворих на COVID-19 залежно від віку та супутньої паталогії : автореф. дис. ... д-ра філософії : 091 / Ющук Г. Л. ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2024.

**Докторські дисертації, виконані під керівництвом професора
В. С. Пикалюка**

1993

1. Івченко В. К. Патогенетичне обґрунтування пункційних кістковопластичних операцій та імунокорекція при кісткових кістах та фіброзній остеодисплазії у дітей : дис. ... д-ра мед. наук : 14.00.22 / Івченко В. К. ; Харків. НДІ ортопедії і травматології ім. М. І. Ситенка. – Харків, 1993.

2004

2. Романюк Б. П. Особливості будови росту, формоутворення та регенерації скелета при метаболічних ураженнях печінки : дис. ... д-ра мед. наук / Романюк Б. П. – Луганськ, 2004.

2012

3. Кутя С. А. Вікові особливості перебудови кісток при гравітаційних навантаженнях та використанні засобів підвищення стійкості до їх дії (анатомо-експериментальне дослідження) : дис. ... д-ра мед. наук: 14.03.01 / Кутя С. А. ; Крим. держ. мед. ун-т ім. С. І. Георгієвського. – Сімферополь, 2012.

2013

4. Бессалова Є. Ю. Ксеногенна спинномозкова рідина в реалізації міжорганної взаємодії регуляторних систем (експериментальне дослідження) : дис. . д-ра мед. наук: 14.03.01 ; 4.03.03 / Бессалова Є. Ю. ; Крим. держ. мед. ун-т ім. С. І. Георгієвського МОЗ України, Вінниц. нац. мед. ун-т ім. М. І. Пирогова / Бессалова Є. Ю. – Вінниця, 2013.

2016

5. Кривенцов М. А. Закономірності морфологічних перетворень тимусу при парентеральному введенні ксеногенної спинномозкової рідини (анатомо-експериментальне дослідження) / Кривенцов М. А. – Сімферополь, 2016.

2022

6. Гривенко С. Г. Реконструктивні хірургічні способи корекції естетичних (косметичних) деформацій передньо-бокової стінки живота : дис. ... д-ра мед. наук : 14.03.01 / Гривенко С. Г. ; Терноп. держ. ун-т ім. І. Я. Горбачевського. – Тернопіль, 2022.

Офіційне опонування

2003

1. Киричок О. М. вікові зміни в кістках скелета при адаптації організму до загального зневоднення та в період реадаптації : автореф. дис. ... канд. мед. наук : 14.03.01 / Киричок О. М. –Тернопіль, 2003.

2007

2. Марчук В.Ф. Особливості морфогенезу і становлення будови яєчників у пренатальному періоді онтогенезу людини : автореф. дис. ... канд. мед. наук : 14.03.01 / Марчук В. Ф. – Дніпропетровськ, 2007.

2009

3. Пришляк А. М. Морфофункціональні закономірності адаптаційних і дизадаптаційних змін серцевого м'яза при його токсичних ураженнях : автореф. дис. ... д-ра мед. наук : 14.03.01 / Пришляк А. М. – Тернопіль, 2009.

2019

4. Дунаєвська О. Ф. Морфофункціональні особливості селезінки хребетних тварин : автореф. дис. ... д-ра біол. наук : 14.03.01 / Дунаєвська О. Ф. – Тернопіль, 2019. – 39 с.

5. Скоробогатов А. Н. Вікові особливості росту, будови та формоутворення кісток скелету після впливу на організм летючих компонентів епоксидних смол : автореф. дис. ... д-ра мед. наук : 14.03.01 / Скоробогатов А. Н. – Київ, 2019. – 36 с.

2020

6. Войценко К. І. Морфологічні особливості структурних компонентів колінного суглоба на різних термінах опіювального впливу : автореф. дис. ... канд. мед. наук : 14.03.01 / Войценко К. І. – Львів, 2020.

7. Теслик Т. П. Морфофункціональні зміни в легенях за умов алоксанової гіперглікемії (анатомо-експериментальне дослідження) : автореф. дис. ... канд. мед. наук : 14.03.01 / Теслик Т. П. – Суми, 2020.

2021

8. Ртайл Раєд Абдалах. Морфологічні особливості регенерації скелетних м'язів за умов експериментальної гіперглікемії : автореф. дис. ... д-ра філософії з галузі знань 22, 222 / Ртайл Раєд Абдалах. – Суми, 2021. – 20 с.

2024

9. Макарчук І. С. Особливості морфогенезу нижньої щелепи та їх прикладне значення : автореф. дис... д-ра філософії : 22, 222 / Макарчук І. С. – Чернівці, 2024. – 20 с.

ГРАНТОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

1987–1992 рр. – відповідальний виконавець держбюджетної теми «Особливості морфогенезу скелету під впливом змодельованих екзогенних факторів різної етіології та інтенсивності».

1996–2000 рр. – керівник держбюджетної теми «Регіональний екоантропогенний вплив аварії на ЧАЕС на органи та системи людського організму».

2002–2012 рр. – «Особливості морфогенезу органів та систем під впливом факторів гіпергравітації та пошук ймовірних систем захисту».

2014–2018 рр. – керівник держбюджетної теми «Експериментальна ксенолікворологія».

2015–2019 рр. – держбюджета тема «Вплив екзогенних факторів різної етіології на остеогенез».

2019–2022 рр. – Україно-швейцарський проєкт «Розвиток медичної освіти».

2019–2024 рр. – грант Асоціації французько-української співпраці у сфері охорони здоров'я та фармації.

ВІДЕОДОКУМЕНТИ

2010

1. Mortel Docntnt vivas = Мертві вчать живих : відеофільм / Мед. акад. ім.. С. І. Георгієвського, Каф. норм. анатомії. – Сімферополь, 2010. – 1 електр. опт. диск ; (DVD-ROM).

2016

2. Primus inter pares =Первый среди равных : видеофильм / Мед. акад. им. С. И. Георгиевского, Каф. норм. анатомии. – Симферополь, 2016. – 1 электр. оптич. диск ; (DVD-ROM).

Соавт.: В. Лагода, Н. Метельский, В. Кургинян, Н. Фархадлы.

ЛІТЕРАТУРНА ТВОРЧІСТЬ: СПОГАДИ, НАРИСИ, ПОЕЗІЯ

Пам'ять мого серця

В тихому заболоченому куточку Любомльського району на Волині,

далекому від центральних асфальтових доріг (зате до знаменитого Світязя кілометрів 20, а до польського кордону навпростець і того менше) в селі Масловець стояла наша батьківська хата. Вона була зовсім скромна, дерев'яна. Під черепицею, напевне найменш показна з усіх 150 селянських осель, що вінчають подвір'я місцевих аборигенів. Домівка – моя ровесниця, бо саме тут в понеділок, 16 листопада 1954 року я народився - в першу ж ніч по «перехищині».

Правда, - 8-місячним, бо ще напередодні мати носила глину та воду, а батько місив долівку. Дощок на підлогу не було, от і довелося у двох кімнатах та на кухні бити тік. Дерево ж настелили років через десять.

Майже все у нашій хаті було зроблено батьківськими руками. От тільки піч, плита, грубка, та весь мур з комином майстрував покійний дядько Сергій, рідний старший брат батька. Пішли вони з життя у один рік, і могили їх рядом. То вже пізніше, у 60–70-х роках, під час щорічних заробітків на Дону, в Ставрополлі чи Дніпропетровщині, освоїв батько й оту хитру мулярську справу. Й коли у 1975 році прийшлося міняти все гаряче хатнє хазяйство, – то робив те все вже ненько сам, правда, - під пильним наглядом все того ж нашого родича, сусіда по межі. Бо найбільша ганьба для майстра – загубити тягу – то, коли дим з печі не засмокче комин, а він клубками стелиться по хаті.

З 1986 року хата стояла без хазяїна. На 70-му році життя колгоспна бортова машина відвезла батька на величезне сільське кладовище. Воно спільне для чотирьох округних сіл. Хаотичне, невпорядковане, з протоптаними кривими стежками між могилами. Тут все, як на життєвій дорозі. Поряд з похиленими дерев'яними хрестами, на яких навіть на проводи не появляються кольорові фартушечки з узорчатими краями (більше ніде, і ніколи таких не бачив), рушники чи віночки (бо вже нікому їх принести, - перевелись цілі роди

чи родини), стоять ошатні іменні пам'ятники з чорного мармуру. На тих могилах штучні квіти також часто-густо появляються тільки по великих релігійних святах. Живі квіти – то взагалі дивина, бо ще донедавна не прийнято було садити на могилах квіти, окрім барвінку...

Батька вийшло провести в останню дорогу, того на диво теплого осіннього дня, усе село. Ці похорони врізались в мою пам'ять довіку. Попереду несли хрест, хоругви та співав церковний хор. Зазвичай, похоронна процесія після прощання з тілом покійника на межі села (а це половина дороги до церкви й тільки третина шляху до сільського погосту) стає на половину меншою. За труною продовжують йти рідня, сусіди, однолітки. На цей раз було не так. І немаленька кам'яна сільська церква, освячена в 1812 році, яка бувала повною аж до непродику на Різдво. Пасхальні свята, Покрову та Трійцю, отого осіннього жовтневого дня була зігріта не тільки ладаном кадила, а й диханням незвично великої кількості односельців різного віку. Правда, серед пригорюнених в церкві не було єдиної дочки. Наша рідна сестра Анастасія заливалася сльозами обабіч при дорозі, не відважившись переступити поріг божої оселі. Бо ще було невідомо чим відгукнуться похорони батька з попом та повним християнсько-церковним звичаєм для члена КПРС на партійно-адміністративній посаді у обласному центрі.

Батьки наші ніколи не були фанатично віруючі. В церкву ходили на свята, часто у неділю. Релігійні дати шанували, хоча батько дуже часто любив повторювати, що «за роботу та за їжу гріха немає». Тому й пости витримувалися тільки найбільші, а коли ранньою весною приходила черга в колгоспі на пару коней недільного дня, щоб виорати город біля хати, батько хрестився до схід сонця і клав борозну за борозною. На покуті в усіх трьох кімнатах хати висіли образи. Зимовими вечорами батько вслух любив читати «Біблію» і по своєму товкмачити її зміст. Недаром мав за плечима 4 класи польської гімназії. Але й не рідше (а майже частіше) бралась до рук настільна книга нашої оселі – Шевченків «Кобзар». Я до сьогодні пам'ятаю вибрані місця трьох поем «Катерина», «Причинна», «Утоплена». Бо вони найчастіше звучали уголос.

Ми – четверо дітей, (з шести народжених) вирости не те що атеїстами, але й без отого глибокого душевного оніміння перед словом «Бог». В церкву наввипередки бігли на вербну неділю та на великодню всенічну службу. В хаті не заперечували проти нашого «піонерського» дитинства, «комсомольської юності», «партійної» дорослості. Хоча й не особливо заохочували. Молитву «Отче наш» навчили усіх. І доки ми були під домашньою опікою – цими словами, зверненими до небесного владики, – день починався і закінчувався. Вік у нас різний. Найстарший брат Іван – з 1941 року, він пішов з життя майже шістдесятирічним, залишивши по собі трьох синів. Найменший Володимир – з 1963, я – з 1954, сестра – з 1948. Але життєві дороги кожного з нас назвати легкими важко. Може і по цій причині – нашої поверхневої віри?

25 років хата пустувала без людей. Тільки в першій рік після смерті хазяїна мати так і не зважилася перебраться хоча б на «сніжні» місяці до нас дітей, у місто. Їй здавалося, що відсутність хазяйки у хаті є зрадою спільних сімейних років. А тут ще й циганка наворожила та сон приснився, що піде вона з життя також на 70-му році. Слава богу, не справдилось – ненька ще 25 років пестила нас. Правда, на межі 70-річчя перенесла важкий інсульт, – після якого відновлювалась повільно і довго.

Вікова різниця батьків сягала 5 років. У 1940 році 18-річною вийшла заміж Гайова Уляна за 23-річного Степана Пикалюка. Сім'я матері була багатодітною, без статку і землі. А хлопець сватався статний, та й з міцних середняків, дарма що безбатченко. На сільських вечорницях, на які вона почала тільки виходити тої «пилипівки», він завжди виділяв її серед усіх дівчат, хоча й одягнена була чи не найскромніше. І гарбузовим насінням пригощав першою, і яблуко вибирав для неї найчервоніше. Їй заздрили подруги, бо на той час Степан вже відслужив 1,5 роки жовніром польської армії.

За 48 років подружнього життя було по-всякому. Але всі у селі знали, що в оселі Вахонового Степана (таке незвичне ім'я мав мій дід по батькові) робота ніколи не поділялася на «жіночу» і «чоловічу», а сам хазяїн умів корову подоїти, хазяйство попорати, води наносити і піч розтопити. Бо шанував свою хазяйку і пишався її красою, працьовитістю. Навіть далеко непокладистий

характер та гострий язик швидше зараховував до переваг своєї половини, хоча саме вони ставали причиною нечастих домашніх «непорозумінь», які траплялись замолоду. Особливо після сільських весіль, де батько любив не тільки потанцювати з молодицями... Правда, останніх років 15–20 сусіди навіть «міцне» слово чули у нашій оселі все рідше і рідше. Може, саме по цій причині запропонували односельці 62-річному Степанові стати сільським церковним старостою. Батько подякував громаді і ... відмовився, зіславшись на стан здоров'я. Чи віру свою вважав не на стільки глибокою, чи справді вже не відчував достатньо сил для щонедільної служби божої. То було не дивно, що зовні огрядний чоловік, при рості 173 см з вагою під 90 кілограмів, жалівся на погане самопочуття. Бо життєва батькова дорога була не тільки звивистою, тернистою, з ритвинами, а й по вінця виповнена бідою, неправдою, лихом...

На стінах нашої батьківської хати, поряд з матусиними вишиванками «хрестиком» та сестринськими «гладдю», в рамках під склом зберігалися численні сімейні фотографії різних літ. Серед них виділялась невеличка фотографія форматом 5x8,5 см коричневого кольору. Підпис на звороті свідчить, що зроблена вона у «закладі фотографовому» Стефана Сазінського у Мінську-Мазовецькому 18 грудня 1939 року. На невеличкому клаптику глянцевого картону батько дуже молодий, вродливий, по військовому зосереджений і навіть урочистий. Відчувається, що польському вояку дуже до вподоби парадна форма кавалериста з погонями, блискучими гудзиками і шевронами на відкладному комірці мундира, з широким шкіряним поясом, з шаблею при боці. Навіть «конфедератка» незвичної трикутної форми, з блискучим козирком та кокардою, йому явно до лиця. Як не зайві і військові значки – відзнаки на грудях. У 1937, коли юнаку сповнилося 19 років, був покликаний він до польського війська. Прослужив півтора року, встиг освоїти кавалерійські премудрості (бо на коні тримався з шести років). Чудом уцілів під час блискавичного німецького «бліцкригу», бо воював під Варшавою, де був чи не єдиний острівець запеклого військового супротиву впевненій ході (чи маршу) кайзерівського чобота по берегах Вісли на неокресленому німецько-польському фронті, де вперше й потрапив у полон. Але на ту пору західні землі

повернулись в лоно українських. І польський полонений вояк із простріленою рукою став фактичним громадянином союзницької для Німеччини держави з іменем СРСР. Ото й був відпущений на всі чотири сторони. Повернувся додому глибокої осені 39-го. А весною вже були заручини, правда без весілля; брав Уляну з багатодітної сім'ї, де ще менших залишилось четверо. Двоє старших братів пізніше забере війна, молодші сестри виживуть. А ще через рік, у жнива 41-го, коли в селі правили німці, з'явився первісток, наш найстарший брат Іван. Наступних двоє дітей, Ольга та Петро, з'явилися на білий світ з інтервалом у три роки. Правда, прожили вони обоє життя зовсім коротке: для сестри виміряне тижнями, а для брата 13 роками...

Вдруге солдатом батько став вже 20.08.1944 року, коли Головнянським РВК був мобілізований в 7-мий кавалерійський полк Радянської армії кавалеристом-стрілком окремої роти (про що свідчить запис у військовому квитку). Місячні осінні табірні збори в багнюці і землянках під Житомиром – та знову фронт. І знову земля польська. Тільки на цей раз воював за звільнення, з обличчям поверненим на захід, як і сповільнені запеклими боями, але постійні вперті кроки просування вперед. І так до Сандомира. Тут не пощастило. Під час однієї з локальних атак осколком снаряда був вбитий кінь, а контужений вершник залишився лежати на нейтральній території. Підбрала ж його німецька розвідка – вона першою робила нічну «зачистку» поля бою. Через проміжний концентраційний табір попав на службу до баварського фермера, у якого за світлого дня обробляв землю, а з настанням темноти допомагав на домашній пивоварні. Як не дивно, але варив пиво 76-річний бюргер аж до того самого дня, коли американський солдат конфіскував у переможеного експлуататора, в якості військового трофея, військовополоненого – українського солдата армії союзника. Доказувати своє право на повернення до сім'ї, що проживала на землі переможця під гордим іменем Радянський Союз, довелося втечею з чергового (вже третього) табору для військовополонених. Тільки годували на цей раз незрівняно краще - продуктами, вирощеними на полях сусідньої Франції, а пильнували табір по периметру (від кого?) солдати у формі армії США. Правда, охорона не була надто щільною, а на ніч залишалась

чергова варта тільки на воротах. Тікав батько після добровільно-примусової бесіди з адміністрацією табору, разом з земляком із сусіднього села - вояком дивізії «Галичина» (вони й складали більшість серед утримуваних). Інтернованих переконували, що тепер для них усіх дорога лежить тільки за океан – в Америку чи Канаду, бо на «совецькій землі» їх чекали НКВД, Сибір, тюрма. У правду тих слів вірилося й не вірилося. Але дуже вже хотілося до рідної домівки – обняти молоду дружину, погомоніти з матінкою і двома братами, погойдати на руках первістка (5-річний синок ще довго питав по поверненні: «Батьку, а де твоя хата, бо моя отут»), поставити в борозну коня з плугом (не знав, що вороного з хліва вивели німці, коли відступали), засіяти свій гектар чи два поля за селом (те поле по війні стане колективним, колгоспним), зірвати червоне яблуко у своєму саду (так і не зірвав, бо на місці яблуні залишалась воронка від бомби, в якій пізніше був облаштований земляний льох). Ото й пройшов ногами пів-Європи, поспішаючи манівцями до рідного порогу – будиночку на дві кімнати, яка чудом уціліла під час гарячих боїв у 1944, хоча й була під стріхою. Тоді снарядами й бомбами була зрита долина коло хати, де був табір біженців, який несамовито бомбили одні та другі, приймаючи їх за військові обози. Були вщент зруйновані всі будівлі навколо, а за 200 метрів на перехресті, біля бувшої хати сусідської вдови Юрчихи, ще довго стояв підбитий танк з червоною зіркою на броні. Обабіч роздоріжжя появився хрест, під яким у спільній могилі були поховані останки згорілих 4 танкістів. Пізніше їх перенесли у братську могилу на кладовищі, коли відкривали пам'ятник – бронзовий солдат з непокритою головою і прихиленим коліном до землі. От тільки імена танкістів залишилися невідомими.

Мати згадувала, що у 1945 на тиждень, чи два, їм - законним хазяям хати, довелося потіснитись, прийнявши на постій лікаря і шевця з тилкових частин Радянської армії. При споміні про Віктора, – так звали «красивого, дуже вихованого та грамотного доктора», наша мама чомусь ніяковіла. Постояльці завжди приносили гостинця синочку Іванкові, кликали хазяйку вечеряти, хоч вона ні разу, під пильним оком свекрухи, не переступила поріг кімнати, де

проживали гості, і від вечері відказувалася. Казала свекруха, що Віктор, коли зняли терміново частину, забігав попроситись. Але Уляна була далеко за селом, носила обід двом чоловіковим братам, що саме косили жито.

Поспішав батько до рідної домівки, вірячи що його тут чекають. Але не знав, що те нетерпіння проявляють не тільки рідні. В 45-му по весні посланці із сільради конфіскували у матері єдиного листа, що прийшов від батька з фронту ще з-під Сандомира, описали всі хатні злидні і сказали, щоб збиралися до Сибіру, бо за їхніми даними батько був у німецькому полоні, з якого втік. І якщо його немає дома, то він у «бульбашах». Ото й відчували всі хатні пильне око «яструбків» усю осінь і зиму, – бо ті були певні, що якщо хазяїн десь у «лісовому братстві», то обов'язково додому об'явиться. Він і справді прийшов, але вже в квітні 1946, з небагатьма іншими, хто вернувся живими з фронтів чи примусових робіт. Ото й вийшло свято повернення з гірким присмаком недовіри та зневаги. Довгих три роки збиралися на коня, на воза, на сільськогосподарський реманент (довелося віддати циганам єдину вихідну спідницю матері та сукняне пальто батька, перешите з шинелі), але все-таки поле засіяли. Засіяли зерном хазяїна-одноосібника, але збирали зріж вже у колгоспну комору. Мати казала, що ні до того, ні після того року хазяїнування, більше такого урожаю не було. Місяцем раніше на спільний колгоспний двір, створеного методом батога і обіцяного пряника колективного господарства, відвів батько коня, лошака та корову-годувальницю. Довго ще в хаті журились та плакали за кровним добром (худобина ще довго з пасовища втікала у домашній хлів), але вибір був невеликим – світле майбутнє у колгоспі «Шляхом Ілліча», – чи довга дорога на сибірське поселення. Правда, дієдатних мужиків, що вміли писати й читати, по війні у Масловці майже не залишилось. То ж довелося Степанові, поступившись гонором хазяїна, стати колгоспним бригадиром. Тільки, не надовго. Бо з часом ця посада стала дуже впливовою та прибутковою на селі. І на довгих 20 років її обійняв один із спритних батькових однолітків, якому через куплену у повітового фельдшера за три кіло сала та літр «перваку» довідку про спадкове нездужання, вдалося уникнути у 1937 р. «польського призову», а 44–45 рр. «провоювати» у глибокому тилу

інтендантського обозу. Зате документи «учасника Великої Вітчизняної війни» оформив справно і всі ювілейні медалі отримувач регулярно. А батькові отого посвідчення фронтовика так і не видали. Бо, що ж то за солдат славної та бойової армії-переможниці, який зап'ятив себе німецьким полонем?! Та ще й не одним... І поранення та контузія тому не оправдання. Ото й за всі роки святкування Дня перемоги він прийшов на сільський схід тільки раз. У 1968 році відкривали пам'ятний монумент полеглим односельцям на полях другої світової. На гранітній плиті викарбувані прізвища та імена батькових фронтових побратимів, материних братів, численних родичів. Прізвища Пикалюк та Гайовий зустрічаються більше двадцяти разів. Я з піонерським галстуком стояв у почесній варті біля пам'ятника. Знімали документальне кіно, що було вдивину. Але найбільшою несподіванкою для багатьох односельців став не натовп заїзжих гостей-знаменитостей (серед них поети, спортсмени, артисти, партійні та радянські діячі), – а поява в гурті чисто (хоча й бідно) одягнених селян, нашого батька, з сивою головою, у вишиванці сорочці. Більше він на мітинги не ходив, бойові сто грам пив наодинці, а про свою війну вперше розказав мені в останній рік життя, коли втративши майже половину ваги, із сформованою вадом серця, гіпертонічною хворобою, цукровим діабетом і поліартритом лежав у ревматологічному відділенні обласної клінічної лікарні. І я, надіючись на чудо та професійну мудрість лікуючого лікаря, – мого інститутського друга, майбутнього депутата Верховної Ради Володимира Карпука, намагався його обнадіяти, малюючи райдужні картини сімейного благополуччя у батьківській хаті. Але хіба ж можна заговорити словами або втішити сліпими надіями мудре серце і світлий розум ветерана? Помирав батько у власній хаті, 16 жовтня 1986 року від обширного інсульту. Ще зранку ми попрощались – я їхав у Луганськ, де на той час викладав у медуніверситеті. А ввечері попутними машинами з сестрою добирались з Луцька у Масловець, надіючись на чудо і уповаючи на бога. І ми зустрілись – з його повним свідомості поглядом, що пламенів із розширених від болю та муки зіниць, але вже з безмовними вустами. Він тільки потиснув мою руку і довго довго гладив по тилу кисті, передаючи ніжність і останні краплі свого

батьківського тепла нам – сиротам, як благословення на життя, гідне його – фронтовика без нагород і почестей, привілеїв і пільг. Окрім одної, переваги – померти в оселі, збудованій своїми руками, під шелест падаючого листя з дерев власного саду, в оточенні дорослих дітей, і бути похованим у землі, що зветься б'атьківщиною.

А хата вже не стоїть пустою. Сільські майстри-сусіди замінили черепицю на шифер (стало легше дерев'яним стінам тримати вагу даху), поновили паркан, сестра з наймолодшою невісткою побілили стіни ззовні і зсередини. І в помолоділу оселю, що усміхається весняному сонцю шибками відкритих вікон, перейшла жити багатодітна сім'я Віктора – онука діда Сергія, батькового брата, того самого, що навчив його класти піч, – сусіда по межі і кладовищу...

Професор В. С. Пикалюк – син фронтовика.

Зустрічі без прощань...

Життєва дорога чи стежка, як жіноча доля, скільки б не блукала світами – все одно повертає в рідну оселю. В 1995 році я отримав запрошення взяти участь в конкурсі на заміщення вакантної посади професора з наукової роботи новоствореного, на базі педінституту, університету імені Лесі Українки. Передав це усне запрошення через сестру проректор з навчальної роботи Віктор Завадський. До того, по завершенні аспірантури в Тернопільському медичному інституті, я вже 10 років працював в Луганському медичному інституті, пройшовши кар'єрні щаблини від доцента кафедри, відповідального секретаря приймальної комісії до професора кафедри анатомії людини і проректора з навчальної роботи. Попутньо захистив докторську дисертацію. Жити і працювати в Донбаському краї західняку було нелегко. Але за підтримки ректора університету, а заодно і мого наукового керівника та Вчителя Володимира Ковешнікова ми відкрили при університету україномовний медико-біологічний ліцей для обдарованих дітей, перевели лекційний курс більшості кафедр на державну мову, створили Луганське обласне відділення СФУЛТУ. І тут така несподівана, але дуже зваблива пропозиція – повернутись додому, на Волинь. Віктор Іванович манив і інтригував, що є реальні перспективи для

розбудови класичного освітнього університету прототипу європейського зразка з багатопрофільними векторами спеціалізацій, і не тільки гуманітарних. Як виявилось, в університеті вже працював доктор медичних наук професор Григорій Семенович Стеценко і були ліцензовані дві науково-прикладні спеціальності – медична фізика та медична хімія, на які здійснили набір студентів. Саме вони повинні були стати першою цеглиною фундаменту майбутнього медичного факультету. На жаль, в подальшому спільними зусиллями ректорів найближчих медичних вишів, клерків з облдержадміністрації і керівництва лікувальних закладів обласного центру, ця ідея була успішно загублена, а студенти після року навчання у ВДУ були розпорошені по медичних закладах Львова, Тернополя, Чернівців. Не допомогла навіть підтримка і клопотання депутата Верховної Ради України Володимира Карпука про збереження медичної спеціалізації.

Закінчився навчальний рік, канікули – і я їду додому, прихопивши з собою усі необхідні документи для участі в конкурсі. Але для початку повинна відбутися співбесіда з виконуючим обов'язки ректором ВДУ. Так відбулась моя перша зустріч з професором Анатолієм Вадимовичем Свідзинським. Що характерно – зустрілись ми не в службовому кабінеті. Коли в призначену годину я прийшов до приймальної кабінету ректора на третьому поверсі відвойованого в обкому партії, там мене зустріла дружина ректора Маргарита Жуйкова і пояснила, що Анатолій Вадимович прихворів, а тому зустріч відбудеться у них дома. По дорозі ми захопили в гастрономі пачку вівсяного печива і зеленого чаю (як виявилося, це були скромні гурманські смаки Анатолія Вадимовича і при наступних посиденьках у професора я вже знав чим порадувати його). Переступивши поріг квартири в новобудові за бібліотекою імені Олени Пчілки, мені вона здалася дуже тісною. Але як виявилося, це обманливе сприйняття формували книжкові шафи. Вони займали три четверті простору. Я пожартував, чи не потрапив я в філіал бібліотеки для юнацтва. Господар відреагував, пояснивши, що значна частина їхньої книгозбірні, на жаль, залишилась в Криму, поповнивши фонд бібліотеки Таврійського університету. А сюди переїхало тільки вкрай необхідне для продовження наукової роботи і подальшої творчої

діяльності. Так я дізнався про його довгу кримську трудову сторінку біографії, що тривала 18 років – з 1975 по 1993 рік.

Примха долі, чи закон парних випадків – моя кримська сторінка життя також тривала 18 років (з 2001 по 2018 рр.). І я мав змогу пройтись улюбленими стежками Анатолія Вадимовича, що тягнулись берегами Салгіру, через увесь парк від медуніверситету до корпусів університету Вернадського, віднайти в університетській бібліотеці у фонді художньої літератури подаровані видання творів його дядька поета Володимира Свідзинського з помітками на полях племінника-професора, доктора фізико-математичних наук Анатолія Свідзинського. Так і йшов по життю Анатолій Свідзинський, непересічна особистість, багатогранний талант, поєднавши в собі прагматичну точність професора теоретичної і математичної фізики, (автор понад 100 публікацій, 10 монографій та підручників, фундатор кафедр математичної і теоретичної фізики і Сімферополі та Луцьку) високий політ творчості письменництва та літературознавства (багато вартують його бібліографічні нариси «Я виноград відновлення у ніч несучу», збірки новел «Незаймані слова» і «Роки й обличчя»), прогностично-стверджуючий дар державотворця національної України (фундаментальне дослідження «Синергетична концепція культури»). Знаково, що саме виданнями праць першого ректора ВНУ імені Лесі Українки Анатолія Свідзинського стверджувало своє авторське ім'я видавництво університету ВДУ «Вежа»

У 2018 році я повернувся з Криму додому, у Луцьк, на терени Волинського національного університету ім. Лесі Українки, реалізувавши з третім ректором Ігорем Коцаном наш амбітний але нездійснений з першим ректором ВНУ Анатолієм Свідзинським) задум – ліцензувати медичну спеціальність і відкрити двері для студентства медичного факультету, який поступово розправляє крила, обростає іменами і традиціям . Нехай і з затримкою а 25 років.

Подарунок долі або зустріч з Учителем

Появившись на білий світ і опинившись у руках акушерки чи бабки-повитухи (у моєму випадку баби Мотруни), новонароджений раніше від імені отримує від Всевишнього два щедрі подарунки – власну долю і життєву дорогу. Якою б звивистою та тернистою ця дорога не була, довжина її пропорційна милості Божій. На кожному кроці пройденого шляху ми пересікаємося з людьми – випадковими і байдужими, невідповідними майбутніми недоброзичливцями чи друзями. Якщо ж доля вирішила відміряти вам ще й крапельку щастя, вона робить неймовірно щедрий презент – зустріч з Учителем.

Отримавши атестат про середню освіту з рук директора Луцької середньої школи-інтернат Євгена Федосійовича Стасюка, я відправився на старт власного професійного шляху – здобувати медичну освіту у стінах Тернопільського медичного інституту. Після зустрічі з технічним секретарем приймальної комісії, мене відправили на профорієнтаційну співбесіду. У невеликому затишному кабінеті привітно посміхнулася абітурієнту з Волині неймовірно красива жінка – у шовковому костюмі з білим комірцем, з модною стрижкою пишного темно коричневого волосся. Запросивши присісти, вона взяла мою папку з документами, уважно передивилася їх і, звернувши увагу на дипломи за перемоги у предметних олімпіадах з біології, хімії і літературному конкурсі, запитала:» Чому медицина а не література?» На що я відповів, що від роботи журналіста видимого результату можна і не зауважити, а от кожен лікарський прийом – то реальна корекція здоров'я чи навіть життя пацієнта. Вона ще раз привітно посміхнулася і висловила в голос надію, що ми зустрінемося в аудиторії як студент і викладач. Здавши документи і отримавши направлення в гуртожиток, від студентів-старшокурсників, які забезпечували діловий порядок в роботі приймальної комісії (перш за все дотримання черговості подачі документів абітурієнтами, відсікаючи батьків і вболівальників ще на порозі вхідних дверей морфологічного корпусу), я дізнався, що мав честь спілкуватися з наймолодшою, найвродливішою,

найрозумнішою і найдоступнішою професоркою інституту Марковою Оленою Олексіївною.

Наступна зустріч відбулася через півтора роки – науковий куратор СНТ ТДМІ проф. О. О. Маркова на пленарному засіданні щорічних студентських днів науки нагороджувала переможців та лауреатів дипломами і грамотами. Два семестри я вивчав під керівництвом доцента Любові Салової економічні зв'язки взаємодопомоги соцкраїн східної Європи в рамках РЕВ при будівництві у Тернополі комбайнового заводу, оформив свою першу науково-дослідницьку роботу і став переможцем Всесоюзного конкурсу студентських наукових робіт із суспільних дисциплін (політекономічний напрямок). Тому і опинився в когорті нагороджених. Нагадавши про нашу першу абітурієнтську зустріч, (що мене здивувало не менше, ніж сама нагорода), Олена Олексіївна запропонувала мені продовжити науковий пошук у студентському науковому гуртку кафедри патофізіології, яким вона керувала і де вже працювали третьокурсники Володимир Карпук, Анатолій Ваврищук та четвертокурсник Володимир Коптюх. Правда, сама студентська лабораторія з апаратом Варбурга для визначення тканинного дихання та гліколізу, знаходилася на кафедрі фармакології, так як завкафедрою патофізіології проф. Е. Н. Бергер не відзначався особливою прихильністю до колеги по кафедрі та її учнів. В наступні роки до нашої експериментальної групи приєдналися Віктор Гадзюк, Степан Вадзюк, Антоніна Пришляк, Ольга Денефіль. Протягом чотирьох років роботи СНГ ми моделювали на щурах лінії Вістар фармакологічні та стресові виразки травного тракту, токсичне поразення печінки і мікроінфаркти серця з пошуком можливих шляхів терапевтичної корекції експериментальної патології препаратами прооксидантної дії. Перед початком нового тематичного експерименту, Олена Олексіївна вручала кожному з нас список наукових першоджерел з фундаментальних монографій та журнальних статей, які ми повинні були знайти, опрацювати, підготувати реферат і зробити доповідь на теоретичному семінарі студентського наукового гуртка. І тільки після цього починався сам дослід, в ході якого ми повинні були знайти практичні підтвердження сформульованих теоретичних завдань та робочої гіпотези.

Часто вони не співпадали. І тоді з вуст професорки незмінно звучало нагадування, що у справжній науці навіть негативний результат є важливим, бо він наближає нас до істини. Здобутки наших досліджень ми щорічно доповідали на студентських наукових конференціях різного рівня – інститутських, міжвузівських, всесоюзних, побувавши у Донецьку, Ужгороді, Волгограді, Каунасі, Тбілісі, Душанбе, Благовещенську. Кожного року студенти експериментальної групи Олени Маркової ставали переможцями всесоюзного конкурсу студентських наукових робіт серед вузів СРСР. Реальні результати досліджень знайшли своє відображення в перших тезисних публікаціях і журнальних статтях. Олена Олексіївна, пройшовши сама усі етапи наукового змушніння студента-гуртківця, аспіранта, докторанта щедро ділилася власним досвідом та практичними навиками, навчивши нас доглядати за піддослідними тваринами, мити лабораторний посуд, освоїти усі можливі методи введення препаратів – підшкірно, внутрішньом'язово, внутрішньовенно, внутрішньошлунково через зонд, дозувати наркоз ефірний масочний, судинний тіопенталовий чи внутрішньоочеревенний, записувати ЕКГ і ЕЕФГ щурів, морських свинок, мишей, освоїти трудомісткі та капризні методики визначення лабораторних показників кровообігу, гемостазу, брати вагінальні мазки для визначення стадії статевого циклу яєчників, умінню через імпровізовану барокамеру диференціювати стійкість тварин до гіпоксії. Адже заради чистоти експерименту і достовірності отриманих результатів, кожна дослідна та контрольна групи тварин ранжувались не тільки за масою та статтю, а й за показниками превалюючого нервового тону, типом серцевої діяльності, стійкості до гіпоксії, стадії еструсу у самок. Наш куратор постійно підкреслювала, що у постановці експерименту не буває дрібниць, а умови наукового пошуку повинні бути максимально уніфікованими та ідентичними. Більше того – фізіологічні показники організму треба співставити з корелятивними структурними характеристиками. Так я опинився у гістологічній лабораторії кафедри нормальної анатомії, а нашими морфологічними консультантами, по протекції знову ж професора О. О. Маркової, стали молоді асистенти кафедри патанатомії Ярослав Ярославович

Боднар І Михайло Степанович Гнатюк – нинішні професори – завідувачі кафедр патологічної анатомії і топографічної анатомії з оперативною хірургією. Саме вони навчили нас усіх етапів підготовки гістопрепаратів, виробили навички користування бінокюляром та імерсійним об'єктивом, фотонасадкою на об'єктив, патанатомічними атласами, заклали основи теоретичних знань для подальшої наукової інтерпретації отриманих результатів і підготовки ілюстративних морфологічних матеріалів у вигляді мікрофотографій чи слайдів. Поступово, крок за кроком, мудра професорка формувала у своїх учнів функціонально-структурний принцип ведення наукових спостережень, не втомлюючись повторювати, що фізіологія в союзі з морфологією складають основу фундаментальної медицини.

На весняній конференції 1975 року я був обраний головою студентського наукового товариства ТДМІ. Науковим куратором СНТ була все та ж Олена Олексіївна. А штаб ради студентського наукового товариства розташовувався в одній з лабораторних кімнат кафедри патологічної фізіології. Це було чотири роки нашого громадського змушнення і визнання. Голос СНТ став вирішальним при рекомендації випускників в аспірантуру, призначенні іменних стипендій. Олена Олексіївна вчила нас організаційним навикам, умінню спілкуватися з студентською різновіковою спільнотою з трибуни і в аудиторіях, шукати точки дотику і спільні інтереси з комсомольською та партійною організаціями (що було дуже непросто), вести діалог із завідуючими кафедрами, переконуючи в життєвій необхідності роботи реального кафедрального студентського наукового гуртка для відбору та формування майбутніх аспірантів, доцентів, професорів кафедр не з числа круглих відмінників, а з студентів творчо обдарованих, з іскрою таланту дослідника, пошуковця, експериментатора. Так у творчій співпраці з професором Оленою Олексіївною Марковою пролетіли незабутні студентські роки.

Під час навчання в аспірантурі у професора Володимира Георгійовича Ковешнікова, я виконував обов'язки голови ради молодих вчених ТДМІ і наша співпраця з куратором СНТ набула нових рис і аспектів. Олена Олексіївна бачила наше спільне завдання у формуванні наукового симбіозу

міжкафедральних лабораторій, тематичних пошукових груп з когорти студентів-гуртківців та аспірантів, а очолювати їх запрошували молодих докторантів, формуючи майбутні наукові школи, вирішуючи кадрові проблеми викладацького складу (а вони, враховуючи рівень стипендії аспірантів і зарплат асистентів, завжди були актуальними на теоретично-фундаментальних кафедрах).

А ще Олена Олексіївна була для усіх, хто знав її близько, спілкувався, пересікався, іконою стилю професора-естета. Її кругозір, всебічна обізнаність, прагнення до співпраці з колегами інших наукових центрів СРСР і закордоння (що особливо було непросто в ті часи), викликали у нас повагу, замилювання, намагання наслідувати, бути схожими на неї. Не один десяток нинішніх професорів чи доцентів різного професійного спрямування гордо іменують себе вихованцями школи професора Олени Олексіївни Маркової. І вони, як і я, при першій нагоді, не зважаючи на пору року чи дату календаря, поспішають на вулицю Микулинецьку файного міста Тернополя, щоб покласти квіти на могилу Учителя, зігріти свою пам'ять і душу теплом спогадів від хвилин, годин, років, десятиліть спілкування і співпраці з непересічною людиною з талантом Жінки, Вченого, Педагога, Професора Олени Олексіївни Маркової.

*Один з численних учнів професора Олени Олексіївни Маркової
професор, доктор медичних наук **Василь Степанович Пикалюк.***

Славетні імена українських анатомів сучасності: професор Володимир Георгійович Ковешніков

Готуючи до перевидання трьохтомний підручник «Анатомія людини» за редакцією В. Г. Ковешнікова, видавництво запропонувало оформити авторські свідоцтва на україномовне та англomовне видання, захистивши його український пріоритет. Співавторами класичного навчального видання, апробованого часом, є (в більшості випадків вже були) 17 провідних професорів анатомів України. Вчитайтесь в ці імена:

Володимир Георгійович Ковешніков (Луганськ), Іван Іванович Бобрик (Київ), Микола Анатолійович Волошин (Запоріжжя), Андрій Степанович Головацький (Ужгород), Ігор Іванович Ільїн (Одеса), Георгій Степанович Кірьякулов (Донецьк), Володимир Олексійович Козлов (Дніпро), Юрій Петрович Костиленко (Полтава), Віктор Михайлович Лупір (Харків), Богдан Григорович Макар (Чернівці), Василь Степанович Пикалюк (Сімферополь–Луцьк), Олег Юрійович Роменський (Вінниця), Віталій Зіновійович Сікора (Суми), Ярослав Іванович Федонюк (Тернопіль), Віктор Гаврилович Черкасов (Київ), Богдан Васильович Шутка (Івано-Франківськ). Це географія усієї університетської України, ареопаг ваших учителів.

За кожним іменем стоїть анатомічна школа, славетна плеяда учнів. І святий обов'язок кожного з нас встигнути сказати вдячні слова живим і нагадати оточуючим звучні імена тих, хто вже пішов у потойбічний світ.

Кажуть, що фортуна – пані дуже вередлива. Своєю увагою вона наділяє далеко не кожного. А якщо раптом вона й усміхнулася вам – не спішіть святкувати й бити в литаври. Адже ця підступна особа дуже перебірлива в проявах своєї уваги та прихильності. Комусь дістаються блага матеріальні, – але чи багато таких, хто зумів їх збільшити, не ставши духовно ницим, маловажним? Іншим перепадає можливість прожити життя згідно з десятьма заповідями Христа – та чи багато з них відміряли день чи рік свого життєвого шляху без скоєного гріха, виправдовуючись, що «все людське мені властиве»! І тільки

обраним, одному із сотні чи тисячі, її Величність Доля дарує неоцінений дарунок – зустріч з Учителем.

Саме він власним життям навчає своїх учнів умінню не поступатися принципами морального гуманізму, творити добро, не давати матеріальному возвеличитися над духовним, у погоні за престижними життєвими реаліями «золотого теляти» не розгубити неоціненне срібло душі, пам'ятаючи істину, що «перед великим розумом схиляють голови, а перед великим серцем стають на коліна».

Саме таким дарунком Всевишнього був для багатьох морфологів, що працюють у різних куточках України, наш Учитель – Володимир Гергійович Ковешніков, унікальна людина дня вчорашнього і музейних раритет дня сьогоднішнього, поєднавши в собі найвищий професіоналізм і елементарну людську порядність.

Володя Ковешніков народився п'ятим у багатодітній сім'ї міщан Ганни Іванівни та Георгія Павловича 7 листопада 1931 року, про що свідчить запис від 8 листопада в реєстраційній книзі РАГСу міста Борисоглібська Воронежської області. Ота розбіжність в один день дала можливість у подальшому мати два дні народження. Із чотирьох братів, що пішли на фронт, на двох отримали «похоронки», ще про одного жодна звістка так і не прийшла, четвертого, тяжко пораненого, таки дочекалися додому. Атмосфера рідної домівки, просякнута теплом і турботою, батьківською строгістю і материнською добротою, наклала свій відбиток на раннє мужніння єдиної опори і надії сімейства – на Володю, найменшого сина, на формування стержня його особистості, де переважала чесність, працелюбство, людська доброта й готовність відгукнутися на проблеми чи запити ближнього – що і визначило зрештою вибір майбутньої професії. Усі шість років навчання в Саратовському медінституті прожив у гуртожитку на стипендію – спочатку підвищену, бо всі сесії, починаючи з першої, він складав «на відмінно», а починаючи з четвертого курсу – на Сталінську, яка значно перевищувала тогочасну лікарську зарплатню.

Ще активно займався спортом – легкою атлетикою та баскетболом, входячи до складу збірних команд інституту та міста, часто виїжджав на

республіканські та всесоюзні змагання. Із віком перекваліфікувався на бадмінтон та шахи. І треба визнати, що 70-річний ректор Луганського мед університету мав обмежений вибір достойних суперників під час студентських спартакіад. Чудову фізичну форму відчували на собі декани та професори, які намагалися без послуг ліфта й задишки встигнути за «шефом» у його регулярних «обльотах» територій, корпусів, гуртожитків.

Після річної хірургічної субординатури прийняв пропозицію взяти участь у конкурсі в очну аспірантуру з нормальної анатомії – виражена шкірна алергічна реакція на йод і на інші антисептики змусила відкласти реалізацію власної мрії про хірургічну практику майбутнім двом синам – Георгію та Олександрю, що блискуче оперують сьогодні у Львові та Чикаго. Знаючи ціну власного життєвого успіху, він і в нащадків виховав загострене відчуття власного Я, надавши можливість без огляду на батьківське прізвище, самостійно торувати власні професійні та життєві стежини.

Після закінчення аспірантури та захисту кандидатської дисертації «Мінливість середньої черепної ямки людини», яку він виконав під керівництвом знаного морфолога та чудового вчителя професора Вадима Йосиповича Біка, починається трудова діяльність на посаді асистента кафедри анатомії людини та заступника декана педіатричного факультету Саратовського медичного інституту. Перша і єдина любов на всі спільно прожиті роки (мікропедіатра Валентину Ковешнікову ми, його учні, обожнювали і величали не інакше як Мадонною за неземну красу – фізичну та духовну, і через її руки професіонала пройшов не один десяток наших нащадків), весілля і народження первістка загостило житлову проблему. Саме перспектива її реального розв'язання була найвагомим аргументом для участі в конкурсі на посаду асистента кафедри анатомії людини нещодавно сформованого Тернопільського медичного інституту, де Володимир Георгійович Ковешніков пропрацював 23 роки, пройшовши шлях від асистента до професора, завідувача кафедри, голови профкому, секретаря паркому, проректора з навчальної роботи. І цілком закономірним виглядає рішення вченої ради Тернопільського медичного університету ім. І. Я. Горбачевського у 2008 році, в дні святкування 50-річчя

навчального закладу, присвоїти звання Почесного професора саме В. Г. Ковешнікову. Правда, ще раніше, у 2003 році, таке ж рішення ухвалила вчена рада Луганського медичного університету, визначаючи внесок свого ректора у створення матеріальної бази та формування кадрового потенціалу ВНЗ.

У 1972 році за засіданні спеціалізованої вченої ради рідного Саратовського медінституту молодий тернопільський доцент захистив докторську дисертацію «Площина природного орієнтування голови і вплив їх стійких змін на ріст і формування черепа», виконану під науковим консультуванням знаного антрополога Віктора Валер'яновича Бунака. А вже в 1973 році Володимир Ковешніков стає професором. Це було перше вчене звання високого рангу. Настепними стали академічні звання академіка Міжнародної академії інтегративної антропології, академії наук Вищої школи України, Польської академії медицини, Петровської академії наук та мистецтв, Всесвітньої академії медицини ім. А. Швейцера, отримання почесного звання «Заслужений діяч науки і техніки України», нагородження орденом «За заслуги» III ступеня та Великою золотою медаллю імені Альберта Швейцера.

Блискучі результати трудової діяльності професора В. Г. Ковешнікова в Тернополі не залишилися поза увагою влади. І вже в 1984 році він робить нелегкий вибір між двома пропозиціями МОЗ України (очолити базову аналогічну кафедру столичного Київського медичного інституту або стати ректором і завідувачем кафедри анатомії людини Луганського медичного інституту) на користь периферійного Донбасу, вважаючи, що елітна, почесна і відповідальна посада ректора дає можливість зреалізувати творчий, педагогічний, організаторський, виховний та господарський потенціал людини. І це було знакове рішення як для професора, так і для очолюваного ним ВНЗ, який під його керівництвом за 20 років став науковим та професійним флагманом когорти медичних університетів та академії України.

Саме в Луганську зреалізувалася ще одна грань непересічного таланту Володимира Георгійовича. Він ніколи не дарував дружині квітів із магазину чи ринку. Це були завжди власноруч вирощені на підвіконні тюльпани до 8 Березня чи весняно-літньо-осіннього розмаїття з клумби на шести дачних сотках

колишнього річкового русла, де досягали в траві полуниця, овочі ціле літо, рання та пізня малина, сортовий виноград, яблука та груші в жовтні, мед з цвіту акації, липи, гречки по сезону. І все це було без хитромудрих теплиць і оранжерей, засобів малої механізації та прийомів заокеанської агротехніки – основним технічним та фізичними дійством виступали дві чоловічі мозолисті долоні, що вміють блискуче вправлятися не тільки професійною ручкою з воістину золотим пером (одних монографій написано – 18, а ще ж 13 підручників та два десятки навчальних посібників, більше 500 статей та тез), але й лопатою, кельмою, секатором...

Насіння для своїх грядок та клумб він добирав так само прискіпливо і скрупульозно, як і фрази для наукових доповідей. І хоч би куди закидала його доля для участі в наукових симпозіумах, з'їздах (одних іноземних столиць відвідав 25), він ніколи не забував побувати в торгових насінневих рядах місцевого ринку, повертаючись додому щоразу з майбутніми новими екзотичними сортами томатів, шпинату, газонної трави, хризантем чи лілій. Може в цих земних і земляних віддушниках вихідного дня знайшла свій фенотипний прояв генотипна спадковийсь робочої сім'ї, в якій Володимир Георгійович виступає інтелігентом першого покоління? Хоча на святкуванні свого 50-річчя у відповідь на гучне захоплення чергового промовця його розумом та інтелігентністю він резонно зауважив, що істинними інтелігентами, можливо, стануть його внуки – високоосвічені спадкоємці третього родового покоління.

Володимир Ковешніков – один із найбільш знаних вітчизняних анатомів, чие наукове ім'я є найвищим авторитетом у професійному колі морфологів, про що свідчило обрання його Почесним президентом Всеукраїнського наукового товариства анатомів, гістологів, ембріологів і топографоанатомів. Понад 50 років він вів інтенсивні комплексні спостереження, вивчаючи філо-, онтогенетичні особливості росту, будови, формоутворення та регенераторних потенцій опорно-рухового апарату, нервової та ендокринної систем від впливом ендо-, екзогенних чинників різної етіології та інтенсивності. Характерна риса наукових досліджень академіка – їх пріоритетність (про що свідчать десятків патентів та авторських

свідоцтв) та фундаментально-прикладний характер. Загалом – то планомірні поступальні кроки експериментального вивчення впливу фізичних, біологічних, хіміко-фармакологічних чинників середовища, умов проживання на роботу, життєзабезпечувальних та інтегровальних системи людського організму. Моделюючи дію цих антропогенних екзо- та ендогенних чинників на тваринах, він роз’язував питання пошуку шляхів та засобів корекції або ж профілактики несприятливих наслідків цього впливу. І закономірним підсумком, гідною оцінкою актуальності і затребуваності результатів наукового пошуку стало присудження Державної премії України в галузі медицини у 2000 році.

У 75-річному віці, подорожуючи на теплоході по Нілу, уникаючи чергових ювілейних торжеств, у розмові про джерела людського щастя й витoki щоденного оптимізму Володимир Георгійович назвав однією з головних умов життєвої самореалізації наявність учнів, продовжувачів і втілювачів наукових думов та замислів, які становлять у своїй сумі поняття наукової школи. Під його мудрим керівництвом підготовлено 19 докторів та понад 50 кандидатів наук. І хоч би де працювали його учні, очолюючи морфологічні кафедри Тернополя і Сум, Луганська і Сімферополя, у наукових лабораторіях і студентських аудиторіях Кременця, Луцька, Рівного, Одеси, в клініках Києва та Львова, близького чи далекого зарубіжжя, всі вони гордо іменують себе «ковешніковцями», тобто пташенятами родового морфологічного гнізда Володимира Георгійовича Ковешнікова, потай сподіваючись, що своїм життям виправдають рідкісний і щедрий дар долі – мати Вчителя.

В паспорті Володимира Георгійовича у графі національність був запис «росіянин». Робочою мовою професора була російська. Нині ж внуки у Львові і Чикаго спілкуються виключно українською та англійською. Через рік після очолення ним Луганського медичного університету, тут запрацював перший в області україномовний ліцей для школярів . А при конкурсному відборі на вакантні посади професора чи доцента з’явилась обов’язкова умова – вільне володіння українською мовою. Перший цикл університетських лекцій для студентів українською був прочатаний мною в далекому 1993 році – доцентом кафедри анатомії людини ЛугДМУ. Коли в 2014 році Луганськ опинився під

п'ятою рашистського окупанта, Володимир Гуоргійович очолив проукраїнську частину університетського колективу, яка релокалізувалась на територію, контрольовану Україною, продовживши навчальний процес. Саме там, на міському кладовищі Стаханова, знаходяться могили почесного громадянина міста Луганська професора Володимира Георгійовича і його вірної подруги по життю Валентини Андріївни Ковешнікових.

Професор Юрій Танасійович Ахтемійчук – колега по професії і свівавтор по життю

Народна мудрість гласить, що три радості в житті має людина: життєва дорога, зустрічі при подоланні її і результат від них. Найчастіше – зустріч випадкова і результат непомітний, байдужий; якщо ж пролетіла іскра – то в результаті ти отримаєш антиподів – друга або ж недоброзичливця (ворога). Перший буде вашою втіхою і опорою, а інший – стимулом до прогресу і вдосконалення. Треба визнати, що обидва результати позитивні. Тільки треба пам'ятати, що вороги будуть тримати вас в постійному тонусі, до них ніколи не варто повертатися спиною.

У 1980 р. пленарне засідання – відкриття I конгресу АГЕТ України у Вінниці – розпочалося з урочистого моменту – покладання квітів до пам'ятника М. І. Пирогова, чий мавзолей з тілом вченого знаходиться поруч з містом у рожевому маєтку хірурга-анатома. І почесне право здійснити цей ритуал від імені делегатів з'їзду випало наймолодшим делегатам – аспірантам професорів В. М. Круцяка та В. Г. Ковешнікова Ю. Т. Ахтемійчуку і В. С. Пикалюку. Так відбулася наша перша випадкова зустріч, якій судилося перерости в щире взаємоповагу і приязнь, яка супроводжувала наше спілкування до останнього життєвого дня Юрія Танасовича.

У наших життєвих біографіях багато аналогічного, подібного, спільного. Несуттєва вікова різниця у чотири роки робила наше спілкування легким і співзвучним. Ми обоє народились в селянських сім'ях, а тому з дитинства

розуміли і знали ціну хліба, успіху, результату – через працю, самовіддачу, що межує з самопожертвою. Саме так жили наші батьки, своїм прикладом готуючи нас до самостійної життєвої дороги.

У Чернівецький медичний інститут Юрій Ахтемійчук прийшов після медучилища, рано усвідомивши патогенетичну різницю в можливостях медичної допомоги фельдшера і лікаря. А ще у студентські роки зробив для себе дуже важливе життєве відкриття – професійний лікар за роки своєї праці повертає здоров'я чи зберігає життя сотням чи тисячам своїх пацієнтів, а відкриття вченого-медика чи біолога здатне допомогти відразу мільйонам. Саме тому по завершенні студентських років пішов в аспірантуру, поповнивши когорту учнів майбутньої ембріотопографічної школи професора В. М. Круцяка, сповідуючи життєві принципи учителя – розум виховують розумом, серце – серцем, а совість – совістю.

Навчання в аспірантурі, як і в студентські роки, успішно поєднував з трудовою діяльністю, працюючи фельдшером швидкої допомоги та медбратом за студентською лавою і лікарем обласного штабу студентських будівельних загонів у аспірантурі. Я ж працював головним лікарем штабу СБЗ західних областей. Так і пересіклись наші дороги знову на трьохденному семінарі керівників штабів СБЗ в Яремчі. То були три дні насиченого спілкування. Я тільки захистив дисертацію, а Юрій виходив на завершальний етап написання і підготовки до захисту. Спільних тем для розмов було предостатньо – від вибору міста і спеціалізованої вченої ради для захисту дисертації – обговорення підводних каменів, які чекають дисертанта у спілкуванні з опонентами чи під час формальної процедури офіційного захисту дисертації. Що єднало нас – щире захоплення професійністю, порядністю, людськими чеснотами наших вчителів – істинних Професорів. І ми дякували долі за такий щедрий дарунок – мати Вчителя, і вірили, що усім своїм подальшим життям ми виправдаємо їх довіру і надію.

Усі наступні роки і кроки нашого професійного педагогічного становлення і змужніння були ідентичними. Як старший за віком, я випереджав Юрія Танасійовича на півроку, але етапи одні і ті ж – асистент кафедри анатомії,

кандидат наук, доцент, доктор наук, професор, завкафедри, декан, проректор... І на кожному з цих етапів ми щедро ділились досвідом, раділи успіхам та досягненням, щиро співчували набитим гулям та синцям.

Новим поштовхом для інтенсивного спілкування стало заснування Юрієм Танасійовичем наукового фахового видання «Клінічна анатомія та оперативна хірургія», яке торує життєву дорогу. Я був запрошений до співпраці у складі редакційної ради журналу. З тих пір став автором ? публікацій і рецензентом окремих статей, поданих для публікування на шпальтах журналу. Був присутній при розмові, коли Ю. Т. Ахтемійчук у далекому 2002 році обговорював з майбутніми членами редакційної колегії концепцію журналу, його рубрики і тематику. Він повинен був заповнити існуючу тоді нішу у науковій співпраці фундаментальних морфологів і клініцистів, надавши можливість першим і другим винести на обговорення результати своїх власних досліджень, методики та методів спостережень, навчально-педагогічні спостереження, фундаментальні наукові огляди, дискусійні роздуми. Юрій Танасійович був вимогливим і строгим рецензентом представлених статей для публікацій. Вони повинні були бути оригінальними та пріоритетними за суттю, аргументованими в достовірності отриманих результатів статистичними викладками, не терпів поверховості і недбалості в дизайні дослідження і сформульованих висновках, вимагав точних, простих і зрозумілих формувань, відсікав науково-подібність та академічну недоброчесність. Професор Юрій Танасійович Ахтемійчук відреагував і випустив у науковий обіг 40 номерів журналу «Клінічна анатомія і оперативна хірургія». Це більше 1000 наукових статей фундаментального, експериментально-моделюючого та клінічного напрямів медичних знань. А ще завдяки цьому науковому виданню в повсякденний науково-педагогічний досвід вузівського викладання та в практичну діяльність медичних працівників вперто, послідовно та методично впроваджувалася українська термінологія, плекалися засади сучасної наукової української літературної мови. Ми обидва не були заклятими русофобами, але будучи українофілами, намагалися торувати дорогу українській мові в освітній та науковий процеси, побутове спілкування.

Юрій Танасійович підкреслював, що по життю він має два повноцінних крила і одночасно дві ноги, які дозволяють йому пірнати просторами піднебесся мрій та бажань і твердо крокувати по землі буття – то науковий пошук і педагогічна діяльність. Володіючи енциклопедичними знаннями в професійній сфері морфології, він був обізнаним та чудово орієнтувався в багатогалузевому мистецькому житті, викликав повагу та захоплення як блискучий україномовний лектор, співрозмовник, доповідач, дискусант. Лекції професора Ю. Т. Ахтемійчука були взірцем методичної довершеності, мовно-стилістичної досконалості, емоційно-інтелектуальної насиченості, поєднуючи глибину змісту, ерудованість із доступністю засвоєння інформації аудиторією. Вони відклалися в пам'яті не одного студентського покоління Чернівецького медичного університету.

Всебічна ерудованість, широкий кругозір та непересічні організаторські задатки в поєднанні з глибинними людськими чеснотами дозволили Професору-Науковцю-Педагогу за порівняно недовгу наукову дорогу написати зі своїми численними учнями власну сторінку в багато авторських і багаторічних монографічних дослідженнях морфологів Буковини по вивченню проблем вікової, статевої онтогенетичної ембріотопографії, ставши також основоположником вчення про перинатальну анатомію людини. Він виростив три доктори та 15 кандидатів наук, опублікував більше 400 наукових праць, серед яких 30 патентів та авторських свідоцтв, 16 підручників і посібників, 10 монографій, більше 250 статей. Його ім'я в одному ряду золотої кагорти буковинських морфологів поряд з професорами В. М. Круцяком та В. А. Малішевською.

Життя, як і доля, дуже примхливі і суб'єктивні. Намагання знайти якусь логіку чи закономірність в перебігу подій – річ безперспективна, більше того – марна. На небеса першими ідуть найкращі, хоча рано чи пізно там опиняються усі. От тільки чому талановитим, щедрим на добро, посмішку, дружбу крила підрізають першим?! 27 травня 2014 року на 56-му році життя зупинилось серце Юрія Танасійовича. Останні три роки життя Юрія – то постійна жорстока боротьба з недугою, системним захворюванням, що не має патогенетичного

лікування. Гасили симптоми, знімали біль, дарували можливість писати, рухатись, спілкуватись. Він кожного дня, практично без вихідних, починав свій день в робочому кабінеті завкафедри. Поспішав, намагаючись зробити якомога більше, наздогнати час, що втікав. А ще робив записи у своєму щоденнику: «Опинившись перед дверима, які відокремлюють швидкоплинне земне буття від безмежної Божественної вічності, замислився над сутністю життя: як жив і як треба жити, у що вірив і у що треба вірити, як працював і як треба працювати... Я зробив те, що міг зробити, і не зробив те, що не міг би зробити»...

2014 рік – то рік окупації московитами Криму, де я працював. Я не зміг приїхати на чин похорону, щоб попрощатись. Але через 40 днів я стояв біля могили Друга і Побратима, віддаючи останню шану його душі, що відлітала у вічність, розуміючи, що роки, які судилось прожити без його фізичної присутності, повинні бути гідними його імені, дружби, честі... Інакше ти нічого не вартий, і ім'я твоє – ніхто.

Насичені працею і волею аспірантські роки Тетяни Шевчук дали свій результат

Життєва дорога у кожного своя, намальована долею і власними зусиллями. Співвідношення цих двох складових породжує кінцевий результат. Як правило, його починають оцінювати при перших ювілейних датах...

Босоноге дитинство Тетянки пробігло звивистою стежинкою від сільської школи до Рівненського ліцею, по закінченні якого Тетяна Довгалюк впевненою ходою п'ять років від сесії до сесії крокувала аудиторіями і довгим-предовгим коридором сьомого поверху лабораторного корпусу ВНУ ім. Лесі Українки, де розташувався біологічний факультет. Разом з дипломом з відзнакою магістр-біолог Тетяна Яківна Довгалюк отримала запрошення в аспірантуру за фахом нормальна анатомія. Насичені працею і волею аспірантські роки дали свій результат – написану і успішно захищену кандидатську дисертацію, підготовленого викладача кафедри фізіології і анатомії людини біологічного факультету. А ще Тетяна Довгалюк не вагаючись змінила своє дівоче прізвище, оцінивши посмішку долі, яка в нагороду за її настирність і працездатність подарувала зустріч з Богданом Шевчуком – випускником факультету фізичного виховання. Таким був перший проміжний фініш життєвого шляху на відмітці 25 років старшого викладача Тетяни Яківни Шевчук.

Наступні 25 були не менш насиченими і складними: атестат доцента, підготовка двох власних аспірантів, написання навчальних посібників і наукових статей, педагогічне навантаження обсягом не менше ставки-півтори, робота в МАН, посада завідувача кафедри – то все складники і віхи професійного становлення і змужніння. А ще паралельно народження і виховання двох доньок – тепер вже студенток Ангеліни і Катерини, турбота про батьків, які з роками не молодшали, будівництво власної оселі, сад-город-квітник, сімейний улюбленець хаска Арні... Але це все вже ділилось навпіл, падало на материнсько-батьківські плечі Тетяни і Богдана Шевчуків. Життя вирувало, турбувало, чарувало, засмучувало, збагачувало і забирало, як у кожного з нас. Але не обіцяло, що на черговому проміжному фініші наступного двадцятип'ятиріччя епіцентр

прожитого дня доведеться сфокусувати на телефонному дзвінку чи есемесці з фронту від єдиного судженого долею коханого чоловіка і батька дітей: «Все добре... Відбились... Живий... Люблю... Чекайте з перемогою...».

Най прийде Перемога і подарує щасливому сімейству Тетяни-Богдана Шевчуків онуків, які на чергових 25 років принесуть Вам квіти з Вашого квітника, яблука з Вашого саду, добро і доброту, тепло і любов з криниці Вашої душі.

Най літа не спада жовтим листом...

Поезії

Чарівниця

За озером в лузі – узорена синь.
Там пахне травою і цвітом долин.
Там селезень кряче і чайка квилить
Лілея на хвилях колишиться, спить.
Я стрів там дівчину, що лугом ішла,
І пахощі поля у косах несла.
Спитав я, жартуючи:
Гей, ти чия?
А я чарувала в гаю солов'я...
Ти чув чи не чув мої тихі пісні:
Як можеш, дістань-но лілею мені.
Дістав я їй квітку і весла поклав.
І довго тремтів її білий рукав.
Розтанула в сині, як крапля з весла –
Лілеї і мрії кудись понесла.
Осипалось листя, зів'яли гаї,
А в серці і досі щемлять солов'ї.
Вересень, 1971 р.

Зустріч

Я руки білі
Держу, як колись було...
Скільки ж то літ пролетіло?!
Скільки води втекло?!
Ми іншими зовсім стали,
Лиш небо таке голубе:

Як я тебе кохала...
Як я любив тебе...
Кохала? Невже кохала?
Любив? Невже ти любив?
Чому ти мені не сказала?
Чому ти мені не говорив?
Вечір осипав клени
Сріблом холодним роси.
Чую: «Дочка у мене...»
«Дочка? А в мене син...»
Буває всяк на віку,
Час недаремно лине,
Може твою дочку
Син мій колись зустрине.
Може ітимуть діти
Разом в житті своїм,
Та тільки ж ніхто у світі, –
Ніхто не розкажеїм –
Ні люди, ні клени опалі,
Ні небо таке ж голубе, –
Як ти мене кохала,
Як я любив тебе.
Серпень, 1982 р.

* * *

НАПЕРЕДОДНІ ЮВІЛЕЮ
Чим більше років за плечима
Тим дужче пам'ять ожива
Пливе життя перед очима
Дитинство, юності пора.
Вже зрілості життя дорога

То ввєрх, то вниз вона іде
І ось приводить до порога,
Де осінь зустріча тебе.
Та ще хотілося б обіймів
Тієї літньої пори
Хотілося б побачить рідних,
Які за обрїй відійшли.
Хотілося б побути в хаті,
Де мама й тато молоді,
Де мрії, як птахи крилаті,
І все попереду в житті.
Та не знайти ключі і двері
Щоб повернутись хоч на мить
В дитинство й юності тієї,
Де все так вабить і манить.
Де ночі теплі, зорі ясні,
Де небо синьоголубе.
Де дні щасливі і безхмарні.
Кругом все рідне й дороге:
Тепло долоні тата й мами,
Дідусь, бабусі ще живі,
Ще не болять душевні рани,
Не відлітають журавлі. ...
Та не найти прохід в минуле.
Пора осіння обійма...
Роки так швидко промайнули,
Чека надалі вже зима...
Жовтень, 2023 р.

* * *

СОН В РУКУ

Мені наснилась Перемога
І хоч красива й молода
Прийшла уранці до порогу,
Але важка її хода.
В її волоссі золотому
Вплелися пасма сивини. В очах
Блакитних – стільки втоми.
І біль, і гнів, і жах війни.
Чоло – глибокі зморшки горя,
А серце – рана, що кровить.
Пульсує в ній безмежне море
Скорботи, суму, що болить.
Та усміхнулась, заясніла.
Мов тінь зігнана із чола.
Зайшла в мою хатину, сіла.
Сказала тихо: «Я прийшла...»
Вересень, 2024 р.

* * *

На день народження

Хай літа не спада жовтим листом,
Най квітнуть і плодоносять.
Як сади – навесні щедрим цвітом,
І врожаєм рясним під осінь.
Хай приносять у дім достаток,
В серце – радість, у душу – спокій...
Дай нам Бог на землі ще багато
Теплих днів і щасливих років.
Листопад, 2024 р.

* * *

Нас завжди будуть засуджувати...

За те, що зробили... і за те, чого не зробили.

Комусь не сподобалась наша зовнішність, іншим характер.

Когось відштовхне доброта і наївність.

А комусь поперек стане наше гостре слово...

Не можливо бути добрим для всіх...

Так, можна бути зручним, можна підлаштовуватись під інших, але,
втрачаючи при цьому себе...

Не варто боятися засуджень.

Адже найчастіше людей дратує індивідуальність, успіх...

Тож, будьмо завжди собою!

ПУБЛІКАЦІЇ ПРО ПРОФЕСОРА В. С. ПИКАЛЮКА. ІНТЕРВ'Ю. РЕЦЕНЗІЇ НА ПРАЦІ НАУКОВЦЯ.

2002

1. Пикалюк Василь Степанович // Професори-морфологи України : довідник / за ред.: М. С. Скрипнікова, Ю. О. Максимчук. - Полтава, 2002. - С. 65.

2006

2. Івченко В. К. 50 років Луганському державному медичному університету. / В. К. Івченко, Ю. М. Вовк, В. Т. Германов. – Луганськ : ЛДМУ, 2006. – 380 с.– Є інформація про В. С. Пикалюка.
3. Бабанин А. А. Профессора Крымского государственного медицинского университета: 1918–2006 / А. А. Бабанин, Н. Н. Каладзе, К. А. Ефетов. – Симферополь, 2006. – 88 с. – Информация о В. С. Пикалюке.
4. Кукурыкин Ю. В. Просто призвання / Ю. В. Кукурыкин, Г. В. Бесполудина, Т. Н. Богомолова. - Луганск : Копицентр, 2008.
5. Пикалюк Василь Степанович // Професори-морфологи України : довідник / А. А. Бабанин, В. С. Пикалюк, Г. О. Мороз. – Симферополь, 2006. – С. 92.
6. Пикалюк Василий Степанович – доктор медицинских наук, професор // Золотой фонд ЛугГМУ / В. К. Германов, В. К. Ивченко. – Луганск, 2007. – С. 80–81.
7. Тернопільський державний медичний університет ім. І. Я. Горбачевського: історія і сучасність / за ред. В. В. Файфури, Я. Я. Боднара, А. Х. Завальнюка. – Тернопіль : ТДМУ, 2007. – 320 с. – Пикалюк Василь Степанович серед випускників 1978 р. (с. 169).
8. Пикалюк Василий Степанович // Крымская академия наук. – Симферополь, 2008. – С. 74–75.

2009

9. Пешков Н. С. . Во имя здоровья народов / Н. С. Пешков, В. К. Ивченко. – Луганск : «Шик», 2009. – 260 с.

10. Пикалюк В. Не можу йти чиймось слідом, хочу прокласти свою дорогу [інтерв'ю] / бесіду вела Н. Ольшевська // Ваше здоров'я. – 2009. – № 24 – С. 9.

11. Пикалюк Василь Степанович // Професори-морфологи України : довідник / В. С. Пикалюк, А. А. Бабанін, В. В. Кісельов. – Сімферополь, 2009. – С. 69.

2010

12. Пикалюк Василь Степанович // Професори-морфологи України : довідник / В. С. Пикалюк, А. А. Бабанін, В. В. Кісельов. – 3-тє вид. – Сімферополь, 2010. – С. 82.

13. Пикалюк В. Чужому навчайтесь – й свого не цурайтесь.... / бесіду вела Т. Соловей // Кримська світлиця. – 2011. – 25 листоп. – В. С. Пикалюк про участь у французько-українській освітній програмі для фахівців у сфері здоров'я, про турботу Франції про здоров'я своїх громадян.

14. Страницы истории кафедры нормальной анатомии КГМУ в лицах и судьбах / В. П. Шкуренко [и др.]. – Симферополь, 2011. – Информация о В. С. Пикалюке на с. 192.

15. Шевчук И. Anamnesis vitae: Пикалюк В.С // Nota bene. – Симферополь, 2010. – № 3. – С. 6–7.

2012

16. Академія наук Вищої освіти України. – Київ : ТОВ «Брама – V», 2012. – 544 с. – Інформація про Пикалюка В. С. на с. 395–396.

2014

17. Професор Пикалюк Василь Степанович (до 60-річчя від дня народження// Клінічна анатомія та оперативна хірургія – 2014. – Т. 13, № 4. – С. 115–117.

2015

18. Пикалюк Василь Степанович // Професори-морфологи України : довідник / В. С. Пикалюк, М. А. Волошин, Ю. Б. Чайковський. – Запоріжжя, 2015 – С. 42.

19. Пикалюк Василий Степанович // Научная школа кафедры нормальной анатомии КГМУ. – СПб., 2015. – С. 64–69.

2016

20. Профессора Медицинской академии имени С. И. Георгиевского ФГАОУ ВО «КФУ им. В. И. Вернадского». 1918–2016. – Симферополь : Н. Ореанда, 2016. – 180 с.

2019

21. Пикалюк В. У Тернополі на медиків навчаються поляки, а до нас їм ближче : інтерв'ю // Волинь. – 2019. – 30 лип. – В. С. Пикалюк про підготовку магістрів на біологічному факультеті за спеціальністю «Медицина» у СНУ ім. Лесі Українки.

Рецензії на праці науковця

2008

22. Ахтемійчук Ю. Т. [Рецензія] / Ю. Т. Ахтемійчук, Т. В. Хмара // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2008. – Т. 7, № 3. – С. 103–104. – Рец. на кн.: Методичні аспекти дослідження скелета людини і тварин / В. С. Пикалюк. – Симферополь : [б. в.], 2008. – 272 с.
23. Масловський С. Ю. [Рецензія] / С. Ю. Масловський, Т. В. Деева // Таврический медико-биологический вестник. – 2008. – Т. 11, № 3. – С. 203. – Рец. на кн.: Фило-, онтогенез органов и систем : науч.-метод. изд. / В. С. Пикалюк, А. Ю. Османов. – Симферополь : Белопольский, 2007. – 238 с.

2011

24. Олійник И. Ю. Ликвор как гуморальная среда организма / И. Ю. Олійник // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2011. – Т. 10, № 2. – С. 89–90. – Рец. на кн.: Ликвор как гуморальная среда организма / В. С. Пикалюк [м др.]. – Симферополь : ИТ "Арсенал", 2010. – 192 с.

2013

25. Рецензія // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2013. – Т. 12, № 3. – С. 83–84. – Рец. на кн.: Ембріологічний словник / за ред. проф. В. С. Пикалюка. – Симферополь ; Чернівці, 2013. – 256 с.

ПРОФЕСІЙНІ ВІДЗНАКИ. НАГОРОДИ. ПОДЯКИ

Результативна самовіддана праця Василя Степановича Пикалюка відзначена 67 відзнаками різного рівня (грамоти, дипломи, подяки).

1976 р. – Занесений на дошку пошани / Тернопільський медичний інститут

1984 р. – Занесений на дошку пошани м. Тернопіль

1990, 1991 р. – Занесений на дошку пошани / Кримський медичний університет

1998 р. – Почесний знак «Відмінник освіти України» ; Занесений на дошку пошани м. Луганськ

1999 р. – Почесна грамота Міністерства освіти України

2006 р. – Почесна грамота Ради Міністрів Криму ; Почесна грамота Президії НТ АГЕТ України

2012-2014 рр. – Почесний стипендіат Президента України

2002–2014 рр. – Почесні грамоти МОН і МОЗ України, МОН та НАН України, Кабінету Міністрів та ВР Криму

2008, 2010 рр. – Занесений на дошку пошани / Луганський медичний університет

2010 р. – Почесна грамота президії Верховної Ради Криму ; Медаль «За успіхи в науково-педагогічній діяльності» / Академія наук вищої освіти України

2011, 2014 рр. – Диплом Академії наук вищої освіти України

2012 р. – Занесений на дошку пошани м. Сімферополь

2013 р. – Заслужений працівник освіти республіки Крим ; Медаль «20 років АНБОУ» / Академія наук вищої освіти України

2018–2023 рр. – Почесні грамоти та подяки Волинської обласної ради та облдержадміністрації, ректорату та деканату медико-біологічного факультету СНУ імені Лесі Українки.

2019 р. – Почесна грамота Міністерства освіти і науки України, Національної академії наук України, Малої академії наук України

2022 р. – Благословенна грамота митрополита Волинського і Луцького ПЦУ України Михаїла.

64 сертифікати підтверджують участь В. С. Пикалюка у роботі наукових конференцій, симпозіумів, з'їздів.

ДОПОМІЖНИЙ АПАРАТ

Показчик назв наукових праць

- Адаптивные возможности регенератов нижних... 373
- Актуальні питання клітинних механізмів ростової... 243
- Аналіз кореляції міжантропометричними... 414, 428
- Аналіз радіаційної ситуації до і після аварії на ЧАЕС.... 248
- Анатомический глоссарий 134, 140
- Анатомія грудей 114
- Анатомія грудної клітки 115
- Анатомія живота 104
- Анатомія і фізіологія людини 169
- Анатомія кінцівок 128
- Анатомія людини 77, 88, 99, 105, 154–157, 170–174
- Анатомія людини з клінічним аспектом 116
- Анатомія людини з основами гістології 175
- Анатомия нервной системы и органов чувств 78
- Анатомия опорно-двигательного аппарата 129, 135, 142
- Анатомія опорно-рухового апарату 149, 158, 176, 180, 184, 185
- Анатомія серцево-судинної системи 150
- Анатомия человека 125–127, 130
- Анатомия человека с основами гистологии 143
- Анатомо-топографическое и биомеханическое... 429
- Анатомо-физиологическая характеристика вегетативной нервной системы 60, 70
- Анатомо-хирургическое обоснование операционных... 415
- Аномалия легочных вен.....277
- Аноректальні аномалії розвитку.....522
- Антропогенез изменения скелета... 220
- Антропологические работы профессора Виктора Владимировича Бобина 682
- Артефакти, що виникають при виготовленні... 338

Артросиндесмология	71, 79
Атеистическая направленность в преподавании анатомии...	558
Атипова ехограма легеневої артерії: клініко-ехокардіографічна...	507
Атлас тератологій	31
Баланс микроэлементов в области регенерата...	365, 390
Биологические эффекты спинномозговой жидкости...	339
Биологические эффекты цереброспинальной жидкости...	430
Биомикроскопия микроцир-куляторного русла брыжейки....	278
Біосинтез глікозаміногліканів під дією ацетату свинцю...	634
Біосинтез колагенових білків при дії на організм...	293
Биохимические методы контроля минерального баланса...	564
Бобин В. В. – ученый, педагог, общественный деятель	508, 528
Болонський процес в медВНЗзах через шість років...	391
Будова, ріст, формоутворення і регенерація скелета під впливом окремих хімічних факторів	2
Введение в анатомию. Опорно-двигательный аппарат	106
Вегетативна нервова система	107, 159
Взаимодействие и взаимовлияние «взрослых» стволовых клеток...	416
Визначення типів центральної гемодинаміки...	512
Використання сучасних растрових комп'ютерно-стереометричних...	294
Вікові біомеханічні параметри скелету щурів....	309
Вікові зміни в структурі трубчастих кісток скелету...	638
Вікові морфофункціональні особливості хребців...	683
Вікові особливості кісткового мозку при променевому...	714
Вікові особливості остеогенезу під впливом екзогенних...	612
Влияние воды различного минерального состава...	544
Влияние воды с различной степенью гидратации...	540
Влияние гипергравитации на некоторые органы...	665
Влияние гравитационных перегрузок на костную систему...	340, 678
Влияние деминерализованного костного матрикса...	618
Влияние естественного антиоксиданта α -токоферола...	194, 195

Влияние зерна кукурузы, обработанного углеаммонитными...	561
Влияние измельченного деминерализованного матрикс...	235
Влияние ксеногенной цереброспинальной жидкости...	453, 472
Влияние метандростенолона и различных двигательных...	619
Влияние минерального состава питьевой воды...	541
Влияние низкоинтенсивного электромагнитного излучения...	620
Влияние остеоиндуктивных свойств деминерализованного...	227
Влияние пестицидов различных групп на остеогенез скелета...	221, 565
Влияние препарата «Магне В6» на ранние сроки...	672
Влияние препарата «Магне-В6» на течение...	310, 322
Влияние препаратов «Магне В6» и «тетацин-кальций»...	321
Влияние ретаболита на строение и формообразование...	608
Влияние селенита натрия и серепара на тканевое...	534
Влияние химических внешнесредовых факторов...	588
Влияние хлорофоса на биомеханические показатели костей крыс...	607
Вміст деяких компонентів сироватки крові щурів...	366
Внутриутробное развитие крыс при потреблении...	549
Внутрішні органи та серцево-судинна система людини	61
Вода как антропогенный фактор окружающей среды...	542
Возможности коррекции остеотоксического действия пестицидов...	211
Возможности макро-микро-анатомических методов...	392
Возрастная реакция остеогенеза скелета...	609
Возрастные аспекты изменений биохимического состава...	659
Возрастные гисто-и цитоморфометрические....	431
Возрастные морфофункциональные особенности...	367, 374, 673
Возрастные особенности длинных трубчатых костей....	311
Возрастные особенности костного мозга при лучевом...	461
Возрастные особенности механико-пластических свойств...	417
Возрастные особенности микроархитектоники...	393
Возрастные особенности микротвердости позвонков...	323
Возрастные особенности морфогенеза...	597

Возрастные особенности морфометрических показателей...	324
Вомероназальный орган: история открытия	341
Вомероназальный орган: пренатальный и постнатальный онтогенез	342
Вомероназальный орган человека...	394
Вплив антропоєкологічних факторів різної етіології...	613
Вплив прижиттєво взятої ксеногенної цереброспінальної...	545
Вплив тютюнопаління на показники артеріального тиску...	747
Роман Иванович Гельвиг – профессор медицины...	473
Гематологічні предиктори ризику настання летального...	752
Герб кафедры нормальной анатомии человека....	312
Гигиенические вопросы получения и оценки...	545
Гигиенические рекомендации по созданию...	3
Гигиеническое значение содержания микроэлементов...	550
Гипофизарный механизм атрезии фолликулов...	343
Гистоархитектоника печени белых крыс...	454, 705
Гистологическое строение легких крыс...	674
Гістологічні особливості литкового м'яза щура....	504
Гистоморфологические изменения почечной паренхимы...	684
Гістоморфологічні зміни кісткового мозку...	395, 396
Гистоморфоструктура регенерата ижнечелюстной...	675
Гистоструктурная организация сосудистых сплетений желудочков...	455, 706
Гистохимические преобразования гепатоцитов крыс,...	432
Главные результаты собственных исследований...	621
Данные дисперсионного анализа гистоморфометрических...	325
Демографічна ситуація у Волинській області...	646
«Деревья умирают стоя»	397
Деякі аспекти анатомо-гістологічного росту та мінералізації кістки	244
Деякі аспекти остеогенезу трубчастих кісток скелета...	635
Деякі зміни у скелеті і структурах кісткової тканини...	254
Деякі проблеми мікроморфології скелету...	236
Деятельность Н. И. Пирогова в Крыму...	666

Деятельность Н. И. Пирогова в период Крымской войны	279
Діагностика респіраторних та кардіологічних порушень....	268
Діагностика та прогнозування перебігу ранового процесу...	505
Діагностичні можливості растрової електронної...	660
Динаміка захворюваності опорно-рухового апарату....	636
Динаміка показників крові в пік захворюваності...	738
Динаміка показників крові шахтарів в залежності...	741
Динаміка циркуляторних порушень у стінці...	281
Динамика морфологических изменений интрамурального...	280
Динамика преобразования химического состава...	551
Динамика структурных преобразований и экспрессии маркеров...	496
Динамика фенетических изменений костей крыс...	295
Дисперсійний аналіз впливу гравітаційних перевантажень...	368
До питання про механізми впливу гравітаційних...	691
До 120-річчя з дня народження першого завідувача кафедри анатомії КМІ, доктора медичних наук, проф. В. В. Бобіна	19
Досвід організації та заохочення до самостійної...	707
Дослідження локалізації фіксованих диполів...	739
Еволюція трансплантатів у герніології...	433
Екохімічна остеантропология як складова частина інтегративної....	237
Ембріологічний словник	23
Епоніми артерій.....	513
Епоніми травного тракту.....	514
Епонімічні назви структур головного мозку	515
З досвіду роботи Луганського медичного університету...	622
З любов'ю до Пушкіна	249
Законодавче і нормативне регулювання проблем захисту інтелектуальної власності в Україні	40
Законодавчі акти і нормативні документи України з питань інтелектуальної власності	41
Законодавчо-нормативна база України...	250

Залози внутрішньої секреції та обмін речовин	100, 136, 141
Залюблений у життя, анатомію і ... своїх учнів	398
Застосування столу анатомічної візуалізації...	753
Збірник ситуаційних задач з анатомії людини....	89, 90, 91, 101, 117, 122
Зміни в кістковій тканині при надходженні в організм солей....	255
Зміни мінерального складу кісток білих щурів...	623
Зміни міцностних характеристик скелету білих щурів...	238
Зміни морфології та біохімії клітин...	434
Зміни у структурі трубчастих кісток скелета...	251
Зустрічі без прощань....	756
«Идеал женщины» Н. И. Пирогова и евгеника Ф. Гальтона	418
Из опыта организации УИРС на кафедре нормальной анатомии...	474
Из опыта работы кафедры нормальной анатомии....	313, 475
Изменения биомеханических показателей плечевых костей...	296
Изменения миелограммы животных после облучения...	435
Изменение процессов репаративной регенерации...	269
Изменение прочностных характеристик скелета белых крыс...	232
Изменение ростовых показателей костей крыс...	301
Изменение тканевого дыхания и гликолиза...	536
Изменение химического состава трубчатых костей...	667
Изучение биологического действия воды...	543
Изучение доступности макроэлементов	555
Изучение остеоиндуктивных свойств костного...	629
Изучение структурной организации периферических нервов...	344
Иммунограмма спортсменов-стайеров...	375
Инновационные методики в практической анатомии	399
Использование 3-Д реконструкции с последующей 3-Д печатью...	722
Использование 3-Д технологий в внеаудиторной...	723
Исследование изменений формы и процессов роста...	400
Исследование клеток костного мозга как одного....	598
История анатомической школы Крымского...	656

История кафедры анатомии Крымского государственного...	345
К вопросу моделирования острого язвенного...	538
К вопросу о минеральной насыщенности длинных...	647
К истории кафедры нормальной анатомии...	476
К механизму взаимодействия интегративных систем организма	346
К патогенезу микронекрозов сердца у крыс...	537
К структуре тератогенеза опорно-двигательного аппарата	554
К структуре тератопатий новорожденных...	212
К истории кафедры нормальной анатомии...	476
Джованни Батиста Канано	462
Кафедра анатомии в лицах и судьбах	28
Кількісний стереометричний аналіз мікроструктури...	282, 715
Кількісні характеристики в морфології	42
Кинематика плечевого сустава и возможность ее использования...	436
Кістоморфологічні зміни кісткового мозку стегнових кісток...	401
В. Г. Ковешников	226
Количественные характеристики в гистологии, цитологии и эмбриологии	4
Комбіноване застосування фармакологічних засобів...	347
Компетентностный подход в образовательном процессе...	734
Компресійна травма: ультраструктурна реакція...	245
Контроль стану здоров'я реабілітаційних потенцій організму...	239
Концепция пользования единым медицинским...	670
Кореляційні зв'язки радіоактивного забруднення...	262
Коррекция ксеногенной цереброспинальной...	477
Корригирующий эффект ксеногенной цереброспинальной...	437
Костные кисты у детей. Клинико-иммунологическая характеристика....	6
Костные морфогенетические белки и их роль...	348
Краткий справочник артерий человека	11
Кристаллическая фаза в составе регенерата...	369
Крымская анатомическая научная школа	478, 735
Крымская морфологическая научная школа	29

Крымский период деятельности Н. И. Пирогова	297
Краткий толковый словарь основных биолого-медицинских терминов	5
Кровоснабжение плечевой кости как критерий выбора уровня...	419
Лактотропный эффект ксеногенной цереброспинальной жидкости	708
Ликвор как гуморальная среда организма	17
Ликворотерапия: развитие и современные аспекты	479
Лікування болю при онкологічних захворюваннях	302
Лимфатическая и иммунная системы	49
Лимфатическое русло и коллекторные узлы...	685
Матеріали до звіту про результати наукової діяльності Волинського державного університету імені Лесі Українки за 1998 рік	8
Матеріали до звіту про результати наукової діяльності Волинського державного університету ім. Лесі Українки за 1999 р.	9
Медико-біологічні наслідки аварії на ЧАЕС...	263
Медико-соціальні аспекти чорнобильської аварії на Волині	240
Медична та біологічна фізика	151, 160, 177
Мемориальная комната Бобина Виктора Владимировича	376
Мемориальный уголок Св. Луки на кафедре анатомии в Крыму	724
Мероприятия по профилактике инфекционных...	566
Местная реакция тканей на полипропиленовый...	456
Метод количественного определения структурных элементов....	196
Метод фракционного определения содержания макроэлементов...	197, 599
Методи стимулювання активної навчальної діяльності...	699
Методы стимулирования самостоятельной работы студентов...	709
Методика виготовлення багатоплощинних зрізів стінки шлунка	402
Методика отримання та забарвлення зрізів...	403
Методические материалы по организации работы СМУиС	32
Методические рекомендации по русскому языку	34
Методические указания для самостоятельной подготовки...	35
Методические указания для слушателей подготовительного отделения....	36
Методическое пособие по изготовлению анатомических препаратов	50

Методичні аспекти дослідження скелету людини і тварини	15
Методичні вказівки для самопідготовки студентів	62
Методичні вказівки для самостійної позааудиторної роботи студентів	63
Методичні рекомендації для морфологів-експериментаторів	38
Методичні рекомендації щодо аналізу лекцій, семінарських	39
Методы исследования вомероназального органа...	370
Механико-математическое обоснование использования...	438
Микроциркуляторные нарушения в тонкокишечных...	270
Минеральная насыщенность и макроэлементный состав...	552
Міжнародний симпозіум «Біологія опорно-рухового апарату...	303
Микроциркуляторное русло брыжейки тонкой кишки...	648
Микроэлементы и костная ткань	349
Минеральная насыщенность и микроэлементный...	559
Минеральный баланс организма при интоксикации пестицидами...	576
Модификация методики гистологического исследования...	377
Можливості використання гематологічних показників...	754
Мозкова гемодинаміка у дівчаток старших класів...	748
Морфогенез органов при гипергравитационном воздействии...	497
Морфогенез формування нульової стадії остеонекрозу...	518
Морфокристалічні особливості будови кісткової тканини.	630
Морфологические аспекты эндокринной функции сердца	283
Морфологические и биохимические показатели...	710
Морфологические изменения в легких...	676
Морфологические изменения в надпочечниках крыс....	304
Морфологические изменения легких крыс...	711
Морфологические изменения паренхимы...	457, 463
Морфологические преобразования сосудистых сплетений...	439
Морфологические преобразования эпендимоцитов...	440
Морфологическое обоснование необходимости...	441
Морфологічна реакція нижніх щелеп лабораторних білих...	750
Морфологічна реакція скелета на інкорпорацію радіонуклідів	264

Морфологічні аспекти ендокринної функції серця...	529
Морфологічні зміни в корі над нирків щурів...	661
Морфологічні зміни паренхіми легень пацюків...	716
Морфологічні можливості кількісного стереометричного аналізу...	404
Морфологічні особливості білої пульпи селезінки...	465
Морфологічні структури циркумвентрикулярного комплексу	530
Морфология аденогипофиза белых крыс в норме...	442
Морфометрические изменения селезенки крыс...	480
Морфометрические показатели желудка половозрелых крыс...	351
Морфометричні особливості будови селезінки щурів...	717
Морфофункціональна характеристика епіфізарного...	547
Морфофункціональні аспекти поняття росту....	246
Морфофункціональні зміни в організмі реципієнтів...	649
Морфофункціональні зміни головного мозку щурів...	700
Морфофункціональні параметри серцево-судинної системи...	265
Морфофункціональное состояние нижнечелюстных	506
Морфофункціональное состояние надпочечников собак...	284
Морфофункціональное состояние остропораженной...	535
Морфофункціональные особенности отдельных органов...	696
Морфофункціональные особенности регенеративных процес сов...	701
Морфофункціональные особенности тимуса....	567
Морфофункціональные параметры лимфатических...	378
Музей анатомии человека и истории морфологии...	12, 14, 352, 371
Мышцы и фасции человека	64
Навчально-методичні матеріали спецкурсу «Нейроанатомія»	44
Нарушения роста, строения костей при введении в организм...	205, 562
Насичені працею і волею аспірантські роки Тетяни Шевчук...	531
Наслідки впливу малих доз опромінення...	692
Науковий потенціал України – сьогодення і перспективи....	241
Научная школа кафедры нормальной анатомии	466
Научная школа крымских анатомов...	725

Научные связи харьковских и крымских анатомов...	271
Нейроанатомія	51
Некоторые аспекты структурно-функциональной характеристики...	213
Некоторые аспекты циркум-вентрикулярной системы	481
Некоторые особенности воздействия ацетилсалициловой...	560
Некоторые показатели химического мутагенеза...	600
Нервная система и органы чувств	108 118, 123, 131, 144
Нервова система. Органи чуття	109, 146, 161
Нервова та ендокринна системи	152, 178, 181, 186
Низкий уровень освоения «анатомии человека»...	498
Нове у системній анатомії – стовбутова система	353, 354, 443
Нормальна анатомія людини	162, 163
О деятельности врачей-труэнтов, вошедших в историю	379
О системе стволовых клеток	482
Об эпонимах артерий головного мозга	483
Об'ємно-просторова та кількісна характеристика...	686
Об'ємно-просторова характеристика структуры кисти...	285
Обзор методов количественной оценки...	484
Обобщенные результаты исследований по изучению...	467
Общая анатомическая терминология	72
Онтогенез вомероназального органа...	687
Онтогенетические особенности влияния...	468
Онтогенетические особенности морфо-функциональных...	372
Онтогенетические особенности пренатального остеогенеза...	380
Описание илеоцекального клапана Николасом Тульпом	501
Опорно-руховий апарат	45, 110, 148
Опорно-двигательный аппарат	52
Определение уровня остеотомии при удлинении...	405
Оптимальные сроки фиксации тканей некоторых органов...	315
Оптимизация рентгенденситометрии плечевой кости...	693
Оптимизация уровня остеотомии при удлинении плеча...	381

Опыт организации предметной олимпиады...	726
Опыт применения компьютерного контроля уровня...	485, 727
Органы внутренней секреции	55
Организация деятельности кафедры нормальной анатомии...	681
Организация предметной олимпиады на кафедре...	486
Организация самостоятельной работы студентов.....	53, 54, 80, 81, 92, 499, 736
Организация учебно-воспитательной работы...	702
Организация учебного процесса на медицинских факультетах....	73, 83
Организация учебной деятельности студентов медицинских	74, 82, 93, 102, 124
Органометрические показатели селезенки крыс...	712
Органы внутренней секреции	65, 84
Основні аспекти діяльності обласної лікарні «Хоспіс»	305
Основні лабораторні показники ризику настання...	755
Особливості біосинтезу колагенових білків...	639
Особливості внутрішньоутробного остеогенезу щурів...	256
Особливості впливу продуктів термодеструкції поліетилену...	357
Особливості електричної активності серця у підлітків...	355
Особливості клініко-біохімічного та молекулярно-...	516
Особливості морфоструктури скелету щурів...	272
Особливості показників мозкового кровотоку...	314
Особливості протікання корона- вірусної інфекції COVID-19...	519
Особливості росту і будови кісток скелету при вживанні штучномінералізованої води різного сольового складу	1
Особенности внутриутробного остеогенеза....	214, 286, 577, 631, 650
Особенности внутриутробной оссификации скелета...	228
Особенности гистологического строения...	578
Особенности изменения морфоструктуры скелета...	229, 624
Особенности минерализации скелета...	222
Особенности морфогенеза костей скелета...	568, 569

Особенности морфогенеза костной системы...	199, 556, 579, 580
Особенности морфогенеза скелета при воздействии...	200
Особенности морфогенеза скелета под влиянием ретаболита	233
Особенности морфологической структуры...	444
Особенности морфофункционального состояния...	589
Особенности некоторых биомеханических характеристик скелета...	234
Особенности остеогенеза при введении в организм...	230
Особенности остеогенеза скелета в зависимости...	590
Особенности остеогенеза скелета под влиянием...	207
Особенности морфогенеза скелета при токсическом поражении...	206
Особенности некоторых биомеханических характеристик...	615
Особенности пренатального онтогенеза под влиянием экзогенных...	215, 382
Особенности прочностных свойств костей...	581
Особенности репаративной регенерации большеберцовой....	610
Особенности репаративной регенерации длинных...	601
Особенности репаративной регенерации скелета...	570
Особенности роста длинных трубчатых костей...	553
Особенности роста и минеральной насыщенности...	602
Особенности роста и строения костей	190, 548, 625, 671
Особенности роста и строения костной ткани	192
Особенности роста и строения скелета...	571, 582
Особенности роста и формирования эпифизарного...	546
Особенности роста, строения и формообразования скелета...	201, 202, 208, 223, 583, 584, 585, 586, 591, 592, 593
Особенности роста, строения, формообразования...	572, 603
Особенности строения костей скелета...	557
Особенности топографических взаимоотношени...	406
Особенности формирования скелета под влиянием пестицидов	216
Особенности химического состава крыс...	669
Особливості викликаної активності кори головного...	742
Особливості міцності скелета при застосуванні...	594

Особливості морфогенезу кісткової тканини...	626
Особливості морфогенезу скелету під впливом....	614
Особливості перебігу репаративної регенерації скелету...	604
Особливості серцево-судинної та дихальної систем...	651
Особливості функціональної діяльності...	652
Особливості центральної гемодинаміки підлітків...	743
Особливості центральної та периферичної гемодинаміки...	744
Остеометрическая характеристика плечевой кости...	680
Остеометрические особенности роста...	287, 662
Остеометрические характеристики нижней челюсти...	326
Отличительные особенности терапевтической коррекции...	587
Оценка пролиферативных свойств остеогенных клеток..	288
Оцінка навчального процесу очима студентів	757
Пам'яті професора Ткача Владислава Вікторовича....	327, 328
Память о святителе Крымском Луке в Симферополе	728
Патентно-инновационная деятельность кафедры...	502
Патологія аорти та фізична активність	520
Патоморфологические изменения нижних челюстей...	500
Перебіг репаративного остеогенезу нижньої щелепи...	329
Периферический отдел нервной системы, вегетативная	56, 75
Перспективи вивчення потенціалу стовбурових клітин в Україні	420
Перспективы исследования взаимодействия «взрослых»...	407
Перспективы применения цереброспинальной жидкости...	703
Повышение эффективности анатомических исследований...	487
Показники периферичного кровообігу у студентів...	258
Половые особенности морфологических изменений...	718
Порівняльна анатомія хребетних тварин	46
Порівняльна оцінка динаміки морфологічних змін....	273
Порушення остеогенезу у нащадків білих щурів...	605
Пострадиационные изменения в костях скелета...	633
Преимственность научных традиций Крымской школы анатомов	729

Пренатальный остеогенез при интоксикации....	306, 316
Привітання учасникам IV міжнародного семінару...	640
Прикладні аспекти морфогенезу клітин ростового ряду....	653
Применение метаболической коррекции...	469
Применение метода проблемного обучения студентов	209
Применение метаболической коррекции...	469
Природжені вади розвитку людини	25, 137
Про проведення IV міжнародного симпозиуму...	445
Проблеми остеопорозу у Волинській області...	637
Проведення патентних досліджень у процесі планування....	43
Пролиферативные особенности скелета по данным радиографии	217
Пролиферативные процессы в скелете белых крыс...	231
Пролиферативный потенциал тимуса в постлучевом...	488
Професор Юрій Танасійович Ахтемійчук...	532
Професор Ткач Владислав Вікторович	317
Професор Виктор Владимирович Бобин...	356, 688
Професор Р. И. Гельвиг...	357
Професори-морфологи України	13, 16, 18, 24, 26
Профилактика инфекционных ослонений....	573
Пути и методы совершенствования подготовки специалистов...	616
Пути оттока лимфы от пояснично-крестцового сплетения	421, 422
Радиационно-индуцированное повреждение легких...	489
Радіоактивне забруднення рекреаційних зон Волині	641
Развитие инновационных методик в морфологии...	694
Размеры хороидных эпендимоцитов сосудистых...	446
Реакція гемоциркуляторного русла мозкової речовини...	298
Реакція периферичної крові щурів на опромінення...	458, 470
Регенерация скелета и факторы определяющие ее	7
Регенерація скелету. Роль системи крові і окремих факторів в її перебігу	20
Результаты антиоксидантной коррекции...	611
РЕМ – стереометрична характеристика...	654

Рентгенологические особенности структуры...	627
Репаративный остеогенез нижней челюсти....	330, 383
Рівень фізичного стану юнаків 16–17 років...	252
Роль загальноклінічних показників крові...	523
Роль і місце спинномозкової рідини...	423
Роль цереброспинальной жидкости в ...	697, 713
Російсько-український тлумачний словник....	10
Рост позвонков половозрелых крыс...	299
Рост, строение и формообразование костей скелета....	595
Рост, строение и формообразование скелета...	210
Ростовые потенции некоторых костей скелета...	300
Ротова порожнина	132
РЭМ-стереометрическая морфометрия деструктивны....	632
Сборник тестовых заданий для самостоятельной підготовки.....	66, 67
Свинцева інтоксикація та її вплив на кісткову тканину....	266
Сердечно-сосудистая система	57
Серцево-судинна система	164
Сімейна реліквія, або ж просто пам'ять серця	253
Сиреномелия – редкая аномалия среди экспонатов...	730
Славетні імена українських анатомів сучасності...	524
Слово до читача	242
СНО предлагает вариант	33
Современные аспекты системы стволовых клеток	358
Содержание маркеров тканевого метаболизма...	384
Современные возможности ликворотерапии...	447
Современные представления о биологии и функции...	318
Современный взгляд на регуляторную роль....	459
Содержание Са и Mg в крови при экспериментальных переломах....	307
Специфіка тестування функціональних можливостей...	259
Спланхнология (Спланхнологія)	47, 85, 94, 111, 112, 119, 133, 138, 145, 147, 153, 165, 179, 182, 187, 188

Спосіб бальзамування анатомічних препаратів	385
Спосіб виготовлення корозійних анатомічних препаратів	424
Спосіб діагностики алкогольної нефропатії	386
Спосіб застосування імономодуляторів у реабілітації...	425
Спосіб корекції несприятливої дії гравітаційних....	387
Спосіб лікування хворих на алькогольну нефропатію	426
Спосіб реабілітації хворих після нефректомії	388
Способ пересчета данных, получаемых на пламенном...	574
Способ подготовки костной ткани...	203
Сравнительная характеристика морфометрических показателей...	731
Сравнительный анализ строения и функции яичников...	331
Стан мозкової гемодинаміки у населення...	657
Стан показників системи зовнішнього дихання в жінок...	751
Стан центральної гемодинаміки підлітків...	740
Стан центральної гемодинаміки у мешканців....	308
Стволовая система	359
Стереологічний аналіз РЕМ-зображень....	247
Стереолого-стереометричний аналіз неоднорідних...	267
Стимуляція демінералізованим алотрансплантатом....	617
Стимуляція остеогенезу шляхом пункційного введення...	628
Стол вивисекционный и зонд комбинированный...	198
Страницы истории кафедры нормальной анатомии КГМУ в лицах и судьбах	21
Стресс-індуковані зрушення вмісту гормонів, вітамінів...	689
Строение и функция вомероназального органа	658
Строение, рост и формирование костей...	225
Структурная организация нефронов почек...	490
Структурні особливості кісткової тканини нижньої щелепи....	525
Структурні та функціональні зміни в кістках скелета...	260
Структурно-метаболичні наслідки екзогенного впливу...	274
Структурно-функциональная характеристика вомероназального...	289

Структурно-функціональні зміни в кістках скелета...	261, 642
Структурно-функціональні особливості стану...	643
Структурные изменения легких крыс...	491, 503
Структурные особенности селезенки...	492
Студенти-медики Волинського національного університету...	758
Студенческий конкурс на лучший анатомическо-художественный...	732
Студенческий научный кружок кафедры нормальной анатомии...	290
Сучасні методи діагностики та реабілітації пацієнтів...	749
Тератологічний тлумачний ілюстрований словник	22, 30
Термографічна оцінка патологій Glandula mammaria	759
Тестові завдання з анатомії людини для самопідготовки	189
Тлумачний тератологічний словник	27
Токсикологическая оценка модифицированного кубового остатка	191
Токсикологическое исследование продуктов РГЖ и АСБ-м...	193
Топографические особенности роста позвонков...	663
Топография и количественные характеристики...	408
Топография регионарных лимфатических сосудов...	409
III Всеукраїнський симпозиум з міжнародною участю...	389
Трехмерная реконструкция селезенки...	471, 719, 720
3D моделирование и печать как современный метод...	737
3D реконструкция, 3D моделирование и 3D печать...	493. 733
Студенческий научный кружок кафедры нормальной анатомии...	290
Ультрамикроскопическая характеристика...	360
Ультрамикроскопические изменения брыжеечных...	361
Ультрамикроскопические изменения паренхимы...	410
Ультрамикроскопическое строение печени...	448
Ультраструктурные изменения в легких ...	362, 679, 721
Ультраструктурные изменения, возникающие в длинных...	319
Ультраструктурные изменения кардиомиоцитов крыс...	363
Уровень пролиферативной активности остеогенных клеток...	291
Учебно-исследовательская работа студентов	58

Учебные вопросы по нормальной анатомии человека	37
Учимся читать тексты по анатомии	139
Ф ізична активність у первинній профілактиці...	526
Фізична працездатність та функціональний...	427
Фило-, онтогенез органов и систем	86, 95, 120
Формирование регенерата нижнечелюстной кости...	677
Формирование элементарных навыков исследователя...	292
Формы организации учебно-исследовательской работы...	704
Фракційний склад органічного матрикса, мінерального компонента...	332,
364	
Функціональна анатомія	183
Функціональний взаємозв'язок інтенсивности....	655
Функціональні зміни в кістковій тканині...	644
Функціональні зміни показників мозкової гемодинаміки...	517
Функціональні особливості ЕКГ підлітків...	745
Характеристика анатомии костного таза у женщин...	411
Характеристика оттока лимфы от соматических...	690
Характеристика ростових процесів хребців...	664
Характеристика фізичного розвитку підлітків...	333
Химический состав скелета...	275
Ц ентральная нервная система	68
Цереброспинальная жидкость как гуморальная....	460
Циркумвентрикулярная система как «ворота»...	449
Цитогенетичне дослідження хромосомної патології...	509
Цитогенетичний ефект дії кельтану в експеримент...	596
Ч ерепные нервы	48, 59, 76, 113
IV Міжнародний симпозіум «Морфогенез органів...	450
IV Національний конгрес анатомів, гістологів...	334
Чи вдалася болонська система підготовки лікарів?	412
Чому не працює болонська система підготовки лікарів...	698
Щ итовидно-паращитовидный комплекс	121

Эволюция научных направлений крымской школы анатомов...	494
Экологические аспекты в морфогенезе костной системы	218
Экологические аспекты медицинской антропологии	563
Экологические аспекты морфогенеза....	606
Эколого-экспериментальные основы медицинской антропологии	219
Экспериментальная модель острого язвенного поражения...	539
Электрическая активность тонкокишечных...	276
Эффект парентерального введения ксеногенной...	413
Якісна та кількісна характеристика стереометричної....	320
Famous morphologists who died young	451
Features of anatomical structure of the myocard...	452
Hematocytological, biochemical, and hemostasis parameters'...	527
Human Anatomy	97, 103, 166–168
Mandible Aseptic Osteonecrosis Caused by admission...	510
Morphological Characteristics and Correction...	511
Ontogenesis of the Human Vomeronasal organ...	335
Organisation of educational process on human department	69
Organization of educational process of medical faculties	98
Organization of educational process of medical faculties Organization of educational process of medical faculties	
Organization of educational process of human anatomy...	87
Organization of educational Process on Human Anatomy	96
Peculiarities of indicators of the respiratory system...	521
Reparative osteogenesis of the Mandibule on a Background...	336
Physical development and performance efficiency....	746
Skeletal structure, Growth, Formation and Regeneration...	575
Some aspects of circumventricular system	495
Some tissue metabolism markers content in blood serum...	695
The influence of Gravitational overloads on Organism...	337

Іменний покажчик співавторів та спів укладачів

- Абакаров М. Х. 4, 42
Абибулаев И. Х. 722
Абсетарова А. И. 435, 460, 461, 467, 714
Абрамчук О. М. 30, 151, 160, 177
Аджисалієв Г. Р. 11, 278, 315, 324, 351, 367, 368, 402, 407, 648, 659, 665
Александрова В. Є. 691
Алещенко Е. И. 567
Алиева Э. Э. 730
Андрійчук О. Я. 526
Андрійчук Я. І. 526
Антонюк О. 22, 23, 25, 27, 30, 31, 137, 509, 522, 529, 530, 533
Антропова В. Ю. 513
Апончук Л. С. 149, 157, 158, 159, 161–165, 174, 176, 180, 183, 184–187, 189, 512, 517, 518, 529, 530, 742, 747, 748, 751, 753, 758, 759
Асанова З. В. 456, 491, 503
Ахтемійчук Ю. Т. 317, 327
Бабанін А. А. 13, 16, 18, 24, 72, 327, 356
Баркетова Д. А. 680
Барсуков М. П. 327, 441
Бачинський В. М. 305
Безруков О. Ф. 121
Белкина Ю. В. 373
Беляева Е. А. 339
Березовський Д. П. 38, 203, 221, 234, 279, 574, 580, 590, 592, 595, 602, 615, 620, 623
Берник М. 637
Бессалова Є. Ю. 17, 21, 28, 85, 143, 317, 327, 328, 331, 339, 343, 372, 376, 392, 397, 423, 430, 442, 458–460, 470, 486, 688, 697, 699, 700, 707–710, 713, 724, 726, 728, 730

Білецька М. Г. 46
Білик Л. С. 99, 116
Білик О. В. 116
Білоцерковський В. П. 58, 64, 74, 82, 286, 288, 290, 291, 300, 306, 316, 647, 650, 653, 662, 668
Біскуб І. П. 651
Бобін В. В. 271, 344, 345, 682
Бобіна І. В. 356, 508, 528
Бобрик І. І. 77, 88, 154, 155
Богданов В. 341, 342, 370, 394, 687
Боднар Л. П. 537
Боймиструк І. І. 62, 63
Бойчук Т. М. 23, 25, 27, 137
Болотна І. В. 104, 109, 110, 112
Большакова О. В. 143
Бранюк С. В. 149, 150, 152, 153, 158, 161, 164, 165, 178, 181, 186, 742
Бумейстер В. І. 104, 109, 110, 112, 132
Бургарт М. Г. 233, 608, 619, 625
Ваврищук А. С. 534, 536
Вадзюк С. Н. 560
Варочкин К. А. 413
Васильєв В. А. 487
Вдовенко О. В. 263, 268, 302, 305
Велемець В. Х. 45, 51, 61, 105
Верченко І. А. 28, 49, 78, 108, 111, 117–119, 122, 123, 131, 144–146, 273, 299, 311, 323, 334, 349, 367, 374, 390, 393, 473, 497, 659, 663, 664, 668, 671, 673, 683, 691, 726
Викалюк Ю. Ф. 193
Вілюра О. А. 515
Виниченко Г. С. 35, 37, 209, 558
Витюк Л. І. 32

Волков П. М. 471, 713, 719, 720
Волковец Д. В. 289, 410, 658, 684
Волоцкая Н. И. 724, 728
Волошин В. Д. 62, 63
Волошин М. А. 26
Волошин М. В. 125–127, 130
Высоцкая О. И. 550, 551, 556, 568
Гайдучик П. Д. 745
Гасанова И. Х. 145, 439, 440, 446, 455, 486, 696, 703, 726
Гафарова Э. А. 431, 432, 448, 454, 497, 705
Гельнер Н. В. 509
Герасимюк Г. Є. 99
Головацький А. С. 88, 172
Голод Б. 191, 193, 554, 557
Голуб В. 248
Голуб С. 248
Горбань Є. М. 40, 41, 250
Горский Б. А. 633
Грейда Н. Б. 507, 520, 526
Гривенко С. Г. 11, 433, 456, 505
Григоришин П. М. 151, 160, 177
Гринчук В. О. 45, 51, 61, 105
Гузюк А. А. 158, 161
Гуральська С. В. 30
Дев'ятова Н. 458, 470, 488
Денисенко Т. В. 296
Двирский А. А. 418
Двирский А. Е. 418
Дмитроца О. Р. 30, 100, 136, 141
Дмитрук В. М. 414, 428
Добриніна Г. О. 43

Долько А. А. 701
Дудко І. В. 302
Дьяченко М. И. 52–54, 277, 279, 297, 656, 666
Евстафьева Е. В. 66, 67
Евстигнеев В. А. 35, 209
Евтушенко А. В. 203
Егоров Г. 47, 57, 78, 122, 474, 670, 702, 704
Ефетов К. А. 66, 67
Жданов Н. М. 40, 250
Жданова А. Б. 40, 41, 43, 250
Жилко А. Л. 197, 552, 555, 559, 561, 589
Житовецкая Ю. А. 730
Жукович В. 637
Жукорский О. М. 555, 561
Журавель Є. А. 433, 456, 491, 503
Журавльов О. А. 30, 141, 160, 177, 263, 268, 657
Журавльова О. В. 30
Заднипряный И. В. 702
Зайченко О. І. 21, 28, 85, 93, 122, 133, 145, 147
Зверева Е. Е. 28, 724, 728
Звягина В. В. 34
Зенин О. К. 134, 140
Ивахненко В. И. 52, 64
Івченко В. К. 6, 7, 227, 235, 604, 617, 628, 629
Ізосімов В. В. 505
Ільїн В. Ю. 128
Ільїн І. І. 88, 104, 109, 110, 112, 115
Какура С. И. 460, 461, 714
Каладзе Н. Н. 444, 469
Калашникова С. Н. 344

Калікін К. 38, 194, 199, 200, 202, 205, 207, 218, 562, 580–582, 585, 588, 595, 603, 614

Калмина О. А. 134, 140

Карпук В. Г. 534, 637

Каширина Н. К. 319

Кирпа С. Ю. 507

Кисельов В. В. 16, 18, 122, 327, 339, 348, 372, 395, 401, 413, 423, 437, 457, 458, 470, 483, 645, 697, 718

Кірсанова Н. В. 48, 54, 56, 59, 68, 75, 76, 78, 80, 108, 113, 117, 118, 122, 123, 131, 143, 144, 146, 284, 292, 298, 304, 345, 391, 455, 661, 706

Кір'якулов Г. С. 88

Клімова Р. О. 255, 260, 262, 264, 266, 267, 274, 644, 655

Ковальчук В. Я. 414, 428

Ковешніков В. Г. 34, 35, 37, 77, 88, 90, 99, 101, 104, 109, 110, 112, 114, 115, 125–128, 130, 154, 155, 192, 194, 199, 201, 202, 205, 207, 210, 211, 216, 218, 219, 220, 222, 230, 231, 234, 542, 547, 549, 550, 554, 556, 558, 562–564, 568, 569, 571, 576–578, 581, 582, 588, 590, 595, 602, 603, 609, 610, 612–615, 620, 622, 623, 626

Ковтун М. Ф. 341

Кодиров М. М. 393

Кожемяка И. Я. 35, 37, 209

Козлов В. О. 88

Колбасін П. М. 386, 388, 425, 426

Комшук Т. С. 100

Кондратюк В. 3, 540, 541, 542, 543, 548, 550, 551, 556

Коноваленко О. В. 646

Коняєва О. У. 387

Конькова Т. П. 339

Коптюх В. В. 534, 535, 536

Коржик О. В. 149, 150, 153, 158, 164, 165, 179, 182, 188, 519, 523, 752

Корнійчук Ю. В. 748

Корольов В. О. 327, 331, 339, 430, 697, 710, 713

Корсунская Л. Л. 447, 449
Косинська О. А. 39
Костандов Ю. А. 436, 438
Костеленко Ю. П. 77, 171
Костов А. М. 696
Кот Т. Ф. 30
Коцан І. Я. 105, 657
Крадінов О. І. 99
Краснова С. П. 738, 741
Креминский Я. 566, 573
Кривенцов В. В. 17
Кривенцов М. А. 29, 102, 117, 122, 124, 129, 135, 327, 339, 360, 361, 372, 410, 431, 445, 448, 454, 458, 462, 470, 478, 483, 488, 496, 705, 725
Кривецький В. В. 27, 30
Кужильный Г. Я. 561
Кузьменко А. 248
Кузьменюк А. В. 537
Кулемина Л. Ю. 205, 207, 562, 563, 569, 596, 598, 600, 603
Кулиш А. С. 682
Кульбаба П. В. 11
Куница В. 441, 444, 458–470, 726, 728
Курилюк Н. В. 540, 541
Куриляк Т. П. 514
Кутузова Л. А. 444, 469, 486, 724, 726
Кутя С. А. 20, 21, 29, 50, 55, 62, 63, 65, 68, 72, 73, 83, 84, 85, 93, 106, 108, 111, 117–119, 122, 123, 277, 286, 299, 303, 311, 319, 325, 340, 349, 366–368, 374, 377, 379, 384, 387, 389, 393, 403, 417, 462, 478, 483, 496, 497, 501, 502, 650, 663, 664, 668, 669, 670, 671, 673, 678, 691, 725
Куценко С. Н. 381, 405, 415, 419, 429, 436, 438, 680

Лавринюк В. Є. 30, 149, 152, 153, 158, 164, 165, 176, 178, 179, 180–182, 185, 186, 188, 238, 239, 256, 257, 266, 273, 286, 309, 507, 520, 525, 526, 529, 627, 631, 650, 668, 741, 744, 749, 750

Лазарєв К. Л. 386, 388, 425, 426

Лискевич Р. В. 417

Литвин Л. В. 559

Лихотоп Р. Й. 40, 41, 43, 46, 236, 241, 247, 250

Ліщук О. С. 268, 355, 651

Лузін В. І. 20, 77, 88, 125, 126, 127, 130, 154, 155, 170, 234, 578, 605, 610, 615, 620, 623

Лупыррь В. М. 271, 682

Лысенко В. В. 656

Маврич В. В. 620, 623

Макаліш Т. П. 23, 28, 464, 465, 471, 478, 480, 492, 697, 712, 717, 719, 720, 725, 731

Макар Б. Г. 99, 116

Максимова Е. М. 369

Малов А. Є. 29, 148, 474, 485, 487, 493, 494, 499, 722, 723, 727, 729, 733–736

Маркова Е. А. 535

Марчук В. 636

Матюхин П. В. 198, 204

Мельник В. 236, 247, 262, 267, 630, 632, 654, 655

Миронец Н. В. 545

Міхєєва Є. Ю. 57, 645, 649

Мищенко Н. П. 209

Могилевская А. И. 548

Могилевский О. И. 544

Мороз Г. О. 13, 50, 53, 54, 56, 62, 63, 68, 73, 75, 78, 80, 81, 83, 85, 108, 117, 118, 122, 123, 270, 273, 276, 277, 280, 281, 284, 298, 304, 312, 313, 315, 357, 366, 367, 384, 387, 417, 462, 483, 496, 497, 501, 659, 661

Мостовой С. О. 20, 295, 307, 310, 318, 322, 326, 329, 330, 365, 369, 373, 383, 390, 400, 490, 500, 506, 518, 525, 662, 672, 674, 677, 750

Мотузюк О. П. 30, 504

Музиченко О. 240, 251, 264, 274, 633, 635, 638

Назаревская М. П. 462

Наухаций И. А. 369

Небесна З. В. 30

Недоступ Н. Ф. 194, 200, 205, 218, 234, 562, 571, 580–583, 588, 594, 595, 603, 607, 610, 612–614

Нечипоренко Г. В. 410

Нешков Н. С. 616

Николаев Д. А. 212, 221, 572, 580, 590

Николаева Н. Г. 501

Ніколаєнко О. М. 425, 426

Новосельська Н. О. 48, 53, 54, 56, 57, 59, 75, 76, 80, 81, 85, 89–93, 101, 108, 111, 113, 117–119, 122, 123, 131, 133, 138, 143–147, 313, 391, 441, 475, 656, 708

Овчаренко В. В. 135, 138, 142, 148, 471, 474, 485, 493, 494, 499, 719, 720, 722, 723, 727, 729, 733, 734, 736, 737

Овчаренко В. О. 24

Олейникова О. К. 459, 460, 713

Олійник І. Ю. 25, 137

Олішкевич О. О. 751

Ольховский В. А. 271, 356

Омельковець Я. А. 42, 46

Омельянец Н. И. 3

Омельяненко В. В. 630

Опалінська Л. І. 604, 610, 617

Османов А. Ю. 86, 95, 120

Павелко А. В. 381

Пастушко Т. В. 191

Петрик О. І. 39

Петричко С. А. 579, 590, 592, 620, 623
Петровский В. В. 378, 406, 408, 409, 421, 422, 685, 690
Пешков М. В. 500, 518, 750
Пилипчук В. 245, 261, 347, 375, 636, 641–643, 646, 652, 689
Плеханова К. А. 295, 365, 373, 383, 390, 400, 471, 485, 493, 719, 720, 722, 723, 727, 733, 737
Погорелов М. В. 104, 109, 110, 112
Полищук Е. А. 501
Пономаренко Е. А. 139, 473
Попович Н. Г. 89, 91
Поручинська Т. Ф. 100, 141
Поручинський А. І. 30, 100, 141
Прокопчук Н. М. 509
Рабчинюк Н. А. 305
Рамский Р. С. 381, 405, 415, 419, 429, 436, 438, 680, 693
Рахманин Ю. А. 3
Родіонова Н. 240, 251, 261, 264, 293, 633–635, 638, 639, 642, 644, 653
Розгонюк Ю. Д. 47, 48, 54, 279, 297, 357, 656, 666
Романенко Н. 240, 263, 265, 268, 635
Романовский А. Е. 278, 648
Романюк А. 31, 174, 183, 189, 522, 530, 533, 739, 740, 743, 753, 758, 759
Романюк Б. 4, 5, 7, 36, 38, 589, 591, 620, 626
Роменский А. О. 447, 449, 481
Роменський О. Ю. 77, 88, 125–127, 130
Российский В. В. 94
Рощупкина С. Л. 588, 612, 614
Рудик О. С. 434, 436, 438
Савенко Л. Д. 35
Самойленко О. А. 235, 618, 628
Самсонова А. В. 645
Сатаєва Т. П. 386, 388, 425, 426

Свербілова Т. Л. 47, 54, 58, 60, 70, 80, 85, 93, 108, 111, 117–119, 122, 123, 133, 138, 139, 144, 145, 147, 292, 345, 699, 702, 704, 707, 709

Сергиенко А. А. 701

Семенова О. С. 573

Сила І. М. 691

Синиця В. Г. 30

Сікора В. З. 77, 88, 90, 99, 101, 104, 109, 110, 112–116, 125, 126–128, 130, 132, 170–172, 193, 517, 524, 533, 554, 557

Сколюк В. М. 30

Слободян О. 522, 529, 530, 532, 533

Сологор К. А. 45

Сологуб О. В. 414, 427, 428, 744, 745

Стариков С. В. 629

Старосек В. Н. 666

Степанюк Я. В. 30, 341

Степук О. В. 258, 263, 265, 268, 641, 643, 652, 657

Стологонов А. О. 417

Субботкин М. В. 723

Сулім Л. Г. 104, 109, 110, 112

Супрунець В. Л. 305

Тальшкіна С. Г. 34

Тамара І. В. 235, 618, 628

Тараканов І. І. 49, 54, 57, 279

Терещенко А. А. 271

Тилахун Г. Е. 633

Титюк О. В. 30

Ткач В. В. 17, 283, 331, 413, 442, 447, 479, 481, 489, 645, 649, 697, 710

Ткач В. Г. 283

Ткач Г. Ф. 104, 109, 110, 112, 518

Токарська І. П. 641

Третьак Х. С. 189

Туревич Н. Г. 34
Тян О. В. 412
Умеров Е. Е. 505
Усова О. В. 30, 302, 308, 314, 333, 355, 414, 427, 428, 518, 692, 739, 741–745,
747, 749
Усович А. К. 134, 140
Устьянский О. О. 104, 109, 110, 112, 115, 128, 132
Фадеев Г. И. 6, 235, 618, 628
Федонюк І. Я. 62, 63, 77
Федонюк Я. І. 88, 90, 99, 101, 116
Федоров Д. 629
Федонюк Л. Я. 99, 116
Федченко К. А. 296
Филоненко Т. Г. 280
Фильцова М. С. 139
Фоміних Т. А. 327
Фролов В. М. 6
Хатіпов А. С. 433, 456
Хилько В. В. 330
Хмара Т. В. 99, 116
Цеков Е. С. 436, 438
Цуманець І. 184, 189
Чайковская И. И. 209
Чайковський Ю. Б. 26
Чалбаш Д. А. 315, 665
Чернов А. Т. 85, 295, 296, 301, 311, 319, 667, 671, 673
Чижик В. В. 259
Чижик Є. М. 259
Чистוליнова Л. И. 234, 612, 613, 615
Чопикян А. А. 479
Чуб В. Н. 573

Шадуро Д. В. 94, 377, 385, 399, 424, 694

Шаймарданова Л. Р. 17, 20, 117, 122, 131, 138, 143–145, 339, 343, 346, 353, 354, 358, 359, 372, 396, 401, 407, 416, 420, 434, 435, 437, 442, 449, 458, 467, 469, 470, 481, 482, 709, 729

Шаланин В. В. 363, 446, 453, 456, 457, 468, 484, 491, 503, 711, 721

Шатов Д. В. 339, 453, 457, 463, 468, 472, 477, 484, 489, 498, 711, 718, 721

Шафранюк О. П. 151, 160, 177

Швайко С. Є. 100, 136, 141

Шварц Л. О. 30, 45, 46, 105, 149, 150, 152, 153, 156, 158, 161, 164, 165, 170, 173, 175, 179, 182–184, 186, 187–189, 512, 522, 742, 747, 753, 758, 759

Швец А. И. 235, 618, 628

Шевченко Л. Л. 5

Шевченко С. Д. 6

Шевчук А. Б. 742, 743

Шевчук (Довгалюк) Т. Я. 20, 30, 44, 51, 61, 100, 105, 107, 136, 141, 149, 150, 152, 153, 157–159, 161–165, 174–176, 178–189, 254, 255, 260, 261, 265, 266, 268, 274, 288, 291, 293, 315, 333, 512, 517, 518, 634, 635, 639, 642, 644, 653, 657, 739, 740–745, 748, 749, 751, 753, 758, 759

Шелепа Е. Д. 47, 52, 54, 57, 284, 292

Шимкус Т. С. 122, 325, 362, 367, 453, 468, 489, 497, 659, 674, 675, 679, 699, 702, 704, 709, 711, 726

Шиповский И. Е. 436

Шиян Д. Н. 682

Шкодівський М. І. 11, 270, 273, 276, 280, 281

Шкондин А. Н. 627

Шкуренко В. П. 12, 14, 19, 21, 28, 52, 54–56, 65, 71, 72, 74, 75, 79, 80, 82, 84, 102, 106, 122, 124, 129, 135, 142, 148, 277, 345, 352, 371, 473, 476, 485, 493, 494, 656, 727, 733

Шульгин В. Ф. 490, 500

Шумский А. С. 71, 275, 647

Шутка Б. В. 88

Щербина А. Ю. 325, 363, 367, 674
Ющук А. Л. 516, 519, 523, 748, 752, 754, 755
Ягенський А. В. 263
Яковенко Н. Я. 559
Яковенко П. Я. 552
Ярова О. Я. 28, 52, 54, 80, 82, 94, 111, 119, 124, 129, 133, 135, 138, 142, 143, 145, 148, 345, 441, 442, 444, 648, 728
Adjisaliyev G. R. 337
Aronchuk L. S. 521, 746
Belotserkosky V. P. 452
Bobryk I. I. 97, 103, 166, 167, 168
Bogdanov V. Vas. 335
Bogdanov V. Vlad 335
Chernov A. T. 337
Dudchenko V. S. 511
Fedoniuk Ya. I. 97, 103, 167, 168
Holovatskyi A. S. 168
Iiin I. I. 168
Kiriakulov H. S. 168
Korsunskaya L. L. 495
Korzhyk O. 527
Kostylenko Yu. P. 167, 168
Koveschnicov V. G. 575
Koveschnikov V. G. 97, 103
Koveshnikov V. H. 166–168
Kozlov V. O. 168
Kriventsov M. A. 695
Kulyomina L. Vu. 575
Kutia S. A. 451
Kutuzova L. A. 452
Kutya S. A. 87, 96, 98, 337, 695

Kyptenko L. I. 511
Lupyr V. M. 168
Luzin V. I. 97, 103, 166, 167, 168
Maksimova O. 511
Moroz G. A. 69, 87, 96, 337, 695
Mostovoy S. 510
Mostovyi O. S. 336
Muravskiy D. V. 511
Nedostup N. F. 575
Novoselskaya N. A. 69, 98
Olishkevich O. O. 521
Peshkov M. 510
Plekhanova K. A. 336, 510
Romensky A. O. 495
Romenskiy O. Yu 166, 167, 168
Schkurenko V. P. 96
Shaymardanova L. R. 451, 495
Shevchuk T. Ya. 521, 746
Sicora V. Z. 97, 103, 166, 167, 168
Sverbilova T. L. 98
Tkach G. Y. 511
Tkach V. V. 495
Verchenko I. A. 337
Voloschin M. A. 97, 103, 167
Yegorov G. N. 337
Yushchuk A. 527, 746
Zagorulko A. K. 452
Zaychenko I. 98
Zayhenco A. I. 452
Zukow W. 451

ФОТОМИТТЄВОСТІ ЖИТТЄВОГО ШЛЯХУ В. С. ПИКАЛЮКА

